

JAARVERSLAG EN JAARREKENING 2020

Versie 7-7-2021 (inclusief Errata 2020 Tozo)

Inhoud

1. Voorwoord	3	4. Jaarrekening	117
2. Programmaverantwoording	5	1. Balans per 31 december 2020.....	118
1 Programma's: Bestuur en burger.....	6	2. Overzicht lasten en baten	120
2 Programma's: Veiligheid	10	3. Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	121
3 Programma's: Openbare ruimte	18	4. Toelichting op de balans	123
4 Programma's: Economische zaken, recreatie en toerisme.....	32	5. Toelichting overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	138
5 Programma's: Sociaal domein	40	6. Exploitatie resultaat voor en na bestemming	138
6 Programma's: Natuur en milieu.....	50	7. Overzicht aanwending bedrag onvoorzien	163
7 Programma's: Ruimtelijke ontwikkeling	56	8. Overzicht incidentele baten en lasten	164
8 Beleidsindicatoren	63	9. Niet uit de balans blijvende verplichtingen en rechten	166
3. Verantwoording van de paragrafen	65	10. Sisa bijlage	167
§1. Lokale heffingen.....	66	11. Wet Normering Topinkomens.....	170
§2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing	69	12. Overzicht investeringskredieten	172
§3. Onderhoud kapitaalgoederen.....	81	13. EMU saldo	175
§4. Financiering.....	87	14. Taakveldenoverzicht	176
§5. Bedrijfsvoering	90	15. Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	177
§6. Verbonden Partijen	94		
§7. Grondbeleid	102		
§ Corona.....	106		

1. Voorwoord

Hierbij bieden wij u het jaarverslag en de jaarrekening over 2020 aan; voor het eerst volledige gedigitaliseerd, maar ook in de traditionele bestandsvorm.

Met het aanbieden van de jaarstukken leggen wij verantwoording af over de uitvoering van het beoogde beleid dat is opgenomen in de begroting 2020.

Het jaar 2020 stond in het teken van de coronacrisis. Er is een crisisorganisatie opgericht om:

- de continuïteit van de gemeentelijke werkzaamheden te borgen
- extra inzet te leveren in de openbare orde en veiligheid
- om de sociaal maatschappelijke en economische impact in de Wijdmerense samenleving te dempen
- voor de financiële impact en nazorg

In een extra paragraaf gaan wij nader in op de gevolgen van de coronacrisis in de uitvoering van de werkzaamheden in 2020.

Het rekeningresultaat is € 1.373.000 negatief en is als volgt opgebouwd:

Omschrijving	Toelichting	Bedrag in € X 1.000	Toelichting in
Verwacht resultaat bij najaarsrapportage 2020	Negatief	€ 343	
<i>Hogere lasten</i>			
Continuïteitsbijdrage zorgverleners	Hogere bijdrage	€ 260	Programma 5 en paragraaf Corona.
Kosten Covid -19	Hogere uitgaven	€ 148	Paragraaf Corona
Dotatie pensioenen wethouders	Extra storting voorziening	€ 177	Programma 1
Voorziening dubieuze debiteuren (dubieus en oninbaar)	Verhogen voorziening	€ 158	Algemene baten en lasten
Grondexploitaties	Verhoging verliesvoorziening (per saldo)	€ 121	Programma 7
		€ 865	Totaal hogere lasten
<i>Lagere opbrengsten</i>			
Onroerendzaak-belasting	Lagere opbrengsten	€ 255	Algemene baten en lasten
Toeristen- en forensenbelasting	Lagere opbrengsten	€ 176	Algemene baten en lasten

Afvalstoffenheffing	Lagere opbrengsten	€ 43	Algemene baten en lasten
Leges	Lagere opbrengsten	€ 64	Programma 3 (lijkbezorging) en programma 7 (leges omgevingsvergunningen)
	Totaal lagere opbrengsten belastingen en leges	€ 538	
Overige		€ 89	
Tegenvallers na najaarsrapportage 2020	Totaal hogere lasten en lagere opbrengsten	€ 1.491	
Af: Algemene uitkering	Hogere bijdrage vrg. jaren, omrekeningsfactor en maatstaf	€ 235	Algemene baten en lasten
Af: Voorziening bestemmingsplannen	Totaal vrijval voorziening	€ 226	Deze voorziening voldoet niet aan definitie van de BBV.
Tegenvallers na najaarsrapportage 2020		€ 1.030	Negatief
Rekeningresultaat 2020		€ 1.373	Negatief

Het incidentele rekeningresultaat is € 908.000 negatief en is gespecificeerd in hoofdstuk 8 van de jaarrekening. Het structurele resultaat bedraagt voor 2020 € 465.000.

Het college van burgemeester en wethouders.

Juni 2021

2. Programmaverantwoording

1 Programma's: Bestuur en burger

Beschrijving programma

Voor de gemeente Wijdemeren staan inwoners centraal. Dit komt in 2020 onder meer tot uiting bij de uitvoering van de dienstverleningsvisie en het verder toesnijden van het communicatiebeleid op de behoefte van inwoners. Ingegeven door de organisatieversterking, het dorpenbeleid, de Omgevingswet en de duurzaamheidsagenda zet de organisatie volgend jaar in op een andere manier van werken. Belangrijke elementen daarbij zijn: proactief en transparant, gebiedsgericht, oplossingsgericht, zelfredzame en betrokken inwoners. We houden de lijnen kort en zorgen voor een duidelijk aanspreekpunt voor een ieder die wil bijdragen aan sterke kernen. We streven ernaar dat inwoners zoveel mogelijk digitaal kunnen opvragen en aanvragen via onze website.

1.1 Terugblik en resultaten

Per onderwerp vindt u een beschrijving van de terugblik en de behaalde resultaten.

1.1.1 Dienstverlening

Wat wilden we bereiken?

Optimaliseren van de dienstverlening aan inwoners, bedrijven en instellingen.

Wat hebben we bereikt?

Door de Corona-uitbraak en de gevolgen daarvan is het 'jaar van de dienstverlening' doorgeschoven naar 2021. In 2020 heeft de dienstverlening zich vooral gericht op continuering daarvan, in een tijd waarin beperkingen golden. De dienstverlening is zo optimaal mogelijk vorm gegeven waarbij de klant centraal stond.

Wat wilden we doen?

Verdergaande digitalisering en 'self service' door inwoners is steeds meer uitgangspunt van onze aanpak. Dit resulteert ook in minder fysieke klantcontacten aan de balie en een 7x24 uur dienstverlening. Systemen worden hierop steeds beter ingericht.

In de eerste maanden van 2020 maken we een meerjarige visie op dienstverlening. Die meerjarige aanpak brengt focus op waar we als gemeente voor staan en wat 'de klant' van ons mag verwachten.

We brengen de 'reis' die een inwoner aflegt om tot de door hem of haar gezochte informatie te geraken in beeld ("Klantreis") en doen voorstellen om deze contactmomenten verder te optimaliseren (o.a. welkom nieuwe inwoners).

We stellen een plan van aanpak op voor vernieuwing van de website.

Wat hebben we gedaan?

Verdergaande digitalisering van het productenaanbod is voor zover dat realiseerbaar was, uitgangspunt geweest. Verschillende verbeteringen zijn daarop doorgevoerd.

Zoals bovenstaand is aangegeven is het tot stand brengen van een visie op dienstverlening doorgeschoven naar 2021. Uw raad is hierover ook d.m.v. een RaadsInformatiebrief geïnformeerd (2020-RI-58).

1.1.2 Dorpenbeleid

Wat wilden we bereiken?

Wij willen de betrokkenheid van onze inwoners bij het openbaar bestuur stimuleren en borgen, de (sociale) leefbaarheid van onze dorpen versterken en zodoende een vitale, sterke en solidaire fysieke en sociale leefomgeving realiseren.

Wij willen in dienst staan van onze inwoners, de lijnen kort houden en een zichtbaar en constructief aanspreekpunt zijn voor een ieder die wil bijdragen aan deze vitale, sterke en solidaire fysieke en sociale leefomgeving.

Wat hebben we bereikt?

Op 1 februari is het dorpenteam compleet gemaakt met de start van de tweede dorpscoördinator. Aan de start en vorderingen van het dorpenteam is veel aandacht besteed om uit te stralen dat de gemeente Wijdemeren het nemen van initiatieven aanmoedigt en ondersteunt. 26 inwonersinitiatieven zijn financieel ondersteund met een bijdrage uit het dorpsbudget. Daarnaast zijn initiatieven ondersteund door het leggen van verbindingen en contacten. Initiatieven lopen uiteen van een jongerenontmoetingsplaats in Kortenhoeft tot het aanbrengen van verlichting in bomen en bruggen in Nederhorst den Berg en Ankeveen.

De dorpscoördinatoren en sociaal makelaar zijn laagdrempelig bereikbaar door het publiceren van directe 06-nummers. Inwoners, stichtingen, verenigingen en ondernemers weten de dorpscoördinatoren goed te vinden met allerhande vragen. Vanuit de gedachte “snelheid, korte lijnen en maatwerk” heeft een dorpscoördinator zich aangesloten bij het crisisteam dat snel en flexibel vragen beantwoordt en oplossingen biedt in de coronacrisis. Hierdoor is het netwerk van de dorpscoördinatoren snel gegroeid. Vanuit deze rol heeft het dorpenbeleid samen met de Appelboom een speciale “coronahulp” pagina en flyer uitgerold om hulpvraag en aanbod van actieve buurtgenoten te matchen.

Wat wilden we doen?

We gaan intern een organisatie-eenheid inrichten (waarin ook de huidige Appelboom-initiatieven integraal zijn opgenomen) met twee dorpscoördinatoren, een dorpenloket, een dorpenfonds en een organisatie breed, integraal screenteam.

We gaan met de inwoners c.q. de diverse (collectieve) belangenbehartigers, (bewoners)organisaties en/of een eventueel op te richten vorm van (dorps)organisaties en ondernemers in de dorpen in overleg over het uitvoering geven aan Dorpenbeleid en de rolverdeling tussen alle betrokkenen.

Afhankelijk van het soort initiatieven werken de dorpscoördinatoren integraal samen met de ondernemersmanager en andere collega's in de organisatie. Bijvoorbeeld op thema's duurzaamheid, Omgevingswet, vergunningverlening.

Waar gewenst en mogelijk gaan we starten met het opzetten van DorpenOntwikkelingsPlannen (DOP), wat bestaat uit een analyse van de huidige

voorzieningen en leefbaarheid, een visie op de toekomst over 10 tot 15 jaar en een uitvoeringsplan met verbeteringen en zaken die aangepakt kunnen worden.

Wat hebben we gedaan?

Team Dorpenbeleid is sinds 1 februari 2020 compleet met de start van de tweede dorpscoördinator. Het team bestaat sindsdien uit twee dorpscoördinatoren die gebiedsgericht werken, een sociaal Makelaar en administratief ondersteuner. Het beheer van bestaande en nieuwe Appelboom-initiatieven en de website is ondergebracht bij team dorpenbeleid. De dorpscoördinatoren zijn budgethouder voor het dorpenfonds en zitten het screenteam voor. In het screenteam is iedere vak-afdeling vertegenwoordigd door een vast contactpersoon.

Door de coronacrisis is er geen vervolg op de dorpsavonden van november en december 2019 georganiseerd. Wel zijn contacten gelegd met tal van inwoners, stichtingen, verenigingen en ondernemers die op kleinere schaal betrokken waren en zijn bij de kernpunten van het dorpenbeleid.

De relatief vrije opdracht die de dorpscoördinatoren hebben maakt dat zij soms vrijer en creatiever naar een casus kunnen kijken. Collega's van alle afdelingen weten de dorpscoördinatoren te vinden op zoek naar maatwerk voor ingewikkelde en niet alledaagse vragen.

De DorpsOntwikkelPlannen zouden doorontwikkeld worden door het organiseren van dorpsavonden. Door het ontbreken aan dorpsavonden is hier geen grote slag in gemaakt. Door het goede contact met de vak afdelingen wordt de eind 2019 opgehaalde informatie steeds vaker gebruikt als basis in de planvorming voor het uitvoeren van projecten.

1.1.3 ICT samenwerking

Wat wilden we bereiken?

Vermindering kwetsbaarheid ICT en doorgroei naar ICT-regierol.

Wat hebben we bereikt?

Zoals reeds bij de Voorjaarsnota is gemeld is na een verkenning gebleken dat het verder vorm geven aan een samenwerking op het gebied van het ICT-beheer met Hilversum / Gooise Meren op dit moment geen perspectief biedt. De focus

is verlegd naar het op orde brengen van het gemeentelijk informatielandschap waarvoor u in de zomer van 2020, op basis van het Uitvoeringsplan IV-visie, een krediet beschikbaar heeft gesteld. Los van dat Uitvoeringsplan wordt een verkenning uitgevoerd naar het anders vorm geven aan een outsourcing van het technisch ICT-beheer. Daarover zal nadere besluitvorming noodzakelijk zijn. In 2021 krijgt dat nader vorm.

Wat wilden we doen?

Hilversum en Gooise Meren realiseren een gezamenlijke ICT-omgeving. In 2019 wordt een haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd, waarbij onderzocht wordt of Wijdmeren en Regio Gooi- en Vechtstreek kunnen aansluiten bij deze samenwerking.

In eerste instantie betreft het planvorming voor een uitwijkvoorziening voor het PC-netwerk inclusief een snelle dataverbinding.

In tweede instantie worden ICT-taken op het gebied van het beheer van het PC-netwerk en de werkplekken ondergebracht bij de gemeente Hilversum.

Wat hebben we gedaan?

Door vaststelling van het Uitvoeringsplan van de IV-visie en het perspectief naar een vorm van outsourcing wordt het informatielandschap op orde gebracht. Kwartaalgewijs wordt aan college en gemeenteraad gerapporteerd over de stand van zaken van het uitvoeringsplan.

1.1.4 Omgevingsvergunning digitaal

Wat wilden we bereiken?

Inwoners kunnen digitaal omgevingsvergunningen raadplegen.

Wat hebben we bereikt?

In het archiefdepot zijn inmiddels de gereed gemelde omgevingsvergunningen over de periode 2015 – 2018 opgenomen. Enige ordening is nog nodig voordat deze digitaal beschikbaar kunnen worden gesteld. Verwacht dat dit na de Corona-crisis direct kan worden gerealiseerd. Dan zullen ook de laatste analoge omgevingsvergunningen worden opgenomen en digitaal beschikbaar worden gesteld.

Wat wilden we doen?

In 2020 worden de resterende gereed gemelde omgevingsvergunningen 2015 – 2018 gescand. Daarna worden ze digitaal en vervroegd naar een extern e-depot overgebracht en voor een deel via de website van het Streekarchief voor inwoners beschikbaar gesteld.

Wat hebben we gedaan?

Verwezen wordt naar de tekst 'wat hebben we bereikt'.

1.1.5 Communicatie- en participatietraining

Wat wilden we bereiken?

De communicatiekracht van beleidsmakers en projectleiders verder vergroten en meer omgevingsbewust maken.

Wat hebben we bereikt?

In aanloop naar de invoering van de Omgevingswet is gestart met het interne programma. Vanwege de Coronapandemie waren de mogelijkheden voor trainingen beperkt. In 2021 pakken we dit verder op.

Wat wilden we doen?

De invoering van de Omgevingswet, het gebiedsgericht werken en onze organisatieontwikkeling maken dat we als organisatie anders gaan werken en communiceren: daarbij hebben wij voor ogen om aan de voorkant van een proces samen met de betrokkenen in overleg te treden. Deze manier van werken moet worden benoemd en geïmplementeerd.

Wat hebben we gedaan?

Het participatiebeleid voor ruimtelijke projecten is geëvalueerd. Er is een start gemaakt met de 'nieuwe manier' van werken. In 2021 krijgt dit verder z'n beslag.

1.1.6 Communicatiebeleid

Wat wilden we bereiken?

We willen zo optimaal mogelijk communiceren met inwoners en andere doelgroepen.

Wat hebben we bereikt?

Bij elk communicatievraagstuk wordt gekeken welk communicatiemiddel passend is bij de doelgroepen. Vanwege de pandemie is er versneld geëxperimenteerd met digitale bijeenkomsten. Ook is er een digitaal platform 'Wijdmeren Verrijkt' gelanceerd. Hier kunnen inwoners, ondernemers en instellingen hun beelden en wensen delen voor Wijdmeren in 2040.

Wat wilden we doen?

We brengen de 'klantreis' in beeld (zie ook onder dienstverlening) en analyseren cijfers van digitale communicatiemiddelen.

Wat hebben we gedaan?

Dit project is onderdeel van het programma 'het jaar van de dienstverlening'. Dit programma is vanwege de pandemie doorgeschoven naar 2021.

1.2 Financiën

Programma 1	Rekening 2019	Begroting 2020	Rekening 2020	Afwijking
Lasten	3.624.509	2.998.069	3.072.929	-74.860
Baten	-390.832	-238.000	-291.631	53.631
Saldo vóór bestemming	3.233.677	2.760.069	2.781.298	-21.229
Mutaties reserves	-77.052	-39.400	-10.848	-28.552
Saldo na bestemming	3.156.625	2.720.669	2.770.450	-49.781

1.3 Beleidsnota

Het beleid voor de uitvoering van dit programma is onder meer beschreven in:

- Gemeentewet
- Algemene wet bestuursrecht

1.4 Betrokken partijen

Betrokken partijen bij dit programma zijn onder meer:

- Gemeente Hilversum
- Gemeente Gooise Meren
- Inwoners en ondernemers

2 Programma's: Veiligheid

Beschrijving programma

De gemeente Wijdmeren is een mooie en relatief veilige gemeente. De gemeente is centraal gelegen ten opzichte van de grote steden Amsterdam en Utrecht en heeft met deze ligging, het omvangrijke plangebied en de omvang van de bevolking te maken met verschillende knelpunten over de leefomgeving en de openbare orde en veiligheid. Om een vertrouwde, veilige omgeving te zijn moet Wijdmeren blijven werken aan de sociale en fysieke veiligheid. De menselijke maat is de kracht van Wijdmeren en is de afgelopen jaren versterkt door onder andere de start van vrijwilligersplatform De Appelboom (mei 2016). Een veranderende samenleving vraagt tevens om een wendbare overheid met een goed georganiseerd netwerk van lokale en regionale partners, weerbare bewoners en bedrijven. Samen moeten zij op tijd anticiperen op maatschappelijke vraagstukken en reageren wanneer de omstandigheden daarom vragen.

De Kadernota, die op 13 juni 2019 is vastgesteld, beschrijft verschillende onderdelen van het programma Veiligheid. Een brede aanpak op de diverse terreinen is daarin belicht, waarbij het Meerjaren Veiligheidsbeleid 2019 -2022 (vastgesteld in december 2018) het uitgangspunt vormt voor de aanpak en inzet.

2.1 Terugblik en resultaten

Per onderwerp vindt u een beschrijving van de terugblik en de behaalde resultaten.

2.1.1 Lokale veiligheidsagenda 2019 en 2020

Wat wilden we bereiken?

Eind juni 2019 heeft het college de Lokale Veiligheidsagenda 2019-2020 opgesteld. Op basis hiervan wordt veiligheidsbeleid uitgevoerd. Daarin wordt in 2020 prioriteit gegeven aan:

- Leefbaarheid en veiligheid in de dorpen;
- Ondernijning en georganiseerde criminaliteit.

De lokale veiligheidsagenda, waarin naast een combinatie van bestaand beleid en uitvoering, ook nieuwe initiatieven worden vertaald naar een totale aanpak van de publieke veiligheid, kent een looptijd van twee jaar. Aangetekend dient te worden dat zowel het Meerjaren Veiligheidsbeleid als de lokale veiligheidsagenda een hoge ambitie kennen, waarbij het ontbreken van inzet van flexibele financiële middelen een remmende werking kan hebben op het geheel.

Wat hebben we bereikt?

Er is uitvoering gegeven aan het Meerjaren Veiligheidsplan 2019-2022 door middel van de Lokale Veiligheidsagenda 2019-2020. Hierin zijn strategische thema's gekoppeld aan concrete taken en werkzaamheden waar in 2020 aan gewerkt is.

De grote drukte op de stranden en op de wateren in Wijdmeren heeft geleid tot gewijzigde inzet van de BOA's ten opzichte van voorgaande jaren.

Er was € 20.000 incidenteel budget beschikbaar gesteld om de coördinatie van het watertoezicht op orde te krijgen. Echter is dit teruggevloeid naar de reserve om de algemene bezuinigingen deels op te kunnen vangen.

Er is voor de uitbraak van COVID-19 een onderzoek geweest naar de vitaliteit van diverse parken. Echter door COVID-19 is dit beeld niet meer actueel en zal moeten worden herzien in overleg met de recreatiepartners.

Gelet op de COVID-19 en de beperkende maatregelen is een lichte toename zichtbaar van een verstoring van een veilige en leefbare woonomgeving. Er is hierop geacteerd door onder ander zichtbaar in de wijken aanwezig te zijn, dan wel actief de samenwerking opgezocht met netwerkpartners.

Het totaal aantal geregistreerde misdrijven in de gemeente Wijdmeren is in 2020 met +10% gestegen ten opzichte 2019. Deze ontwikkeling is minder gunstig

dan de gemiddelde regionale ontwikkeling van -3%. Grootste daler is het aantal woninginbraken van 111 in 2019 naar 31 in 2020. Grootste stijger is het aantal meldingen jongerenoverlast, namelijk van 88 in 2019 naar 201 in 2020. Dit heeft met name te maken met de gerichte controle op jeugdoverlast en het aanmoedigen tot het doen van meldingen. Daarnaast heeft de Covid-19 invloed gehad op deze toename.

Wat wilden we doen?

Verwezen wordt naar de tekst 'wat hebben we gedaan'.

Wat hebben we gedaan?

De inzet op de aanpak van Covid-19 heeft veel capaciteit gevraagd. Sinds de Covid-19 crisis haar intrede deed, zijn onder andere de spreekuren in de wijk en ontmoetingen geschrapt.

Op het thema ondermijning is geïnvesteerd op het netwerk en zijn diverse integrale controles uitgevoerd. Deze hebben geleid tot onder andere sluiting van een bedrijfspand en een sluiting van een woning. Door COVID-19 hebben we het niet mogelijk geweest om een grootschalige integrale controle op een reactiepark uit te voeren. Uiteraard zijn alle signalen van mogelijke ondermijning dan wel overige signalen zijn besproken en daar waar noodzakelijk aangepakt.

De BOA's hebben in het vaarseizoen samen met de politie en overige partners een aantal controles uitgevoerd. De controles waren gericht op een aantal specifieke locaties, waaronder in "De Wastobbe" op de Loosdrechtse Plassen en op de COVID-19 maatregelen. Het integrale toezicht op de Wijde Blik en de Spiegelplas is niet nader uitgewerkt door bovengenoemde inzet. De BOA's zijn zeer zichtbaar geweest in de dorpen. Hieruit is gebleken dat de BOA's de ogen en oren in de wijk zijn. Dit blijkt uit de goede samenwerking met de hosts die ingezet zijn op de stranden en in de dorpen tijdens de zomermaanden en tijdens de periode rond de feestdagen. De BOA's hebben een grote rol gespeeld in het toezicht op de naleving van de beperkende maatregelen in het kader van COVID-19. Gedurende een zeer warme periode in de zomer zijn zij daarbij op de strandjes ondersteund door andere toezichthouders uit het team VTH.

2.1.2 Veiligheid op de plassen

Wat wilden we bereiken?

Vanaf 2020 intensiveren we het toezicht op de plassen. Hiervoor is een bedrag van € 20.000 incidenteel opgenomen in de begroting 2020.

Wat hebben we bereikt?

Er is gedeeltelijk uitvoering gegeven aan planmatig toezicht op de plassen. De BOA's van de gemeente hebben samen met de politie een aantal controles uitgevoerd met name rond Hemelvaartsdag en gericht op een aantal (overlast) locaties in de zomerperiode. Ook is inzet gepleegd naar aanleiding van meldingen van georganiseerde illegale evenementen. De grote drukte op de stranden in Wijdemeren heeft geleid tot geprioriteerde inzet van de BOA's op toezicht op en handhaving van Corona gerelateerde voorschriften. Dit is ten koste gegaan van het toezicht op het water, Daarnaast is achteraf geen sprake geweest van een incidenteel budget van € 20.000.

Wat wilden we doen?

Op dit moment wordt door samenwerkende partners gedurende de zomermaanden en incidenteel op andere momenten als daarvoor aanleiding is, toezicht gehouden op de Loosdrechtse Plassen. Het betreft toezicht op snelvaren, optreden bij overlast in het algemeen, en voorlichting aan de jeugd over veiligheid op het water. Vanaf 2020 wordt dat toezicht structureel in het reguliere uitvoeringsprogramma opgenomen en wordt samen met Natuurmonumenten gedacht aan uitbreiding richting De Wijde Blik en de Spiegelplas.

Wat hebben we gedaan?

Samen met de politie is in beperkte mate toezicht gehouden op het water en is telkens contact gelegd met jeugdigen op naleving van voorschriften. De inzet in de zomermaanden op het toezicht op naleving van de Corona voorschriften maakte het beoogde planmatige toezicht niet mogelijk. Van uitbreiding naar locaties op de Wijde Blik en de Spiegelplas is geen sprake geweest.

2.1.3 Problematiek recreatieparken

Wat wilden we bereiken?

We willen inzicht hebben in de problematiek op de recreatieparken in de gemeente. Daarbij moet worden gedacht aan ondermijning en openbare orde. Ook naar de recreatieve vitaliteit van de parken zijn wij benieuwd. Dit met het oog op het in concrete gevallen kunnen stimuleren van de vitaliteit. De vitaliteit bepaalt mede de omvang van andere problemen die zich kunnen voordoen op deze parken.

Wat hebben we bereikt?

Het is niet mogelijk geweest in 2020 om zoals de laatste jaren gebruikelijk is geweest, tenminste 1 recreatiepark integraal te bezoeken. De prioriteiten en de inzet die het toezicht op naleving van Corona gerelateerde voorschriften met zich bracht liet daarvoor gelet op de beschikbare capaciteit geen enkele ruimte.

Wat wilden we doen?

Wij gaan in 2020 aansluiten op de projecten die in de provincie Noord-Holland en de provincie Utrecht worden uitgevoerd. Wijdemeren is in staat gesteld om ook aan het project in Utrecht mee te doen.

Deze projecten komen voort uit het actieprogramma van het Rijk, om inzicht te krijgen in de problematiek van ondermijning en openbare orde die op de recreatieparken speelt. Beide provincies starten een dergelijk traject. Daarnaast wordt de vitaliteit van de parken bezien.

Wat hebben we gedaan?

We hebben input gegeven aan door de provincie Noord-Holland en Utrecht uit te voeren onderzoek en hebben vernomen dat de afrondende rapportage hierover vertraging heeft opgelopen.

2.1.4 Evenementenbeleid 2019 - 2022

Wat wilden we bereiken?

In het laatste kwartaal van 2019 wordt, na een actief participatietraject met betrokkenen, het Evenementenbeleid aan de raad (ter vaststelling) aangeboden.

Dit beleid vormt de leidraad voor alle betrokkenen voor evenementen die binnen de gemeente worden georganiseerd. In dit beleid wordt ook specifieke aandacht gegeven aan duurzaamheid.

Wat hebben we bereikt?

Vanwege Covid-19 en de beperkende maatregelen hebben er minder evenementen plaatsgevonden dan voorgaande jaren, op enkele kleine evenementen na.

Wat wilden we doen?

Op basis van het vastgestelde evenementenbeleid worden vergunning-aanvragen via een checklist door organisatoren aangevraagd.

Wat hebben we gedaan?

Gelet op de toen geldende noodverordening heeft de burgemeester de beleidsregel Evenementen aangepast zodat dit aansloot bij gemaakte in de Veiligheidsregio. Er is veelvuldig overleg en afstemming geweest met de evenementenorganisaties. Daarnaast is een toegang gecreëerd voor organisaties, zodat we in overleg met hen hebben gekeken wat wel mogelijk was tijdens de COVID-19.

2.1.5 Horeca

Wat wilden we bereiken?

Het is de verwachting dat in 2020 het wettelijk kader rondom de drank- en horeca (de huidige Drank- en Horecawet) wijzigt. De naam van deze wet wordt Alcoholwet. Naast de naamswijziging wordt de wet op diverse punten gemoderniseerd. In deze nieuwe wet wordt een verbod doorgevoerd op prijsacties met meer dan 25% korting, worden er regels doorgevoerd voor de verkoop van alcohol op afstand, komt er een strafbaarstelling van volwassenen die alcohol doorgeven aan minderjarigen, wordt er een uitzondering opgenomen van strafbaarstelling voor 16- en 17-jarige testkopers in het kader van toezicht en tot slot wordt het Besluit eisen inrichtingen Drank- en Horecawet ingetrokken.

Wat hebben we bereikt?

De invoering van de Alcoholwet wordt medio 2021 gerealiseerd. Het Preventie en Handavingsplan alcohol en drugs 2021 – 2024 voor de regio Gooi en Vechtstreek is vastgesteld. In verband met de beperkende maatregelen in het kader van COVID-19 is er beperkt toezicht geweest op de horeca.

Wat wilden we doen?

Invulling geven aan deze gewijzigde wetgeving in het kader van preventie, vergunningverlening, toezicht en handhaving.

Wat hebben we gedaan?

In verband met de beperkende maatregelen in het kader van COVID-19 is er beperkt toezicht geweest op de horeca.

2.1.6 Veiligheid en leefbaarheid in de openbare ruimte

Wat wilden we bereiken?

Zichtbare aanwezigheid van de BOA's in de kernen en op het water. Met de politie (wijkagent) en het wijkteam zijn de BOA's de ogen en oren in de wijk en daarmee zijn zij een verbindende factor tussen de inwoners en de verschillende handhavingsdiensten.

Wat hebben we bereikt?

Het reguliere toezicht is er gedeeltelijk bij ingeschoten in 2020. Dat de BOA's de ogen en oren zijn en blijven in de kernen is onverkort gebleken. De capaciteit is immers verdeeld op het reguliere toezicht in de openbare ruimte en op de inzet op Corona gerelateerd toezicht. In de zomerperiode was dat laatste mede gelet op de drukte op de stranden nagenoeg 100%, daarna was sprake van een verdeling van 50/50%.

Wat wilden we doen?

- Uitvoeren van de uitvoeringsprogramma's.
- Structurele inzet van toezicht op de plassen met politie, Recreatie Midden-Nederland, de brandweer en JeugdPunt.

- De BOA's treden op aan de hand van de door de gemeenteraad vastgestelde voorschriften in de APV, ondersteund door hun strafrechtelijke bevoegdheden die hen door het Openbaar Ministerie zijn gegeven;
- Zowel in lokaal als in regionaal verband (regionale DHW BOA-poule) dragen zij bij aan de uitvoering van het beleid om het alcoholgebruik bij jongeren terug te dringen;
- De BOA's leveren inzet bij de uitvoering van het Meerjaren Veiligheids Plan (bijvoorbeeld door meervoudig kijken op het gebied van ondermijnende criminaliteit) en bij uitvoering van het Vergunningen-, Toezicht- en Handavingsbeleid;
- De BOA's leveren ondersteuning bij de controles voor adresonderzoeken ten behoeve van de Basisregistratie Personen en de Landelijke Aanpak Adreskwaliteit.

Wat hebben we gedaan?

Eerder in dit hoofdstuk (Onderwerp: Lokale Veiligheidsagenda 2019 en 2020) zijn de resultaten op uitvoering van het Meerjaren Veiligheids Plan weergegeven.

Zoals hiervoor al is vermeld is er gedeeltelijk uitvoering gegeven aan planmatig toezicht op de plassen. De BOA's van de gemeente hebben samen met de politie een aantal controles uitgevoerd met name rond Hemelvaartsdag en gericht op een aantal (overlast) locaties in de zomerperiode. Ook is inzet gepleegd naar aanleiding van meldingen van georganiseerde illegale evenementen. De inzet van de BOA's is in 2020 met name gericht geweest op toezicht op en handhaving van de Covid-19 gerelateerde voorschriften.

Alleen in de maanden januari en februari is inzet gepleegd in de regionale DHW BOA-poule. De controles die nadien tijdens de sluiting van de horecagelegenheden plaats hebben gevonden zijn alle gericht geweest op voorlichting aan de ondernemers en op naleving van de Covid-19 gerelateerde voorschriften.

Een van de BOA's heeft op gebruikelijke wijze assistentie verleend aan collega's van team KCC en Burgerzaken voor het uitvoeren van een viertal adresonderzoeken.

2.1.7 Toezicht en Handhaving

Wat wilden we bereiken?

Adequate naleving van de regels op het gebied van bouw- en woningtoezicht en de bestemmingsplanregels en aanverwante wetgeving binnen het Omgevingsrecht.

Voorkomen van en handhaven op illegale bouw en strijdig gebruik, waaronder het tegengaan van onrechtmatige bewoning van (recreatie)objecten. Door middel van mediation proberen we het aantal gevallen waarin we tot actieve handhaving overgaan te beperken.

Wat hebben we bereikt?

Het afgelopen jaar is door een van de juridisch medewerkers veel aandacht besteed aan het zoeken naar oplossingen om handhavingsverzoeken anders dan door bestuursrechtelijke handhaving tot een goed einde te brengen, de zogenoemde pre-mediation. Het team VTH is daarin in veel gevallen geslaagd. Daarmee is voorkomen dat het aantal lopende procedures nog meer zou toenemen dan al het geval is.

De toezichthouders hebben moeite gehad toe te zien op adequate naleving van bouwregelgeving. Niet altijd was het mogelijk op locatie onderzoek te doen gelet op het vermijden van feitelijke contacten.

Vanaf maart en met name gedurende de zomerse perioden hebben toezichthouders assistentie verleend aan de BOA's om gezamenlijk op stranden en andere drukbezochte locaties toe te zien op naleving van de Covid-19 gerelateerde voorschriften. Hun reguliere werkzaamheden zijn daardoor in zekere mate achter gebleven.

Controles op naleving van handhaven op illegale bouw en strijdig gebruik, waaronder het tegengaan van onrechtmatige bewoning van (recreatie)objecten zijn eveneens vanwege Covid-19 achter gebleven op de geplande uitvoering.

Uitdrukkelijk is prioriteit gegeven op het toezicht van constructieve- en (brand)veiligheidsvoorschriften tijdens de bouw.

Wat wilden we doen?

- Binnen de kaders die door de gemeenteraad in december 2017 zijn vastgesteld in het VTH-beleid omgevingsrecht 2018-2021, uitvoering geven aan de wettelijke taken en daarvoor prioriteiten vaststellen.
- Monitoren van de behaalde resultaten, het naleefgedrag en de actuele ontwikkelingen zoals afgesproken met de provincie in het kader van de Wet revitalisering generiek toezicht (IBT). Het Jaarverslag is daar een adequaat middel voor.
- Voorbereidingen treffen op de eventuele consequenties als gevolg van de Wet Kwaliteitsborging voor het bouwen en daar samen met de regionale partners in optrekken.
- Voorbereidingen treffen op de nieuwe Modelverordening kwaliteit vergunning-verlening, toezicht en handhaving (VTH) voor de gemeentelijke zorg voor een veilige en gezonde fysieke leefomgeving voor zo ver die gestalte krijgt in de kwaliteit van uitvoering en handhaving van het omgevingsrecht.
- Werken aan een sluitende beleidscyclus op grond van de procescriteria (de BIG-8 cyclus).
- Controleren tijdens de bouw en vaststellen of dat in overeenstemming met verleende vergunningen wordt uitgevoerd. Handhavend optreden indien van die vergunning wordt afgeweken.
- Signaleren van gerealiseerde bouwwerken in de vergunningvrije ruimte. Het gebruik en ondersteuning van recente luchtfoto's is daarbij van essentieel belang. Daarbij wordt ook tenminste tweemaal per jaar gevlogen om van bepaalde locaties de feitelijke situatie vast te leggen, om zo afwijkingen ten opzichte van eerdere luchtfoto's te kunnen vaststellen.
- Actieve inzet van toezicht op de veiligheid van bouwwerken in het algemeen en de brandveiligheid in de zorg, bij scholen en kinderopvang in het bijzonder samen met handhavingpartners.

- Samen met politie en het OM voeren wij integrale controles uit in risicogebieden. Daartoe wordt op projectmatige basis een integrale controle op tenminste één recreatiepark in het uitvoeringsprogramma opgenomen. Expliciete aandacht is er voor de nieuwe risicogerichte thema's voor 2019-2020 van de provincie Noord-Holland:
- Constructieve veiligheid platte daken (het gaat hier om de overmatige druk en kans op instorten door grote watermassa's of het aanleggen van terrassen)
- Evenementen en Omgevingsrecht (evenementen vaak via APV, maar raken sterk aan Milieu, RO- en veiligheidsnormen)
- Water en gewasbeschermingsmiddelen (gaat over het terugdringen van middelen in oppervlakte- en afvalwater – in samenwerking met waterschappen)
- Vrijkomende (agrarische en andere) bedrijventerreinen (wat gebeurt er met lege stallen, garages – er wordt gehandeld in strijd met RO en milieuregels – relatie met ondermijning (bijv. XTC-lab).

Wat hebben we gedaan?

Het spreekt voor zich dat ten aanzien van de risicogerichte thema's die benoemd zijn door de provincie Noord-Holland met name de constructieve veiligheid van platte daken aandacht heeft gekregen tijdens de controles door het bouwtoezicht.

De overige thema's hebben het afgelopen jaar noodgedwongen minder tot geen aandacht kunnen krijgen. Evenementen hebben niet plaatsgevonden en specifiek benoemde projecten zoals het toezicht op en onderzoek naar vrijkomende (agrarische) en andere bedrijfsopstallen hebben niet plaats kunnen vinden gelet op de Covid-19 beperkingen die de toezichthouders hebben ondervonden tijdens het uitoefenen van hun reguliere taken. Ook inzet van toezichthouders op andere gebieden dan bouwtoezicht zoals het hiervoor genoemde assisteren van de BOA's op maakte dat de beoogde planning van de werkzaamheden doorkruist is.

Met de voorbereidingen op de eventuele consequenties als gevolg van de Wet Kwaliteitsborging voor het bouwen (inwerkingtreding 1 januari 2022) is eind 2020 pas aangevangen.

2.1.8 Verkeersveiligheid

Wat wilden we bereiken?

We willen een veilige ontsluiting van onze kernen.

Wat hebben we bereikt?

In het mobiliteitsplan vindt nadere uitwerking plaats om de doelstelling voor een veilige ontsluiting van onze kernen te gaan realiseren.

Wat wilden we doen?

Voor een veilige verkeersafwikkeling wordt overleg gevoerd met de nood- en hulpdiensten en vindt educatie plaats. Veiligheid rondom scholen blijft een separaat aandachtspunt. We gaan integraal mobiliteitsbeleid opstellen voor de langere termijn dat resulteert in voorstellen voor een geprioriteerd en afgestemd meerjarenuitvoeringsprogramma mobiliteit: het Mobiliteitsplan Wijdemereren 2045.

Wat hebben we gedaan?

- We hebben grote stappen gemaakt met het opstellen van het mobiliteitsplan 2045.
- We hebben veel aandacht besteed aan het afhandelen van meldingen met betrekking tot verkeersoverlast. Doordat men veelal thuis zat door de huidige coronasituatie is het aantal meldingen hierover explosief toegenomen.
- Op diverse punten zijn er snelheidsdisplays en wegkantraders opgehangen naar aanleiding van diverse meldingen over verkeersoverlast c.q. onveilige situaties.
- Rondom meerdere schoollocaties is en wordt de inrichting aangepast om de verkeersveiligheid te verbeteren, o.a. Kremerschool en IKC Loosdrecht.
- We voeren 2 x per jaar overleg met de nood- en hulpdiensten.

2.1.9 Sociale veiligheid

Wat wilden we bereiken?

Het behouden van een veilige woon- en leefomgeving.

Wat hebben we bereikt?

Dit thema is verantwoord onder het Meerjaren Veiligheidsplan (zie 2.1.1)

Wat wilden we doen?

- Verbeteren gemeentelijke regievoering op het snijvlak van veiligheid en zorg, zowel ambtelijk als bestuurlijk en verbeteren van de informatieposities, -deling én -bescherming.
- Handhavers vormen een volwaardige partner op het gebied van wijkveiligheid en -leefbaarheid, fungeren als gastheer en treden indien nodig op ter normalisering.
- Meer inspelen op de eigen kracht van onze samenleving en initiatieven van burgers en ondernemers die zijn gericht op het verbeteren van de veiligheid en leefbaarheid aanmoedigen en ondersteunen, in relatie tot evenementen, recreatie en toerisme.
- Activeren van de overheid in de kern (o.a. inloopsprekuren, schouwen) in het kader van de fysieke en sociale kwaliteit van de kern.

Wat hebben we gedaan?

Dit thema is verantwoord onder het Meerjaren Veiligheidsplan (zie 2.1.1)

2.2 Financiën

Programma 2	Rekening 2019	Begroting 2020	Rekening 2020	Afwijking
Lasten	2.736.959	3.180.303	3.392.536	-212.233
Baten	-53.108	-48.000	-47.937	-63
Saldo vóór bestemming	2.683.851	3.132.303	3.344.599	-212.296
Mutaties reserves	-31.310	-43.700	-4.109	-39.591
Saldo na bestemming	2.652.542	3.088.603	3.340.490	-251.887

Toelichting

2.3 Beleidsnota's

Het beleid voor de uitvoering van dit programma is onder meer beschreven in:

- Gemeentewet, Algemene wet bestuursrecht;
- Wet Tijdelijk Huisverbod, Bijzondere Opneming Psychiatrische Ziekenhuizen (Wet BOPZ);
- Wet Bibob, Winkeltijdenwet, Wet op de kansspelen, Drank- en Horecawet, Wet Luchtvaart, Wet openbare manifestaties, Zondagswet, Opiumwet (bijzondere wetten);
- Wet op Veiligheidsregio's, Woningwet, Wet publieke zorg;
- Politiewet.

Op basis van bovengenoemde wetten zijn diverse gemeentelijke verordeningen en uitvoeringsregels opgesteld die duiding geven aan de diverse thema's. Bijvoorbeeld de Algemene Plaatselijke Verordening, Kansspelverordening of Evenementenbeleid.

2.4 Betrokken partijen

Hieronder staat een opsomming van die partijen die in de uitvoering van het veiligheidsbeleid in ieder geval actief zijn:

- 39 gemeenten in de Eenheid Midden Nederland, Openbaar Ministerie, Politie Midden Nederland (ofwel de Veiligheidscoalitie Midden Nederland);
- Regionaal Informatie en Expertise Centrum Midden Nederland;
- Verbonden partij Veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek (w.o. GHOR en Brandweer) en samenwerkingspartner Veiligheidsregio Flevoland;
- Verbonden partij Regio Gooi en Vechtstreek (Regionale Ambulance Voorziening);
- Provincies Noord-Holland en Utrecht;
- Natuurmonumenten, Omgevingsdienst Flevoland, Gooi en Vechtstreek, Waternet en Recreatie Midden Nederland;
- Woningcorporaties en –verenigingen;
- Zorg- en Veiligheidshuis Gooi en Vechtstreek, met al haar partners die een rol hebben in de casuïstiek omtrent zorg en veiligheid;
- Versa Welzijn (buurtbemiddeling);
- HALT Nederland;
- Ministerie van Justitie en Veiligheid (bureau BIBOB, Justid, CJIB etc.);
- Kamer van Koophandel, Nederlandse Voedsel en Warenautoriteit, Kanspelautoriteit;
- Ondernemersvereniging Wijdemeren.

3 Programma's: Openbare ruimte

Beschrijving programma

Dit programma betreft de inrichting en het beheer en onderhoud van riolering, (water)wegen, bruggen, openbare verlichting, speel- en groenvoorziening, begraafplaatsen en openbare gebouwen. Daarmee draagt dit programma bij aan de leefbaarheid in onze gemeente. Uitgangspunt is dat de openbare ruimte en gebouwen schoon en veilig moeten zijn. De gebruiker van deze ruimte mag bij normaal gebruik geen schade of letsel oplopen als gevolg van onvoldoende onderhoud. Het kwaliteitsniveau wordt voor een belangrijk deel bepaald door de wensen van de inwoners, bedrijven en de (financiële) grenzen van de gemeente.

Er wordt uitgegaan van een sober en doelmatig basisniveau, echter de inwoners en bedrijven wordt de mogelijkheid geboden iets extra's te realiseren door actief te participeren in de inrichting én in het beheer en onderhoud van de openbare ruimte. Participatie speelt een belangrijke rol en draagt bij aan het gezamenlijk verbeteren van de leefbaarheid in onze gemeente. Ook vanuit de gemeente zelf wordt verder ingezet op het opwaarderen van de openbare ruimte, vooral daar waar participatie minder van toepassing is (hoofdwegen en komingangen).

Het verbeteren van de verkeersveiligheid blijft een belangrijk aandachtspunt. De aandacht gaat daarbij vooral uit naar de kwetsbaarder verkeersdeelnemers, voetgangers en fietsers.

Uit de Wet Milieubeheer volgt de verplichting tot het hebben van een Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP). Uit de Kaderrichtlijn Water, de Waterwet en het Bestuursakkoord Klimaatadaptatie volgt de verplichting om, naast de gemeentelijke watertaken, waterrobuustheid en waterkwaliteit te beschrijven. Daarnaast schrijft de wet een goede samenwerking met de watersysteembeheerder (AGV) voor.

3.1 Terugblik en resultaten

Per onderwerp vindt u een beschrijving van de terugblik en de behaalde resultaten.

3.1.1 Gebouwen

Wat wilden we bereiken?

Gebouwen functioneel inzetten voor het doel waarvoor de gemeente het gebouw wil gebruiken. De gebouwen moeten veilig en voldoende comfortabel zijn voor gebruikers. De gebouwen maken mogelijk dat wij onze gemeentelijke taken kunnen uitvoeren op de wijze zoals wij dat wensen te doen. Wanneer een functie vervalt onderzoeken we het strategisch behoud van het pand zorgvuldig. Wij besteden veel aandacht aan het thema duurzaamheid en dat wordt nadrukkelijk meegewogen bij onderhoud en instandhouding. Gelet op de aanstaande energietransitie zal deze aandacht de komende jaren intensiveren. Conform de verplichting vanuit de BBV zorgt de gemeente Wijdmeren voor een actueel beheerplan gebouwen. In 2019 wordt de herijking van het Meerjarenonderhoudsplan (MOP) 2019-2023 voor het gemeentelijk vastgoed afgerond. De nieuwe (concept) bedragen geven aan dat er in 2024 een tekort ontstaat bij gelijkblijvende storting in de reserve onderhoud gebouwen. Doordat eerder de storting lager is vastgesteld dan nodig bleek volgens het MOP, én vanwege een uitname in 2018 voor een ander doel, is de hoogte van de reserve Onderhoud gebouwen niet toereikend in 2024. Een forse onttrekking is in de komende 10 jaar nodig voor het gemeentehuis, namelijk bijna € 2 mln. Eind 2019 komt een raadsvoorstel over het MOP 2019-2023 en daarin worden de financiële gevolgen van de omvang van het onderhoud in relatie tot de omvang van de reserve duidelijk.

Wat hebben we bereikt?

Het beheer en onderhoud gemeentelijke gebouwen en installaties.

Geplande werkzaamheden voortvloeiend uit het MJOP zoals:

- Aula de Rading compleet gerenoveerd inclusief straatwerk entree en helling baan.

- Dak van Sporthal Eikenrode voorzien van een nieuwe laag dakbedekking.
- Buitenschilderwerk en houtrot hersteld van de Drieluik en Gemeentewerf.

Wat wilden we doen?

Op basis van een geactualiseerd meerjarenonderhoudsplan (MOP) waarbij duurzame keuzes in de uitvoering hoge prioriteit hebben, en op basis van de onderhoudscontracten, geven wij uitvoering aan het planmatig onderhoud van onze gebouwen en installaties. Vervolgens:

- Al het gemeentelijk vastgoed voorzien van een hernieuwd energielabel;
- Een plan voorbereiden om gemeentelijke gebouwen aan minimaal label C te laten voldoen;
- Strategische gegevens bijeen brengen om strategische keuzes te onderbouwen;
- Functioneel gebruik en/of behoud van het pand toetsen aan visie op het maatschappelijk vastgoed.

Wat hebben we gedaan?

Het huisvestingsonderzoek is gestart en wordt deze zomer afgerond, hiermee is de intentie om de benodigde investering in het gemeentehuis op het gebied van onderhoud om te zetten in een toekomstbestendige huisvesting.

3.1.2 Begraafplaatsen en uitvaartverzorging

Wat wilden we bereiken?

Op een respectvolle en zorgvuldige wijze invulling geven aan het beleidsveld uitvaartverzorging. Hierbij zo optimaal mogelijk inspelen op de veranderende behoeften, zoals toename crematies, afname begrafenissen en gebruik aula's.

Wat hebben we bereikt?

In 2020 zijn de mogelijkheden van asbestemming op de begraafplaats De Rading in Loosdrecht uitgebreid door middel van een urnenmuur met nissen. Rondom

de in 2020 gerenoveerde aula en de urnenmuur is nieuwe beplanting aangebracht. Hiermee is het aanzicht van de begraafplaats hersteld.

Wat wilden we doen?

In vervolg op de gemaakte keuzes uit het strategiedocument uitvaartverzorging, gaan we verder met het opwaarderen en uitbreiden van de voorzieningen op onze begraafplaatsen. In 2020:

- Staat de renovatie van de aula op de Rading op het programma;
- Wordt bij de begrafenisrechten gestreefd naar 100% kostendekking;
- Gaan we onderzoeken of het mogelijk is om het onderhoudsniveau van het openbare groen bij de begraafplaatsen naar niveau A te brengen.

Wat hebben we gedaan?

Op de begraafplaats De Rading in Loosdrecht is een urnenmuur geplaatst. Tevens is de aula gerenoveerd waarbij er een opgang is gerealiseerd voor mindervaliden. Rondom de aula en de urnenmuur is nieuwe beplanting aangebracht.

3.1.3 Openbaar groen

Wat wilden we bereiken?

- Inrichting, beheer en onderhoud van het openbaar groen in de gemeenschappelijke openbare ruimte op basisniveau C en de gemeentelijke openbare ruimte op basisniveau B brengen;
- Gaan we onderzoeken of het mogelijk is om het onderhoudsniveau van het openbare groen bij de begraafplaatsen en winkelcentra naar niveau A te brengen;
- Vanuit het regulier beheer het hinderlijk overhangend groen op voet- en fietspaden bijhouden;
- Participatie via Appelboom-projecten verder succesvol voortzetten en uitbreiden en blijvend onder de aandacht brengen;

- De herplant van bomen bedraagt jaarlijks 75% van het aantal gekapte bomen. Herplant kan uitgesteld worden als op de plantlocatie eerste een renovatieproject moet worden afgerond;
- We zijn aangesloten bij het “Handboek Bomen” om bomen duurzaam aan te planten en te beheren op niveau C van de CROW kwaliteitscatalogus;
- Voldoen aan de Wet natuurbescherming door het invoeren van door het Rijk nieuw goed te keuren gedragscode voor Bestendig Beheer en Ruimtelijke Ontwikkelingen;
- Een actuele bomenverordening aangepast op o.a. veranderende Wet- en regelgeving.

Wat hebben we bereikt?

- Het onderhoud van het openbaargroen in de gemeenschappelijke openbare ruimte is op basisniveau C onderhouden. De gemeentelijke openbare ruimte op basisniveau B.
- Met de onderhoudsploegen hebben we een vaste planning gemaakt voor het onderhoud van de begraafplaatsen en winkelcentra. Eenmaal per drie weken voert de onderhoudsploeg onderhoud uit. Als er een plechtigheid is op één van de begraafplaatsen wordt nog extra gekeken of alles in orde is. Voor de begraafplaatsen hebben we plannen gemaakt om deze te vergroenen. Plekken die kaal zijn worden met vaste bloeiende planten ingeplant. Hierdoor zal de uitstraling zeer verbeteren en het onderhoud vereenvoudigen, waardoor het niveau stijgt. Voor de begraafplaats aan de Rading moet meer gebeuren. Op dit moment lopen aanvragen voor het achterstallig onderhoud weg te werken aan de bestrating. Daarna gaan we net als bij de andere begraafplaatsen het vergroenen van de lege plekken oppakken.
- Het hinderlijk groen op voet en fietspaden is tijdens het regulier onderhoud weggenomen.
- Bestaande projecten zijn ondersteund met goederen en diensten, nieuwe projecten zijn opgestart. Ondanks de maatregelen zijn bijna alle

aangevraagde projecten uitgevoerd. Vanwege de maatregelen zijn andere afspraken gemaakt met participanten over de wijze van uitvoeren.

- Met de “pilot watergeven” zijn participanten gevraagd om hun project actief water te geven. Zij zijn hiervoor voorzien van materiaal en een tegemoetkoming in de kosten.
- Het onderzoek om het onderhoudsniveau van het openbaar groen op de begraafplaatsen en winkelcentra naar niveau A te brengen is wegens de corona situatie niet uitgevoerd.
- Bij uitvoering van projectmatig onderhoud is participatie georganiseerd.
- De herplant van 75% is, rekening houdend met seizoensgebonden planning van aanplant, behaald.
- We hanteren het Handboek Bomen bij onderhoud en in onze projecten.
- De gedragscode is pas in december 2020 door het Rijk vrijgegeven en dient nog bestuurlijk vastgesteld te worden.
- Het actualiseren van de bomenverordening is pas zinvol bij invoering van de nieuwe Omgevingswet en is om die reden uitgesteld.

Wat wilden we doen?

- Om jaarlijks een deel van het groen wat te onderhoudsintensief is, of versleten is, om te vormen naar onderhoudsintensief groen, conform de vastgestelde Beeldkwaliteit in 2016, stellen wij een meerjarig beheerplan op om hier sturing aan te geven. Renovatie of herinrichting gaat altijd in samenspraak met omwonenden en liefst in participatie (Appelboomprojecten);
- De versleten plantsoenen aan het Zuidereinde en rond de speelvoorzieningen aan de Veenderij worden in samenspraak met bewoners heringericht;
- Het aantal participatieprojecten verder uitbreiden en bestaande projecten in overleg met de relaties op kwaliteit houden.

- In samenwerking met communicatie maandelijks een project uitlichten op de gemeentepagina Wijdemeren Informeren;
- Het actueel houden van de website www.deappelboom.nl;
- De Appelboom vanaf 2020 deel laten uitmaken van het dorpenbeleid;
- Op basis van de Boomveiligheidscontrole BVC (was: Visual Tree Assessment VTA) geven wij uitvoering aan de noodzakelijke beheer- en onderhoudsmaatregelen aan de circa 9.600 gemeentelijke bomen;
- Bij herplant wordt uitgegaan van 75% van het te kappen aantal bomen;
- Handboek Bomen gaat deel uitmaken van de HIOR en wordt zo voorgeschreven in projecten en bij aanbestedingen;
- Op basis van de nieuwe Omgevingswet, de evaluatie van het bomenbeleid en het participatiebeleid openbare ruimte, wordt de bomenverordening geactualiseerd;
- Het huidige Bomenbeleidsplan wordt in 2020 geëvalueerd om tot voorstellen te komen voor een actueel vast te stellen Bomenbeleidsplan 2021-2025.

Wat hebben we gedaan?

- Deze werkzaamheden zijn afgelopen jaar conform beleid en binnen de beschikbare middelen uitgevoerd;
- De versleten plantsoenen Zuidereinde en Veenderij zijn gerenoveerd;
- Communicatie over de projecten vindt zowel via de gemeentelijke website/projectpagina's als in de lokale media plaats;
- De website van de Appelboom is regelmatig actueel gemaakt;
- Het boomonderhoud is conform beleid uitgevoerd. Afgelopen jaar zijn 3200 bomen geïnspecteerd en in onderhoud genomen;
- De herplant van 75% is, rekening houdend met seizoensgebonden planning van aanplant, behaald;
- Het Handboek bomen passen wij reeds toe bij onderhoud en beheer;
- Het actualiseren van de bomenverordening is pas zinvol bij invoering van de nieuwe Omgevingswet en is om die reden uitgesteld;

- De evaluatie bomenbeleid is uitgevoerd welke de basis is voor het actualiseren van het Bomenbeleidsplan.
- Team dorpenbeleid heeft de organisatie van de Appelboom ingebed als onderdeel van het dorpenbeleid;
- De achterstand in administratie en op de website is weggewerkt door de administratief ondersteuner van dorpenbeleid;
- Bij herinrichting en onderhoud aan plantsoenen krijgen aanwonenden de keuze het plantsoen als Appelboomproject in onderhoud te nemen. Een voorbeeld hiervan is de Voorstraat in Nederhorst den Berg.

3.1.4 Mijn baas ruimt op

Wat wilden we bereiken?

- We willen de overlast van hondenpoep terugbrengen en in één jaar tijd een opruimcultuur creëren;
- We willen de dekkingsgraad van geschikte afvalbakken voor heel Wijdemeren vergroten.

Wat hebben we bereikt?

Er wordt flink gebruik gemaakt van de aangebrachte faciliteiten. Er zijn circa 146.000 drollen opgeruimd. Uit de tellingen blijkt dat er 60 tot 70 procent minder hondenpoep ligt. Dit verschilt wel per plek. Een uitgebreide evaluatie volgt in het voorjaar van 2021.

Wat wilden we doen?

Doorpakken na het grote succes van het pilot Appelboom-project: "Mijn baas ruimt op". Op alle vier de locaties waar de pilot is gestart, ligt nagenoeg geen hondenpoep meer. In navolging hierop willen we in heel gemeente Wijdemeren voldoende mogelijkheid bieden om hondenpoep op te ruimen:

- We gaan extra afvalbakken plaatsen, strategisch verplaatsen en omvormen door een klep aan te brengen om een zo hoog mogelijke dekkingsgraad te realiseren;

- We gaan uitzoeken welke acties op welke manier we verder ondernemen en wat de kosten daarvoor zijn voor een zo goed mogelijk resultaat. De ervaringen van de pilot worden hierin meegenomen;
- We gaan inwoners informeren over het belang van het opruimen van hondenpoep via Wijdemeren Informeren. Via de hondenbelastingaanslag voegen we een bijlage bij met belangrijke en nuttige informatie voor de hondeneigenaar;
- We komen met een voorstel om de overlast van hondenpoep significant en tot een minimum te beperken.

Wat hebben we gedaan?

We hebben op in totaal 46 plaatsen een dispenser geplaatst en zakjes verstrekt. We hebben waar nodig boenderbakken geplaatst en kleppen bevestigd om prullenbakken geschikt te maken.

Er is een pagina op de Appelboom met informatie over het project en een locatielijst. Het was volgens de AVG niet toegestaan om via de hondenbelastingaanslag extra informatie te verstrekken. In 2021 hopen we hier grond voor te krijgen. Ook gaan we in 2021 actief verder met informeren via Wijdemeren Informeren.

3.1.5 Straatmeubilair

Wat wilden we bereiken?

Veilig en goed functionerend straatmeubilair op de juiste plaatsen.

Wat hebben we bereikt?

Wij controleren en onderhouden het straatmeubilair op een sober meer veilig niveau en functionerend.

Wat wilden we doen?

- Wij controleren en onderhouden het straatmeubilair op een sober, maar veilig niveau;

- Bij vervanging van het meubilair wordt het duurzaamheidsaspect meegenomen;
- Het schilderen van o.a. bankplanken en zwerfafvalbakken.

Wat hebben we gedaan?

Door de corona was er meer dan anders behoefte om buiten te kunnen recreëren. Om hier meer gelegenheid voor te bieden hebben we op diverse plekken boombanken geplaatst.

3.1.6 Gladheidsbestrijding

Wat wilden we bereiken?

In de wintermaanden willen wij gladheid op onze hoofdwegen en hoofdfietspaden uit het oogpunt van de verkeersveiligheid zoveel mogelijk voorkomen.

Wat hebben we bereikt?

De gladheid is conform het hiervoor vastgestelde beleid uitgevoerd. Er zijn bij ons geen ongevallen gemeld.

Wat wilden we doen?

- Adequaat inspelen op de weersverwachtingen. Daarbij bestrijden wij de gladheid voor het seizoen 2019-2020 conform het door het college vastgestelde gladheidsbestrijdingsplan;
- Rndom de winkelcentra plaatsen we zoutbakken;
- De uitvoering van de bestrijding wordt gedaan door Stads Beheer Service en de Tomingroep;
- We houden de inwoners van acties op de hoogte via de social media.

Wat hebben we gedaan?

- De gladheid is conform het hiervoor vastgestelde beleid uitgevoerd;
- De zoutbakken zijn aan het begin van het seizoen (1 november) geplaatst;

- De samenwerking met Stads Beheer Service en de Tomingroep is voortgezet;
- Via twitter houden wij de inwoners op de hoogte als wij een actie opstarten.

3.1.7 Verkeersveiligheid

Wat wilden we bereiken?

We willen een veilige ontsluiting van onze kernen.

Wat hebben we bereikt?

In het mobiliteitsplan vindt nadere uitwerking plaats om de doelstelling voor een veilige ontsluiting van onze kernen te gaan realiseren.

Wat wilden we doen?

Voor een veilige verkeersafwikkeling wordt overleg gevoerd met de nood- en hulpdiensten en vindt educatie plaats. Veiligheid rondom scholen blijft een separaat aandachtspunt. We gaan integraal mobiliteitsbeleid opstellen voor de langere termijn dat resulteert in voorstellen voor een geprioriteerd en afgestemd meerjarenuitvoeringsprogramma mobiliteit: het Mobiliteitsplan Wijdemeren 2045.

Wat hebben we gedaan?

- We hebben grote stappen gemaakt met het opstellen van het mobiliteitsplan 2045.
- We hebben veel aandacht besteed aan het afhandelen van meldingen met betrekking tot verkeersoverlast. Doordat men veelal thuis zat door de huidige coronasituatie is het aantal meldingen hierover explosief toegenomen.
- Op diverse punten zijn er snelheidsdisplays en wegkantraders opgehangen naar aanleiding van diverse meldingen over verkeersoverlast cq. onveilige situaties.

- Rondom meerdere schoollocaties is en wordt de inrichting aangepast om de verkeersveiligheid te verbeteren, o.a. Kremerschool en IKC Loosdrecht.
- We voeren 2 x per jaar overleg met de nood- en hulpdiensten.

3.1.8 Areaalbeheer

Wat wilden we bereiken?

Inzicht in de staat van onderhoud van ons areaal, en de toekomstige verplichtingen om de staat van onderhoud op het gewenste peil te houden.

Wat hebben we bereikt?

- Zoals u weet is besloten om eerst een doelmatigheidsonderzoek Kapitaalgoederen uit te voeren om in aansluiting op de aanbevelingen de beheerplannen te actualiseren.
- Parallel aan het doelmatigheidsonderzoek is op de arealen wegen, beschoeiing en kunstwerken inspecties uitgevoerd, de staat van onderhoud vastgelegd en financieel vertaald. De beheerplannen zijn ambtelijk zo goed als gereed en gaan Q2-Q3 het bestuurlijk proces in.

Wat wilden we doen?

- Beheerplan overige waterwerken actualiseren in 2020;
- Beleidsplan & uitvoeringsplan openbare verlichting actualiseren in 2020;
- Bomenbeleidsplan actualiseren in 2020;
- We gaan voortvarend aan de slag met het opstellen van een beheerplan groen; hiervoor is extra budget opgenomen. De dekking van dit budget komt ten laste van de reserve Groen.

Wat hebben we gedaan?

- Het beheerplan Overige waterwerken (beschoeiing) is ambtelijk zo goed als gereed en gaat Q2-Q3 het bestuurlijk proces in;
- Het Beleidsplan Openbare Verlichting is nog niet geactualiseerd, het uitvoeringsplan wordt conform beleid uitgevoerd;
- Het Bomenbeleidsplan is eerst geëvalueerd, de aanbevelingen zijn de basis voor het actualiseren van het Bomenbeleidsplan;
- Voor het beheerplan groen is zowel het totale areaal als de soort beplanting in beeld gebracht om deze in de nog aan te schaffen beheerapplicatie op te nemen.

3.1.9 Speelplekken

Wat wilden we bereiken?

Eigentijdse speelvoorzieningen in de gemeente. Het aantal locaties neemt af maar de voorzieningen zijn afgestemd op de leeftijdsopbouw van de wijk. De grootscheepse renovatie van alle speelvoorzieningen vindt in nauwe samenspraak plaats met de wijken waar de voorzieningen zich bevinden.

Wat hebben we bereikt?

Het speelplan is conform uitgevoerd.

Wat wilden we doen?

- In een aantal jaarschijven voeren we het speelplan 2016 uit. Ook in 2020 worden weer een aantal locaties gerenoveerd.
- De in de kadernota opgenomen verlaging van de storting in de reserve speeltoestellen vindt in 2020 niet plaats.

Wat hebben we gedaan?

De speelplek Uytendijksehof is inclusief bodemsanering gerenoveerd.

3.1.10 Gemeentelijke watertaken/ riolering

Wat wilden we bereiken?

Begin 2018 is het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) vastgesteld. Vanuit de zorgplicht met betrekking tot hemelwater, grondwater en afvalwater staan hierin de volgende doelen centraal:

- Doelmatig: het behoud van de goede werking van de riolering om de kans op storingen, onnodige vuilemissies en wateroverlast te beperken;
- Riool vernieuwing voor het behouden van voldoende kwaliteit van de riolering, waarbij kosten en kans op calamiteiten in evenwicht zijn. In samenhang met de ambities voor het oppervlaktewater, 'Wijdemeren klimaatbestendig' en de inrichtingsopgave voor de omgeving;
- Klimaatbestendig: doorlopend, vanuit een integrale beschouwing van het watersysteem, benutten van kansen die ontwikkelingen, renovaties en vervangingen bieden om te anticiperen op klimaatveranderingen;
- Veilig en gezond: alle vuilwater wordt ingezameld en getransporteerd naar RWZI Horstermeer of wordt lokaal voldoende gezuiverd om te lozen. Geen lozing van vuilwater op regenwaterriolering. Lozing van vuilwater (of afvalwater) naar oppervlaktewater als gevolg van hevige neerslag, onderhoudswerkzaamheden, storingen of calamiteiten anderszins moet zo veel mogelijk voorkomen worden;
- Duurzaam: bijdragen aan een duurzame en circulaire economie; bijdragen aan de ambitie van de regionale samenwerkingsagenda van de regio Gooi en Vechtstreek om in 2030 energieneutraal en in 2050 klimaatneutraal te zijn;
- Beheersbaar en betaalbaar: beter inzicht krijgen in de werkelijke toestand en het functioneren van de (afval)waterketen en waar mogelijk terugdringen van kosten;

- Inlopen van de achterstand in de uitvoering van het GRP-programma 2018-2021, zie hiervoor ook de actualisatie van het investeringsprogramma.

Wat hebben we bereikt?

- Riolering wordt regulier gereinigd en geïnspecteerd; hiervoor heeft een nieuwe aanbesteding plaatsgevonden en is voor een periode van maximaal 4 jaar een nieuwe raamovereenkomst afgesloten;
- De brongegevens zijn geactualiseerd in 2020 en voor het doelmatig beheer, dagelijks klein en groot onderhoud is gestart met de ontwikkeling van een nieuw beheerplan conform het bevindingen doelmatigheidsonderzoek;
- De nota klimaatadaptatie is vastgesteld door de raad. Wij besteden doorlopend aandacht aan klimaatadaptatieve maatregelen.
- Kennis en bewustwording ontwikkelen door samenwerking in de risicodialogen binnen de gemeente en met de regio;
- Er is structureel gewerkt aan het inzichtelijk maken van de werkelijke toestand en functioneren van de (afval)waterketen met als resultaat een betere kostenbeheersing;
- We nemen structureel deel aan werkgroepen in de regio, o.a. onder de vlag van het Bestuurlijk Overleg Water (BOWA);
- Bezetting is op orde gebracht en aangevuld met tijdelijke ondersteuning om de uitvoering van het GRP-programma uit te voeren.

Wat wilden we doen?

- Het uitvoeringsprogramma bij het GRP wordt, mede n.a.v. opmerkingen van de Provinciaal financieel toezichthouder, in de tweede helft van 2020 geactualiseerd. Dit actuele programma vormt de leidraad bij de uitvoering van onze werkzaamheden;
- Inspecteren en reinigen van het vrijvervalriool, de duikers, drainages, kolken en alle riool- en minigemalen op reguliere basis. Kleine gebreken

worden direct verholpen, rekening houdend met de jaarlijks op te stellen onderhoudsprogramma's;

- Jaarlijks schouwen van en planmatig onderhoud plegen aan de sloten in gemeentelijk beheer;
- In vroeg stadium toetsen bij alle investerings-, beheer- en particuliere ruimtelijke ontwikkelingsplannen of goed rekening gehouden is met extreme neerslag, hitte, droogte (inclusief waterkwaliteit) en alle kansen voldoende zijn benut;
- We meten waterstanden in het rioolstelsel en debieten in de hoofdgemalen om de modelmatige berekening te ijken en de basis rioleringsplannen (BRP's) te actualiseren ter onderbouwing van toekomstige maatregelen;
- Onderzoek naar herstel van het functioneren van het verbeterd gescheiden stelsel op bedrijventerrein Rading (Loosdrecht);
- Opstarten van een onderzoek naar en ontwerp van een verantwoorde ombouw van het gemengd stelsel in Kortenhoef naar een gescheiden stelsel, inclusief een klimaatbestendige en duurzame inrichting;
- Minigemalen gefaseerd hemelwatervrij maken;
- Op basis van een nieuw op te stellen hemelwaterverordening wordt Munniksveen als eerste gebied aangewezen met een lozingsverbod van hemelwater van de voordaken op het vuilwaterrioolstelsel;
- In Nieuw-Loosdrecht gaan we de resterende eigenaren met foutieve aansluitingen van vuilwater op het hemelwaterriool op particulier terrein die nog niet zijn hersteld actief benaderen om afspraken te maken;
- Actief samenwerken in de waterketen met regiogemeenten vanuit het Bestuurlijk Overleg Water AGV-gemeenten (BOWA) om bezuinigingen te realiseren, kennis te delen en deelname aan gezamenlijke (inkoop)projecten te continueren;
- We gaan door met het meten van het ondiepe grondwater;

- We ronden samen met Waternet het onderzoek af hoe de gemeente kan bijdragen om de ecologische waarde van de Loosdrechtse Plassen te verbeteren;
- Gemeente en Waterschap stellen samen een kader vast voor het al dan niet rechtstreeks kunnen lozen van afgekoppeld regenwater, om discussie bij elk individueel project te voorkomen en de ambities ten aanzien van afkoppelen van verhardingen van gemengde riolen effectief te kunnen realiseren;
- Samen met Waternet starten we onderzoek(en) op om te zoeken naar mogelijke oplossingen van de grondwaterproblematiek, in combinatie met de verwachte (veen)bodemdaling in de Horn- en Kuijerpolder (Nederhorst den Berg);
- Projectleiders stimuleren en faciliteren bewoners en bedrijven om gelijktijdig met herinrichtingsprojecten van de openbare ruimte zijn/haar eigen perceel duurzaam, klimaatadaptief en waterrobuust in te richten (bijv. Operatie Steenbreek);
- Onderzoeken van haalbaarheid en opstellen van een plan van aanpak voor het overdragen van het eigendom en beheer van gemeentelijk rioolstelsel op jachthavens en andere recreatieterrainen aan de betreffende eigenaren;
- De integrale herinrichtingen zoals beschreven bij 'Investerings- en projecten programma 2020'.

Wat hebben we gedaan?

- Zoals u weet is besloten om eerst een doelmatigheidsonderzoek Kapitaalgoederen uit te voeren om in aansluiting op de aanbevelingen de beheerplannen te actualiseren;
- Het uitvoeringsprogramma is geactualiseerd;
- Inspectie en reiniging is structureel uitgevoerd conform contract;
- De schouw en onderhoud van de gemeentelijke watergangen is uitgevoerd;

- Het rekening houden met klimaatvraagstukken is als beleidskaders opgenomen in onze projectopdrachten;
- Meten van de waterstanden voeren wij structureel ter plaatse van hoofdgemalen, (uitbouw via nog uit te werken meet en monitoringsplan) uit;
- Het onderzoek naar een verbeterd gescheiden stelsel op bedrijventerrein de Rading wordt opgestart na opzet van - en bevindingen uit nieuw integraal stedelijk watermodel Loosdrecht (2021);
- Kerngerichte aanpak van de hiervoor benodigde stedelijke watermodellen: 1) Loosdrecht (is opgestart, afronding in 2021), 2), daarna volgt Kortenhoef;
- Minigemalen worden gefaseerd op telemetrie gezet, waarmee mede hemelwater foutaansluitingen stelselmatig kunnen worden gemonitord;
- Hemelwaterverordening is in 2020 niet door de raad aangenomen, Nota Klimaatadaptatie wel. N.a.v. de toezegging voeren wij een pilot uit in één van onze projecten om op vrijwillige basis voordaken af te koppelen.
- De meeste werkzaamheden zijn inmiddels afgerond. Met het op orde brengen van de personele capaciteit kan dit in 2021 weer worden opgepakt en worden meegenomen in integrale projecten waar mogelijk en separaat waar nodig;
- Er is structureel samenwerking gezocht met de partners in de waterketen, op digitale wijze voortgezet op onderwerpen als inkoop ondersteuning risicodialogen, Aanbesteding reiniging en inspectie riolering, Aanleg en onderhoud grondwatermeetnet;
- Met leverancier is gekeken naar de structurele onderhoudstoestand van de meetpunten, in 2021 worden afspraken geëvalueerd. Door Corona is de evaluatie in 2020 vertraagd;
- Het bijdragen aan verbeteren ecologische waarde van de plassen loopt via verschillende sporen; integrale projecten, gebiedsakkoord, regionale samenwerkingsverbanden;

- Via samenwerking in het project Nieuw Loosdrechtsedijk (boomhoek) wordt kader voor lozen op de plassen gezamenlijk uitgewerkt;
- Waternet stuurt op verkleinen ontwateringsdiepte in watergebiedsplannen. Oorzaken en mogelijke oplossingen (veen)bodemdaling zijn bekend, eventueel nog met bureau studie te bundelen. Met voldoende personele capaciteit kan dit op zijn vroegst 21/22 opgestart;
- Het stimuleren van particulieren om klimaatadaptieve maatregelen op eigen terrein te nemen is standaard in onze werkwijze opgenomen en uitgevoerd;
- Het overdragen van eigendom en beheer wordt waar mogelijk bij elke lokale kans (herinrichting, wijziging) opgepakt inclusief het beoordelen van de juridische haalbaarheid.

3.1.11 Wegen

Wat wilden we bereiken?

We willen de technische staat van onze wegen op minimaal C-niveau houden, zoals vastgesteld in het Lange Termijn Wegbeheerplan. Zodra onze verhardingen het onderhoudsniveau C-niveau bereiken, gaan wij onderhoud uitvoeren. Daarnaast willen we de hoofdstructuur op een eenduidig en aantrekkelijk niveau inrichten.

Mede naar aanleiding van opmerkingen door de Provinciaal financieel toezichthouder is in 2019 gestart met een analyse van het kwaliteitsniveau. Dit om te bepalen óf en hoeveel achterstand in het wegareaal aanwezig is, waarin onderzoek naar wegen in eigendom en beheer, uitvoeringsstrategie inclusief benodigde capaciteit/middelen en uitvoerings-planning wordt opgenomen. We willen het onderhoud meer planmatig vorm geven met een meerjarig Beheerplan wegen.

Wat hebben we bereikt?

Zoals u weet is besloten om eerst een doelmatigheidsonderzoek Kapitaalgoederen uit te voeren om in aansluiting op de aanbevelingen de beheerplannen/Lange Termijn Wegbeheerplan te actualiseren.

Wat wilden we doen?

Op grond van het Beheerplan wegen in combinatie met de twee-jaarlijkse inspectiegegevens tot in hoofdlijn 3 onderhoudsstrategieën tot jaarlijkse onderhoudswerken besluiten, te weten:

- Integraal onderhoud: in combinatie met rioolwerkzaamheden en waar nodig andere arealen integrale herinrichting uitvoeren. Deze integrale grote onderhoudswerken zijn en/of worden in het Investeringsprogramma opgenomen.
- Onderhoud aan grote(re) wegvakken, primair bedoeld om de technische levensduur te verlengen totdat integrale herinrichting noodzakelijk is.
- Klein onderhoud volgend uit eigen waarneming en meldingen, wat direct wordt uitgevoerd met een zgn. open posten bestek waarmee wij de aannemer snel en efficiënt aansturen.
- In samenwerking met MRA-partners is een gezamenlijk inkooptraject opgestart voor de circulaire inkoop van verkeers- en straatnaamborden. In 2020 wordt na het resultaat van voornoemd circulair inkoopproces verder uitvoering gegeven aan het “Bebordingsplan Wijdemeren”.
- In samenwerking met de regiogemeenten, de provincie Noord-Holland en Rijkswaterstaat worden verkeersmaatregelen ingepland en besproken om de overlast van wegwerkzaamheden maar ook evenementen voor de weggebruiker zoveel mogelijk te beperken;
- In samenwerking met regiogemeenten en het waterschap is een Handboek Dijk- en Wegbeheer opgesteld;
- De integrale herinrichtingen staan beschreven bij het onderwerp ‘Investerings- en projectenprogramma’.

Wat hebben we gedaan?

- Voor de uitgevoerde werkzaamheden van integraal onderhoud verwijzen wij naar het investerings- en projectenprogramma 2020-2023;
- Wat betreft het onderhoud aan grotere wegvlakken hebben wij het fietspad Leeuwenlaan en fietspad Slotlaan geasfalteerd. 't Jagerspaadje is opnieuw bestraat;
- In het klein onderhoud zijn werkzaamheden uitgevoerd die voortkwamen die uit het Beheerplan wegen, jaarschijf 2020;
- Het circulair inkoopproces met de MRA-partners is vertraagd door de huidige coronasituatie en daardoor is ook het bebodingsplan niet verder in uitvoering genomen;
- De overleggen met de regiogemeenten, de provincie Noord-Holland en Rijkswaterstaat hebben digitaal plaatsgevonden;
- Het Handboek Dijk- en Wegbeheer is vastgesteld;
- Voor de integrale herinrichtingen verwijzen wij naar het investerings- en projectenprogramma 2020-2023.

3.1.12 Investerings- en projectenprogramma 2020-2023

Wat wilden we bereiken?

De investeringsplanning is geëvalueerd op inhoud en planning.

Wat hebben we bereikt?

De investeringen van de onderhoudsprojecten is beoordeeld op basis van de inspectiegegevens beoordeeld op technische prioriteit om de noodzaak voor integraal onderhoud beter te onderbouwen. Dit heeft geleid tot een herprioritering van de genoemde projecten.

Wat wilden we doen?

De volgende projecten als integrale herinrichting in uitvoering nemen:

- Hoefijzer 2019, Oud Loosdrechtsedijk 'tussen de rotondes' (Loosdrecht).
- Dekkerplantsoen/groenstrook Oude Molenmeent (Loosdrecht);

- Gele Brug (Ankeveen);
- Overmeer-Noord (Nederhorst den Berg) inclusie park Eksterlaan en oversteken Randweg.
- Kortenhoefsedijk (Kortenhoef) incl. vervanging beschoeiing;
- Voorstraat, kwaliteitsverbetering openbare ruimte (Nederhorst den Berg);
- Riolering Googpad
- De Schutse, woningbouw + parkeervoorziening Sypestein (Nieuw Loosdrecht);
- IKC Wereldwijs Eickenrode/Eikenlaan (Nieuw Loosdrecht);
- Nedervecht: aanleg woonomgeving laatste fase incl. fietsoversteek Randweg;
- Porseleinhaven, aanleg woonomgeving oostelijk deel;
- Strandje De Zuwe, damwand;

De volgende projecten als integrale herinrichtingen in voorbereiding te nemen:

- Prinses Margrietstraat e.o. incl. Walderveenbad;
- Van Breelaan e.a. (Ankeveen)
- Noorder- en Zuidereinde ('s-Gravenland) incl. Smidsbrug/Leeuwenlaan (VOS);
- Catharina Amaliaplantsoen (Nieuw Loosdrecht);
- Botenbuurt fase 1 en 2 (Nieuw Loosdrecht);
- Riool voortuinen Dammerweg (Nederhorst den Berg);
- Lindepleinvijver (Nieuw Loosdrecht);
- Herenweg – omleggen riool (Ankeveen);
- Nootweg-West, Luitgardeweg – Nieuw Loosdrechtsedijk (Nieuw Loosdrecht);
- Hoefijzer 2020, Nieuw Loosdrechtsedijk gedeelte Boomhoek (Nieuw Loosdrecht);
- Ronde Rading aanpassen (Nieuw Loosdrecht) (VOS);
- Cannenburgerweg incl. riool De Slenk ('s-Gravenland – Ankeveen);

- Persleiding Stichtse Kade (Ankeveen);
- Edelenbuurt (Nieuw Loosdrecht);
- Kortenhoef 2020 t/m 2022/modellering rioolstelsel (Kortenhoef);

Wat hebben we gedaan?

De volgende projecten zijn uitgevoerd of in uitvoering:

- Hoefijzer 2019, Oud Loosdrechtsedijk 'tussen de rotondes' (Loosdrecht);
- Dekkerplantsoen/groenstrook Oude Molenmeent (Loosdrecht);
- Gele Brug (Ankeveen);
- Resterende delen Overmeer-Zuid;
- Eikenlaan, Beukenlaan e.o. (Nieuw Loosdrecht) in afronding;
- Voorstraat, kwaliteitsverbetering openbare ruimte (Nederhorst den Berg);
- Riolering Googpad;
- De Schutse, woningbouw + parkeervoorziening Sypestein (Nieuw Loosdrecht);
- IKC Wereldwijs Eickenrode/Eikenlaan (Nieuw Loosdrecht);
- Nedervecht: aanleg woonomgeving laatste fase incl. fietsoversteek Randweg;
- Porseleinhaven, aanleg woonomgeving oostelijk deel;
- Strandje De Zuwe, damwand;
- De Paddenpoel/verplaatsen herdenkingsmonument (Kortenhoef);
- Molenmeent, herdenkingsmonument (Loosdrecht);
- Meenthof, bestrating voetgangersgebied (Kortenhoef);
- Parkeerterrein AH/Oud Loosdrechtsedijk (Oud-Loosdrecht);
- Sanering woningbouwlocatie Tiny Houses, Dennenlaan (Nieuw Loosdrecht);
- Juliana Bernhardplein, woningbouw + aanleg openbaar gebied;

De volgende projecten zijn in voorbereiding genomen:

- Prinses Margrietstraat e.o. incl. Walderveenbad;

- Van Breelaan e.a. (Ankeveen)
- Noorder- en Zuidereinde ('s-Gravenland) incl. Smidsbrug/Leeuwenlaan (VOS);
- Catharina Amaliaplantsoen (Nieuw Loosdrecht);
- Hoefijzer 2020, Nieuw Loosdrechtsedijk gedeelte Boomhoek (Nieuw Loosdrecht);
- Kortenhoef 2020 t/m 2022/modellering rioolstelsel (Kortenhoef);
- Oud Loosdrechtsedijk 2.0, groot onderhoud asfalt;
- Boodschappensteiger (Nederhorst den Berg);

Alle overige genoemde projecten in het Investeringsplan 2020-2023 worden in het kader van de motie om het Investeringsplan te heroverwegen nader op (technische) noodzaak, capaciteitsbehoefte en planning beoordeeld.

3.1.13 Waterwerken

Wat wilden we bereiken?

Waterwerken (bruggen en beschoeiing) veilig en technisch afdoende onderhouden.

Wat hebben we bereikt?

- Zoals u weet is besloten om eerst een doelmatigheidsonderzoek Kapitaalgoederen uit te voeren om in aansluiting op de aanbevelingen de beheerplannen te actualiseren;
- Het beheerplan Overige waterwerken is ambtelijk zo goed als gereed en gaat in Q2-Q3 het bestuurlijk proces in.

Wat wilden we doen?

- Alle bruggen worden elke vier jaar visueel geïnspecteerd. Ook moet worden aangetoond dat de constructieve veiligheid voldoende is. Op basis hiervan zal een meerjarig onderhoud en investeringsplan worden gemaakt. De huidige gegevens zijn onvoldoende beschikbaar of niet

actueel. Een extra inspanning wordt gedaan om in Q1 2020 juiste en actuele plannen te hebben;

- Op basis van het Beheerplan overige waterwerken 2016-2026 wordt uitvoering gegeven aan het onderhoudsprogramma voor beschoeiingen, steigers, etc. In 2020 zal een grondige inventarisatie plaatsvinden inclusief een onderzoek naar de kwaliteit. Op basis hiervan wordt het huidige beheerplan geëvalueerd en bijgesteld. Een extra inspanning wordt gedaan om in Q1 2020 een actueel onderhoud en investeringsplan te hebben.

Wat hebben we gedaan?

- De gegevens zijn geactualiseerd en opgeslagen in een beheersysteem, alsmede is op basis van de inspecties een meerjaren-kostenraming gemaakt;
- In diverse projecten (boodschappensteiger, De Schutse, Kortenhoefsedijk, strandje De Zuwe) zijn onderhoudswerken aan o.a. beschoeiingen in voorbereiding of uitgevoerd;
- Het regulier jaarlijks klein onderhoud aan bruggen is uitgevoerd.

3.1.14 Openbare Verlichting en verkeersregelinstanties

Wat wilden we bereiken?

- Goed functionerende openbare verlichting. De basis is het Beleidsplan openbare verlichting gemeente Wijdemeren 2015-2020. De belangrijkste doelen zijn lage onderhoudskosten en verduurzamen van de openbare verlichting;
- Goed functionerende verkeersregelinstanties.

Wat hebben we bereikt?

- Zoals u weet is besloten om eerst een doelmatigheidsonderzoek Kapitaalgoederen uit te voeren om in aansluiting op de aanbevelingen de beheerplannen te actualiseren;

- Om over goed functionerende verkeersregelinstanties te beschikken is sinds 2015 het onderhoud in een meerjarencontract geregeld.

Wat wilden we doen?

- In 2020 wordt het huidige Beleids- en Uitvoeringsplan Openbare Verlichting herzien tot een nieuw Beleids- en uitvoeringsplan 2021 – 2024;
- Per 2020 wordt op basis van technische levensduur vervangen, zoals opgenomen in het beleidsplan. Toegewerkt wordt naar een halvering in energiegebruik in 2030 conform het SER-Energieakkoord 2013. Voor 2020 is het streven minimaal 65% van de openbare verlichting te hebben 'ver-LED';
- Aafgeschreven en sterk verouderde verkeersregelinstanties worden vervangen. In 2020 of 2021 staat de voetgangersoversteekplaats nabij het verpleeghuis Beukenhof aan de Nieuw-Loosdrechtse dijk gepland. Hierbij wordt rekening gehouden met de nieuwbouw van het verpleeghuis en mogelijke wijziging van de openbare inrichting en oversteekplaats;
- Waar mogelijk gaan we de hoeveelheid openbare verlichting verminderen. We streven naar energiebesparing door de inzet van energiezuinige verlichting. We kiezen voor componenten die zoveel mogelijk herbruikbaar zijn. We gaan innoverende stappen zetten door de openbare verlichting een rol te laten spelen binnen de ontwikkeling van "Smart City". Een voorbeeld is, waarbij de openbare verlichting wordt gecombineerd met monitoringsystemen om – vanuit andere belangen – data te verzamelen. Gedacht kan worden aan het koppelen met gegevens rond gebruik door voertuigen, voetgangers e.d.

Wat hebben we gedaan?

- Het huidige beleidsplan wordt voortgezet in afwachting van de bevindingen uit het doelmatigheidsonderzoek;
- In 2020 hebben we armaturen omgebouwd naar LED-verlichting;
- In de IP-projecten is bij vervanging uitsluitend LED-verlichting toegepast;

- Door de vertraging van de nieuwbouwplannen van de Beukenhof is ook de vervanging van de voetgangersoversteekplaats van de Beukenhof uitgesteld;
- Het voorstel om Smart City systemen toe te passen ligt in concept gereed doch dient nader getoetst te worden op de privacy-wetgeving.

3.2 Financiën

Programma 3	Rekening 2019	Begroting 2020	Rekening 2020	Afwijking
Lasten	10.045.662	10.000.342	9.889.274	111.068
Baten	-6.939.422	-6.812.400	-6.429.937	-382.463
Saldo vóór bestemming	3.106.241	3.187.942	3.459.338	-271.396
Mutaties reserves	-68.467	-102.482	-266.424	163.942
Saldo na bestemming	3.037.774	3.085.460	3.192.913	-107.453

3.3 Beleidsnota's

De wettelijke basis is vastgelegd in o.a.

- Gemeentewet (zorgplicht)
- Wegenwet
- Wegenverkeerswet
- Wet milieubeheer
- Wet natuurbescherming
- Afvalstoffenwet
- Wet informatievoorziening ondergrondse netwerken (WION)
- Kaderrichtlijn Water en de Waterwet
- Warenwetbesluit: attractie- en speeltoestellen
- Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie / Bestuursakkoord Klimaat Adaptatie

3.4 Betrokken partijen

Afhankelijk van het onderwerp wordt steeds gezocht naar de juiste afstemming en samenwerking voor een optimaal resultaat, draagvlak, kwaliteit en efficiency. Bij alle projecten in de openbare ruimte worden de bewoners en andere belanghebbenden actief betrokken. Bij de "Appelboomprojecten" ligt het initiatief bij bewoners, ondernemers of scholen e.d. die wij waar mogelijk en nodig faciliteren onder het mom van "Wij doen het samen".

- Inwoners, ondernemers en belanghebbenden (Natuurmonumenten, basisscholen, ondernemers/winkeliersverenigingen e.d.);
- Overheden zoals buurgemeenten, Regionale samenwerkingsverbanden, Provincie, waterschappen, GAD en OFVG;
- Provincie en kennisplatforms (CROW, Rioned, Stichting toegankelijkheid etc.);
- Stads Beheer Service (SBS), Tomin groep, stichting Land & Boschzigt (schilderen bankplanken) en Landgoed de Rading (schilderen onderhoud zwerfafvalbakken).

4 Programma's: Economische zaken, recreatie en toerisme

Beschrijving programma

Dit programma omvat het gemeentelijk beleid gericht op bevordering van de (sociaal-) economische activiteiten, zoals recreatie, toerisme, werkgelegenheid, (detail)handel en industrie. Het voorkomen van leegstand en aantrekkelijke winkelgebieden zijn actuele en belangrijke onderdelen van het economisch beleid. Daarnaast gaat de aandacht ook zeker uit naar de sector recreatie en toerisme. In dit programma is tevens het gemeentelijk Waterbeleid ondergebracht, zoals de omgang met de Kaderrichtlijn Water (KRW) voor oppervlakte- en grondwater. Hier ligt een relatie met de programma's 3, 7 en 8. Het beleid is vastgelegd in de nota's:

- Plannen van Aanpak Permanente Bewoning I en II 2005.
- Geef economie de Ruimte (2006).
- Visie Recreatie & Toerisme (2009).
- Horecanota (2006).
- Detailhandel structuurvisie (2007).
- De Kern van Wijdemeren (2012).
- De regionale detailhandelsvisie (2014).
- Beleidskader vrijetijdslocaties gemeente Wijdemeren (2018).

Het Gebiedsakkoord Oostelijke Vechtplassen is richtinggevend voor beleid en projecten die gericht zijn op herstel en verbetering van de toeristisch-economische waarde van het gebied, alsmede de natuur- en waterkwaliteit. Het is een akkoord tussen de provincies Noord-Holland en Utrecht, de gemeenten Wijdemeren, Hilversum en Stichtse Vecht, het Waterschap AGV, het Plassenschap Loosdrecht e.o. en diverse private partijen. Bij het akkoord hoort een uitvoeringsprogramma dat loopt over een periode van 10 jaar vanaf eind 2017 en dat vrijwel het gehele grondgebied van Wijdemeren beslaat. De gezamenlijke investering van de deelnemende partijen in die periode bedraagt circa € 77 miljoen. Het aandeel van Wijdemeren daarin is circa € 3 miljoen. Het programma is erop gericht om het beleid, zoals verwoord in de eerdere

visiestukken tot realisatie te brengen, in een win-win met de voornemens die verwoord zijn in het Natura 2000-beleid en in de Kaderrichtlijn Water. Door het brede draagvlak bij bestuurlijke en private partijen is het Gebiedsakkoord een unieke kans om de langgekoesterde wens om het gebied te revitaliseren tot uitvoering te brengen. Verbetering van natuurwaarden en de waterkwaliteit van Loosdrechtse, Kortenhoefse- en Ankeveense plassen, alsmede die van de Spiegel- en Blijkpoldersplas en de Wijde Blik zullen sterk bijdragen aan de leefbaarheid en de toeristisch-economische waarde van het gebied.

Water

Met betrekking tot de watertaken wordt dit programma sterk beïnvloed door regelgeving van hogere overheden, zoals o.a. het Nationaal en Provinciaal Waterplan, Waterwet, de Europese Kader Richtlijn Water, de Europese Zwemwaterrichtlijn, de Groene Uitweg, de Ecologische Hoofd Structuur (EHS) en de groene Ruggengraat. Het Waterschap Amstel, Gooi en Vecht (AGV) heeft Watergebiedsplannen in voorbereiding die beogen de soms nog matige waterkwaliteit in delen van de gemeente fors te verbeteren.

Over het watergebied vindt regulier overleg plaats met Natuurmonumenten, Waternet, Plassenschap Loosdrecht e.o., lokale ondernemers, Politie Gooi & Vechtstreek en de Regio Gooi & Vechtstreek. De Advies & Beheercommissie Wijde Blik en Spiegel- & Blijkpolderplas functioneert. De rol van Natuurmonumenten en die van de ondernemers zal hierin groter worden. Verder heeft op beleidsniveau overleg en afstemming plaats over o.a. het stroomgebied Rijn-West, de Kader Richtlijn Water en de Hollandse Waterlinie. Twee maal per jaar is er overleg met de relatiebeheerder van Waternet om de onderlinge communicatie te stroomlijnen. De gemeenten in het beheersgebied van AGV hebben met elkaar en met het waterschap een samenwerkingsverband gesloten onder de naam 'Bestuurlijk Overleg Water AGV-gebied' (BOWA).

Met de provincie, de waterleidingbedrijven en de gemeenten in Gooi en Vecht is een convenant gesloten waarin gezamenlijk wordt gewaakt over de kwaliteit van de dieper gelegen grondwaterstromen. (Gebiedsgericht Grondwaterbeheer). Zie hiervoor ook programma 7.

Economische Zaken

Goed gevulde en veilige bedrijventerreinen en winkelgebieden zijn van belang voor de leefbaarheid, de werkgelegenheid en het voorzieningenniveau in de verschillende kernen. In regionaal verband zoekt de gemeente naar mogelijkheden om schuifruimte en uitbreidingsruimte voor bedrijven te creëren. Daarnaast zoekt de gemeente naar mogelijkheden om bedrijventerreinen in de gemeente te verbeteren of te revitaliseren. Met het opzetten van een Bedrijven Investeringszone op de Nootweg en het Keurmerk Veilig Ondernemen op de Meenthof zijn twee succesvolle projecten voortgezet.

Bezien wordt, mede in het kader van het Gebiedsakkoord, of opnieuw een Bedrijven Investeringszone kan worden opgezet. Voor wat betreft strategische, economische overwegingen en samenwerking met bedrijven, wordt waarde gehecht aan participatie van ondernemers via het Economisch Platform. Daarnaast vindt nog altijd overleg plaats met ondernemers via het Breed Ondernemersoverleg.

De gemeente zal zich ook inzetten voor de belangen van het bedrijfsleven in bredere zin, zoals bereikbaarheid, duurzaamheid, voldoende geschikt personeel, huisvesting en voldoende onderwijs. In 2019 is – in samenspraak met de ondernemers – een profiel uitgewerkt voor het ondernemersmanagement: een katalyserende functie vanuit de gemeente die het bedrijfsleven faciliteert, ondersteunt en prikkelt om zich verder te ontwikkelen. Een aanspreekpunt voor het bedrijfsleven.

Met het ondernemersmanagement wordt ook actief en gestructureerd ingezet op bekendheid met en, indien passend, verkrijgen van (grotere) subsidiestromen vanuit provincie, Rijk en Europa. Daarbij wordt niet alleen gericht op het economische domein, maar ook op het fysieke domein in zijn geheel en het sociale domein.

4.1 Terugblik en resultaten

Per onderwerp vindt u een beschrijving van de terugblik en de behaalde resultaten.

4.1.1 Recreatie en toerisme

Wat wilden we bereiken?

Wijdmeren is een gemeente met veel water en groen om van te genieten. We willen werken aan een aantrekkelijk en toekomstbestendig vrijetijdslandschap; een aantrekkelijk en groen gebied met sterke natuur waar mensen graag wonen, werken en recreëren. We doen dat samen met 20 partners vanuit het Gebiedsakkoord Oostelijke Vechtplassen dat in december 2017 is getekend. Het betreft een publiek-private alliantie van provincies, gemeenten, waterschap, recreatieschap, omwonenden en belanghebbenden bij de 's-Gravelandsevaart, natuurpartners, ondernemers en andere betrokkenen.

In de periode tot en met 2027 wordt het Oostelijke Vechtplassengebied toegankelijker, aantrekkelijker en bekender gemaakt met voorzieningen en activiteiten die passen bij de schaal en het karakter van het gebied. Met oog voor evenwichtige versterking van recreatieve waarden en natuurwaarden wordt gewerkt aan een breed aanbod aan vrijetijdsactiviteiten, met publieke en private recreatieve voorzieningen van goede kwaliteit en met talrijke mogelijkheden om het gevarieerde waterrijke (cultuur)landschap, met topnatuur en sporen van een rijke historie, volop te beleven. Zo is bijvoorbeeld inmiddels een fiets-voet-veer over de Loosdrechtse Plassen gestart en een wandelbruggetje gerealiseerd over de 's-Gravelandse vaart.

Projecten worden uitgevoerd op een wijze waarbij alle belanghebbenden actieve inbreng hebben, getracht wordt tot plannen te komen, en waarbij alle belangen behartigd worden.

Wat hebben we bereikt?

- Er zijn 2 kano-oversteekplaatsen gerealiseerd;
- Het MER-rapport over de vaarverbinding Loosdrechtse Plassen-Hilversums Kanaal is vastgesteld en ter inzage gelegd voor zienswijzen;
- Een plan voor het baggeren van de plassen is gereed evenals een communicatieplan daaromtrent;
- Er zijn schetsontwerpen opgesteld voor luwtestructuren waarmee het zwevend slib in de plassen wordt teruggedrongen;

- Een rapport is opgeleverd met daarin een beschrijving van de mogelijke maatregelen ten behoeve van kwetsbare moerasvogels en er is een concept-note LIFE-subsidie aanvraag opgesteld (voor subsidie vanuit Europa) voor extra bijdrage aan de uitvoering van deze maatregelen;
- Er is een communicatiestrategie voor het Gebiedsakkoord opgesteld;
- Op diverse plaatsen zijn maatregelen tegen ganzenvraat genomen;
- Er is een voorlichtingsactie geweest om de bewustwording omtrent verspreiding van Cabomba te vergroten onder jachthavens/ondernemers en recreanten;
- Er is een verkenning afgerond naar de kansen en knelpunten tav de bedrijven in de watersportsector;
- Er is een Gebiedsloods ingezet, die recreatieondernemers helpt bij toekomstplannen voor hun bedrijf.

Wat wilden we doen?

We zetten de uitvoering van het Gebiedsakkoord en het bijbehorende uitvoerings-programma voort, waaronder het volgende:

- We maken in de loop van 2020 keuzes aangaande de realisatie van een vaarverbinding tussen de Loosdrechtse Plassen en het Hilversums Kanaal. Daartoe wordt een MER-rapport vastgesteld;
- Het proces rond het voornemen om de 's-Gravelandsevaart bevaarbaar te maken wordt voortgezet, waarbij participatie een belangrijke rol zal vervullen;
- We nemen actief deel in de bijeenkomsten, ook met bewoners, die de provincie organiseert en houden de belangen van bewoners scherp in de gaten;
- We leveren actieve inbreng in de overleggen inzake oplossingen voor het baggerprobleem;
- We gaan verder met de realisatie van wandelroutes en recreatieve verbindingen over land en gaan daartoe in overleg met grondeigenaren om medewerking te verkrijgen bij de aanleg;

- We zoeken naar mogelijkheden om 'het icoon van Loosdrecht' te realiseren;
- We leveren een actieve bijdrage aan bestrijding van invasieve exoten als cabomba en de Amerikaanse rivierkreeft;
- We participeren actief in projecten die moeten leiden tot ontwikkeling van nieuwe natuur, zoals bij de Nieuwe Polderplas;
- We voeren een onderzoek uit naar ontsluiting en toegankelijkheid van de plassen.

Wat hebben we gedaan?

- Het MER-rapport over de vaarverbinding Loosdrechtse Plassen-Hilversums Kanaal is vastgesteld en ter inzage gelegd. Ook is hieromtrent advies ingewonnen bij de (landelijke)commissie voor de m.e.r.. 53 ingediende zienswijzen zijn beoordeeld. Feitelijke en juridische zaken daaruit zijn in concept beantwoord en verwerkt. Omtrent de beleidsmatige afwegingen is een werkgroep aan de slag gegaan om tot een voorstel en advies te komen voor de Stuurgroep Oostelijke Vechtplassen omtrent voortzetting van het project. Dit gebeurt in samenspraak met de partners uit het Gebiedsakkoord;
- De scope van het project omtrent de bevaarbaarheid van de 's-Gravelandsevaart is verbreed, waarbij meerdere varianten worden onderzocht om het aanbod voor waterrecreatie in het gebied Kortenhoef/'s-Graveland te vergroten. Vanwege Covid en vanwege de omvang van de werkzaamheden tav de vaarverbinding Loosdrechtse Plassen-Hilversums Kanaal, is het proces nog niet voortgezet. Covid maakte het moeilijk een nieuwe start te maken met de beoogde werksessies;
- De gemeente heeft actief deelgenomen aan en input geleverd in bijeenkomsten over de baggerproblematiek, de NNN-realisatie, maatregelen voor moerasvogels, ontwikkeling Nieuwe Polderplas, exotenbestrijding (Cabomba en rivierkreeften), transitie van de recreatiesector, samengaan waterrecreatie en natuur. Daarbij zijn

belangen van bewoners en ondernemers binnen de gemeente scherp in de gaten gehouden. Onder meer heeft dit er toe geleid dat een Verkenning wordt gestart om de ambities uit het Gebiedsakkoord voor de recreatiesector toch te kunnen realiseren, ondanks het van kracht worden van de Provinciale Omgevingsverordening;

- We hebben een plan afgerond voor het baggeren van de plassen en zijn het onderzoek gestart naar mogelijkheden om de vrijkomende bagger te verwerken of in depot te brengen;
- De realisatie van wandelroutes en recreatieve verbindingen over land wordt zoveel mogelijk uitgewerkt binnen de inrichtingsplannen die worden opgesteld voor de NNN-opgaven. Ten aanzien van diverse routes is overleg gevoerd over het verkrijgen van medewerking van grondeigenaren. Verwachting is dat dit in veel gevallen tot goed resultaat leidt, in andere gevallen moeten mogelijk routes engszins verschuiven;
- Er is Cabomba verwijderd op diverse plaatsen op de plassen en er is een voorlichtingsactie geweest richting jachthavens en recreanten gericht op bewustwording omtrent verspreiding van Cabomba;
- Het onderzoek naar de mogelijkheden om Amerikaanse Rivierkreeft te bestrijden is voortgezet. Daarbij wordt ook aangehaakt bij onderzoek elders in den lande en bij de landelijke taskforce die hiervoor momenteel wordt ingericht;
- Er zijn 2 eindconcepten voor scenario's in ontwikkeling om de Nieuwe Polderplas in te richten. Het proces is vertraagd, omdat mogelijk niet genoeg bagger in de plassen aanwezig is om natuurbouw te plegen, zoals was voorzien in deze scenario's. Alternatieve mogelijkheden daarvoor worden nu betrokken;
- De maatregelen ten behoeve van kwetsbare moerasvogels zijn verder uitgewerkt. Hierbij is via een internetconsultatie en werksessies ook input gevraagd van bewoners en andere belanghebbenden. Eea heeft geresulteerd in een eindrapport met aanbevolen maatregelen. Ook is een concept-note voor een aanvraag om (Europese) LIFE subsidie opgesteld.

Het project is (dit jaar) echter niet in aanmerking gekomen voor een aanvraag;

- Er zijn ontwerpen opgesteld voor de kano-steigers en vergunningen daarvoor aangevraagd en de kano-steigers zijn gerealiseerd;
- In samenspraak met de partners is een communicatiestrategie opgesteld voor het gebiedsakkoord;
- Er is gestart met de tussentijdse evaluatie van uitvoering van het Gebiedsakkoord;
- Er zijn offertes aangevraagd voor het onderzoek naar ontsluiting en ontvankelijkheid;
- Er wat betreft het project "van dorpslint naar recreatieboulevard" is gestart met voorbereidingen, waarbij wordt aangesloten bij de werkzaamheden van herinrichting van de dijk in Nieuw-Loosdrecht;
- Er is gestart met een 5-tal pilots voor legakkerherstel, waarbij resultaten van diverse mogelijkheden van herstel met elkaar worden vergeleken;
- Er is gestart met een pilot om te ontwikkelen van waterplanten te stimuleren in de plassen ten behoeve van de waterkwaliteit;
- Er zijn schetsontwerpen opgesteld voor luwtestructuren waarmee het zwevend slib in de plassen wordt teruggedrongen en voorbereidingen zijn gestart voor onderzoek naar effecten van maatregelen op de verspreiding van zwevend slib en groei van waterplanten;
- Ten behoeve van de groei van waterplanten en doorzicht van het water wordt een computermodel ontwikkeld over het verloop van de opwerveling van slib bij weersomstandigheden. Dit model kan worden gebruikt voor de aanleg van luwtestructuren die plantengroei kunnen bevorderen. Het model moet gevoed worden met meetgegevens. Daarvoor is een meetopstelling gemaakt nabij Eiland De Hoek;
- Voor 't Hol is het NNN-traject voortgezet en in afrondingsfase. Voor de Vuntus, Ster van Loosdrecht, Weersloot en Kortenhoef-Oost zijn de NNN-trajecten voortgezet en voor Kortenhoef-West en Ankeveen zijn voorbereidingen gestart om ook daar een NNN-traject te starten;

- In het kader van de NNN-trajecten is overleg met de provincie Noord-Holland gestart om te komen tot een overgangszone binnen de NNN-gebieden, waarin meer activiteiten mogelijk blijven;
- Er zijn rasters geplaatst om ganzenvraat tegen te gaan (en daarmee broedplaatsen voor kwetsbare vogels te behouden en te realiseren). Verder is een vergunning aangevraagd om de mogelijkheden te vergroten om de ganzenpopulatie te beheersen;
- De gebiedsloots heeft enkele tientallen ondernemers bijgestaan bij ontwikkeling van plannen voor hun bedrijven, heeft ondersteund bij de plannen voor verduurzaming van het fiets-voet-veer en heeft een verkenning opgesteld naar de kansen en knelpunten in de watersportsector;
- Er is gestart met een traject om te komen met een toekomstbeeld met uitvoeringsacties voor de recreatie in 2030;
- Mogelijkheden voor de realisatie van de winnende inzendingen voor het Icoon van Loosdrecht zijn in onderzoek.

4.1.2 Reserve Recreatie en Toerisme

Wat wilden we bereiken?

We willen de regeling bij de Reserve Recreatie en Toerisme herzien. Dit wordt meegenomen bij de herziening van de nota reserves en voorzieningen in 2020. Middelen in de Reserve Recreatie en Toerisme zijn bedoeld voor het uitvoeren van projecten en fysieke ingrepen ten gunste van het recreatief en toeristisch voorzieningenniveau binnen de gemeente. Burgers, bedrijven en instellingen kunnen bijdragen aan aanvragen voor zaken die gericht zijn op stimulering van de gemeentelijke recreatieve en toeristische sector. Er zijn randvoorwaarden gesteld aan te honoreren aanvragen. Hierdoor kunnen initiatieven maximaal drie jaar worden ondersteund.

Soms kan het wenselijk zijn initiatieven langer te ondersteunen. Ook bestaat soms de wens om initiatieven te steunen die een iets ander karakter hebben, maar wel gelieerd zijn aan recreatie en toerisme. Hiervoor bestaan nu geen mogelijkheden. Deze willen we creëren.

Alleen voor evenementen (dus niet voor ander soort initiatieven) is het college beperkt gemachtigd om tot een bepaald bedrag zonder tussenkomst van de raad aanvragen te honoreren. Hierdoor kan niet altijd snel en adequaat worden gereageerd op wensen uit de markt. Ook wanneer het om relatief kleine bedragen gaat. We willen de mogelijkheid creëren om sneller te kunnen reageren op aanvragen.

De Reserve Recreatie en Toerisme wordt gevoed vanuit de toeristenbelasting. Daarom willen we de recreatieondernemers actief betrekken bij de herziening van de regeling.

Wat hebben we bereikt?

De regeling bij de Reserve Recreatie en Toerisme is nog niet herzien; een voorstel is nog niet naar de raad gestuurd.

Wat wilden we doen?

- We onderzoeken de mogelijkheden en doen voorstellen om de reserve breder aan te kunnen wenden. We doen dit in samenspraak met het bedrijfsleven;
- We onderzoeken de mogelijkheden en doen voorstellen om sneller en adequater in te spelen op wensen/aanvragen van burgers, bedrijven en instellingen. We doen dit in samenspraak met het bedrijfsleven.

Wat hebben we gedaan?

De ambtelijke voorbereidingen voor herziening van de regeling zijn in gang. Deze zijn zover dat binnenkort kan worden gestart met de gesprekken met het bedrijfsleven.

Vertraging hangt samen met het feit dat formatie op dit vlak moest worden ingezet om de toestroom van recreanten in deze Corona-zomer te reguleren.

4.1.3 Het Plassenschap Loosdrecht e.o.

Wat wilden we bereiken?

Het moet duidelijk zijn wat we als deelnemer verwachten van het Plassenschap Loosdrecht e.o., welke financiële bijdrage daar tegenover mag staan en welke rol de organisatie Recreatie Midden-Nederland (RMN) daarin heeft.

- gezonde financiële basis voor het Plassenschap en duidelijkheid over hun rol binnen de projecten die volgen uit het Gebiedsakkoord Oostelijke Vechtplassen;
- Efficiënt en kosteneffectief onderhoud, beheer en doorontwikkeling van de voorzieningen in het plassegebied naar de wensen van de gebruikers.

Wat hebben we bereikt?

Nadat bleek dat als gevolg van de situatie bij RMN ook voor 2020 weer een extra bedrag van ca €100.000 door onze gemeente moest worden bijgepast en tevens duidelijk was dat geen garanties waren te krijgen dat dit het eind van de kostenstijging zou zijn, zonder dat daarmee ook de prestaties van het Plassenschap zouden toenemen is bewerkstelligd dat de besturen van de beide recreatieschappen die deelnemen in RMN hebben uitgesproken dat er sprake is van een acuut probleem en een kluwen van samenhangende problemen die niet los van elkaar zijn te adresseren.

Wat wilden we doen?

Samen met de overige deelnemers in de recreatieschappen analyseren we de problemen die zijn ontstaan binnen RMN en formuleren we daarvoor heldere oplossingen, zodanig dat RMN het Plassenschap kan bedienen op de wijze die de deelnemers verlangen. In 2020 komt er meer duidelijkheid over de toekomst van RMN, het plasseenschap en de daaruit volgende financiële consequenties voor de gemeente.

Wat hebben we gedaan?

We hebben erop aangedrongen dat de schapsbesturen als uitgangspunt voor een nieuwe, toekomstige situatie hebben uitgesproken dat de recreatieopgave nog steeds door samenwerking in de publieke sfeer moet worden uitgevoerd. Daarbij is de organisatie van RMN niet meer de oplossing en ook de samenwerking tussen de deelnemers van het Plassenschap moet anders worden georganiseerd. Gedacht wordt aan het opzetten van een centrumconstructie, uit te voeren door Wijdemeren als beherende partij, met financiële bijdragen van de huidige deelnemers, zodanig dat dit niet duurder wordt. De gemeenteraden van Wijdemeren, Utrecht en Stichtse Vecht en provinciale staten van Utrecht en

Noord-Holland wordt gevraagd om op deze richtinggevende uitspraken te reageren, opdat in 2021 de nieuwe organisatie kan worden ingericht.

4.1.4 Economisch vestigingsklimaat

Wat wilden we bereiken

We willen het economisch vestigingsklimaat versterken en werkgelegenheid binnen de gemeenten behouden. Er is verhoogde vraag naar bedrijfsruimte en we willen daaraan tegemoetkomen. Daarnaast blijkt uit onderzoek dat alle bedrijventerreinen in Wijdemeren te maken hebben met verouderingsproblematiek. We willen de bedrijventerreinen toekomstbestendig maken, zodat ook voor de toekomst bedrijven en werkgelegenheid binnen de gemeente behouden blijven. Daarbij hebben ondernemers in het Economisch Platform gevraagd om een duidelijke visie van de gemeente op de bedrijventerreinen en de toekomst daarvan.

We willen het economisch vestigingsklimaat versterken via activiteiten op het niveau van de Metropoolregio Amsterdam, regio Gooi en Vechtstreek en de gemeente, gezien het gemeentegrensoverschrijdende karakter van de problematiek.

Wat hebben we bereikt?

In 2020 is gewerkt aan een toekomstvisie voor de bedrijventerreinen. Deze is in december door de raad vastgesteld. Dit is een eerste stap in het komen tot een aanpak om de verouderde bedrijventerreinen te moderniseren, organiseren en verduurzamen. Er is subsidie aangevraagd (en toegekend) bij provincie NH voor het werven van een kwartiermaker bedrijventerreinen die hiermee aan de slag kan.

Gezien het grote tekort aan bedrijfsruimte in de gemeente is Ter Sype aangewezen als mogelijke ontwikkellocatie voor bedrijven.

In de regio is een programma opgezet genaamd Gooi en Vechtstreek werkt door, om te bemiddelen tussen bedrijven/organisaties die personeelstekort dan wel overschot hebben als gevolg van de coronacrisis.

Wat wilden we doen?

- We blijven samenwerken in het platform bedrijven en kantoren (Plabeka) van de Metropoolregio Amsterdam (MRA). Via onderzoek, afspraken en zo nodig beleidswijzigingen binnen de bedrijvenmarkt wordt getracht het vestigingsklimaat in de MRA concurrerend te houden;
- We werken in regionaal verband aan een werkplan Werklandschappen, waarin acties zijn opgenomen die bijdragen aan versterking van het vestigingsklimaat in de Regio Gooi en Vechtstreek. In het werkplan zijn zaken opgenomen als het in beeld brengen van locaties waar ruimte is voor bedrijvigheid of intensivering daarvan, het onderzoeken van mogelijkheden binnen ruimtelijke regels om met name informele werklocaties ruimte te geven, onderzoeken van mogelijkheden om via een regionaal ondernemersloket informatie te ontsluiten over bijvoorbeeld subsidies, coaching, arbeidsmarkt en wet- en regelgeving;
- We stellen een gemeentelijk toekomstbeeld bedrijventerreinen op, waarmee richting wordt gegeven aan de herstructureringsopgave voor de Wijdemeerse bedrijventerreinen en aan daarbij te stellen prioriteiten en uitgangspunten. We doen dit in nauwe samenspraak met ondernemers en deskundigen. Voor 2020 is hiervoor een incidenteel budget opgenomen van € 20.000;
- De subsidiemogelijkheden voor bedrijvigheid bij allerlei overheidsniveaus verkennen en structureel bijhouden;
- De herontwikkeling van de Meenthof verder uitrollen.

Wat hebben we gedaan?

Vanaf maart 2020 stonden vrijwel alle werkzaamheden van het ondernemersmanagement in het teken van de coronacrisis. Er is veel geïnvesteerd in het informeren en adviseren van ondernemers met betrekking tot corona maatregelen en steunregelingen, het ontwikkelen van tijdelijk beleid en lokale initiatieven (zoals Wijdemeren Thuis) om ondernemers door de crisis te helpen.

Parallel is er hard gewerkt aan de ontwikkeling van een lokale bedrijventerreinvisie. Ook is er een onderzoek uitgevoerd door Ecorys naar de

economische potentie van de regio Gooi en Vechtstreek (als onderdeel van het regionale koersdocument). Uitkomst daarvan is dat er voor een gezonde woon-werkbalans 25.000 extra banen nodig zijn in de regio. Ruimtelijk vertaald is dit 78 hectare aan werklocaties. Één van de speerpunten in de toekomstvisie van Wijdemeren is dan ook het haalbaarheidsonderzoek naar bedrijfsruimte op ter Sype, zodat we extra schuifruimte kunnen bieden aan bedrijven en zo werkgelegenheid kunnen behouden in de toekomst.

Voor het opstellen en uitwerken van de toekomstvisie is subsidie bij de Provincie NH aangevraagd en toegekend.

Ook voor winkelcentrum de Meenthof is een subsidie toekomstbestendige winkelgebieden aangevraagd.

4.2 Financiën

Programma 4	Rekening 2019	Begroting 2020	Rekening 2020	Afwijking
Lasten	2.578.249	1.424.825	1.313.755	111.070
Baten	-310.205	-351.700	-329.196	-22.504
Saldo vóór bestemming	2.268.044	1.073.125	984.559	88.566
Mutaties reserves	-1.530.863	-49.447	-45.657	-3.790
Saldo na bestemming	737.181	1.023.678	938.902	84.776

4.3 Beleidsnota's

Dit programma is niet gebaseerd op bijzondere wetgeving. Uiteraard is er wel een uitgebreide wetgeving die randvoorwaardelijk is voor dit programma. Gedacht moet worden aan de Omgevingswetgeving en allerlei wettelijke regels omtrent privacy, concurrentievervalsing en dergelijke.

4.4 Betrokken partijen

De betrokken partijen bij dit programma zijn talrijk. Naast het bedrijfsleven zijn er ook allerlei organisaties op het terrein van recreatie en toerisme betrokken zoals:

- Water: De provincie Noord-Holland, de waterleidingbedrijven en de gemeenten in Gooi en Vecht;
- Economie (marketing en toerisme): ondernemers, bedrijfsverenigingen, regio Gooi- en Vechtstreek, Toerisme Gooi- en Vecht;
- Gebiedsakkoord: De 21 partijen die het Gebiedsakkoord Oostelijke Vechtplassen (GOV) hebben ondertekend;
- Metropoolregio Amsterdam (MRA): De 35 partijen die participeren in het convenant MRA.

5 Programma's: Sociaal domein

Beschrijving programma

De coronamaatregelen hebben ook binnen programma 5 een grote impact gehad op de activiteiten. De noodopvang voor kinderen van ouders met cruciale beroepen werd gecoördineerd vanuit de gemeente, waarbij de basisscholen en kinderopvangorgansaties zich goed hebben weten te organiseren. Er is een beroep gedaan op de gemeente in het meedenken met verenigingen en culturele instellingen, in het aanbieden van alternatief aanbod of aanvragen van financiële ondersteuning bij derden. De regelingen ter ondersteuning van zelfstandigen met inkomstenverlies zijn opgezet en uitgevoerd (Tozo, TOW, etc.) al dan niet in samenwerking met regiogemeenten. Waar mogelijk zijn de reguliere activiteiten en zorg aan onze inwoners voortgezet, waar nodig zijn deze aangepast. We sluiten het jaar 2020 af wetende dat een deel van de effecten van de coronamaatregelen pas later duidelijk zal worden.

5.1 Terugblik en resultaten

Per onderwerp vindt u een beschrijving van de terugblik en de behaalde resultaten.

5.1.1 Zorg en welzijn

Wat wilden we bereiken?

- Voor inwoners die dit nodig hebben blijft zorg op basis van de Wmo, Jeugdwet en Participatiewet beschikbaar. Deze hulp is van goede kwaliteit en efficiënt;
- Een voorzieningenniveau dat waarborgt dat ouders en kinderen laagdrempelig en snel bij opvoed- en opgroevragen geholpen kunnen worden;
- Verbeterde samenwerking tussen de gemeente en hulp- en welzijnsorganisaties en tussen organisaties onderling;
- Behouden van een snelle afhandelingstermijn en voorkomen van wachttijden voor inwoners die een aanvraag voor zorg en ondersteuning indienen;
- Door middel van algemene voorzieningen en innovatie sturen op het gebruik van maatwerkvoorzieningen Wmo, Jeugd en Participatie.

Wat hebben we bereikt?

Betere en eerdere signalering van opvoed- en opgroevragen door middel van de inzet Opvoedcoach en de echtscheidingsconsulent.

Handhaven huidige niveau welzijnswerk en onafhankelijke cliëntondersteuning. Daarbij is een bestuursopdracht geformuleerd t.a.v. welzijnswerk ter verbetering van aansluiting op wensen en behoeften van de inwoners.

De kwaliteitsmedewerker Wmo en Jeugd is gestart.

Wat wilden we doen?

- Inzetten van kwaliteitsmedewerkers om de kwaliteit van onze dienstverlening te evalueren en verbeteren waar nodig;
- Verbeteren van efficiëntie van de dienstverlening door de gemeente en investeren op maatregelen die de vraag doen afnemen;
- Inzetten van de innovatiegelden Sociaal Domein en blijven monitoren van de inzet van de opvoed- en gezinscoach en de echtscheidingsconsulent;
- Het organiseren van een netwerkbijeenkomst voor zorg – en welzijnsorganisaties;
- Intensiveren van het contact met de belangrijkste samenwerkingspartners. Bijvoorbeeld door het voeren van kwaliteitsgesprekken of concreter vastleggen van en sturen op samenwerkingsafspraken;
- Uitvoeren van het regionale Transformatieplan Jeugd.

Wat hebben we gedaan?

- Geïnvesteed in algemene voorzieningen t.b.v. stimuleren snellere signalering, effectieve doorverwijzing en versterken eigen kracht en sociaal netwerk.
- is gestart met het project 'Samen tegen eenzaamheid Wijdmeren' waarbij we voorzien in een algemene voorziening voor lichte dagbesteding.
- van aanbod herstelactiviteiten zoals het kookinitiatief in Wijdmeren waarbij kwetsbare inwoners worden ondersteund.
- analyse uitgevoerd op de ingezette wmo begeleiding, wat t heeft geresulteerd in maatregelen ter verbetering van de dienstverlening.
- Versa Welzijn is intensief contact geweest en zijn samenwerkingsafspraken vastgelegd in een bestuurlijke opdracht.
- In verband met de corona maatregelen heeft geen netwerkbijeenkomst plaatsgevonden.

5.1.2 Onderwijs, preventie en zorg

Wat wilden we bereiken?

- Meer en intensieve samenwerking tussen scholen, gemeente en lokale/regionale organisaties op het gebied van onderwijs, kinderopvang, preventie en zorg;
- Voorkomen van voortijdig schooluitval en thuiszitten;
- Versterken van de aansluiting onderwijs en arbeidsmarkt.

Wat hebben we bereikt?

Er is goed overleg geweest met scholen, kinderopvang en andere organisaties om samenwerking te bespreken. In 2020 is bijv. overleg gevoerd over samenwerking in tijden van corona. Met schoolbesturen en kinderopvang is gesproken over voorkomen van onderwijsachterstanden tijdens sluiting van scholen en kinderopvang.

Er zijn voor de komende vier jaar afspraken gemaakt over onderwijszorgarrangementen met speciaal onderwijs scholen m.b.t. financiering op speciaal onderwijs scholen om thuiszitters te voorkomen.

Met Talent Primair en Eigen&Wijzer is een plan gemaakt om te komen tot een IKC, waarbij de integrale benadering centraal staat en onderlinge afstemming wordt bevordert.

Acties op het voorkomen van voortijdig schooluitval en thuiszitten worden vooral uitgevoerd door het Regionaal Bureau Leerplicht (RBL). Het jaarverslag 2019-2020 wordt binnenkort vastgesteld. Enkele voorlopige uitkomsten:

1) In het schooljaar 2019-2020 is in de periode van maart t/m de zomervakantie het aantal verzuimmeldingen met een flink percentage afgenomen. De uitbraak van het coronavirus heeft gemaakt dat scholen sloten en afstandsonderwijs gingen aanbieden. De leerlingen (en/of hun ouders) die niet of onvoldoende deelnamen aan deze vorm van onderwijs zijn benaderd, met veelal het resultaat dat het contact met school herstelde en ook dat leerlingen waar nodig gebruik konden maken van de noodopvang.

2) Het aantal Voortijdig School Verlaters (VSV) is ook dit schooljaar gedaald. Het (voorlopig) aantal is 275, vorig schooljaar hebben 361 jongeren zonder startkwalificatie het onderwijs verlaten. Een mooi resultaat, al is enige waakzaamheid op zijn plaats. Door corona is de overstap van VMBO naar MBO best een grote geweest; voorlichtingsdagen van de MBO's waren geannuleerd.

Daarnaast is de verwachting dat het afstandsonderwijs (te) veel vraagt van sommige jongeren in het beroepsonderwijs.

Wat wilden we doen?

- Een bijeenkomst organiseren waar betrokken partijen met elkaar in gesprek gaan over wat zij samen kunnen doen en voor elkaar kunnen betekenen op het gebied van preventie, onderwijs, veilig en gezond opgroeien;
- Uitvoering geven aan de regionale samenwerkingsagenda onderwijs;
- Deelnemen aan regionale werkgroepen om mee te werken aan planning, uitvoering, monitoring en evaluatie van projecten ten behoeve van de speerpunten.

Wat hebben we gedaan?

In verband met de coronamaatregelen is een bijeenkomst niet georganiseerd.

Er zijn financiële afspraken in de maak met Productief Leren over voortzetting van deze onderwijsvorm.

Productief Leren (PL) is een regionale onderwijsvoorziening voor jongeren die om één of meerdere redenen zonder het behalen van een diploma zijn uitgevallen in het voortgezet onderwijs of in het middelbaar beroepsonderwijs en dus voortijdig schoolverlater zijn. Het doel van PL is hen toch een startkwalificatie (MBO niveau 2) te laten behalen en daarmee hun zelfredzaamheid en kansen op de arbeidsmarkt te vergroten.

Zomer 2020 is de regionale samenwerkingsagenda onderwijs 2020-2022 vastgesteld door gemeenten en schoolbesturen in de Regio Gooi en Vechtstreek. Er wordt continue gewerkt aan (1) partnerschap en samenwerking; (2) aanpakken lerarentekort; (3) Participatie en betrokkenheid van ouders en leerlingen; (4) aansluiting jeugdhulp en onderwijs; en (5) voorkomen thuiszitters. Zo is onder andere samen met schoolbesturen een subsidieaanvraag gedaan om het lerarentekort aan te pakken bij het ministerie OC&W; deze aanvraag is goedgekeurd.

5.1.3 Kinderopvang en educatie

Wat wilden we bereiken?

- Een doorgaande leerlijn van kinderopvang tot school;
- De uren voor- en vroegschoolse educatie uitbreiden van 10 naar 16 uur per week.

Wat hebben we bereikt?

Het aanbod van voorschoolse educatie is per 1 augustus 2020 uitgebreid naar 16 uur per week.

Wat wilden we doen?

- Onder voorzitterschap van de wethouder bijeenkomsten organiseren voor kinderopvanglocaties en scholen. Deze bijeenkomsten staan in het kader van: kennismaking, uitwisselen van ervaringen, bespreken wat gezamenlijke doelen zijn, bespreken hoe samenwerking verder vormgegeven kan worden;
- We gaan met de kinderopvangorganisaties om de tafel om afspraken te maken hoe we de uitbreiding van uren voorschoolse educatie vorm gaan geven. Deze uitbreiding gaat uiterlijk in per 1 augustus 2020;
- De afspraken leggen we vast in een conceptverordening die ter besluitvorming aan de gemeenteraad wordt voorgelegd.

Wat hebben we gedaan?

We hebben onder voorzitterschap van de wethouder een bijeenkomst georganiseerd met scholen, kinderopvang en Jeugd&Gezin om de doorgaande leerlijn van kinderopvang tot school te bevorderen.

Op basis van de input van bijeenkomsten met VVE aanbieders is een verordening opgesteld t.b.v. een subsidieregeling voor kinderopvangorganisaties. Deze is Q2 2020 vastgesteld door de raad.

5.1.4 Kunst en cultuur

Wat wilden we bereiken?

- Bestaande culturele voorzieningen in kernen behouden en zichtbaar maken voor inwoners en bezoekers;
- Een impuls geven aan kunst en cultuur. We scheppen voorwaarden ter bevordering van de zichtbaarheid en vernieuwing van cultuur in de gemeente.

Wat hebben we bereikt?

- Vanwege de coronamaatregelen is het niet mogelijk geweest om invulling te geven aan de cultuurimpuls. Het culturele (verenigings-)leven heeft grotendeels stil gelegen.

- We hebben financiële steun gerealiseerd voor lokale culturele instellingen in Wijdemeren.
- Een aanvraag voor extra financiële steun bij de provincie Noord-Holland voor twee lokale culturele instellingen is gehonoreerd, waarmee extra financiële steun voor de lokale culturele infrastructuur is gerealiseerd.

Wat wilden we doen?

- We geven uitvoering aan de cultuurnota 2018 – 2021;
- Het evalueren van de cultuurweek 2019 en desgewenst organiseren van de cultuurweek 2020;
- We voeren regie op het opstellen van de cultuuragenda Wijdemeren;
- We scheppen de voorwaarden voor cultuur in de vorm van accommodaties en subsidies;
- We werken regionaal samen op het gebied van cultuur, erfgoed, recreatie en toerisme.

Wat hebben we gedaan?

- We hebben twee lokale culturele instellingen ondersteund met financiële middelen: Kasteel-museum Sypesteijn en theater de Dillewijn. Deze steun is tevens gebruikt als cofinanciering voor het steunfonds van de provincie.

	Bijdrage gemeente 35%	Bijdrage provincie 65%	Totaal
Dillewijn	€ 4.000	€ 7.428	€ 11.428
Sypesteijn	€ 5.000	€ 9.285	€ 14.285
Totaal	€ 9.000	€ 16.713	€ 25.713

- In het regionale overleg CERT is in samenwerking gewerkt aan de werkzaamheden die gepaard gingen met het aanvragen van de extra financiële steun voor lokale culturele instellingen.
- De beperkende maatregelen en de onzekere toekomst hebben ertoe geleid dat de voorbereidingen op de kunst- en cultuurweek van beperkte aard zijn.

5.1.5 Sport en Gezondheid

Wat wilden we bereiken?

- veel mogelijk inwoners in staat stellen om te sporten of te bewegen, door te zorgen voor passend sport- en beweegaanbod;
- worden en blijven vitaler;
- stimuleren het aanbod meer aan te laten sluiten op ouderen.

Wat hebben we bereikt?

- De subsidieaanvraag voor het project Doortrappen is gehonoreerd. Middels de uitvoering van het project is veilig fietsen voor ouderen op de kaart gezet en zijn verbindingen gelegd tussen fietsenverkopers, zorg- en beweegprofessionals.
- Het sportakkoord Wijdemeren is ingediend. Tevens is onze aanvraag voor de uitvoeringsgelden gehonoreerd. Doel is om meer mensen aan het sporten of bewegen te krijgen op een laagdrempelige manier. Begin 2021 wordt uitvoering gegeven aan de activiteiten van het sportakkoord.
- Met het sportakkoord sluit het sport- en beweegaanbod beter aan op ouderen.

Wat wilden we doen?

- plan combinatiefuncties 2021 – 2024 opstellen.
- lokaal sportakkoord afsluiten;
- van verenigingen door middel van het subsidiebeleid;
- samenwerking met deelnemende partijen uitvoering geven aan het sportakkoord.

Wat hebben we gedaan?

- In samenwerking met Team Sportservice en in overleg met het fysiek domein, is uitvoering gegeven aan het project Doortrappen (bekostigd middels een subsidie van de provincie). Doortrappen is bedoeld om ouderen te stimuleren om op een veilige manier te laten fietsen. Voor het project is uitvoering gegeven aan bijeenkomsten, communicatie en fiets- en verkeerslessen.
- Het plan combinatiefuncties 2021-2024 is opgesteld.
- In samenwerking met sport- en beweegaanbieders is een lokaal sportakkoord opgesteld. Het zwaartepunt van de uitvoering van het sportakkoord ligt in 2021.

5.1.6 Vergrijzing

Wat wilden we bereiken?

- Inzicht krijgen in de gevolgen van de versterkte vergrijzing in de gemeente Met name de invloed op het zorggebruik in de gemeente, maar ook op de vraag naar type voorzieningen en de woningmarkt;
- Een wooncoach inzetten voor inwoners met een eigen woning of een particuliere huurwoning. Op dit moment is de wooncoach alleen voor de sociale huur. De raad heeft voor deze pilot in de kadernota 2020 € 15.000 beschikbaar gesteld;
- Een premie (of bijdrage verhuiskosten o.i.d.) voor ouderen die een woning achterlaten die geschikt is voor jonge gezinnen. De raad heeft voor deze pilot in de kadernota 2020 € 15.000 beschikbaar gesteld;
- Start van een pilot waarmee iemand gecompenseerd wordt in (woon)lasten, als men aan mantelzorg doet, zodat beroep op WMO voorziening vermindert of uitblijft. De raad heeft voor deze pilot in de kadernota € 15.000 beschikbaar gesteld;
- Inzicht krijgen in wat jongeren van de gemeente verwachten, zodat ze blijven of juist bereid zijn om naar Wijdemeren te verhuizen.

Wat hebben we bereikt?

De raad heeft een premie verhuiskosten ingesteld van € 1.000 per verhuizing voor ouderen die een woning achterlaten die geschikt is voor jonge gezinnen. Er zijn 8 bijdragen verleend.

In verband met de noodzakelijke kostenbeheersing in het sociaal domein is zowel financieel als ambtelijke inzet deels uitgesteld of afgesteld. De pilot wooncoach voor de particuliere huur en compensatie woonlasten voor mantelzorgers zijn daarom niet uitgewerkt. Een integraal beeld van vergrijzing in de gemeente of de behoeften van jongeren is in 2020 niet gemaakt.

Wat wilden we doen?

- Opstellen van een integraal plan vergrijzing met sturingsmogelijkheden op het gebied van wonen, financiën, zorg en sociale activiteiten;
- Inzetten van een wooncoach voor inwoners 65 plus die in een koopwoning wonen;
- Een regeling uitwerken op grond waarvan inwoners die een woning achterlaten die geschikt is voor gezinnen een bijdrage in de verhuiskosten kunnen ontvangen;

- Een regeling uitwerken waarmee mantelzorgers financieel kunnen worden ontlast indien zij extra (woon)lasten als gevolg van mantelzorg hebben;
- Onderzoeken wat de gemeente kan ontwikkelen op het gebied van woningaanbod, werkgelegenheid en voorzieningen, om jongeren aan zich te binden of ze te behouden voor de gemeente.

Wat hebben we gedaan?

Het opstellen van een integraal plan vergrijzing is uitgesteld en in 2020 niet tot stand gekomen.

Een onderzoek naar de behoeften van jongeren is niet uitgevoerd.

5.1.7 Wonen

Wat wilden we bereiken?

- We dragen bij aan de mogelijkheden van de verschillende doelgroepen om een passende woning binnen onze gemeente te vinden;
- Voor bestaande bouw zijn afspraken gemaakt over onderhoud, verduurzaming en samenwerking bij huisvesting bijzondere doelgroepen en voorkoming huurachter-standen/huisuitzettingen.

Wat hebben we bereikt?

Het aantal sociale huurwoningen is het afgelopen jaar toegenomen. Het aantal woningzoekenden echter ook. Het woonprobleem in onze regio is daarom onverminderd groot.

Wat wilden we doen?

- We werken aan het tot stand komen van extra huisvesting op basis van in kaart gebrachte woonlocaties inclusief de mogelijkheid tot alternatieve woonvormen;
- Prestatieafspraken 2020 en verder vaststellen met woningbouwcorporaties.

Wat hebben we gedaan?

Prestatie afspraken 2020-2024 zijn vastgesteld.

- De afspraken over huren voor maatschappelijke doelgroepen is geëvalueerd en worden voortgezet. Er zijn voorbereidingen getroffen voor een aparte aanpak huisvervuiling (samenloop met aanpak schulden);

- Een wooncoach ingezet om inwoners voor te lichten over het realiseren van hun woonwensen en/of verhuiscwensen. In Wijdmeren zijn eind 2019 en begin 2020 in totaal 150 gesprekken gevoerd (Hilversum en Wijdmeren samen).
- De gemeenteraad heeft de voorwaarden voor een verzilverlening aangepast, zodat meer mensen hiervan gebruik kunnen maken en het budget opgehoogd naar € 40.000. Er zijn twee verzilverleningen verleend;

5.1.8 Verenigingen

Wat wilden we bereiken?

Een goede samenwerking tussen de gemeente en vrijwillige organisaties, verenigingen en stichtingen met betrekking tot aanvragen van subsidie, zodat zij enthousiast blijven en zich gesteund voelen om zich in te zetten voor de gemeenschap.

Wat hebben we bereikt?

- Bij subsidierelaties waarbij voor 2020 subsidie is vastgesteld is het subsidiebedrag in het 1e kwartaal van 2020 uitgekeerd.
- Vanwege Covid-19 hebben niet alle activiteiten van de subsidierelaties doorgang kunnen vinden. Dit heeft geen gevolgen gehad voor de door verenigingen ontvangen subsidie.

Wat wilden we doen?

- We evalueren het huidige subsidiebeleid. Op basis van de evaluatie stellen wij het subsidiebeleid 2021 – 2024 vast;
- Op basis van de uitkomsten van de enquête over vrijwillige inzet is de nota Vrijwillige inzet opgesteld. Deze voeren wij na vaststelling door de gemeenteraad uit.

Wat hebben we gedaan?

- Door de gemeenteraad is begin 2020 vastgesteld dat het subsidiebeleid 2017-2020 is met één jaar voor 2021 verlengd wordt zodat er een goede/uitgebreide evaluatie kan plaatsvinden van het subsidiebeleid 2017-2020.
- Het subsidiebeleid 2017-2020 is intern en extern geëvalueerd.

- Naar aanleiding van de evaluatie is een nieuw subsidiebeleid 2022-2025 en Alegemene subsidieverordening opgesteld en in maart ter besluitvorming aan de gemeenteraad voorgelegd.
- Het opstellen van een nota vrijwillige inzet is uitgesteld totdat het nieuwe subsidiebeleid is afgerond en vastgesteld.

5.1.9 Armoede en Schuldhulpverlening

Wat wilden we bereiken?

- De communicatie met inwoners is voor iedereen begrijpelijk;
- Problematische schulden voorkomen door vroegtijdig ingrijpen;
- Minima worden ondersteund in de kosten voor de zorgverzekering.

Wat hebben we bereikt?

Het plan om samen met communicatie verbeteringen aan te brengen in de schriftelijke communicatie is door Covid19 helaas niet doorgegaan.

Vroegsignalering van schulden is in ontwikkeling, en zal begin 2021 worden voorgelegd aan de Raad. De Verordening beslistermijn schuldhulpverlening is eind 2020 vastgesteld.

Minima tot 130% kregen per polis al een maandelijkse vergoeding van 5,- op de aanvullende verzekering, daarnaast is er voor chronisch zieken met een inkomen tot de grens voor zorgtoeslag een extra toelage mogelijk.

Wat wilden we doen?

- We passen het taalgebruik aan op formulieren, brieven, website, folders en andere uitingen;
- Preventief project Vindplaats van Schulden uitvoeren. De implementatie van dit project start per augustus 2019.
- Alternatieven voor de Collectieve Zorgverzekering voor Minima onderzoeken.

Wat hebben we gedaan?

Het verbeterplan communicatie zal in 2021 doorgang vinden.

De implementatie van vroegsignalering van schulden start in 2021.

Er is een aantal alternatieven bij andere gemeentes bekeken, in 2021 wordt de gemeenteraad hierover geïnformeerd.

5.1.10 Inburgering

Wat wilden we bereiken?

- Voorbereiding van de nieuwe wet op de inburgering die is uitgesteld tot 2021. De gemeente krijgt meer taken, zoals het regelen van de Inburgeringscursussen, een Plan Inburgering en Participatie (PIP) en beheren van financiën voor inburgeraars;
- Doorgaan en verbeteren van de huidige lokale werkwijze van (re-integratietrajecten voor statushouders)

Wat hebben we bereikt?

De wet is wederom een half jaar uitgesteld en gaat nu in op 1 januari 2022. De Startnotitie Inburgering is vastgesteld waarin de uitgangspunten voor beleid en uitvoering staan vermeld. Het uitvoeringsplan volgt in de loop van 2021. Samen met de regio heeft een consultatieronde met taalaanbieders al plaatsgevonden. De aparte (en intensieve) aanpak van statushouders, samen met de coördinator, werkadviseur, sociaal makelaar, consultants en wijkteam, naast de verschillende maatschappelijke organisaties begint z'n vruchten af te werpen. 12 personen volgen scholing gericht op werk (leerwerktraject) waaronder 5 in de zorg, 15 personen zitten op een taalstage/werkervaringsplek en 15 mensen zijn aan het werk, waarvan 5 volledig uit de uitkering. Daarnaast zijn er ook nog 3 niet-uitkeringsgerechtigden aan het werk geholpen, echtgenotes van mannen die al eerder uit de uitkering stroomden.

Wat wilden we doen?

- Administratieve processen inrichten op aangekondigde maatregelen, zoals het inhouden van alle vaste lasten en slechts 'zakgeld' voor statushouders de eerste zes maanden;
- De huidige trajecten voor statushouders beter op elkaar laten aansluiten - van taalstage naar leerwerkplek naar opleiding en/of werk - met minder vrijblijvendheid;
- Budgetcursussen inzetten voor statushouders.

Wat hebben we gedaan?

De administratieve processen zullen in de loop van 2021 aangepast worden, dit als gevolg van het uitstel van de wet. Dit zal nader worden uitgewerkt in het plan van aanpak.

5.1.11 Bijstand en Werk

Wat wilden we bereiken?

- Een betere doorstroom van mensen uit de bijstand naar zoveel mogelijk duurzame werkplekken;
- Maatwerk in trajecten, oog voor samenhang met andere problematiek zoals laaggeletterdheid;
- Samenwerking met economische zaken intensiveren.

Wat hebben we bereikt?

Als gevolg van Covid19 was het niet gemakkelijk om kandidaten aan het werk te helpen, recent opgeleide taxichauffeurs bijvoorbeeld raakten hun baan weer kwijt, en ook vanuit de horeca stroomden personen weer terug in de uitkering. Desalniettemin is het totaal aantal huishoudens in de bijstand gedaald met 7 personen (van 209 naar 202).

Voor kandidaten die mee konden doen aan een leerwerktraject maar hiervoor niet de benodigde taalvaardigheid bezaten zijn er extra trajecten Nederlands geregeld, o.a. via de Wet Educatie Beroepsonderwijs, of via de vele vrijwilligers in Wijdmeren zoals bij het Digi&Taalhuis.

Het sociaal wijkteam biedt ondersteuning bij problematiek anders dan werk of schulden.

De separate focus op statushouders blijkt goed te werken, zie hiervoor het onderwerp Inburgering .

Het Digi&Taalhuis zal in 2021 niet meer alleen worden ondergebracht bij de bibliotheek. De activiteiten die de Bibliotheek niet meer uitvoert vinden weldoorgang.

- deelname aan regionale projecten zoals Perspectief op Werk krijgen inwoners de kans om deel te nemen aan opleidingstrajecten in sectoren waar vraag is naar arbeidskrachten, zoals de zorg.
- blijft een belangrijk uitgangspunt.
- met regionale activiteiten zoals het mobiliteitscentrum waar projecten als werken aan werk en perspectief op werk zijn ondergebracht wen waar ondernemers die vanwege corona in de problemen zijn gekomen en die begeleiding nodig hebben, naar werk in loondienst of andere bedrijfsactiviteiten. Daarbij wordt samengewerkt met het UWV, economic board, en alle regio gemeenten.

Wat wilden we doen?

- Iedereen doet mee in de nieuwe trajecten;
- Separate focus op trajecten voor (ex-)statushouders. Zij vormen circa de helft van ons bestand;
- Evalueren nieuwe werkwijze na 1 jaar;
- Voortzetting Digi &Taalhuis;
- Uitvoeren van de plannen Werken aan Werk en Perspectief op Werk;
- Samen met de ondernemersmanager zoeken naar creatieve kennismaking tussen mensen uit de bijstand en lokale ondernemers.

Wat hebben we gedaan?

- Er is een coördinator statushouders, die verantwoordelijk is voor de re-integratie en de inburgering van statushouders. Maatwerk is daarbij het uitgangspunt.
- Meedoen blijft belangrijk. Dit wordt o.a. gedaan door te begeleiden naar vrijwilligerswerk of deel te nemen aan een cursus Klik en Tik en Digisterker.
- De taken van Digi&Taalhuis zijn onderdeel van de reguliere taken van de Bibliotheek. Digi&Taalhuis verdwijnt, lokaal zijn er afspraken gemaakt over behouden van de functies van het Digi&Taalhuis.
- Actieplannen Werken aan Werk en Perspectief op Werk worden uitgevoerd. Plannen zijn, waar nodig, aangepast aan de Corona-situatie.
- De re-integratie en Tegenprestatie heeft door Corona soms op een andere manier plaatsgevonden, b.v. digitaal of in kleinere groepen. Contact houden en meedoen blijft belangrijk.

5.1.12 Onderwijshuisvesting

Wat wilden we bereiken?

- Realisatie van IKC Rehoboth en de ontwikkeling van IKC Talent Primair in de kern Nieuw-Loosdrecht;
- Naar verwachting zal in 2020 een wetswijziging m.b.t. onderwijshuisvesting worden doorgevoerd. De belangrijkste veranderingen zijn dat een meerjarig Integraal huisvestingsplan (IHP) verplicht wordt opgesteld en renovatie als een voorziening in de huisvesting wordt opgenomen.

Wat hebben we bereikt?

Het IKC voor schoolbestuur Proceon is gerealiseerd. Het IKC is gebouwd op de voormalige locatie van de Rehobothschool en heeft nu de volgende naam: IKC Wereldwijs. Dit is een samenvoeging van de Rehobothschool en de Terpstraschool. Bij het IKC zit tevens kinderopvangorganisatie Eigen&Wijzer bij in. Het IKC is in de eerste week van 2021 in gebruik genomen.

Wat wilden we doen?

- In juli 2017 heeft de raad ingestemd met het verstrekken van het benodigde krediet voor de realisatie van twee IKC's. In 2020 wordt IKC Rehoboth verder uitgevoerd en IKC Talent Primair verder ontwikkeld. De planning is per december 2021 de nieuwe schoolgebouwen in gebruik te nemen;
- De mogelijkheden voor realisatie van een extra IKC in Nederhorst den Berg verkennen middels een haalbaarheidsonderzoek;
- In overleg met de schoolbesturen gaan we een IHP opstellen. De raad zal het IHP vaststellen, inclusief de financiële meerjarenconsequenties.

Wat hebben we gedaan?

Er zijn in de afgelopen periode veel gesprekken met schoolbestuur Talent Primair gevoerd. Deze gesprekken hebben geleid tot een nieuw plan voor IKC Talent Primair. Hiertoe is een nieuw raadsvoorstel opgesteld.

Op basis van een haalbaarheidsonderzoek en overleggen met schoolbesturen is gebleken dat er in 2020 geen draagvlak was voor een IKC in Nederhorst.

De wetgeving omtrent de IHPs wordt naar verwachting pas in 2022 aan de 2e kamer aangeboden. Er is nog geen start gemaakt met het IHP.

5.1.13 Sociaal Maatschappelijk Vastgoed

Wat wilden we bereiken?

De gemeente heeft een toekomstvisie Maatschappelijk Vastgoed.

Wat hebben we bereikt?

Er is een start is gemaakt met het opstellen van een toekomstvisie voor het maatschappelijk vastgoed. De basis is gelegd, afronding kan plaatsvinden na afstemming met diverse betrokkenen.

Wat wilden we doen?

- Een start is gemaakt met het opstellen van een toekomstvisie voor het maatschappelijk vastgoed. Hierin is bepaald welke accommodaties, al dan niet in gemeentelijk eigendom, voor de langere termijn noodzakelijk zijn om een gevarieerd, sociaal en maatschappelijk leven in onze gemeente en kernen te behouden. Daarbij worden kwantiteit en kwaliteit van gebouwen die we zelf willen behouden vastgesteld en bekeken welke accommodaties van derden ingezet kunnen worden.
- De visie zal eind 2019 voor vaststelling aan de gemeenteraad worden voorgelegd. De hieruit voortvloeiende acties (actualiseren 1/3 regeling, reserveringen groot onderhoud sportvelden, verdere harmonisering buitensport, gebruikswijziging panden) zullen in 2020 en verder worden uitgevoerd.

Wat hebben we gedaan?

De Nota Maatschappelijk Vastgoed is in concept voorgelegd voor verdere afstemming tussen interne disciplines.

De evaluatie van de Accommodatieregeling (1/3e) is opgemaakt. In het kader van participatie in een enquête opgesteld die het eerste kwartaal van 2021 wordt uitgevoerd en geanalyseerd. Vervolgens wordt de evaluatie afgerond en wordt de nieuwe Accommodatieregeling opgemaakt en voorgelegd voor besluitvorming aan de gemeenteraad.

5.1.14 Beheer accommodaties

Wat wilden we bereiken?

We hebben zicht op de mogelijkheden voor beheer en exploitatie van de sociaal culturele centra en sporthallen.

Wat hebben we bereikt?

In 2020 is het onderzoek afgerond of (verdere) privatisering van het beheer en de exploitatie van de binnensportaccommodaties haalbaar is. De mogelijkheden en consequenties van de verschillende vormen van beheer van de binnensportaccommodatie is onderzocht.

Er heeft additioneel financieel onderzoek plaatsgevonden, in overleg met o.a. d beheerders van de binnensport accommodaties en rekening houdend met de overstap naar een ander financieel systeem.

Wat wilden we doen?

Mogelijkheden en consequenties onderzoeken van de verschillende vormen van beheer van de sociaal culturele centra. Streven is hierbij een vorm van beheer dat kan gelden voor alle accommodaties.

In 2019 is een start gemaakt met een onderzoek of (verdere) privatisering van het beheer en de exploitatie van de binnensportaccommodaties haalbaar is. Nadat de uitkomsten van het onderzoek bekend zijn wordt de afweging gemaakt om wel of niet voor een andere beheer- exploitatievorm te kiezen.

Wat hebben we gedaan?

Het onderzoek 'Exploitatiemodel Binnensport' is uitgevoerd.

Het onderzoek heeft plaatsgevonden in participatie met o.a. beheerders van de drie binnensport accommodaties.

5.2 Financiën

Programma 5	Rekening 2019	Begroting 2020	Rekening 2020	Afwijking
Lasten	20.244.533	28.067.323	24.678.158	3.389.165
Baten	-5.339.400	-11.573.884	-8.162.637	-3.411.247
Saldo vóór bestemming	14.905.133	16.493.439	16.515.520	-22.081
Mutaties reserves	42.567	-970.857	-729.302	-241.555
Saldo na bestemming	14.947.700	15.522.582	15.786.218	-263.636

5.3 Beleidsnota's

Het beleid voor de uitvoering van dit programma is onder meer beschreven in:

- Nota Maatschappelijke Agenda (MAG) 2018-2021
- Cultuurnota 2018-2021
- Regionale woonvisie tot 2030 en Woonvisie Wijdemeren t/m 2020
- Prestatieafspraken Wijdemeren (woningbouwvereniging)
- Samenwerkingsovereenkomst Bibliotheek en de gemeenten Eemnes, Gooise Meren, Weesp en Wijdemeren tot en met 2020
- (Regionale) Beleidsnota bescherming en opvang t/m 2020
- Verordening maatschappelijke ondersteuning 2018

- Regeling Mantelzorgwaardering Wijdemeren
- Nota Armoede en Schuldhulpverlening 2019
- Verordening Re-integratie, Loonkostensubsidie en Studietoelage Wijdemeren 2015
- Verordening Tegenprestatie Participatiewet, IOAW en IOAZ Wijdemeren 2015
- Verordening individuele inkomensvoorziening Wijdemeren 2015
- Handhavingsverordening Participatiewet, IOAW en IOAZ Wijdemeren 2016
- Regionale Samenwerkingsagenda
- Huisvestingsverordening
- Regionaal Actie Programma Wonen2 (2017-2020)

Alle activiteiten in dit programma zijn primair gericht op de uitvoering van onder andere de volgende wettelijke taken:

- Wet gemeentelijke anti-discriminatievoorzieningen
- Wet op het primair onderwijs
- Wet op het voortgezet onderwijs
- Wet passend onderwijs
- Wet op de expertisecentra
- Leerplichtwet 1969
- Wet educatie en beroepsonderwijs (WEB)
- Wet op het onderwijstoezicht
- Bibliotheekwet
- Wet publieke zorg
- Jeugdwet
- Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen
- Wet ontwikkelingskansen door kwaliteit en educatie (Wet OKE)
- Wet maatschappelijke ondersteuning
- Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten
- Participatiewet (incl. Wet taaleis)
- Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)

- Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)
- Wet Inburgering
- Wet banenafpraak
- Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen (Wet SUWI)
- Huisvestingswet
- Mediawet
- Woningwet

- Woningbouwcorporaties
- Huurderorganisaties
- Vereniging Sport en Gemeenten
- Combinatiefuncties
- Beheersstichtingen
- Sporthalbeheerders en de gemeentelijke uitvoering in de vorm van consultants
- Sociaal wijkteam en beleid, college en de gemeenteraad

5.4 Betrokken partijen

- Inwoners en ondernemers
- Sport- en cultuurverenigingen
- Zorg- en welzijnsorganisaties
- Ondernemers
- Regiogemeenten en de Regio Gooi en Vechtstreek
- Woningbouwverenigingen
- COA
- Aanbieders Inburgeringscursussen
- Ondernemend Wijdmeren
- Bibliotheek Gooi en Meer
- Digi & Taalhuis
- Kursusproject
- Vluchtelingenwerk
- Werkgeversservicepunt
- Re-integratie-adviseurs
- Metropool Regio Amsterdam (MRA)
- Basisscholen en andere onderwijsorganisaties
- Schoolmaatschappelijk werk
- Kinderopvangorganisaties
- Consultatiebureau en Regionaal Bureau Leerlingenzaken

6 Programma's: Natuur en milieu

Beschrijving programma

De natuur in Wijdmeren vormt de basis voor vele vormen van recreatie. Daarom is er een nauwe relatie met het programma 4 en het beschreven Gebiedsakkoord Oostelijke Vechtplassen. Het Gebiedsakkoord geeft aan dat het belang van een goede natuur- waterkwaliteit de spil vormt waar de recreatie en dus een belangrijk deel van onze economische bedrijvigheid, om draait. Het behalen van de Natura 2000 doelen wordt kansrijker wanneer deze op gebiedsniveau wordt beschouwd en niet zozeer als een beperking worden gezien, maar ook als een kans. De gemeente werkt hierbij samen met de in het Gebiedsakkoord genoemde partijen.

Daarnaast is er regelmatig overleg met Natuurmonumenten als grootste grondeigenaar (TBO) in onze gemeente. Dit overleg vindt zowel op ambtelijk als bestuurlijk niveau regelmatig plaats. Ook is er een jaarlijkse bijeenkomst met de gemeenteraad.

De strikt milieu gerelateerde taken zijn sinds 2013 overgedragen aan de Omgevingsdienst Flevoland, Gooi en Vechtstreek (OFGV). Voornamelijk betreft het de VTH-taken. Deskundigheid op dit terrein is daar geconcentreerd. Wanneer nieuwe taken door decentralisatie vanuit rijk of provincie bij de gemeente worden neergelegd levert dat per onderwerp de vraag op of, en in hoeverre, dat past binnen de bestaande financiële afspraken met de OFGV.

Het convenant Gebiedsgericht Grondwaterbeheer Gooi loopt af in 2021 en gewerkt wordt aan een nieuw convenant voor de periode daarna, waarbij het accent zal liggen op het beheer van de afgekochte vervuilingen. Wijdmeren wordt daarmee kosteneffectief ontzorgd.

Duurzaamheid wordt als rode draad binnen het gemeentelijk beleid gezien. Er wordt gewerkt met de Duurzaamheidsagenda. Daarin worden de onderwerpen gedefinieerd engeprioriteerd. De Energietransitie, het afstappen van aardgas vanaf 2050 en het vinden van nieuwe warmtebronnen staan voorop. Daarbij moeten regionale keuzes en afspraken worden gemaakt; ingrijpende verduurzaming van het gebouwenbestand – zowel bestaande bouw als nieuwbouw (zie ook paragraaf 3) - is een voorwaarde. De Regio is de beste schaal om keuzes te maken en deze te implementeren. Daarom wordt nauw samengewerkt met de omliggende gemeenten in Regio Gooi en Vechtstreek,

zowel voor het uitwerken van beleid als het nemen van maatregelen. Een Regionale Energiestrategie (RES) is in voorbereiding. Belangrijk onderdeel van het duurzaamheidsbeleid is circulariteit.

Ingespeeld zal worden op de mogelijkheden van burgers en wijken om met concrete maatregelen de duurzaamheid te verbeteren. Dat gebeurt ook via de weg van het dorpenbeleid .

De inzameling van huishoudelijke afvalstoffen wordt uitgevoerd door de regionale Grondstoffen en Afvalstoffendienst (GAD). Binnen dit verband is gekozen voor het optimaliseren van scheiding van afvalstoffen aan de bron waarbij vier stromen aan huis worden opgehaald. Deze keuze wordt de komende tijd geëvalueerd aan de hand van kosten en effectiviteit, waarbij ervaringen tot nu toe, voortschrijdend inzicht, en technologische ontwikkelingen een rol spelen.

6.1 Terugblik en resultaten

Per onderwerp vindt u een beschrijving van de terugblik en de behaalde resultaten.

6.1.1 Overdracht provinciale bodemtaken

Wat wilden we bereiken?

De provincie wil de bodemtaken decentraliseren naar de gemeenten. Wij onderschrijven de doelstellingen van deze operatie, maar er zal voldoende duidelijkheid moeten zijn over de lokale beleidsruimte, de uitvoeringscapaciteit en de mogelijke kosten.

Wat hebben we bereikt?

Samen met de provincie, OFGV en regiogemeenten nemen wij deel in een werkgroep om de overdracht van provinciale bodemtaken voor te bereiden.

Wat wilden we doen?

We zullen actief inspelen op het proces zodat er voldoende waarborgen zijn dat enerzijds de belangen van de bodemkwaliteit worden geborgd en anderzijds de benodigde capaciteit en financiële middelen voor de gemeenten of omgevingsdienst is geregeld.

In de loop van 2020 worden diverse bijeenkomsten georganiseerd door de provincie; ook de omgevingsdiensten zijn daarbij aanwezig. We volgen de bijeenkomsten nauwlettend en zien toe op heldere conclusies. De raad wordt geïnformeerd over de uitkomst.

Wat hebben we gedaan?

Onder begeleiding van de provincie en omgevingsdienst zijn alle over te dragen locaties in beeld gebracht. Voor de invoering van de omgevingswet moet er duidelijkheid komen over met name de financiële gevolgen van de overdracht van bodemtaken. Met het uitstel van de invoering van de omgevingswet is er extra ruimte om de overdracht van bodemtaken voor te bereiden.

6.1.2 Sanering asbestdaken

Wat wilden we bereiken?

Bij het opstellen van de Kadernota werd uitgegaan van een wettelijke regeling die zou afdwingen dat asbestdaken uiterlijk 2028 zijn gesaneerd. De gemeente zou meewerken aan de oprichting van een revolverend fonds. Begin juli 2019 heeft de Eerste Kamer echter een streep door deze regeling gezet. We trachten zo snel mogelijk duidelijkheid te krijgen over het eventuele vervolg.

Wat hebben we bereikt?

Vooralsnog is er geen nieuwe wetgeving die het saneren van asbestdaken verplicht. Op het onderwerp sanering asbestdaken is in 2020 geen actie ondernomen.

Wat wilden we doen?

We volgen de ontwikkelingen om zo duidelijkheid te krijgen over het vervolg.

Wat hebben we gedaan?

Er zijn geen ontwikkelingen te melden.

6.1.3 Circulaire economie

Wat wilden we bereiken?

We willen dat de gemeentelijke organisatie actief bijdraagt aan het verminderen van de toepassing van fossiele grondstoffen. Ook willen we bijdragen aan een zo effectief mogelijk inzamelingsstelsel van de GAD.

Wat hebben we bereikt?

In 2020 zien we de effecten van de nieuwe inzamelstrategie in het kader van VANG. In de gehele regio hebben de inwoners in de laagbouw een kliko voor het pmd ontvangen en is de kliko voor restafval omgewisseld naar een kleiner formaat. Begin 2020 zijn ook de frequenties van de gft, pmd en restafval inzameling aangepast. Het scheidingspercentage voor de gehele regio is daarmee gestegen naar 70%.

Wat wilden we doen?

We gaan meten en bijhouden in hoeverre we circulair inkopen;

- We gaan breed geldende richtlijnen en randvoorwaarden ontwikkelen ten behoeve van inkoop van materialen en projecten opdat in 2022 minimaal 10% en in 2025 50% circulair wordt ingekocht;
- We willen op basis van de evaluatie van het in 2018 geïntroduceerde VANG beleid door de GAD, die in 2019 plaatsvindt, in 2020 gedragen besluitvorming bewerkstelligen over voortzetting of bijstelling van het beleid van bronscheiding;
- We gaan de intentieverklaring Circulair Inkopen en Opdrachtgeverschap uitvoeren die we in juni 2018 hebben ondertekend.

Wat hebben we gedaan?

Het jaar 2020 is een schakeljaar voor de GAD. Het lopende programma VANG is geëvalueerd en wordt afgerond. Samen met de Raden wordt nieuw beleid voor de toekomst ontwikkeld. In april 2020 heeft het portefeuillehoudersoverleg Milieu en Duurzaamheid het Startmemo Grondstoffenvisie vastgesteld. Doel van dit startmemo is met eenzelfde insteek en richtinggevend het lokale proces van de visie in te gaan. In het startmemo is de context, de scope en het wegingskader voor de nieuwe Grondstoffenvisie geschetst en op basis daarvan een aantal

randvoorwaarden en uitgangspunten afgeleid voor de invulling van de Grondstoffenvisie voor de komende jaren.

6.1.4 Duurzaamheid

Wat wilden we bereiken?

We werken verder aan de uitvoering van de in 2018 door de raad vastgestelde duurzaamheidsagenda. We willen de noodzaak van de energietransitie beter onder de aandacht van de inwoners brengen.

Op basis van de in 2019 vast te stellen startnotitie RES wordt in 2020 de concept RES vastgesteld; ook starten we met de voorbereiding van de warmtetransitievisie.

Wat hebben we bereikt?

De concept RES is vastgesteld door de gemeenteraad. De zoekgebieden voor de opwek van duurzame-energie zijn in onze gemeente beperkt gebleven tot zon op grote daken en parkeerplaatsen. Samen met de Energiecoöperatie is vooruitlopend op het vaststellen van de RES 1.0 in 2021 een projectplan opgesteld om invulling te geven aan deze uitdaging. In 2020 is de uitvoering hiervan gestart.

In samenwerking met de regio Gooi en Vechtstreek en gemeenten Laren, Blaricum, Gooise Meren en Huizen is Wijdemeren gestart met het opstellen van de Transitievisie Warmte.

Wat wilden we doen?

Voor opstelling van de RES en de Warmtetransitievisie werken we nauw samen met de Regio GV.

- We zetten de samenwerking met de Energiecoöperatie Wijdemeren voort en werken regionaal aan de inrichting van een energieloket;
- We onderzoeken de mogelijkheden tot verduurzaming van gemeentelijk vastgoed;
- We zetten verder in op de mogelijkheden die de Operatie Steenbreek biedt om gezamenlijk met de Gooise gemeenten acties op te zetten zoals een duurzame week;
- We stimuleren het gebruik van E-laadpalen in de gemeente;
- We starten een pilot Groene Leges.

In de duurzaamheidsagenda is opgenomen dat Wijdemeren uiterlijk in 2050 klimaatneutraal is, maar liever eerder. In dat kader is er in de duurzaamheidsagenda opgenomen om te kijken naar de invoering van groene leges. Onder groene leges verstaan we het hanteren van een aangepast legestarief voor (bouw-)werkzaamheden die een bijdrage leveren aan verduurzaming.

Een voorstel voor een pilot in 2020 wordt momenteel uitgewerkt. In dit voorstel worden diverse vormen van groene leges bekeken en daarnaast staan er heldere kaders in waaraan groene leges moeten voldoen.

In de begroting is voor 2020 € 50.000 opgenomen, die voor € 25.000 wordt gedekt uit de reserve duurzaamheid. In de meerjarenraming is voor 2021 nog eens € 25.000 opgenomen.

Wat hebben we gedaan?

Eind 2020 is het regionale energieloket formeel opgericht: het Energiedienstenbedrijf. Deze ketensamenwerking zal het voor inwoners makkelijker maken om hun woning te verduurzamen doordat vraag en aanbod aan elkaar verbonden zijn. Ook zorgt het voor schaalbaarheid van maatregelen zodat er steeds meer woningen verduurzaamd kunnen worden.

Samen met de Energiecoöperatie Wijdemeren is er invulling gegeven aan bewustwording en verduurzaming van particuliere woningen. Mede dankzij het verkrijgen van € 90.000 subsidie van de Regeling Reductie Energiegebruik is een zeer groot deel van de gemeente bereikt.

De mogelijkheden voor een pilot groene leges zijn onderzocht. Hier is geen navolging aan gegeven.

In 2020 is het bewonersinitiatief Ankeveen Aardgasvrij met Aquathermie gestart. Dankzij de Energiecoöperatie Wijdemeren zijn diverse partners, inwoners en de gemeente samengekomen om dit project uit te werken.

Met € 90.000 subsidie van de provincie en co-financiering is er werkbudget om schetsontwerpen op te stellen en een businesscase.

6.1.5 Klimaatadaptatie

Wat wilden we bereiken?

We willen in regionaal verband intensief samenwerken om allerlei maatregelen voor te bereiden om Wijdemeren meer klimaatadaptief te maken.

Wat hebben we bereikt?

In mei 2020 heeft de gemeenteraad de Nota Klimaatadaptatie vastgesteld. Wij werken samen in de provincie, AGV-regio en regio Gooi en Vechtstreek om kennis en ervaring te delen.

Wat wilden we doen?

- Het beleid van afkoppeling van regenwater van het vuilwater wordt verder voortgezet. De gevolgen van hevige regenval moeten verwerkt worden voordat de gebouwde omgeving daardoor schade ondervindt;
- We zijn bij nieuwbouw extra attent op een klimaatbestendige inrichting.

Wat hebben we gedaan?

Met het vaststellen van de Nota Klimaatadaptatie is waterberging bij alle bouwaanvragen een vast onderdeel.

De subsidie op groene daken is door bijna 100 huishoudens aangevraagd binnen een half jaar. Daarmee is een kwart van het totaalbudget beschikbaar.

Overall waar de gemeente een gescheiden riool aanlegt, faciliteert de gemeente de aansluiting van de hemelwaterafvoer op het gescheiden riool.

6.1.6 Richtlijn energie-efficiëntie (EED)

Wat wilden we bereiken?

Op grond van de Richtlijn energie-efficiëntie (EED) is geregeld dat grote bedrijven worden aangezet tot het nemen van energiebesparende maatregelen. Gemeenten en provincies zijn bevoegd gezag voor het toezicht hierop.

Wat hebben we bereikt?

De handhaving in het kader van milieuwetgeving is uitbesteed aan OFGV. Dit zien wij graag dat ook de EED.

Wat wilden we doen?

De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVD) heeft in 2016 een lijst opgesteld van ongeveer 6.000 Nederlandse ondernemingen die voldoen aan de EED-criteria. Deze bedrijven zijn dus EED plichtig.

In Wijdemeren zijn 14 bedrijven EED-plichtig. Van deze bedrijven heeft de OFGV heeft op in 2019 EED-rapporten in ontvangst genomen die voor de gemeente Wijdemeren moeten worden beoordeeld. Dit is in 2019 uitgevoerd.

Wat hebben we gedaan?

Voor een controle op en eventuele handhaving van de EED zijn wij in gesprek met de OFGV. Dit betreft voor hen een aanvullende/nieuwe taak.

6.1.7 Toezicht en handhaving milieuwetgeving

Wat wilden we bereiken?

Adequate naleving van de regels op het gebied van de milieuwetgeving en aanverwante wetgeving. Voorkomen van, en handhaven op, overtredingen door bedrijven op het gebied van de Wet milieubeheer (Activiteitenbesluit).

Wat hebben we bereikt?

De OFGV heeft voor ons de controles uitgevoerd zoals opgenomen in het Uitvoeringsprogramma 2020. Daarbij is het afgelopen jaar veel aandacht gegeven aan zogenoemde controles op afstand in verband met de Corona maatregelen.

Wat wilden we doen?

In 2019 is het Regionaal beleidskader VTH 2019-2022 voor de door de OFGV uit te voeren taken vastgesteld. Binnen de daarin opgenomen kaders wordt namens Wijdemeren door de OFGV uitvoering gegeven aan de wettelijke taken en daarvoor zijn prioriteiten vastgesteld. Die prioriteiten vinden wij jaarlijks terug in het in samenspraak opgestelde uitvoeringsprogramma.

Wat hebben we gedaan?

De controles die waaraan prioriteit is gegeven in het Uitvoeringsprogramma 2020 zijn nagenoeg allemaal uitgevoerd. Er is enige vertraging opgelopen omdat de controles op afstand moesten worden uitgevoerd vanwege de Corona maatregelen. Al met al is de OFGV er in geslaagd de planning uit te voeren zoals in het Uitvoeringsprogramma met Wijdemeren is afgestemd.

Zo nodig worden de in het beleidskader genoemde prioriteiten naar aanleiding van ervaringen in de praktijk bijgesteld. Een evaluatie daarvan vinden we terug in het Uitvoeringsprogramma 2021.

6.1.8 Elektrificeren vervoersstromen

Wat wilden we bereiken?

Wij willen ervoor zorgen dat de verwachte toename van elektrisch vervoer (auto, fiets, boot) niet geremd wordt door een gebrek aan laadcapaciteit. In het vierde kwartaal van 2019 gaan we kijken naar het beleid voor de toekenning van elektrische laadpunten. Hierover gaan we in regioverband in gesprek. We willen de plaatsing van elektrische laadpunten versnellen en van reactief naar proactief schakelen.

Wat hebben we bereikt?

We hebben een strategische laadnetwerkaart opgesteld waarin alle beoogde laadlocaties voor de komende 5 jaar in kaart zijn gebracht.

Wat wilden we doen?

- Overleg voeren met de Metropool Regio Amsterdam (MRA) in Q4 2019.
- Proactief onderzoeken waar we in de toekomst de laadcapaciteit kunnen uitbreiden.
- De huidige procedures tegen het licht houden en waar nodig aanpassen.

Wat hebben we gedaan?

Voor de hele gemeente is in kaart gebracht hoeveel en waar de komende 5 jaar laadpalen wenselijk zijn. De kaart is eind 2020 online gezet ter inzage en inspraak. Begin 2021 zal voor alle, ongeveer 100, locaties een collectief verkeersbesluit worden genomen. Door het vooraf nemen van een verkeersbesluit, verkorten we het proces van aanvraag tot plaatsing met ongeveer 8-10 weken.

Eind 2020 zijn er 5 elektrische auto's besteld. Deze zijn begin 2021 geleverd.

6.1.9 Verlagen energieverbruik

Wat wilden we bereiken?

Het doel van de gemeente is om een wezenlijke bijdrage te leveren aan de verduurzaming van de gemeente. Een van de stappen die we daarin zetten is om het gemeentelijk vastgoed te verduurzamen.

Wat hebben we bereikt?

Al het gemeentelijk vastgoed heeft in 2020 een energielabel gekregen. 87% van alle labels (20 gebouwen) valt in de groep energielabel A, B of C, waarvan 57% Label A scoort.

De afgelopen jaren is er veel aandacht besteed aan het uitvoeren van duurzaamheidsmaatregelen. De maatregelen die het meeste resultaat opleveren en ook qua investering en rendement haalbaar waren, zijn inmiddels uitgevoerd.

Wat wilden we doen?

De afgelopen jaren zijn hier al flinke stappen in gezet. Zo is in oktober 2016 overal in het gemeentehuis ledverlichting aangebracht. Dit heeft gezorgd voor een vermindering van het energieverbruik. Daarnaast zijn begin 2018 zonnepanelen geïnstalleerd op het dak van het gemeentehuis. Hierdoor kunnen we een deel van onze energievraag zelf opwekken. Dit heeft geleid tot een verdere verlaging van de energiekosten en verduurzaming van het gemeentehuis.

Een ander voorbeeld van de verduurzaming is de mogelijkheid voor ambtenaren om de auto of fiets elektrisch te laden. De komende jaren gaan we verder op de ingeslagen weg.

We gaan per object inventariseren welke maatregelen genomen kunnen worden om de opgaaf te realiseren om uiterlijk per 2023 het gemeentelijk vastgoed te laten voldoen aan minimaal energielabel C. Vooral voor bestaande – veelal oudere - bouw zal het een lastige opgave worden om dit rendabel uit te voeren.

Wat hebben we gedaan?

In 2020 is bij SCC Nederhorst den Berg en de Pinkenstal Loosdrecht de gehele noodverlichting vervangen in LED.

We zijn gestat met het onderzoeken van de mogelijkheden voor een toekomstbestendige huisvesting voor het gemeentehuis. Duurzaamheid is hier een integraal onderdeel in.

6.2 Financiën

Programma 6	Rekening 2019	Begroting 2020	Rekening 2020	Afwijking
Lasten	642.649	765.912	704.943	60.969
Baten	-7.524	2.900	-25.100	28.000
Saldo vóór bestemming	635.126	768.812	679.843	88.969
Mutaties reserves	0	-67.500	-24.050	-43.450
Saldo na bestemming	635.126	701.312	655.793	45.519

Toelichting

Overige onderdelen programma

6.3 Beleidsnota's

Beleidsstukken die hierbij een rol spelen zijn:

- Gebiedsakkoord Oostelijke Vechtplassen (2017)
- Notitie Duurzaamheid (2016)
- Notitie Duurzaam Doe je Gewoon (2017)
- Van afval naar Grondstof (VANG, 2017)
- Regionale Energiestrategie Samen op Pad (2017)
- Duurzaamheidsagenda 2018
- De afspraak tussen VNG en Rijk is onder andere verankerd in het Klimaatakkoord
- Wetgeving op het gebied van de fysieke leefomgeving.

6.4 Betrokken partijen

Op het gebied van Natuur en Milieu werken we samen met de provincie Noord-Holland, de Regio Gooi en Vechtstreek, Waternet, de omgevingsdienst OFGV en onze buurgemeenten.

- Provincie Noord-Holland
- Regio Gooi en Vechtstreek
- Waternet
- Omgevingsdienst OFGV
- Buurgemeenten
- Inwoners en ondernemers
- MRA
- Netbeheerders

7 Programma's: Ruimtelijke ontwikkeling

Beschrijving programma

Dit programma omvat activiteiten op het gebied van:

- Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening
- Bouw- en woningtoezicht
- Handhaving bouwregelgeving
- Het exploiteren van wateren en (bouw)gronden in gemeentelijk eigendom

Dit programma heeft raakvlakken met programma Veiligheid, programma Openbare Ruimte, Programma Sociaal Domein en het programma Natuur en Milieu. Het programma wordt beïnvloed door beleid en regelgeving van hogere overheden. Dominante ontwikkeling hierin is de invoering van de nieuwe Omgevingswet per 1 januari 2021.

7.1 Terugblik en resultaten

Per onderwerp vindt u een beschrijving van de terugblik en de behaalde resultaten.

7.1.1 Grondzaken

Wat wilden we bereiken?

Het streven is om alle gronden die geen strategisch grondbezit zijn en geen structurele groenfunctie hebben uit te geven. De gemeente streeft er naar dat geen grond wordt gebruikt zonder dat daarvoor een regeling is getroffen.

Wat hebben we bereikt?

In 2020 heeft de gemeente een nieuw beheersysteem aangeschaft en de huuradministratie gedigitaliseerd. Tevens is het Revindicatie/Snippergroen project in december 2020 grotendeels afgerond op een aantal resterende zaken na en wordt er gewerkt aan de herziening van Nota Snippergroen.

Wat wilden we doen?

Als privaatrechtelijke grondeigenaar geeft de gemeente grond uit. Bijvoorbeeld door koop, huur en pacht. De contracten worden gesloten en beheerd. De

gemeente bezwaart ook gronden, bijvoorbeeld door vis-en jachtrechten uit te geven en opstalrechten te vestigen.

Wat hebben we gedaan?

In 2020 zijn 31 percelen grond verkocht, 1 perceel geruild, 8 nieuwe huurcontracten aangegaan en meerdere verlopen contracten verlengd. Onder de verkochte percelen behoren o.a. een legakker die in 2019 op de begroting stond en het perceel voor ontwikkeling van de Tiny Houses aan de Dennenlaan. Hierdoor is de geraamde opbrengst ruimschoots gehaald en de tekorten van 2019 gecompenseerd.

7.1.2 Grondbeleid

Wat wilden we bereiken?

De huidige nota Grondbeleid is van 2012 en niet meer actueel. Hoewel middels de diverse paragrafen Grondbeleid in de jaarrekening en begroting deels op de actualiteit is aangesloten, mist een breed gedragen en actueel beleidsstuk waarin ook de laatste actualiteiten verwerkt zijn, waaronder diverse aanbevelingen uit de doorlichting door een extern bureau. Het is bovendien gebruikelijk om beleidsnota's eens per 4 jaar te actualiseren. Tot slot is de wetgeving op onderdelen gewijzigd. We willen uiterlijk begin 2020 kunnen beschikken over een actuele nota Grondbeleid.

Wat hebben we bereikt?

De nota grondbeleid 2020 -2024 is in februari 2020 vastgesteld door de gemeenteraad.

Wat wilden we doen?

In de tweede helft van 2019 wordt de nota grondbeleid geactualiseerd. Onderwerp in de Nota grondbeleid is in eerste aanleg het vastleggen van een standpunt ten aanzien van het te voeren grondbeleid door de gemeente en daarnaast de juridische en financiële instrumenten die de gemeente ter beschikking heeft om haar doelen op het gebied van ruimtelijke ordening en volkshuisvesting te behalen. Aan de orde komt in ieder geval het beleid ten aanzien van verwerving van gronden, gronduitgifte, grondprijnsbeleid en

kostenverhaal. Daarnaast wordt ingegaan op de mogelijkheden om bovenwijkse kosten te verhalen.

Wat hebben we gedaan?

In de vastgestelde nota is vastgelegd dat de gemeente kiest voor een situationeel grondbeleid. Een situationeel grondbeleid betekent dat de gemeente per ontwikkeling overweegt welk type grondbeleid het meest geschikt is voor die ontwikkeling en de motivering daarvoor vastlegt in een startdocument per project. De faciliterende rol past de gemeente nog steeds goed en is de voorkeursrol, maar daar waar marktpartijen niet (tijdig) in staat en bereid zijn om de gemeentelijke ambities op die plek te realiseren, kan de gemeente een actievere rol overwegen. In de Nota is vastgelegd dat de gemeente in een vroeg stadium een zogenaamde voorovereenkomst met initiatiefnemers sluit om haar kosten periodiek in rekening te kunnen brengen. Definitieve afspraken over kostenverhaal en andere onderwerpen krijgen een plek in de uiteindelijke anterieure overeenkomst.

Het belangrijkste nieuwe instrument in de Nota Grondbeleid 2020 – 2014 2024 is het hanteren van een aparte reserve (Stimuleringsreserve Ruimtelijke ontwikkelingen) om plussen en minnen die samenhangen met (nieuwe) gebiedsontwikkelingen te verevenen. Deze reserve moet nog geëffectueerd worden.

7.1.3 Woningbouw

Wat wilden we bereiken?

De inwoners en woningzoekenden moeten goede, betaalbare, duurzame en toegankelijke woningen hebben. Afgelopen jaren was sprake van een lichte groei van het aantal woningen. De huidige (harde) plancapaciteit droogt komende jaren op. Bij ongewijzigd beleid komt daarmee de stabiele lichte groei in gevaar. De lichte groei van gemiddeld 200 woningen per jaar willen we komende jaren voortzetten. Dat betekent dat we voor de komende 5 jaar een harde plancapaciteit van ca 1.000 woningen en voor de jaren daarna nog eens voor 1.000 woningen een zachte plancapaciteit moeten zoeken.

Rekening houdend met ca. 30% benodigde extra capaciteit voor mogelijke uitstel of afstel van woningbouwprojecten komen we op een gemiddelde plancapaciteit van ca 2.500 woningen tot 2030.

Wat hebben we bereikt?

De inwoners en woningzoekenden moeten goede, betaalbare, duurzame en toegankelijke woningen hebben. Afgelopen jaren was sprake van een lichte groei van het aantal woningen. In totaal zijn nog ongeveer 1000 woningen mogelijk. Hieronder vallen ook de woningbouwplannen zoals Groenewoud, Zuidsingel Fase 8 en Rading 138. De ervaring leert dat deze niet allemaal gerealiseerd kunnen worden. De huidige (zachte) plancapaciteit droogt de komende jaren op. Door het gewijzigde beleid van de provincie komt de stabiele lichte groei in gevaar. Nieuwe woningbouw is nog alleen mogelijk in het stedelijk gebied, dat wil zeggen de kern van Loosdrecht, Kortenhoef, en Ankeveen. Inbreiding in de linten is niet toegestaan. Rekeninghoudend met ca. 30% vermindering vanwege uitstel of afstel van woningbouwprojecten, komen we op een gemiddelde plancapaciteit van ca. 700 woningen tot 2030. In 2021 wordt de nieuwe Woonvisie vastgesteld. In deze visie worden de nieuwe doelen opgenomen.

Wat wilden we doen?

We zullen extra inspanningen moeten leveren om nieuwe woningen te (doen) realiseren. In 2019 zijn we gestart met een “kanskaart” om de potentiële (her)ontwikkelingslocaties in beeld te krijgen. De kanskaart heeft een aantal potentiële locaties opgeleverd. De drie meest kansrijke projecten krijgen opvolging, waaronder “de Molenmeent”. Verder zullen we in 2021 verder gaan met het omzetten van “zachte” plannen; stappen worden gezet om te komen tot de status “hard”. Het gaat daarbij ondermeer om de projecten Het Achtererf, Groenewoud en Ter Sype. De vertraging rondom tweede de IKC in Nieuw-Loosdrecht zorgt ervoor dat basisschool de Linde en de Terpstraschool nog niet op korte termijn vrijkomen.

Alles op alles wordt gezet om voortgang te boeken op het terrein van woningbouw. We onderzoeken of we tot een Woonakkoord kunnen komen met de regio en de provincie.

Wat hebben we gedaan?

In het licht van de toenemende spanning op de woningmarkt heeft de Raad gevraagd naar de gemeentelijke mogelijkheden om speculatie met woningen tegen te gaan en/of te verplichten tot zelfbewoning. Dit hebben we gedaan. Verder hebben we actief informatie verstrekt over het gewijzigde beleid waardoor vele ruimtelijke ontwikkelingen in gang zijn gezet. In 2021 zullen we zoveel mogelijk deze ontwikkelingen integraal en zorgvuldig toetsen, beoordelen en vervolgens ter besluitvorming worden voorgelegd.

7.1.4 Sanering wegverkeerslawaaï

Wat wilden we bereiken?

De geluidhinder beperken bij woningen die in 1982 bij de invoering van de Wet geluidhinder al een te hoge geluidbelasting ondervonden. Hiervoor is in de Wet geluidhinder een saneringsplicht opgenomen. De nog te saneren woningen in Wijdmeren staan op de zogenaamde B-lijst.

Wat hebben we bereikt?

De gemeente heeft een subsidieaanvraag ingediend voor de voorbereiding en de begeleiding drie projecten, te weten, Noordereinde Zuidereinde en rest Wijdmeren. Hierop is een voorschot verleend. Op de subsidieaanvraag zijn aanvullende zijn verzoeken om aanvullende informatie binnengekomen.

Wat wilden we doen?

Afhankelijk van de uitkomsten van het in 2019 met voorbereidingssubsidie opgestelde saneringsprogramma wordt uitvoeringssubsidie aangevraagd en de voorbereiding gestart voor de geluidsanering. De sanering kan bestaan uit maatregelen aan de bron, in de overdracht of aan de woning. Bij maatregelen aan de woning wordt onderzocht of een combinatie met warmte-isolatie haalbaar is.

Wat hebben we gedaan?

Gevraagde gegevens zijn aangeleverd en daarop zijn opnieuw vragen gesteld. Vervroegde uitvoering is gevraagd en verleend voor de stille wegdekken op de Oud-Loosdrechtsedijk tussen de rotondes en op de Kortenhoefsedijk.

7.1.5 Verkeer en Vervoer

Wat wilden we bereiken?

We willen een duurzame, veilige en toekomstbestendige ontsluiting van onze kernen, met waar mogelijk het verbeteren van de bereikbaarheid en doorstroming voor alle modaliteiten, waaronder het openbaar vervoer.

Wat hebben we bereikt?

- Voor het Mobiliteitsbeleid is de volgende visie vastgesteld: We willen een leefbare en duurzame gemeente zijn, waarbij verkeersveiligheid een randvoorwaarde is en toegankelijkheid en bereikbaarheid voor alle verkeersdeelnemers zijn gewaarborgd.
- Een risicoanalyse is opgesteld voor de verkeersveiligheid in Wijdmeren en verwerkt in het Mobiliteitsplan Wijdmeren 2045.
- Het verzoek van de gemeente om het tracé van lijn 106 met ingang van januari 2021 over de Middenweg te laten lopen is ingestemd.

Wat wilden we doen?

- We zijn gestart met het opstellen van een integraal mobiliteitsbeleid voor de langere termijn dat resulteert in voorstellen voor een geprioriteerd en afgestemd meerjarenuitvoeringsprogramma mobiliteit: het Mobiliteitsplan Wijdmeren 2045. Doel is een visie te ontwikkelen om met gedragen beleid accuraat en duurzaam in te kunnen spelen op ontwikkelingen, trends en mobiliteitsvragen. Het beleid wordt interactief opgesteld, omvat de utilitaire routes met een focus op de modaliteiten autoverkeer, vrachtwagenverkeer, fietsverkeer, voetgangers, openbaar vervoer en parkeren. Uitgangspunt is een inventarisatie van het bestaande wegennet, het bestaande beleid en bestaande knelpunten. In 2021 zal dit beleid worden vastgesteld.
- Nadrukkelijk wordt meegedacht en Wijdemeerse inbreng geleverd bij ontwikkelingen op regionaal, provinciaal en landelijk niveau zoals de mobiliteitsconcessie, de ontwikkeling van doorfietsroutes, de consequenties van corona op het openbaar vervoer beleid, en de invoering van de vrachtwagenheffing.

- De mogelijkheden en consequenties worden beoordeeld om het nachtelijk vrachtverkeer op doorgaande binnenstedelijke wegen te beperken, met uitzondering van bestemmingsverkeer. Als uitwerking van dit beleidsvoornemen uit het Bestuursakkoord 2018-2022 zal op enkele wegen een experiment uitgevoerd worden.
- Bij infrastructurele projecten wordt de verkeers- en vervoersafwikkeling nadrukkelijk integraal afgewogen, waarbij de CROW-normering als leidraad wordt gehanteerd.
- Voor een veilige verkeersafwikkeling wordt overleg gevoerd met de nood- en hulpdiensten en vindt educatie plaats. Veiligheid rondom scholen blijft een separaat aandachtspunt.

Wat hebben we gedaan?

- We zijn gestart met het interactief opstellen van een integraal mobiliteitsbeleid voor de langere termijn dat resulteert in voorstellen voor een geprioriteerd en afgestemd meerjarenuitvoeringsprogramma mobiliteit: het Mobiliteitsplan Wijdemeren 2045. Deel A is gereed en mondt uit in doelstellingen en een visie. Het Mobiliteitsplan Wijdemeren 2045 is opgesteld en omvat o.a. wensbeelden voor voetgangers, fietsers, openbaar vervoer, autoverkeer, vrachtverkeer en parkeren. In 2021 zal dit beleid worden vastgesteld.
- Nadrukkelijk is meegedacht en Wijdemeerse inbreng geleverd bij ontwikkelingen op regionaal, provinciaal en landelijk niveau zoals de mobiliteitsconcessie, de ontwikkeling van doorfietsroutes, de Gooicorridor, de consequenties van corona op het openbaar vervoer beleid en de invoering van de vrachtwagenheffing. Deze ontwikkelingen zijn ook meegenomen in het Mobiliteitsplan Wijdemeren 2045.
- Er is een haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd naar de verkeersoplossing Kortenhoef. Dit is in Q1 2021 gereed.

7.1.6 Bestemmingsplannen

Wat wilden we bereiken?

Na 1-1-2021 is het niet meer mogelijk om bestemmingsplannen vast te stellen richting het gemeentelijke Omgevingsplan. Dit impliceert dat in 2020 enkele noodzakelijke reparatieplannen (parapluherzieningen) in procedure moeten worden gebracht om met de overgang te beschikken over adequate regelingen. Ook besluitvorming zal in 2020 moeten plaatsvinden.

Wat hebben we bereikt?

Na 1-1-2022 is het niet meer mogelijk om bestemmingsplannen vast te stellen richting het gemeentelijke Omgevingsplan. Dit heeft er toe geleid dat in 2020 het paraplu bestemmingsplan Parkeren in procedure is gebracht. Verder onderzoeken we of in 2021 nog reparatieplannen (parapluherzieningen) in procedure moeten worden gebracht om met de overgang te beschikken over adequate regelingen. Ook besluitvorming zal in 2021 moeten plaatsvinden. Verder zal onderzocht worden welke lokale beleidswijzigingen noodzakelijk zijn om in overeenstemming te zijn met de provinciale omgevingsverordening.

Wat wilden we doen?

Voor 1-1-2021 zal uw raad een aantal parapluherzieningen ter besluitvorming worden voorgelegd. De start van de procedure zal nog in 2019 plaatsvinden.

Wat hebben we gedaan?

In 2021 zal aan de Raad het gewijzigd participatiebeleid ruimtelijke ontwikkelingen worden voorgelegd. Ook wordt onderzocht hoe de ruimtelijke procedures en besluitvorming in lijn met de omgevingswet kunnen worden gebracht. En zal voor 1-1-2022 zal uw Raad een aantal (paraplu) herzieningen ter besluitvorming worden voorgelegd.

7.1.7 Planologische leges en kostenverhaal

Wat wilden we bereiken?

Conform de adviezen van het bureau Metafoor willen we de planologische leges meer kostendekkend maken. Volgens het onderzoeksrapport van Metafoor brengen wij substantieel minder kosten in rekening dan landelijk gemiddeld.

In 2020 willen wij de planologische leges verhogen zodat sprake is van kostendekkendheid. In de doorlichting van de RO-processen heeft hetzelfde bureau ook aangegeven meer invulling te geven aan het kostenverhaal bij de initiatiefnemer.

Wat hebben we bereikt?

De legesverordening is op dit onderdeel aangepast.

Wat wilden we doen?

Uw raad zal via de tarieventabel 2020 een voorstel worden gedaan tot verhoging van de leges.

In de kadernota is reeds een revolverend fonds aangekondigd, waaruit enerzijds voorgeïnvesteed kan worden in plankosten voor dit soort initiatieven en anderzijds de met kostenverhaal ontvangen bijdragen in terecht komen. Daarmee ontstaat een vereveningsfonds voor plankosten ter dekking van de structurele capaciteit om deze projecten te begeleiden. Ingeschat wordt dat er vanaf 2020 een jaarlijks overschot zal zijn dat in het fonds wordt gestort. Een uitwerking vindt plaats in de nota Grondbeleid.

Wat hebben we gedaan?

In de nota grondbeleid is voorgesteld een aparte reserve (Stimuleringsreserve Ruimtelijke ontwikkelingen) in te stellen om plussen en minnen die samenhangen met (nieuwe) gebiedsontwikkelingen te verevenen. Voor particuliere projecten wordt het kostenverhaal middels zoveel mogelijk via voorovereenkomsten geregeld. Waar dit niet slaagt of waar bij nieuwe ontwikkelingen op eigen gronden nog geen initiatiefnemer in beeld is, volgt een kredietaanvraag bij de gemeenteraad om deze voorbereidingskosten te kunnen maken. De grondverkoop of afspraken over kostenverhaal in een latere fase

dekken dit voorbereidingskrediet. Resultaten (plus of min) landen weer in de reserve. Deze reserve moet nog geëffectueerd worden.

7.1.8 Omgevingswet

Wat wilden we bereiken?

De Omgevingswet is de grootste wettelijke herzieningsoperatie van de laatste decennia. Dit betekent dat de huidige regels op onder andere het gebied van ruimtelijke ordening, water, milieu, lucht, geluid, natuur, infrastructuur, verkeer, gebouwen en erfgoed opgaan in de Omgevingswet. De stelselherziening heeft een minstens zo grote impact op de gemeentelijke organisatie als de decentralisatie in het sociaal domein. Met het nieuwe stelsel krijgen zowel burgers als de gemeente meer vrijheden in het omgaan met de fysieke leefomgeving.

Wat hebben we bereikt?

In 2020 hebben we een flinke stap gezet met de Omgevingsvisie. Er ligt inmiddels een Omgevingsvisie op hoofdlijnen die in oktober 2020 is vastgesteld door de Raad. De Omgevingsvisie op hoofdlijnen is de basis voor de uiteindelijke Omgevingsvisie.

Wat wilden we doen?

Er is een uitvoeringsplan opgesteld voor de implementatie van de Omgevingswet door Hiemstra & De Vries. Het uitvoeringsplan bevat 3 sporen:

- Spoor 1 Beleid en instrumenten
- Spoor 2 Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO)
- Spoor 3 Organisatie

De werkzaamheden uit de verschillende sporen zijn inmiddels in gang gezet. Spoor 1 start met de omgevingsvisie. Daarvoor is inmiddels een projectplan opgesteld.

In de omgevingsvisie komen integraal de volgende onderwerpen aan de orde: Ruimtelijke Ontwikkeling, Verkeer en vervoer, Werken en bedrijven, Natuur, Bodem, Water, Wonen en Woningbouw, Landbouw, Recreatie en toerisme, Cultuur, landschap en monumenten, Gezondheid, Duurzaam, Energie en klimaat en Veiligheid.

Spoor 2 (DSO): In 2020 is de implementatie uitgevoerd voor de testomgeving van de applicatie die zorg draagt voor het digitale contact met de vergunningaanvrager en die zorgt voor het ontwikkelen en beheren van omgevingsvergunningen. In 2021 worden keuzes gemaakt op welke wijze het beheer van het omgevingsplan gaat plaats vinden. Het omgevingsplan wordt in de komende jaren de opvolger van de vigerende digitale bestemmingsplannen

Spoor 3 Organisatie is inmiddels opgedeeld in twee delen: de doorontwikkeling van de organisatie gekoppeld aan de opgaven uit de Omgevingswet. Momenteel worden (individuele) ontwikkelgesprekken voorbereid. Daarbij wordt duidelijk welke competenties nodig zijn en komt in beeld wat de opleidingsbehoefte is. Daarnaast wordt dit najaar gestart met het aanpassen van de werkprocessen met behulp van zgn. vergunning-tafels.

Het uitvoeringsplan is nog niet “af” omdat nog niet alles duidelijk is. Dat maakt ook dat in het uitvoeringsplan nog niet uitputtend is weergegeven hoeveel budget nodig is. Wel kan een aanvang worden gemaakt met de activiteiten die voor 2019 en de eerste helft 2020 gepland staan. Het benodigd budget voor de programma's (spoor 1), de aanschaf van het DSO (spoor 2) en de leerprogramma's en de training digitale vaardigheden (spoor 3) ontbreken nog in deze berekening. Dat betekent dat er (naast de gereserveerde € 694.750) in de periode 2020 – 2021 aanvullend budget nodig is.

De VNG heeft samen met Deloitte een handreiking ontwikkeld in de vorm van een financieel model. Met het financieel model wordt overzicht verkregen over de kosten gemoeid met onder andere de ontwikkeling van instrumenten en regelbeheer, de aanpassing van dienstverlening, informatiearchitectuur, processen en de gevolgen voor informatiebeveiliging en privacy. We gebruiken het rekenmodel van de VNG voor de berekening van de totale invoeringskosten. Het geeft een totaalbeeld.

De VNG heeft inmiddels een nieuwe rekentool ontwikkeld voor een meer precieze raming van de kosten. De kosten voor de uitvoering van het plan worden volgens het financieel dialoogmodel Omgevingswet van de VNG geraamd op € 2.475.000 voor de periode 2019 – 2024. Ter dekking van een deel van de lasten heeft de raad de Reserve Omgevingswet ingesteld. In deze reserve is totaal € 600.000 gestort.

Er is momenteel geen rijksbijdrage voor de invoering en het is evenmin duidelijk of er een rijksbijdrage komt. De VNG heeft gemeenten wel opgeroepen om de VNG-tool te gebruiken / in te vullen om zodoende het gesprek aan te kunnen

gaan met het rijk over een eventuele vergoeding (storting in het gemeentefonds). Vooralsnog is het echter niet in de verwachting dat er (op korte termijn) een rijksbijdrage komt.

Bij de Kadernota 2021 zal worden aangegeven in hoeverre – uitgaande van de minimaal in het uitvoeringsplan Omgevingswet aangegeven extra kosten – alsnog € 94.750 incidenteel moet worden bijgeraamd. In de risicoparaagraaf bij de Programmabegroting zullen wij een bedrag van € 250.000 vermelden, indien zich in 2020 onverwachte ontwikkelingen voordoen. Indien zich een dergelijk risico voordoet, komt dit ten laste van de Algemene reserve.

Wat hebben we gedaan?

Participatie Omgevingsvisie is tot uitvoering gebracht waarbij via het platform Wijdmeren Verrijkt en via het eerste werkatelier input is opgehaald voor de opvulling van de Hoofdlijnennotitie.

Voor de beeldvorming van de Raad zijn er twee beeldvormende sessies geweest waarin de Raad is meegenomen in de stand van zaken van zowel de Omgevingswet als van de Omgevingsvisie.

Er is toegewerkt naar een meer integrale benadering van de invoering van de Omgevingswet, zodat de drie sporen meer gezamenlijk kunnen optrekken in plaats van apart. Dit gebeurde bijvoorbeeld door een eerste Omgevingstafel te organiseren. Daarnaast zijn er meerdere beeldvormende sessies georganiseerd om Raadsleden bij te praten over de Omgevingswet in het algemeen en de Omgevingsvisie in het bijzonder.

In 2020 is de implementatie uitgevoerd voor de testomgeving van de applicatie die zorg draagt voor het digitale contact met de vergunningaanvrager en die zorgt voor het ontwikkelen en beheren van omgevingsvergunningen. In 2021 worden keuzes gemaakt op welke wijze het beheer van het omgevingsplan gaat plaats vinden. Het omgevingsplan wordt in de komende jaren de opvolger van de vigerende digitale bestemmingsplannen.

Het koersdocument: In de regio wordt gewerkt aan het koersdocument. In het koersdocument worden de regionale ambities voor de lange termijn over de regionale opgaven benoemd. Het koersdocument wordt daarmee een bouwsteen voor de omgevingsvisie, maar is niet bindend. Afwijken kan dus. In december 2020 is de derde tussenstand van het koersdocument aan de raden voorgelegd.

Wijdemeren heeft hierop een zienswijze ingediend die o.a. betrekking heeft op wonen, natuur en klimaat.

Het ligt in de bedoeling dat in het eerste kwartaal van 2021 een reactie vanuit de regio op de ingediende zienswijzen wordt gemaakt en dat het koersdocument in 2021 door de colleges wordt vastgesteld.

De werkzaamheden die daarvoor verricht zijn passen in de reguliere begroting van de regio.

Tot dusverre zijn hiervoor geen extra gelden benodigd.

7.2 Financiën

Programma 7	Rekening 2019	Begroting 2020	Rekening 2020	Afwijking
Lasten	9.097.677	3.148.538	4.386.232	-1.237.694
Baten	-7.270.665	-2.079.549	-3.493.931	1.414.382
Saldo vóór bestemming	1.827.012	1.068.989	892.301	176.688
Mutaties reserves	-46.205	-358.100	-27.279	-330.821
Saldo na bestemming	1.780.807	710.889	865.022	-154.133

8 Beleidsindicatoren

Met de wijziging van het Besluit begroting en verantwoording van 5 maart 2016 zijn gemeenten voortaan gehouden om de maatschappelijke effecten die met de verschillende programma's worden beoogd, toe te lichten aan de hand van beleidsindicatoren. Omdat het wenselijk is de resultaten van gemeenten te kunnen vergelijken zijn conform de ministeriele regeling een aantal beleidsindicatoren verplicht gesteld. Deze beleidsindicatoren zijn in onderstaand overzicht opgenomen. Via de website ['waar staat je gemeente'](#) zijn de gegevens te raadplegen. Via deze website is ook meer achtergrond informatie aanwezig over de gekozen beleidsindicatoren en de bronnen. Voor de beleidsindicatoren van het taakveld 'bestuur en ondersteuning' beschikt de gemeente zelf over informatie.

#	Taakveld	Naam Indicator	Eenheid	Indicator	Jaar
1	0. Bestuur en ondersteuning	Formatie	Fte per 1.000 inwoners	6,0	2019
2	0. Bestuur en ondersteuning	Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	5,8	2018
3	0. Bestuur en ondersteuning	Apparaatskosten	Kosten per inwoner	€ 513	2018
4a	0. Bestuur en ondersteuning	Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom	17,7%	2019
4b	0. Bestuur en ondersteuning	Externe inhuur	Totale kosten inhuur externen	€ 2.039.000	2019
5	0. Bestuur en ondersteuning	Overhead	% van totale lasten	15,2%	2018
6	1. Veiligheid	Verwijzingen Halt	Aantal per 10.000 jongeren	45	2019
7	1. Veiligheid	Winkeldiefstallen	Aantal per 10.000 inwoners	0,6	2019
8	1. Veiligheid	Geweldsmisdrijven	Aantal per 1.000 inwoners	3,1	2020
9	1. Veiligheid	Diefstallen uit woning	Aantal per 1.000 inwoners	4,6	2019
10	1. Veiligheid	Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	Aantal per 1.000 inwoners	4,7	2020
12	2. Verkeer en vervoer	Ziekenhuisopname na verkeersongeval met een motorvoertuig	% van alle ongevallen in Wijdmeren	20%	2018
13	4. Onderwijs	Absoluut verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	0	2019
14	4. Onderwijs	Relatief verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	28	2019
15	4. Onderwijs	Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	% deelnemers aan het VO en MBO onderwijs	1,7%	2019
16	5. Sport, cultuur en recreatie	Niet sporters	%	46,4%	2016
17	6. Sociaal domein	Banen	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 – 64 jaar	603,4	2019
18	6. Sociaal domein	Jongeren met een delict voor de rechter	% 12 t/m 21 jarigen	1%	2019
19	6. Sociaal domein	Kinderen in uitkeringsgezin	% kinderen tot 18 jaar	3%	2019
20	6. Sociaal domein	Netto arbeidsparticipatie	% van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de	69,4%	2019
21	6. Sociaal domein	Achterstandsleerlingen	% 4 t/m 12 jarigen (bron: NJI)	3,34%	2018
22	6. Sociaal domein	Werkloze jongeren	% 16 t/m 22 jarigen (bron: NJI)	1,%	2019
23	6. Sociaal domein	Personen met een bijstandsuitkering	Aantal per 1.000 inwoners	26,9	6/2020

#	Taakveld	Naam Indicator	Eenheid	Indicator	Jaar
24	6. Sociaal domein	Netto arbeidsparticipatie	% van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de	94,5	2019
25	6. Sociaal domein	Achterstandsleerlingen	% 4 t/m 12 jarigen (bron: NJI)	9,5%	2019
26	6. Sociaal domein	Werkloze jongeren	% 16 t/m 22 jarigen (bron: NJI)	0,6%	2019
27	6. Sociaal domein	Personen met een bijstandsuitkering	Aantal per 1.000 inwoners	0,3%	2019
28	6. Sociaal domein	Lopende re-integratievoorzieningen	Aantal per 10.000 inwoners van 15 – 64 jaar	47	2020
29	6. Sociaal domein	Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	7,4%	6/2019
30	6. Sociaal domein	Jongeren met jeugdbescherming	% van alle jongeren tot 18 jaar	0,5%	6/2019
31	6. Sociaal domein	Jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	0,3%	6/2018
32	6. Sociaal domein	Clënten met een maatwerkarrangement WMO	Aantal per 1.000 inwoners	42	6/2019
33	7. Volksgezondheid en Milieu	Omvang huishoudelijk restafval	Kg/inwoner	170	2017
34	7. Volksgezondheid en Milieu	Hernieuwbare elektriciteit	%	8,5%	2018
35	8. Vhrosv	Gemiddelde WOZ waarde	Duizend euro	384	2019
36	8. Vhrosv	Nieuw gebouwde woningen	Aantal per 1.000 woningen	8,4	2017
37	8. Vhrosv	Demografische druk	%	64,3%	2019
38	8. Vhrosv	Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	In Euro's	936	2019
39	8. Vhrosv	Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	In Euro's	1010	2019

3. Verantwoording van de paragrafen

§1. Lokale heffingen

Inleiding

Met ingang van 2020 worden de belastingtaken van de gemeente Wijdmeren uitgevoerd door de gemeente Hilversum onder de naam gastheerschap belastingen Hilversum. In 2020 heeft het gastheerschap belastingen Hilversum voor het eerst zijn de heffing, inning en invordering van alle belastingen verzorgt. De heffing, inning en invordering van de leges volgend uit lijkbezorging en burgerzaken en de leges omgevingsvergunningen zijn volledig door de gemeente Wijdmeren uitgevoerd. In deze paragraaf een overzicht van de belastingen en leges, die zijn opgelegd aan burgers, ondernemingen, organisaties en toeristen.

De liquidatie van B.S.W.W. is inmiddels voltooid.

Beleidskader

Gemeentelijke heffingen kunnen worden onderscheiden in ongebonden heffingen en heffingen die gebonden zijn aan bepaalde leveringen en diensten van de gemeente. Ongebonden heffingen behoren tot de algemene dekkingsmiddelen van de gemeente. Dit zijn onroerendezaakbelastingen (OZB), roerende-ruimtebelastingen (RRB), hondenbelasting, toeristenbelasting en de forensenbelasting. Kenmerkend voor de gebonden heffingen is dat de geraamde opbrengsten niet hoger mogen zijn dan de geraamde lasten van de leveringen en diensten. In onze gemeente gaat het om afvalstoffenheffing, rioolheffing, leges en lijkbezorgingsrechten.

Tarievenbeleid

De ongebonden heffingen zijn voor 2020, m.u.v. de tarieven voor de OZB-woningen, in het algemeen met 2,0% verhoogd om de gevolgen van de inflatie op te vangen. De tarieven voor de OZB woningen zijn t.o.v. 2019 gedaald van 0,1220 % tot 0,1174%. Deze afname met 3,77% is toegepast om de stijging van onroerendzaakbelasting op het niveau van 2,0% te houden. De tarieven voor niet-woningen zijn voor zowel het eigenarendeel alsook voor het gebruikersdeel t.o.v. de tarieven 2019 niet gewijzigd.

Bij de gebonden heffingen streven we naar volledige kostendekking. Het tarief rioolheffing is voor 2020, gelijk aan 2019, bepaald op € 270,00. Op het tarief van de afvalstoffenheffing voor zowel één- alsook meerpersoons-huishoudens is een eenmalige korting toegepast van resp. € 14,84 en € 10,83 (2019: resp. € 21,41 en € 15,45). Deze korting is het gevolg van de middelen die zijn terugbetaald door de afvalverwerker.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de ontwikkeling van de tarieven in de afgelopen jaren en de tarieven 2020.

Heffing	Tariefsontwikkeling in % ten opzichte van het voorgaande jaar				Tarief 2020
	2017	2018	2019	2020	
OZB / RRB woningen	-/- 0,60	-/- 6,70	-/- 5,00	-/-3,77	0,1174%
Toeristenbelasting	1	1,5	2,4	2,00	€ 1,23
Forensenbelasting	1	1,5	2,4	2,00	¹ € 277,00
Hondenbelasting	1	1,5	2,4	2,00	² € 81,00
Afvalstoffenheffing	-/- 12,20	12,73	1,17	5,10	³ € 284,76
Rioolheffing	-/- 4,40	-/- 0,78	-/- 5,48	0,00	⁴ € 270,00
Lijkbezorgingsrechten	1	1,5	2,4	2,00	Diversen
Leges	1	1,5	2,4	2,00	Diversen
Waarvan inflatiecorrectie	1	1,5	2,4	2,00	

Ad.1 Betreft WOZ waarde kleiner dan € 150.000.

Ad.2 Betreft het tarief voor de eerste hond.

Ad.3 Betreft het tarief voor meerpersoonshuishoudens. Op dit tarief is in 2019 een éénmalige korting toegepast van resp. € 21,41 voor meerpersoonshuishoudens en € 15,45 voor éénpersoonshuishoudens. In 2018 bedroeg deze korting nog resp. € 18,12 en 13,20.

Ad.4 Betreft eigenaren aangesloten op riool. Tarief ongewijzigd

Ontwikkeling in gemeentelijke belastingen

Opbrengsten

De opbrengsten van de verschillende heffingen in de tabel zijn ook voor die bedragen in de jaarrekening opgenomen, daarin zijn ook verrekeningen over voorgaande jaren zijn opgenomen. Het is dus niet de zuivere opbrengst van het belastingjaar 2020.

De aanslagen voor de toeristen- en de forensenbelasting worden voor een belangrijk deel in het jaar volgend op het betreffende belastingjaar opgelegd. In deze rekening is voor de opbrengsten 2020 uitgegaan van een raming die is gebaseerd op de realisatie 2018 en niet van de realisatie 2019.

De legesopbrengsten zijn € 215.000 hoger dan oorspronkelijk en € 100.000 hoger dan de raming na begrotingswijzigingen. Daarentegen is er een duidelijke afname t.o.v. het topjaar 2018, totaal bijna € 300.000. De meeropbrengst na begrotingswijzigingen heeft, evenals in voorgaande jaren, voornamelijk betrekking op de leges omgevingsvergunningen. Hoewel niet zo overweldigend als in 2018 zijn ook in 2019 de, toen nog positieve economische stemming en de extreem lage rente, oorzaak van vele extra bouwaanvragen.

Omschrijving	Opbrengst 2019	Raming 2020 oorspronkelijk	Raming 2020 na wijziging	Opbrengst 2020
Onroerendezaakbelasting	6.338.300	6.577.700	6.752.700	6.498.000
Roerende zaakbelasting	61.700	63.200	63.200	60.000
Toeristenbelasting	285.500	296.600	223.600	197.600
Forensenbelasting	407.900	416.700	416.700	267.100
Hondenbelasting	115.200	118.000	118.000	112.000
Afvalstoffenheffing	2.542.400	2.747.000	2.747.000	2.704.900
Rioolheffing	3.431.300	3.347.500	3.347.500	3.204.900
Lijkbezorging	354.100	340.000	340.000	289.700
Leges	1.130.200	1.054.300	1.039.400	1.026.000
Totaal	14.666.600	14.961.000	15.048.100	14.360.200

De opbrengsten OZB zijn aanzienlijk lager dan begroot na de wijziging in de najaarsrapportage. In de najaarsrapportage is basis van de op dat moment beschikbare informatie van de waarde van het onroerend goed de geraamde opbrengst uit OZB met € 175.000 verhoogd. Achteraf blijkt dit een niet correcte wijziging te zijn geweest. De opbrengsten zijn als gevolg daarvan afgerond € 255.000 lager dan de bijgestelde raming. Zonder deze correctie bedraagt de lagere opbrengst € 80.000 ofwel 1,2%.

Oorzaak van deze lagere opbrengst is met name achterblijvende areaaluitbreiding, leegstand bedrijfsgebouwen en volgens opgave lager dan geraamde waardeontwikkeling. De gemiddelde waardeontwikkeling van de woningen is bij het opstellen van de begroting geraamd op 6%. De werkelijke gemiddelde waardeontwikkeling komt volgens opgave van belastingen Hilversum over 2020 uit op 5,1%.

De toeristen- en forensenbelasting zijn sterk achtergebleven bij de raming. Het betreft hier de werkelijke opbrengsten uit de over 2019 opgelegde aanslagen en een door coronapandemie naar beneden bijgestelde raming voor 2020.

Ook de opbrengsten van de rioolheffing zijn achtergebleven bij de raming en ook t.o.v. de realisatie 2019. In dat jaar zijn met terugwerkende kracht aanslagen opgelegd aan grootverbruikers. In 2020 is in lijn met de verordening van de gemeente Hilversum een vrijstelling opgenomen voor opstallen met een oppervlakte van

kleiner dan 20m². In de raming is met deze vrijstelling geen rekening gehouden. De lagere opbrengst is niet van invloed op het resultaat omdat dit onderdeel is van de dotatie aan de voorziening riool.

Bij de opbrengsten uit lijkbezorging is een dalende trend zichtbaar. Dit wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door dat er minder dan in het verleden wordt begraven en meer gecremeerd. Daarnaast is van invloed de verlenging van grafrechten.

Kwijtschelding van belastingen

Kwijtschelding wordt verleend voor de hondenbelasting en de afvalstoffenheffing. Het kwijtscheldingsbeleid is niet gewijzigd. Wijdmeren hanteert de maximale kwijtscheldingsnorm, wat betekent dat 100% van de bijstandsnorm tot de kosten van bestaan worden gerekend. In 2020 heeft belastingen Hilversum kwijtscheldingsbeleid voor de gemeente uitgevoerd. In 2020 bedroeg het totaalbedrag aan verleende kwijtschelding € 57.900. In 2019 was dit nog € 64.700 en in 2018 € 80.500.

§2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

Informatie over het weerstandsvermogen is van belang om te weten of en in hoeverre financiële tegenvallers kunnen worden opgevangen. Deze tegenvallers kunnen incidenteel en structureel van aard zijn, maar hebben altijd invloed op de financiële positie van de gemeente.

De omvang van het weerstandsvermogen is afhankelijk van de financiële risico's die de gemeente loopt en de kans dat de risico's daadwerkelijk effectief worden.

De mate van flexibiliteit van de gemeentebegroting speelt een belangrijke rol bij de bepaling van het weerstandsvermogen: hoe snel kunnen tegenvallers worden opgevangen door ombuigingen van bestaand beleid al dan niet in combinatie met belastingverhogingen. Ook de omvang van de vrij aanwendbare reserves is daarbij van belang. Vanuit het provinciaal toezicht zijn geen directe normen voor het weerstandsvermogen aangegeven.

Weerstandscapaciteit

Met de beschikbare weerstandscapaciteit bedoelen we de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt om niet-begrote kosten te dekken.

Onder benodigde weerstandscapaciteit verstaan we alle risico's waarvoor nog geen maatregelen zijn getroffen, die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie. Tot het treffen van dergelijke maatregelen behoren onder andere het instellen van voorzieningen, het afdekken van risicogebieden met verzekeringen dan wel andere risico beperkende acties.

Risico's en reserves zijn continu aan verandering onderhevig, het weerstandsvermogen is dan ook een momentopname.

Berekening Risicobedrag (kans-effect)

De gewenste weerstandscapaciteit is bepaald conform de Nota risicomangement 2019, die op 19 september 2019 door de raad is vastgesteld. Hierbij is gebruik gemaakt van kans-klassen. Op grond van de kansen van optreden zijn de risico's bepaald tussen de 20% en 60%. Risico's waarbij de kans van optreden groter is dan 60% zijn uit voorzichtigheid volledig voorzien. Bij de waardering van grondexploitaties worden de risico's waarbij de kans van optreden groter is dan 60% uit voorzichtigheid volledig meegenomen in de waardering van de grondexploitaties en in de risicoanalyse niet verder meegenomen.

Berekening weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente kan beschikken om niet begrote kosten op te vangen. De weerstandscapaciteit bestaat uit de volgende componenten:

- Algemene reserve
- Onvoorzien
- Stille reserves uit voor verkoop beschikbaar zijnde activa

Algemene reserve

De algemene reserve bedroeg op 31 december 2020 € 3.001.332 (2019 € 5.004.307). Het verloop van de Algemene reserves staat in de toelichting op de balans.

Onvoorzien

De post onvoorzien is een incidenteel budget dat dient als dekking van optredende risico's. In de begroting is hiervoor in de verschillende jaarschijven een budget van € 67.000 opgenomen. In 2020 is de post onvoorzien bij de Voorjaarsrapportage afgeraamd tot € 0.

Stille reserves uit voor verkoop beschikbaar zijnde activa

Conform de nota risicomanagement kunnen stille reserves uit voor verkoop beschikbaar zijnde activa worden meegenomen in de bepaling van de beschikbare weerstandscapaciteit. Een aantal legakkers zijn in het bezit van de gemeente, getaxeerd en voor verkoop beschikbaar. Deze stille reserves worden vooralsnog geschat op € 100.000.

Weerstandscapaciteit (x € 1.000)	
Algemene reserve 31-12-2020	3.001
Bij: Stille reserves	100
Af: Rekeningresultaat 2020 voor bestemming (concept)	1.373
Totale weerstandscapaciteit	1.728

Risico's

Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) schrijft voor dat de paragraaf Weerstandvermogen o.a. een inventarisatie van de risico's dient te bevatten en het beleid omtrent de weerstandscapaciteit en de risico's. Hieronder volgt de inventarisatie van de belangrijkste risico's waarvoor in 2020 geen of geen volledige beheersmaatregelen getroffen waren.

A. Grondexploitaties

Aan de grondexploitaties zitten hoge risico's verbonden. Voor de gronden die al in exploitatie zijn genomen zijn voorzieningen gevormd ter hoogte van het geprognosticeerd tekort. Daarnaast is per grondexploitatie een risicoanalyse gemaakt. Gestreefd wordt naar het elimineren of verminderen van een risico. In voorkomend geval moet een risico geaccepteerd worden. Indien het resultaat hierdoor dusdanig verslechtert dat een verhoging van een voorziening noodzakelijk is, zal deze bij de eerstvolgende herziening (of tussentijds) worden bijgesteld. Meerdere risico's die bij de grondexploitaties worden onderkend hebben een relatie met een tijds doorlooptijd. De uitvoering kan vertraging oplopen als gevolg van het stopzetten of aanpassen van deelplannen maar ook door vertraging van de vergunningverlening.

De kans van optreden van de diverse risico's zijn vertaald naar percentages variërend tussen de 20% en 60% voor het bepalen van de hoogte van het benodigde weerstandvermogen. Risico's waarbij de kans van optreden groter is dan 60% zijn uit voorzichtigheid volledig meegenomen in de waardering van de grondexploitaties en hier niet meegenomen.

- Omvang: € 1.957.000
- Kans: klein (variërend van zeer klein tot groot)
- Incidenteel

B. Gevolgen coronacrisis

De coronacrisis heeft financiële gevolgen voor veel beleidsterreinen. Hoe groot de financiële impact zal zijn is moeilijk te bepalen. Ten behoeve van de berekening van het weerstandvermogen onderscheiden we drie risico's die in deze opstelling worden meegenomen.

1) Onvoldoende dekking gevolgen coronamaatregelen

Mogelijk worden gemeentes onvoldoende of niet tijdig gecompenseerd voor hogere uitgaven, bijvoorbeeld van bijstandsuitkeringen.

- Omvang: € 200.000
- Kans: gemiddeld
- Incidenteel/Structureel

2) Hogere rente door oplopende staatsschuld i.v.m. coronamaatregelen

In de begroting is rekening gehouden met de werkelijke rente tijdens het opstellen van de begroting. Als door een oplopende staatsschuld de rente toeneemt zullen nieuwe leningen worden aangaan tegen een hoger rentepercentage.

- Omvang: € 100.000
- Kans: zeer klein
- Incidenteel/Structureel

3) Lagere opbrengsten door coronamaatregelen

Belastingopbrengsten zoals toeristenbelasting kunnen lager uitvallen, er kunnen meer kwijtscheldingen worden verstrekt door hogere werkloosheid.

- Omvang: € 70.000
- Kans: zeer klein
- Incidenteel/Structureel

C. Sociaal domein (WMO/ Jeugd/ Participatiewet)

Binnen de uitvoering van het sociaal domein, bestaande uit de WMO, de Jeugdzorg en de uitvoering van de participatiewet, bestaan er meerdere risico's. Gedurende de coronacrisis is in sommige gevallen de zorg anders of verminderd uitgevoerd. Tegelijkertijd is een kentering in de landelijke trend dat de zorgvraag stijgt, nog niet waargenomen. In 2020 zijn geen (grote) tekorten ontstaan op de uitgaven Jeugd/wmo en Participatiewet. Voor de uitvoering van de taken van het sociaal domein is een bestemmingsreserve gevormd. Deze is op dit moment toereikend om de risico's te dekken. In 2021 is het evenwel mogelijk dat we de effecten van coronacrisis zien in de zorgvraag in verband met uitgestelde zorg, of het ontstaan van problematiek op het gebied van werk, eenzaamheid en schulden. In 2021 worden de eventuele effecten hiervan verwerkt in de voorjaars- en najaarsnota. De huidige prognose is echter dat de maatregelen een groot deel van 2021 nog zullen gelden en dat sommige effecten pas na 2021 zichtbaar worden.

- Omvang: € 280.000
- Kans: groot
- Structureel

D. Riolering

Het rioelstelsel is de laatste jaren veel beter in kaart gebracht, hierdoor weten we beter hoe het functioneert en kunnen we risico's verkleinen. Grote calamiteiten hebben zich de laatste jaren niet voorgedaan. De meest waarschijnlijke calamiteiten zijn het gedeeltelijk instorten van het stelsel, een onvoorziene langdurige buiten gebruikstelling en milieuschade.

De komende jaren zullen we onder meer rioolgemalen renoveren, planmatig het stelsel reinigen en inspecteren en foutieve lozingen op het oppervlaktewater reduceren.

Voor normale onderhoudskosten en kapitaallasten van investeringen is een onderhoudsvoorziening beschikbaar. In de voorziening is geen rekening gehouden met calamiteiten.

- Omvang: € 250.000
- Kans: klein
- Incidenteel

E. Asbest en bodemverontreiniging

Bij reconstructie projecten is de kans aanwezig op asbest en bodemverontreiniging wat niet op voorhand bekend is ondanks de bodemonderzoeken die vooraf worden verricht. Tot op heden heeft dit risico zich niet voorgedaan.

- Omvang: € 250.000
- Kans: groot
- Incidenteel

F. Implementatie Omgevingswet

Het in werking treden van de Omgevingswet is met een jaar uitgesteld tot 1 januari 2022. Deze wet brengt veel verandering met zich mee. Met behulp van een rekenmodel van de VNG en Deloitte is een inschatting gemaakt van incidentele en structurele kosten. Op grond van de uitkomst daarvan is een bestemmingsreserve gevormd, van totaal € 600.000 (zijnde 25% van de VNG en Deloitte raming). Deze bestemmingsreserve ziet op dekking van de invoeringskosten, exploitatielasten en frictiekosten in de jaren 2019-2022. Momenteel is nog onvoldoende duidelijk of gemeenten worden gecompenseerd via het Gemeentefonds. Het risico bestaat dat het gereserveerde bedrag ontoereikend is. Structurele lasten vanaf het moment van invoering van de omgevingswet zijn (nog) niet begroot.

- Omvang: € 250.000
- Kans: groot
- Incidenteel/Structureel

G. Bruggen

Jaarlijks inspecteren wij onze bruggen en voeren reparaties uit. Bij onvoldoende onderhoud en/of een te zware aslast kan een brug beschadigen. In dat geval moeten omleidingen worden ingesteld, wellicht een noodbrug geplaatst worden, reparaties worden uitgevoerd of een nieuwe brug worden gebouwd. In de afgelopen drie jaar hebben zich geen calamiteiten met bruggen voorgedaan.

- Omvang: € 200.000
- Kans: klein
- Incidenteel

H. Wet Sociale Werkvoorziening (Wsw)

De Wsw is ondergebracht in de Participatiewet. Het Werkvoorzieningschap Tomingroep voert dit voor de deelnemende gemeenten uit. Tomin heeft in 2019 te maken gehad met tegenvallende resultaten. Hiertoe zijn maatregelen ingezet om te zorgen dat de opbrengsten de kosten blijven dekken. Er resteert voor de gemeenten een risico dat zij eventuele onvoorziene tekorten moeten aanvullen.

- Omvang: € 200.000
- Kans: gemiddeld
- Incidenteel

I. Gegarandeerde geldleningen

De gemeente stond eind 2020 direct garant voor een bedrag van afgerond € 892.000 aan openstaande geldleningen. De overige garantstellingen betreffen voor het merendeel achtervangovereenkomsten voor het Waarborgfonds Sociale Woningbouw en het Waarborgsom Eigen Woningen (hypotheek garantie). Dat betekent dat de gemeente pas aangesproken wordt als deze fondsen niet voldoende middelen meer hebben.

Van de garantstelling waar de gemeente direct garant voor staat heeft afgerond € 796.000 (ultimo 2020) betrekking op een garantstelling aan een woningbouwcorporatie. In de risicoberekening laten we deze buiten beschouwing. De overige garantstelling betreft één organisatie. We gaan hieruit van een risico van 10%. Per 31 december 2020 stond de gemeente nog direct garant voor een lening van afgerond € 122.000.

- Omvang: € 122.000
- Kans: zeer klein
- Incidenteel

J. Beschoeiingen

De gemeente heeft een grote hoeveelheid beschoeiingen in onderhoud. De staat van een aantal delen is nog slecht. De achterstanden in het onderhoud worden door de uitvoering van het 'Beheerplan overige waterwerken' fasegewijs ingelopen gedurende de jaren 2015-2026. Het risico is dat door het wegslaan van beschoeiing de aanliggende wegconstructie ernstig verzakt.

- Omvang: € 100.000
- Kans: klein
- Incidenteel

K. Achtererf

Het Achtererf zal worden verkocht aan een projectontwikkelaar t.b.v. de bouw van woningen. Onderhandelingen zijn gaande. Risico is dat als initiatief Achtererf niet tot stand komt, de gronden moeten worden afgewaardeerd naar agrarische waarde.

- Omvang: € 100.000
- Kans: klein
- Incidenteel

L. Feitelijke bestuursdwang

Bij het toepassen van feitelijke bestuursdwang mag het aspect van het kostenverhaal in principe niet meewegen of kan niet meewegen. Het wordt namelijk toegepast in zeer spoedeisende gevallen of in die gevallen waar het dreigende verbeuren van een last onder dwangsom geen soelaas biedt om tot beëindiging of herstel van een overtreding te komen. Dit risico wordt gecijferd op € 50.000.

- Omvang: € 50.000
- Kans: zeer klein
- Incidenteel

M. Provinciale bodemtaken

Het Rijk, het IPO en de VNG hebben afspraken gemaakt over het traject waarbij de bodemtaken die thans bij de provincies berusten, grotendeels worden overgedragen aan de gemeenten. Onder de bevoegdheid van de provincie zijn voor de gemeente Wijdemeren, voor zover deze bekend zijn, alle ernstige en urgente situaties beschikt. Gedurende een tweejarig proces, dat reeds gestart is in 2018, zal sprake zijn van een 'warme overdracht', opdat de gemeenten de gelegenheid hebben om de nieuwe taken goed kunnen inbedden in hun organisaties. In beginsel gaan alle bevoegdheden en verantwoordelijkheden over naar de gemeenten. De provincies blijven bevoegd inzake de ernstige, urgente gevallen en het grondwater. Het voordeel is dat de gemeenten als bevoegd gezag kunnen sturen op het grondgebruik en dit in hun Omgevingsvisies kunnen verankeren. Ingevolge de afspraken met de VNG zullen de gemeenten via het Gemeentefonds vooralsnog worden gecompenseerd voor de kosten van deze nieuwe taken. Omdat hierover nog onvoldoende duidelijk is, bestaat het risico dat er kosten die bij de gemeenten belanden onvoldoende gedekt zijn. Over de orde van grootte kan in dit stadium nog geen inschatting worden gemaakt en het genoemde bedrag is dan ook niet meer dan een schatting.

- Omvang: € 20.000
- Kans: gemiddeld
- Structureel

N. Informatiebeveiliging

In 2018 is de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) in werking getreden. Om datalekken te voorkomen zijn er technische en organisatorische maatregelen getroffen. Echter, er blijft altijd een risico op een datalek. Wanneer er sprake is van een ernstig datalek, zal de Autoriteit Persoonsgegevens het lek beoordelen en neemt daarin mee welke acties de organisatie ondernomen heeft om persoonlijke gegevens te beschermen.

De boete zal lager zijn of zelfs niet gegeven worden, als organisaties kunnen aantonen dat er voldoende maatregelen getroffen zijn om de risico's zo klein mogelijk te houden. Eventuele vervolgschade als gevolg van een datalek is gedekt op de aansprakelijkheidsverzekering. Een eventuele boete is niet verzekerd. Aan de gemeente zijn nog geen boetes opgelegd.

- Omvang: € 25.000
- Kans: klein
- Incidenteel

O. Overige risico's

Uit de inventarisatie van de risico's kwamen 27 risico's naar voren. Hierboven zijn de 13 belangrijkste risico's beschreven. De overige 14 risico's bedragen € 342.000. Tevens zijn voor de overige risico's ook diverse beheersmaatregelen getroffen waardoor het uiteindelijke risico sterk verminderd is. De bedragen worden te klein geacht om de risico's afzonderlijk te beschrijven.

- Omvang: Totaal € 342.000
- Kans: zeer klein tot gemiddeld
- Incidenteel

In de nota Risicomanagement 2019 zijn de kansen en financiële gevolgen ingedeeld in klassen. Deze staan in onderstaand overzicht vermeld.

Kans klassen

Klasse	Frequentie dat risico zich	Kans (waarschijnlijkheid)	Te hanteren
1	< of 1x per 10 jaar	Zeër klein	20%
2	1x per 5-10 jaar	Klein	30%
3	1x per 2-5 jaar	Gemiddeld	40%
4	1x per 1-2jaar	Groot	50%
5	1x per jaar of >	Zeër groot	60%

Financiële gevolgen

klasse	Financieel gevolg
1	< € 50.000
2	> € 50.000 en < € 100.000
3	> € 100.000 en < € 250.000
4	> € 250.000 en € 500.000
5	> € 500.000

Samenvatting risico's

	<i>Omschrijving risico</i>	Omvang maximum in €	Kans optreden risico (1)	Financiële gevolgen (2)	Risico-score	Struct./ Incidenteel
A	Grondexploitaties	1.957.000	Div	Div	9	I
B	Gevolgen coronacrisis	370.000	Div.	Div.	8	I
C	Sociaal domein (WMO/Jeugd/P-wet)	280.000	4	3	12	I/S
D	Riolering	250.000	2	4	8	I
E	Asbest en bodemverontreiniging	250.000	4	4	16	I
F	Implementatie Omgevingswet	250.000	4	4	16	I
G	Bruggen	200.000	2	3	6	I
H	Wsw (Tomingroep)	200.000	3	3	9	I/S
I	Gegarandeerde geldleningen	122.000	1	3	3	I
J	Beschoeiing	100.000	2	3	6	I
K	Achtererf	100.000	1	3	3	I
L	Feitelijke bestuursdwang	50.000	2	2	4	I
M	Provinciale bodemtaken	20.000	3	2	6	I/S
N	Informatiebeveiliging	25.000	2	1	2	I
O	Overige risico's	342.000	2	1	2	I
Totaal belangrijkste risico's		4.517.000				

De risicoscores uit de vorige tabel zijn in onderstaande matrix verwerkt. De letters corresponderen met bovenstaande tabel. De scores in het rode en oranje gedeelte zijn risico's die aandacht behoeven.

Risicokaart

Gevolg: 5					
Gevolg: 4		A,B,D		E,F	
Gevolg: 3	I,K	G,J	H	C	
Gevolg: 2		L	M		
Gevolg: 1		N,O			
	Kans: 1	Kans:2	Kans: 3	Kans: 4	Kans: 5

Weerstandscapaciteit

Bedragen x € 1.000

	Omschrijving	Rekening 2019	Begroting 2020	Rekening 2020
a	Algemene reserve	5.004	3.923	3.001
b	Stille reserves	300	0	100
c	Saldo rekening/begroting	-1.795	0	-1.373
d	onvoorzien	0	67	0
e = a + b + c + d	Beschikbare weerstandscapaciteit	3.509	3.990	1.728
f	Totaal risico's	-4.806	-4.179	-4.517
g	minus correctie kansberekening	3.272	2.626	2.964
h = f + g	Benodigde weerstandscapaciteit	-1.534	-1.553	-1.553
i = e -/- h	Vrij beschikbare reserves	1.975	2.437	175

Ratio weerstandsvermogen:

Het weerstandsvermogen is de verhouding tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de gekwantificeerde risico's, en wordt uitgedrukt in een verhoudingsgetal. Bij een zekerheidspercentage van 20% tot 60% is het weerstandsvermogen:

$$\text{Weerstandvermogen} = \frac{\text{Weerstandscapaciteit} \quad \text{€ 1.728}}{\text{Benodigde weerstandscap.} \quad \text{€ 1.553}} = \text{-----} = 1,11 \text{ (was 2,29)}$$

Het is van belang te weten of er sprake is van toereikend weerstandsvermogen. Om het weerstandsvermogen te beoordelen wordt gebruik gemaakt van de onderstaande normering van het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement:

Ratio weerstandsvermogen (x) Betekenis

Ratio weerstandsvermogen	Betekenis
> 2,0	Uitstekend
1,4 < x < 2,0	Ruim voldoende
1,0 < x < 1,4	Voldoende
0,8 < x < 1,0	Matig
0,6 < x < 0,8	Onvoldoende
< 0,6	Ruim onvoldoende

Bij een ratio van 1,0 is de beschikbare weerstandscapaciteit gelijk aan de benodigde weerstands-capaciteit. In de nota risicomanagement 2019 is de ondergrens van de ratio weerstandsvermogen op 1,0 vastgesteld.

Geconcludeerd kan worden dat het weerstandsvermogen van Wijdemeren, ondanks de daling van het kengetal nog voldoende is om de onderkende risico's op te vangen. Jaarlijks zal het weerstandsvermogen getoetst worden om te zien of de gewenste ratio nog steeds wordt bereikt.

Financiële kengetallen

Kengetallen

Sinds 2015 is conform de B.B.V. verplicht om financiële kengetallen op te nemen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing. Deze set van vijf kengetallen is hoofdzakelijk bedoeld om de financiële positie van de gemeente voor raadsleden inzichtelijker te maken.

De kengetallen die betrekking hebben op de begroting zijn afkomstig uit de primaire begroting.

Samenvatting kengetallen

	Omschrijving	R 2019	B 2020	R 2020
1a	Netto schuldquote	46%	85%	58%
1b	Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	48%	88%	60%
2	Solvabiliteitsratio	33%	24%	23%
3	Structurele exploitatieruimte	-3%	0%	-1%
4	Grondexploitatie	4%	7%	3%
5	Belastingcapaciteit	140%	140%	138%
6	Onbenutte belastingcapaciteit	0,0484	n.v.t.	0,0569
7	Schuld per inwoner	874	n.v.t.	1.092

1. Netto schuldquote

De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. De hoogte van de inkomsten bepaalt namelijk in belangrijke mate hoeveel schulden een gemeente kan dragen. Normaal bevindt de netto schuldquote van een gemeente zich ergens tussen de 0% en 100%. Voor een gemeente geldt dat het licht op oranje springt boven de 100% en op rood springt als deze quote hoger is dan 130%. Voor Wijdemeren geldt per eind 2020 een netto schuldquote die als normaal wordt beschouwd.

	(Bedragen x € 1.000)	R 2019	B 2020 primaire begroting	R 2020
A	Vaste schulden (cf. art. 46 BBV)	21.281	37.508	26.750
B	Netto vlottende schuld (cf. art. 48 BBV)	4.811	6.027	12.200
C	Overlopende passiva (cf. art. 49 BBV)	5.525	2.500	7.454
D	Financiële activa (cf. art. 36 lid d, e en f)	1.446	1.384	1.693
E	Uitzettingen < 1 jaar (cf. art. 39 BBV)	1.568	1.500	5.726
F	Liquide middelen (cf. art. 40 BBV)	25	100	1.345
G	Overlopende activa (cf. art. 40a BBV)	4.285	1.800	6.500
H	Totale baten (cf.17 lid c BBV, dus excl. mutaties reserves)	52.980	48.604	53.599
	Netto schuldquote (A+B+C-D-E-F-G)/H x 100%	46%	85%	58%

Wanneer de netto schuldquote wordt gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen is sprake van onderstaande quote:

	(Bedragen x € 1.000)	R 2019	B 2020 primaire begroting	R 2020
A	Vaste schulden (cf. art. 46 BBV)	21.281	37.508	26.750
B	Netto vlottende schuld (cf. art. 48 BBV)	4.811	6.027	12.200
C	Overlopende passiva (cf. art. 49 BBV)	5.525	2.500	7.454
D	Financiële activa (cf. art. 36 lid d, e en f)	488	85	778
E	Uitzettingen < 1 jaar (cf. art. 39 BBV)	1.568	1.500	5.726
F	Liquide middelen (cf. art. 40 BBV)	25	100	1.345
G	Overlopende activa (cf. art. 40a BBV)	4.285	1.800	6.500
H	Totale baten (cf.17 lid c BBV, dus excl. mutaties reserves)	52.980	48.604	53.599
	Netto schuldquote (A+B+C-D-E-F-G)/H x 100%	48%	88%	60%

2. Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid van de gemeente. De solvabiliteitsratio drukt het eigen vermogen uit als percentage van het totale vermogen. Het eigen vermogen van een gemeente bestaat volgens artikel 42 BBV uit de reserves (algemene reserve en bestemmingsreserves) en het resultaat uit het overzicht van baten en lasten. Zolang de solvabiliteitsratio van de gemeente boven de 20% is, kan de gemeente haar financiële verplichtingen op normale wijze voldoen.

Door het nadelig saldo 2020 en het achterwege laten van een aantal dotaties aan de reserves (voorjaarsrapportage) daalt de reservepositie en de solvabiliteitsratio.

	(Bedragen x € 1.000)	R 2019	B 2020 primaire begroting	R 2020
A	Eigen vermogen (cf. art. 42 BBV)	19.184	19.771	16.524
B	Balans totaal	58.815	81.365	71.248
	Solvabiliteit(A/B) X 100%	33%	24%	23%

3. Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is, doordat wordt gekeken naar de structurele baten en de structurele lasten en deze worden vergeleken met de totale baten. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken.

	(Bedragen x € 1.000)	R 2019	B 2020 primaire begroting	R 2020
A	Totale structurele lasten	47.428	46.884	46.700
B	Totale structurele baten	45.096	46.714	45.599
C	Totale structurele toevoegingen aan de reserves	1.631	1.274	628
D	Totale structurele onttrekkingen aan de reserves	2.528	1.600	1.264
E	Totale baten (cf. art. 17 lid c BBV, dus excl. mutaties res)	52.980	48.604	53.599
	Structurele exploitatieruimte((B-A)+(D-C))/E x 100%	-3%	0%	-1%

4. Grondexploitaties

Grondexploitaties kunnen een forse impact hebben op de financiële positie van een gemeente. De boekwaarde van de voorraden grond is van belang, omdat deze waarde moet worden terugverdiend bij de verkoop. Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie (de waarde van de grond) is ten opzichte van de totale geraamde baten. Voor de berekening worden de niet in exploitatie genomen gronden en de bouwgronden in exploitatie (Porseleinhaven en Nedervecht) bij elkaar opgeteld en gedeeld door de totale baten uit de jaarstukken of de programmabegroting en uitgedrukt in een percentage. Hoe kleiner het percentage hoe minder de risico's van de grondexploitaties voor de gemeente zijn.

De grondexploitatie Ter Sype is beëindigd en maakt geen deel meer uit van onderstaande berekening.

	(Bedragen x € 1.000)	R 2019	B 2020	R 2020
A	NIEGG (cf. art.38 lid a punt 1 BBV)	0	0	0
B	Bouwgronden in exploitatie (cf.art.38 lid b BBV)	2.055	3.434	1.663
C	Totale baten (cf. art. 17 lid c BBV, dus excl. mutaties res)	52.980	48.604	53.599
	Grondexploitatie(A+B)/C x 100%	4%	7%	3%

5. Belastingcapaciteit

De ruimte die een gemeente heeft om haar belastingen te verhogen wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten. Het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (Coelo) publiceert deze lasten ieder jaar in de Atlas van de lokale lasten. Onder de woonlasten wordt verstaan de Ozb, de rioolheffing en de afvalstoffenheffing voor een woning met gemiddelde WOZ-waarde in die gemeente. De belastingcapaciteit van gemeenten wordt daarom berekend door de totale woonlasten meerpersoonshuishouden in jaar t te vergelijken met het landelijk gemiddelde in jaar t-1 en uit te drukken in een percentage:

	(Bedragen x € 1.000)	R 2019	B 2020	R 2020
A	OZB-lasten voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde in 2019 van: € 384.000.	469	478	
A	OZB-lasten voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde in 2020 van: € 414.000.			486
B	Rioolheffing voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde	270	270	270
C	Afvalstoffenheffing voor een gezin	271	285	285
D	Eventuele heffingskorting	0	0	0
E	Total woonlasten voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde	1.010	1.033	1.041
F	Woonlasten landelijk gemiddelde voor gezin (bron : Atlas	721	740	776
	Woonlasten t.o.v. landelijk gemiddelde jaar er voor(E/F) x	140%	140%	138%

6. Onbenutte belastingcapaciteit.

Voordat een gemeente bij een slecht weerscenario een beroep kan doen op de artikel 12 status, zal eerst de onbenutte belastingcapaciteit van de gemeente ten volle moeten worden benut.

De onbenutte belasting capaciteit wordt berekend door:

- het gemiddelde tarief onroerendezaakbelastingen van alle gemeenten in het voor-voorgaande jaar te verhogen met 20%. Dit is de grenswaarde. Deze grenswaarde bedraagt voor 2020 0,1853% (Bron Meicirculaire 2020).
- Het gemiddeld gewogen tarief voor onroerende zaakbelastingen van de gemeente te bepalen. Deze bedraagt voor 2020 0,1284% (Opnieuw berekend 2019 0,1325%).
- Het verschil tussen beide getallen is de onbenutte belastingcapaciteit van de gemeente.

	Omschrijving	R 2019	R 2020
A	Gem. gewogen tarief OZB alle gemeenten	0,1508	0,1544
B	Gem. gewogen tarief OZB alle gemeenten verhoogd met 20% (toelating tot art 12 status bij gewogen OZB percentage 2020 van boven deze waarde)	0,1809	0,1853
C	Gem. gewogen tarief ozb gemeente Wijdemeren	0,1325	0,1284
	Onbenutte belastingcapaciteit (B-C)	0,0484	0,0569

- Het cijfer over 2019 is opnieuw berekend.

7. Schuld per inwoner van de gemeente.

De netto schuld per inwoner wordt bepaald door de aangegane vaste geldleningen per ultimo van het jaar te delen door het aantal inwoners van de gemeente per die datum. De netto schuld per inwoner is erg afhankelijk van het de investeringen die de gemeente jaarlijks uitvoert. De netto schuld per inwoner per ultimo 2020 is t.o.v. ultimo 2019 gestegen van € 874 naar €1.092. Eind 2018 bedroeg de schuld overigens nog € 992.

	(Bedragen x € 1.000)	R 2019	R 2020
A	Stand vaste geldleningen per einde jaar	21.281	26.750
B	Aantal inwoners gemeente ultimo van het jaar	24.360	24.485
	Schuld per inwoner (A/B) in euro' s	874	1.092

§3. Onderhoud kapitaalgoederen

Beschrijving paragraaf

De gemeente draagt wettelijke verantwoordelijkheid voor het beheer van de openbare ruimte. Deze ruimte bestaat in Wijdmeren uit veel water en natuurgebied waarvoor de verantwoordelijkheid bij andere (overheids-)organisaties ligt. De openbare ruimte vertegenwoordigt een grote kapitaalswaarde. Efficiënt en effectief beheer en onderhoud is van groot belang om kapitaalvernietiging te voorkomen.

Openbare ruimte algemeen

De voornaamste kapitaalgoederen betreffen de wegen, riolering, kunst- en waterwerken, openbare verlichting, groenvoorziening en openbare gebouwen. Het beheer hiervan is complex en begint bij het vastleggen van diverse gegevens in beheersystemen. In deze systemen worden gegevens bijgehouden als materiaal, ouderdom, locatie en staat van onderhoud. Op basis hiervan worden onderhouds- en vervangingsplannen opgesteld en op elkaar afgestemd vanuit een integrale benadering. Deze plannen vormen de input voor de begroting en het investeringsplan.

Naast de gemeente zijn ook andere instanties verantwoordelijk voor de openbare ruimte binnen de gemeentegrenzen. Het beleid en beheer van de waterwegen valt merendeels onder verantwoording van het Plassenschap Loosdrecht e.o. en het Hoogheemraadschap Amstel, Gooi en Vecht (Waternet). Andere betrokken partijen zijn onder andere het Rijk, provincie, Natuurmonumenten, nutsbedrijven en hulpverleningsdiensten. Tevens dragen particulieren als eigenaar/huurder, of d.m.v. participatie steeds meer bij aan het onderhoud van de openbare ruimte. Met deze partijen wordt, vanuit een integrale benadering en verantwoordelijkheid én efficiency, naar samenwerking gezocht in beheer en onderhoudswerkzaamheden.

Kwaliteitsniveaus

Het Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Water- en Wegenbouw en de Verkeerstechniek (CROW) onderscheidt diverse kwaliteitsniveaus. De CROW hanteert de in onderstaande tabel weergegeven niveaus groen en wegen, voor de kwaliteitsbepaling van de kapitaalgoederen.

A+	Zeer Goed	Nagenoeg ongeschonden
A	Goed	Mooi en comfortabel
B	Voldoende	Functioneel
C	Matig	Onrustig beeld, discomfort of enige vorm van hinder
D	Te slecht	Kapitaalvernietiging, functieverlies

De gemeente heeft de kwaliteitsniveaus, voor zover aan de orde, in de desbetreffende beleidsplannen vastgesteld. De beleidsplannen leveren de kaders voor de beheerplannen t.b.v. de uitvoering van het onderhoud.

Beleids- en beheerplannen

Onderdeel	Beleids- en beheerplan	Actualisatie
Wegen	Lange Termijn Beheerplan Wegen 2018-2021	2021
Riolering	Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) 2018-2021	2021
Waterwerken	Beheerplan overige waterwerken 2016-2026	2020
Kunstwerken	Inspectierapport & Uitvoeringsplan 2018-2022	2022
Openbare verlichting	Beleidsplan & uitvoeringsplan OV 2015-2020	2020
Groenvoorziening	Bomenbeleidsplan 2012-2035	2020
Speelvoorzieningen	Nota openbare speelruimte 2014-2019 &	2024
Gem. gebouwen	Meerjarig onderhoudsplan (MOP) gebouwen	2023

De Provincie heeft als financieel toezichthouder aangegeven dat het beheerplan Overige Waterwerken node geactualiseerd moet worden, recent extra urgent geworden naar aanleiding van het project Kortenhoefsedijk. Voorts zijn kritische kanttekeningen geplaatst bij de vertraagde uitvoering van met name de integrale projecten wegen en riolering, dan wel het totale uitvoeringsprogramma van het GRP. Zowel de provincie als de accountant vragen om actuele beheer(jaar)plannen. Om deze redenen is reeds in 2019 met de voorbereiding van de actualisaties gestart. Op dit moment zijn voor de beheerplannen wegen, Overige Waterwerken en Kunstwerken de actuele inspectiedata en financiële doorrekening ambtelijk beschikbaar. Er is voor gekozen om eerst de aanbevelingen van het “doelmatigheidsonderzoek Kapitaalgoederen” af te wachten voordat de beheerplannen ter vaststelling bestuurlijk worden aangeboden.

Het voorgaande geldt ook voor groen. Momenteel hebben we voor groen geen actueel beheerplan. Ook hier geldt dat vanwege ons eigen belang om geen risico's te lopen door onvoldoende zicht op de staat van onderhoud, het van belang een beheerplan groen op te stellen. Hiervoor is een budget nodig van € 50.000. Dekking daarvan vindt plaats uit de reserve Groen. Het beheerplan zal na uitwerking van de aanbevelingen van het doelmatigheidsonderzoek worden opgesteld.

Verantwoording lasten en baten

De lasten en baten, die voortvloeien uit het onderhoud van de kapitaalgoederen worden op totaalniveau verantwoord in programma 3, Openbare ruimte. In de financiële deel van deze rekening zijn de overzichten “Wat gaat het kosten” en de “Openbare ruimte per taakveld” opgenomen.

Wegen

Beleidskader

De raad heeft de minimale kwaliteit van de wegen vastgesteld op C-niveau volgens de CROW systematiek. Vervolgens is als maximum percentage van verhardingen dat niet voldoet aan minimaal C-niveau vastgesteld op 10%. Op basis van de weginspecties in 2016 bleek dat dit percentage in werkelijkheid ook op 10% lag, waarmee sprake is een van voldoende niveau. In 2017 is het Lange Termijn Beheerplan Wegen 2018-2021 opgesteld en door de raad vastgesteld. Uit de meest recente inspecties is bekend dat het percentage C-niveau op 8,9% ligt, dit heeft vooral betrekking op het onderhoud aan asfaltwegen.

De wegen worden eens per twee jaar geïnspecteerd door een extern bureau (jaarlijks om en om noord en zuid). Op basis van de bevindingen worden de onderhoudsmaatregelen en kosten voor de korte (1-5 jaar) en middellange (6-10 jaar) termijn bepaald. Ook worden eigen waarnemingen en meldingen van bewoners over de staat van onderhoud, meegenomen bij het opstellen van de onderhoudsplannen. Vervolgens worden de onderhoudswerkzaamheden voor de komende jaren in de begroting verwerkt. Dit betreft het regulier klein onderhoud alsook de integrale herinrichtingen/groot onderhoud. Renovaties van grote wegvakken worden integraal benaderd, waarbij waar nodig en mogelijk ook renovaties van bijvoorbeeld riolering, openbaar groen en/of openbare verlichting worden meegenomen.

Financiën

De stand van de Reserve Rationeel Wegbeheer bedroeg op 1 januari 2020 € 5.904.000. Door storting in de reserve en onttrekking van de kapitaallasten 2020 heeft de reserve per ultimo 2020 een saldo van € 5.939.000.. Door dat investeringen later dan gepland gereed zijn en afschrijving start in het jaar volgend op de voltooiing of ingebruikname is de omvang van deze reserve in 2020 toegenomen. Het Lange Termijn Beheerplan Wegen is de basis voor de jaarlijks stortingen en onttrekkingen aan deze reserve, hiermee wordt ook het verloop van de reserve bewaakt.

Voor een overzicht van de lopende en/of voltooide investeringen in projecten waarvan het riool onderdeel is verwijzen wij u naar het kredietoverzicht in het financiële deel van deze jaarrekening.

Rationeel Wegbeheer	Bedragen x 1.000	Rekening	Begroting	Rekening
		2019	2020 na wijziging	2020
Lasten apparaat		287	351	359
Uitbestedingen / mat. Lasten		399	642	639
Kapitaallasten		538	577	578
Totaal lasten		1.224	1.570	1.576
Totaal baten		-138	-197	-191
Saldo voor bestemming		1.086	1.373	1.385
Toevoeging aan reserves t.b.v. uitvoering van de plannen		638	623	623
Vrijval reserve t.b.v. dekking kapitaallasten		-648	-601	-600
Saldo na bestemming		1.076	1.395	1.408

Overig beheer van wegen	Bedragen x 1.000	Rekening	Begroting	Rekening
		2019	2020 na wijziging	2020
Lasten apparaat		255	246	251
Uitbestedingen / mat. lasten		97	98	76
Kapitaallasten		41	58	37
Totaal lasten		393	402	364
Totaal baten		0	0	0
Saldo voor bestemming		393	402	364
Mutaties Reserves		0	-17	0
Saldo na bestemming		393	385	364

Riolering

Beleidskader

In het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) zijn de ambities opgenomen voor het uitvoeren van de watertaken (vuilwater, hemelwater en grondwater). Ook verbetermaatregelen zijn hierin opgenomen. De totale kosten voor riolering, inclusief benodigde capaciteit, zijn gekoppeld aan het rioolrecht voor de komende jaren. Begin 2018 heeft de raad het GRP 2018-2021 vastgesteld. Klimaatbestendige inrichting van de openbare ruimte speelt hierin een belangrijke rol. De investeringen volgend uit dit rioleringsplan zijn verwerkt in de Investeringsplannen.

Het (gemengd) vuilwaterrioolstelsel wordt cyclisch eens per 7 jaar gereinigd. Het gehele vrij-verval riool wordt, inclusief het hemelwaterrioolstelsel, cyclisch geïnspecteerd waarbij het totale stelsel in 14 jaar volledig in kaart is gebracht. Mede op basis van de inspectiegegevens worden onderhoudsplannen opgesteld, waaraan uitvoering wordt gegeven, zo mogelijk integraal zoals bij 'wegen' beschreven. Kolken en minigemalen worden jaarlijks geïnspecteerd en gereinigd, de hoofdgemalen worden 3 keer per jaar geïnspecteerd en zo nodig onderhouden. Hiertoe is afgelopen jaar een nieuw meerjaren onderhoudscontract aanbesteed en gegund.

De stand van de voorziening GRP bedroeg op 1 januari 2020 € 5.000.000. Naar verwachting neemt deze voorziening af tot € 5.025.000 per ultimo 2020.

Voor een overzicht van de lopende en/of voltooide investeringen in projecten waarvan het riool onderdeel is verwijzen wij u naar het kredietoverzicht in het financiële deel van deze jaarrekening.

Financiën

Bedragen x 1.000	Rekening	Begroting	Rekening
Gemeentelijk Rioleringsplan (Directe kosten)	2019	2020 na wijziging	2020
Lasten apparaat	222	282	377
Uitbestedingen / mat. lasten	817	1.317	901
Toevoeging voorziening	1.013	178	417
Kapitaallasten	619	655	655
Totaal lasten	2.671	2.432	2.350
Totaal baten	-	0	0
Saldo voor bestemming	2.671	2.432	2.350
Mutaties Reserves	-	0	0
Saldo na bestemming	2.671	2.432	2.350

Kunst- en waterwerken

Beleidskader

Voor het beheer en onderhoud van de bruggen heeft in 2018 een nieuwe inspectie plaatsgevonden, op basis waarvan het klein onderhoud in de jaren 2019 -2022 wordt uitgevoerd. Groot onderhoud / renovaties of vervangingen worden tot op heden apart opgenomen in het jaarlijkse investeringsplan. In 2020 is een nieuwe inspectie uitgevoerd met een financiële vertaling naar klein onderhoud, groot onderhoud en vervangingsinvesteringen. Deze informatie dient nog in een beheerplan verwerkt te worden ter bestuurlijke vaststelling. Er is voor gekozen om eerst de aanbevelingen van het Doelmatigheidsonderzoek Kapitaalgoederen af te wachten voordat de beheerplannen ter vaststelling bestuurlijk worden aangeboden.

Voor de overige waterwerken zoals beschoeiingen en steigers wordt het beheer en onderhoud uitgevoerd conform het in 2015 vastgestelde "Beheerplan overige waterwerken 2016-2026". Op basis van de uitgevoerde inventarisatie voor het opstellen van dit beheerplan, is gebleken dat sprake is van een aanzienlijke achterstand in onderhoud van vooral de beschoeiingen. Bij het vaststellen van het plan is door de raad extra krediet in de begroting opgenomen om de achterstanden in de loop van de planjaren 2016-2026 gestaag in te lopen. Mede n.a.v. de opmerking van de Provincie als financieel toezichthouder, zijn nieuwe inspecties uitgevoerd met een financiële vertaling voor het opstellen van een actueel "Beheerplan Overige Waterwerken". Er is voor gekozen om eerst de aanbevelingen van het Doelmatigheidsonderzoek Kapitaalgoederen af te wachten voordat de beheerplannen ter vaststelling bestuurlijk worden aangeboden.

Financiën

Bedragen x 1.000	Rekening	Begroting	Rekening
Bruggen	2019	2020 na wijziging	2020
Lasten apparaat	44	56	49
Uitbestedingen / mat. lasten	243	104	96
Kapitaallasten	34	35	32
Totaal lasten	321	195	177
Totaal baten	-6	0	0
Saldo voor bestemming	315	195	177
Mutaties Reserves	0	-5	-5
Saldo na bestemming	315	190	172

Openbare verlichting

Beleidskader

In verband met een indertijd geconstateerde achterstand in de technische staat van onderhoud, zijn in vier fases (2014 t/m 2017) ongeveer 1.200 lichtmasten en armaturen/lampen vervangen en “ver-LED” (25% van het totaal OV-areaal). Na afronding van deze grootschalige vervanging was er géén sprake meer van achterstand in het onderhoud. Sinds 2018 worden masten en armaturen/lampen onderhouden en duurzaam vervangen op basis van technische levensduur, conform het “Beleidsplan openbare verlichting 2015-2020”. Vervanging vindt bij voorkeur integraal plaats bij grootschalige herinrichtingen, bij voldoende financiële ruimte via remplace op onderdelen.

Financiën

	Bedragen x 1.000	Rekening	Begroting	Rekening
Openbare verlichting		2019	2020 na wijziging	2020
Lasten apparaat		70	87	76
Uitbestedingen / mat. Lasten		134	130	158
Kapitaallasten		111	117	114
Totaal lasten		315	334	348
Totaal baten		0	0	0
Saldo voor bestemming		315	334	348
Mutaties Reserves		0	0	0
Saldo na bestemming		315	334	348

Groenvoorziening

Beleidskader

Het minimaal kwaliteitsniveau van het openbaar groen (exclusief bomen) is door de raad vastgesteld op C-niveau voor de “gemeenschappelijke openbare ruimte” (woon-, winkel- en bedrijfsgebieden) en op B-niveau voor de “gemeentelijke openbare ruimte” (doorgaande wegen en komingangen).

De inrichting van het openbaar groen is sober en onderhoudsarm (“gras, boom, struik”). Bewoners en bedrijven krijgen vervolgens de gelegenheid om door middel van participatie een andere inrichting en hoger kwaliteitsniveau te kiezen. Hier tegenover staat dat de bewoners en bedrijven dan zelf voor het beheer en onderhoud van het betreffende groenvak zorgen.

Het boombeleidsplan is in 2012 vastgesteld en is bepalend voor de wijze waarop het planmatige boombeheer wordt uitgevoerd. Jaarlijks wordt 1/3 van het totale bomenbestand met een BVC-inspectie (Boom Veiligheids Controle) conform de HIOR (Handboek Bomen) gecontroleerd. Dit vormt de basis voor het bepalen van de onderhoudswerkzaamheden voor het komende onderhoudsseizoen.

Het financieel kader is hierbij leidend. Sinds 2018 is, op basis van een opgesteld beheerrapport, extra financiële ruimte gecreëerd om het totale bomenbestand op minimaal voldoende niveau te onderhouden en beheren.

In 2019/2020 heeft een evaluatie van het boombeleidsplan plaatsgevonden.

Structureel wordt in de reserve Groen jaarlijks een bedrag van € 100.000 gestort. Bij de voorjaarsrapportage is besloten deze storting voor 2020 achterwege te laten.

Bij ziekten en plagen, zoals eikenprocessierups, iepziekte en kastanje bloederziekte zijn naar behoefte maatregelen getroffen.

Financiën

Openbaar Groen	Bedragen x 1.000		
	Rekening 2019	Begroting 2020 na wijziging	Rekening 2020
Lasten apparaat	364	342	323
Uitbestedingen / mat. lasten	1.098	977	940
Kapitaallasten	46	59	49
Totaal lasten	1.508	1.378	1.312
Totaal baten	-41	0	0
Saldo voor bestemming	1.467	1.378	1.312
Storting in reserve Groen	100	0	0
Mutaties Reserves	-12	-63	-7
Saldo na bestemming	1.555	1.315	1.305

Speelvoorzieningen

Beleidskader

Het regulier onderhoud aan de speelvoorzieningen wordt conform de kaders uit de Nota openbare speelvoorzieningen 2014-2019 uitgevoerd. In 2017 heeft de raad het "Uitvoeringsplan spelen 2017-2024" vastgesteld waarin tot verminderen, samenvoegen en omvormen van alle speelplaatsen is besloten. De uitvoering van dit plan verloopt conform planning en loopt tot 2024 door. Tevens is besloten tot extra dotaties in de Reserve speelvoorzieningen om ook op langere termijn over voldoende onderhouds- en vervangingsmiddelen te beschikken. Bij de voorjaarsrapportage is besloten om deze dotatie van € 51.000 voor 2020 achterwege te laten. In 2020 zijn geen investeringen gedaan.

Gebouwen

Beleidskader

Het onderhoud aan de gebouwen wordt uitgevoerd conform het eind 2019 vastgestelde Meerjarenonderhoudsplan (MJOP-gebouwen 2019-2028). Dit onderhoudsplan is gebaseerd op het sober en doelmatig in stand houden van het gemeentelijk vastgoed. In dit plan staan de onderhouds- en renovatiewerkzaamheden per planjaar opgenomen. Jaarlijks worden de activiteiten voor het komende planjaar kritisch beoordeeld op nut en noodzaak, waarbij het behoud van kapitaalwaarde de belangrijkste rol speelt.

Om voor de uitvoering van het plan voldoende middelen ter beschikking te hebben is er een reserve onderhoud gebouwen aanwezig. Jaarlijks wordt op basis van het plan een storting in deze reserve gedaan van ruim € 400.000. Bij de voorjaarsnota 2020 is echter besloten om deze storting voor 2020 achterwege te laten.

Onderdeel van het meerjarenonderhoudsplan is een grote component voor (groot) onderhoud gemeentehuis. In 2020 is een onderzoek gestart met als doel verkenning van de toekomstige mogelijkheden van huisvesting van het gemeentehuis, daarnaast wordt de nota maatschappelijk vastgoed geactualiseerd naar de laatste inzichten.

Financiën

Onderhoud gebouwen	Bedragen x 1.000		
	Rekening 2019	Begroting 2020	Rekening 2020
Sporthallen	104	261	159
Overige accommodaties	73	38	109
Gemeentehuis	88	38	81
Gemeentewerf	10	29	45
Totaal onderhoud gebouwen	275	366	394

§4. Financiering

Treasury

Treasury is een bedrijfsproces dat erop is gericht de financiering- en het kasstroommanagement (cashflow) te optimaliseren en te waarborgen dat de gemeente tegemoet kan komen aan haar verplichtingen aan schuldeisers. De uitvoering van de treasury vindt zijn weerslag in de paragraaf financiering die in de begroting en de jaarrekening wordt opgenomen. In de begroting behandelt de paragraaf de plannen van het treasurybeleid. In de jaarrekening gaat de paragraaf in op de resultaten van het treasurybeleid.

Kasgeldlimiet	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
	2020	2020	2020	2020
1. Toegestane kasgeldlimiet				
Begrotingstotaal 1 januari (=grondslag)	49.467.000	49.467.000	49.467.000	49.467.000
Kasgeldlimiet in procenten van de grondslag	8,50%	8,50%	8,50%	8,50%
Kasgeldlimiet in een bedrag	4.204.695	4.204.695	4.204.695	4.204.695
2. Omvang vlottende korte schuld				
Schulden in rekening-courant	996.721	1.257.694	1.638.126	1.860.456
Opgenomen gelden korter dan 1 jaar	3.733.333	3.000.000	3.333.333	4.666.667
Overige geldleningen, niet zijnde vaste schuld	0	0	0	0
Totaal vlottende schuld	4.730.054	4.257.694	4.971.459	6.527.122
3. Vlottende middelen				
Tegoeden in rekening courant	304.182	1.576.482	764.184	908.437
Contante in kas	2.992	2.992	2.992	2.992
Overige uitstaande gelden korter dan 1 jaar	-31	2.238.477	124.361	384.822
Totaal vlottende middelen	307.144	3.817.950	891.537	1.296.251
4. Toets kasgeldlimiet				
Totaal netto vlottende schuld	4.422.910	439.744	4.079.923	5.230.872
Toegestane kasgeldlimiet	4.204.695	4.204.695	4.204.695	4.204.695
Ruimte (+) c.q. overschrijding (-)	-218.215	3.764.951	124.772	-1.026.177

Juist voor korte financiering (tijdelijke liquiditeitstekorten voor lopende uitgaven opvangen) geldt dat het renterisico aanzienlijk kan zijn. Fluctuaties in de korte rente hebben direct een relatief grote impact op de rentelasten. In 2020 was dit, evenals in voorgaande jaren, niet het geval gezien de lage rentestand. De geldgever heeft in 2020 structureel een vergoeding verstrekt voor aangetrokken kasgeldmiddelen.

Door middel van de kasgeldlimiet wordt een grens gesteld aan de mogelijkheid om lopende uitgaven kort te financieren, en daarmee wordt dan het eventueel aanwezige risico beperkt. De kasgeldlimiet wordt bepaald op basis van een door het Rijk vastgesteld percentage (8,5%) van het begrotingstotaal. Jaarlijks wordt de gemiddelde korte financiering getoetst aan de kasgeldlimiet. De provincie houdt hierop toezicht. Intern wordt dit per kwartaal getoetst om de liquiditeitspositie goed in de gaten te houden. Voor 2020 is de kasgeldlimiet vastgesteld op afgerond € 4.200.000 (2019 afgerond € 4.223.000). Dit is 8,5% van het begrotingstotaal € 49.467.000 (2019 € 49.684.000). Dit begrotingstotaal betreft de netto lasten, gecorrigeerd voor doorbelastingen.

Renterisico

Onder renterisico wordt verstaan de mate waarin het saldo van rentelasten en rentebaten verandert door wijzigingen in het rentepercentage voor zowel de korte als voor de lange financiering. Het is de bedoeling grote fluctuaties in de rentelasten, die mogelijk consequenties hebben voor de financiële positie, te vermijden.

De Wet FIDO (Financiering Decentrale Overheden) geeft twee verplichte richtlijnen voor de bewaking en beheersing van renterisico's: de kasgeldlimiet voor korte financiering (< 1 jaar) en de renterisiconorm voor de lange financiering.

Renterisiconorm

Lange financiering vormt een integraal onderdeel van het lange termijn investeringsbeleid. Het toezicht op de renterisico's is van tevoren goed beheersbaar. Dit kan worden bereikt door informatie over rente en leningen actueel en transparant te krijgen. Verder is het van groot belang om een spreiding van looptijden in de leningenportefeuille te realiseren.

Het renterisico uit hoofde van renteherzieningen en herfinanciering van leningen wordt dan in voldoende mate beperkt.

Renterisiconorm	2020
(bedragen x € 1.000)	
<i>1. Renteherziening</i>	
Renteherziening op vaste schuld o/g (verlaging)	0
Renteherziening op vaste schuld u/g	0
Netto renteherziening op vaste schuld	0
<i>2. Mutatie vaste schuld</i>	
Nieuwe aangetrokken vaste schuld	8.000
Nieuwe verstrekte lange leningen	335
Netto nieuw aangetrokken schuld	7.665
<i>3. Betaalde aflossingen</i>	2.531
<i>4. Herfinanciering (laagste van 2 en 3)</i>	2.531
<i>5. Renterisico op vaste schuld (1+4)</i>	2.531
<i>6. Renterisiconorm</i>	
Begrotingstotaal (lasten)(primaire begroting)	49.467
Percentage	20%
Renterisiconorm	9.893
<i>7. Toets renterisiconorm</i>	
Renterisiconorm	9.893
Renterisico op vaste schuld (1+4)	2.531
Ruimte	7.362

Door het rijk is een renterisiconorm van 20% vastgesteld. Dat wil zeggen dat er 20% renterisico mag worden gelopen over de vaste schuld. Het renterisico van € 2.531.000 geeft voor de gemeente Wijdemeren een ruimte van € 7.362.000. Op basis van de huidige rentestand wordt geen enkel renterisico gelopen.

Kasbeheer

Om de kosten van het geldstromenbeheer te beperken dient het liquiditeitsgebruik beperkt te worden door de geldstromen op elkaar af te stemmen. Hierbij dient er op te worden toegezien dat de liquiditeitspositie voldoende is om te garanderen dat de verplichtingen tijdig kunnen worden nagekomen. Met de BNG is daarvoor in 2019 een raamovereenkomst gesloten. Volgens deze raamovereenkomst wordt tot een bedrag van € 1,8 miljoen krediet in rekening-courant verstrekt.

Debiteurenrisicobeheer

Alleen in de gevallen waarin de invordering niet (meer) mogelijk bleek te zijn, is tot afboeking wegens oninbaarheid overgegaan. In 2020 is voor ruim € 34.700 aan debiteuren als oninbaar afgeboekt. Dit was in 2019 nog € 38.000. De dotatie aan de voorziening dubieuze debiteuren bedraagt in deze rekening € 192.500. Per ultimo 2020 is de omvang van de voorziening voor dubieuze debiteuren € 403.600 (2019 € 245.800). De dotatie 2020 bestaat voor € 105.000 uit de verhoging van de voorziening belasting debiteuren, voor € 50.000 uit een getroffen voorziening kwijtschelden huren maatschappelijk vastgoed als gevolg van Covid-19 en voor € 37.500 uit verhoging van de voorziening inzake overige oninbare debiteuren.

Intern liquiditeitsrisicobeheer

De interne liquiditeitsrisico's worden gebaseerd op een meerjarige liquiditeitsplanning.

Financieringspositie:

	Bedragen x € 1.000	
	Begroting 2020	Rekening 2020
	Situatie per 1-1	Situatie per 1-1
Te financieren boekwaarde activa	70.510	62.857
Financieringsmiddelen:		
Stand Reserves	20.704	21.413
Resultaat 2018 voor bestemming	0	-2.229
Stand Voorzieningen	15.659	18.194
Stand Vreemd vermogen lang (incl. waarborgsommen)	29.294	21.281
Totaal financieringsmiddelen	65.657	58.659
Financieringstekort	4.853	4.198

Het totaal van de aangegane onderhandse geldleningen per 1 januari 2020 van € 21,3 miljoen is verdeeld over 7 leningen. Van de geldleningen zijn er 5 afgesloten bij de Bank voor Nederlandse Gemeenten (BNG). Eén lening is aangegaan met de Nederlandse Waterschapsbank en één met de provincie Noord-Brabant. In 2020 is één nieuwe lening afgesloten bij de BNG. De looptijd van deze nieuwe lineaire lening is 40 jaar, rentepercentage 0,615%.

Mutaties in leningenportefeuille: Bedragen x € 1.000,-	Bedrag
Stand per 1 januari 2020 (excl. waarborgsommen)	21.279
Nieuwe leningen/waarborgsommen	8.000
Reguliere en vervroegde aflossingen	2.531
Stand per 31 december 2020	26.748

Renteresultaat 2020: Bedragen x € 1.000	2020	2019	2020	2019
	Debet	Debet	Credit	Credit
Rentelasten langlopende leningen	457	494		
Rentelasten kort geld	2	0		
Rentebaten langlopende leningen			24	25
Rentebaten kort geld (deposito's)			11	8

De uitgaven rentelasten kort geld bestaan uit rente rekening-courant BNG en rente kasgeld.
De rentebaten kort geld bestaan uit rente rekening courant BNG en rente kasgeld.

§5. Bedrijfsvoering

In de paragraaf Bedrijfsvoering treft u onder andere informatie aan met betrekking tot het HR-beleid en ICT-beleid van de gemeente, project Digitaal stelsel Omgevingswet, en privacy. Daarnaast wordt op andere onderdelen van de bedrijfsvoering zoals Juridisch, Communicatie, Financiën en Inkoop melding gemaakt indien sprake is van beleidswijzigingen.

Personeel en organisatie

De basis verder versterken en doorontwikkeling tijdens een pandemie

De basis verder versterken, het doorontwikkelen van de organisatie en het verder uitrollen van het cultuurprogramma voor medewerkers stonden prominent op de planning voor 2020. Het jaar liep anders dan gepland en verwacht. Vanaf half maart werkte de ambtelijke organisatie grotendeels vanuit huis. Vanuit de structuur van de crisisorganisatie werd er gewerkt aan informatievoorziening, betekenisgeving en schadebeperking. Intern stond de eerste periode in het teken van het zo goed mogelijk faciliteren van medewerkers om in de nieuwe omstandigheden zo optimaal te functioneren. Dit alles gericht op een zo optimaal mogelijke dienstverlening aan onze inwoners, ondernemers en instellingen. In moeilijke omstandigheden heeft de organisatie heeft een enorme veerkracht en wendbaarheid laten zien. In plaats van een georganiseerd cultuurprogramma waarin de waarden en principes verder versterkt zouden worden, stimuleerden nu de omstandigheden deze versterking. Medewerkers toonden enorme dosis eigenaarschap en verantwoordelijkheid om het werk vanuit huis te klaren. Op het gebied van eigentijds en vernieuwend moest er meer dan ooit gedacht worden in mogelijkheden. Zo werd er onder andere versneld gezocht naar bijvoorbeeld nieuwe manieren om met elkaar en met inwoners in dialoog te gaan. Om de basis op gebied van HR verder te versterken werd er in 2020 gewerkt aan de implementatie van een nieuw EHRM platform per januari 2021. Een mooie eerste stap naar het digitaliseren van de werkprocessen en de communicatie tussen werknemer en werkgever. In het laatste kwartaal van 2020 is met een medewerkersonderzoek een peiling gedaan onder de medewerkers over de beleving van hun werk. De resultaten krijgen in 2021 hun beslag in het interne jaarprogramma. In de loop van het jaar werd duidelijk dat er zowel bestuurlijk als ambtelijk behoefte is aan een organisatieonderzoek. Hieruit moet duidelijk worden waar de organisatie nu staat drie jaar naar de organisatieaanpassing. Is de kwaliteit en capaciteit nog in lijn met de opgaven die er liggen? Ook geeft het onderzoek een beeld van het leerpad komende jaren voor organisatie, college en raad. De resultaten worden verwacht voor de zomer van 2021.

Loonkosten en formatie

2021 staat in het teken van een nieuwe cao Gemeenten. De onderhandelingen vinden nu plaats en de verwachting is dat er een akkoord is voor de zomer 2021. De verwachting is overigens niet dat dit zal leiden tot een stijging van de lonen maar helemaal zeker is dit niet. Het aantal formatieplaatsen bedraagt in de bestaande formatie 163,67 fte. De organisatie is gegroeid in het afgelopen jaar door het deels omzetten van de flexibele schil in vast personeel met name in het fysiek domein op knelpunten.

Tegelijkertijd wordt de organisatie continue voor nieuwe uitdagingen gesteld. Dit vereist wendbaarheid van de organisatie en van onze medewerkers en gaat soms gepaard met veranderingen in functies, formatie en bezetting. Een flexibele schil van ca. 10% van de salarisbegroting inclusief inhuurbudget, blijft gemiddeld noodzakelijk.

Dienstverlening

Door de Corona-uitbraak en de gevolgen daarvan is het 'jaar van de dienstverlening' doorgeschoven naar 2021. In 2020 heeft de dienstverlening zich vooral gericht op continuering daarvan, in een tijd waarin beperkingen golden. De dienstverlening is zo optimaal mogelijk vorm gegeven waarbij de klant centraal stond. Verdergaande

digitalisering van het producten-aanbod is voor zover dat realiseerbaar was, uitgangspunt geweest. Verschillende verbeteringen zijn daarop doorgevoerd.

Zoals bovenstaand is aangegeven is het tot stand brengen van een visie op dienstverlening doorgeschoven naar 2021. Uw raad is hierover ook d.m.v. een RaadsInformatieBrief geïnformeerd (2020-RI-58).

Planning en Control

In 2020 is een start gemaakt met de doorontwikkeling van de advisering en is gestart met digitalisering van de p&c-producten. Team financiën heeft geïnventariseerd welke werkzaamheden nodig zijn om teammanagers goed te kunnen bedienen, zodat zij zelfredzaam zijn in de beheersing van budgetten. Met het digitaal aanbieden van de jaartukken 2020 bieden we de lezer de mogelijkheid om in te zoomen op onderdelen die voor de lezer interessant zijn.

Informatisering

Strategisch IT-beleid

Op basis van de eind 2019 vastgestelde IV-Visie is voor de jaren 2020 – 2022 een uitvoeringsplan opgesteld waarin een aantal doelstellingen staan beschreven die de doorontwikkeling van de gemeentelijke (digitale) informatievoorziening vormgeven. Met het uitvoeringsplan willen we kwetsbaarheden in het technisch beheer verminderen, de kwaliteit van de informatievoorziening verbeteren en het plaats- en tijdonafhankelijk werken tot norm verheffen. De voortgang is conform de planning en binnen budget.

Zaakgericht werken fase 2 inclusief bestuurlijke besluitvorming

De doorontwikkeling van het zaakgericht werken is op verschillende onderdelen opgepakt en uitgevoerd. Door personele ontwikkelingen is de 2e fase nog niet afgerond. Dat krijgt in 2021 een vervolg. Dat geldt ook voor de verdergaande digitalisering van de bestuurlijke besluitvorming.

Invoering digitaal stelsel Omgevingswet (DSO)

De testomgeving van de applicatie voor aansluiting DSO is gerealiseerd. Door uitstel van de invoering Omgevingswet is er nog niet met een productieomgeving aangesloten aan het DSO.

Vanuit het gastheerschap BAG/BGT Hilversum-Wijdemereren wordt gewerkt aan het verhogen van de kwaliteit van de data over de fysieke leefomgeving.

BAG en BGT-beheer uitbesteden

Hilversum voert het beheer uit van de BAG en BGT voor Wijdemereren. De kwetsbaarheid voor Wijdemereren is hierdoor afgenomen. De kwaliteit van de BAG en BGT moet nog wel verbeteren. Om zicht te krijgen om de omvang van deze inspanning is een pilot gestart om de kwaliteit van BAG en BGT te verbeteren voor 10% van de oppervlakte van Wijdemereren. Eind april 2021 wordt deze pilot afgerond waarna besluitvorming kan plaats vinden over het opwaarderen van de kwaliteit van BAG en BGT voor het gehele grondgebied van Wijdemereren.

Vastgoed

Gemeentehuis (werkplek)inrichting en toekomstbestendige huisvesting

Wat wilden we bereiken?

Een toekomstbestendige huisvesting voor de gemeente en een verbetering van de werkplekinrichting.

Wat hebben we bereikt?

De verkenning naar toekomstbestendige huisvesting voor de gemeente is in volle gang. Onderdeel daarvan is een verbetering van de werkplekinrichting. Bij dit laatste speelt dat we sinds maart 2020 te maken hebben met COVID-19, wat een groot effect heeft op de manier waarop we, ook in de toekomst, met elkaar samenwerken.

Dit heeft vervolgens een groot effect op de huisvesting en wordt daarom integraal meegenomen in de verkenning.

Wat hebben we gedaan?

Er is een aanbesteding georganiseerd op basis waarvan een deskundig advies adviesbureau is geselecteerd. Er is een projectorganisatie ingericht en op basis van een opgesteld Plan van Aanpak is de projectorganisatie aan de slag gegaan. Benodigde gegevens zijn geïnventariseerd, er zijn intern interviews gehouden met verschillende stakeholders vanuit o.a. duurzaamheid, dienstverlening en werkplekconcept. Ook is een oriënterende sessie met de raad georganiseerd.

Archief

Digitalisering documentstromen

De doorontwikkeling van het zaakgericht werken is op verschillende onderdelen opgepakt en uitgevoerd. Door personele ontwikkelingen is de 2e fase nog niet afgerond. Dat krijgt in 2021 een vervolg. Dat geldt ook voor de verdergaande digitalisering van de bestuurlijke besluitvorming.

Implementatie kwaliteitssysteem

Er zijn in 2020 structureel kwaliteitscontroles uitgevoerd en verbeteracties uitgevoerd. Door veelvuldige personele wisselingen en inwerken van onervaren personeel heeft een vastgesteld kwaliteitssysteem geen prioriteit gekregen. Met de archiefinspectie is afgesproken om dit bij een doorontwikkeling van de zaaktypecatalogus op te pakken.

Privacy

Privacy

Wat hebben we bereikt?

Een aantal van de privacy doelstellingen voor 2020 hebben als gevolg van de COVID-crisis vertraging opgelopen. Een uitzondering daarop vormde de start van de derde en laatste module in het kader van de i-Bewustzijn cyclus. De kick-off voor deze training kon tijdens de eerste weken van de nieuwe thuiswerk realiteit worden afgerond. Ter ondersteuning bij de nieuwe werksituatie kon de training 'Thuiswerken' aan module toegevoegd.

De voorgenomen verbetering en doorontwikkeling van het verwerkingsregister is als gevolg van de pandemie negatief beïnvloed en zal opnieuw moeten worden opgepakt.

Een positieve ontwikkeling is de aandacht die het thema privacy krijgt bij de ontwikkeling van nieuwe projecten. Er wordt actief gevraagd om mee te denken hoe privacy van betrokkenen kan worden gewaarborgd.

Vermeldenswaard is het geringe aantal gemelde datalekken in 2020. De reden hiervoor is vooralsnog onduidelijk.

Informatiebeveiliging

Wat hebben we bereikt?

In april 2020 is het Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) jaarplan 2020 vastgesteld. Dit tactisch jaarplan bood de gemeente een operationele routekaart voor het realiseren van haar doelstellingen op het gebied van informatiebeveiliging. De uitvoering van dit plan is ondanks de beperkingen als gevolg van de COVID-crisis, gedeeltelijk succesvol geweest. Zo kon de voorgenomen risicoanalyse door de teammanagers met betrekking tot hun kernapplicaties tijdig worden afgerond en was het gemeten niveau van de normhandhaving in 2020 verbeterd ten opzichte van de 2019 (van 58% naar 74%).

Desalniettemin vormen de plannen die geen voortgang hebben geboekt een punt van aandacht en zijn opgenomen in het Strategisch informatiebeveiligingsbeleid 2020/24 dat in oktober 2020 door het college is vastgesteld.

Dit strategisch beleid is een kader voor de stappen die de gemeente op het gebied van de informatieveiligheid in de komende jaren wil uitvoeren. Ingevolge het strategisch beleid zal jaarlijks een tactisch nieuw beleids- en informatiebeveiligingsplan opgesteld.

Regionale samenwerking

Voor wat betreft de regionale samenwerking zetten we in op twee sporen. Het eerste spoor is in gang gezet door de voorzitter van het Algemeen Bestuur van de regio. Zomer 2020 is de regionale samenwerkingsagenda onderwijs 2020-2022 vastgesteld door gemeenten en schoolbesturen in de Regio Gooi en Vechtstreek. Er wordt continue gewerkt aan (1) partnerschap en samenwerking; (2) aanpakken lerarentekort; (3) Participatie en betrokkenheid van ouders en leerlingen; (4) aansluiting jeugdhulp en onderwijs; en (5) voorkomen thuiszitters. Zo is onder andere samen met schoolbesturen een subsidieaanvraag gedaan om het lerarentekort aan te pakken bij het ministerie OC&W; deze aanvraag is goedgekeurd.

Spoor twee betreft een verkenning met Gooise Meren en Hilversum. Doel van deze verkenning was om in beeld te brengen welke taken (bedrijfsvoerings- en uitvoeringstaken) in een vorm van samenwerking kunnen worden opgepakt.

Na een verkenning is gebleken dat het verder vorm geven aan een samenwerking op het gebied van het ICT-beheer met Hilversum / Gooise Meren op dit moment geen perspectief biedt. De focus is verlegd naar het op orde brengen van het gemeentelijk informatielandschap

Tot slot zijn er strategische, tactische en operationele onderwerpen waar de gemeente zelf in de lead was. Bijvoorbeeld het Gebiedsakkoord, Areaalbeheer en de realisatie van het Integrale Kindcentrum Wereldwijs en de ontwikkeling van IKC Talent Primair. De gemeentelijke organisatie is flexibel en opgavegericht ingericht. De werkdruk blijkt in 2020 in de teams van bedrijfsvoering zeer op te lopen. De ondersteunende teams lijken onvoldoende meegegroeid met de toename van taken en activiteiten in het fysiek en sociaal domein.

§6. Verbonden Partijen

Inleiding

In deze paragraaf wordt eerst de gemeentelijke visie op verbonden partijen beschreven. Vervolgens wordt per verbonden partij specifieke informatie aangegeven. De verbonden partijen zijn daarbij gerangschikt naar de soorten:

- gemeenschappelijke regelingen;
- vennootschappen en coöperaties.

Beleid

De gemeente Wijdmeren neemt deel in gemeenschappelijke regelingen op grond van wetgeving, of omdat samenwerking in een gemeenschappelijke regeling tot een meer efficiënte uitvoering leidt. Bij de keuze voor een gemeenschappelijke regeling speelt niet alleen efficiëntie een rol, maar ook of het publiek belang er mee wordt gediend.

Governance

Als de uitvoering van een publieke taak aan een verbonden partij is overgedragen, is het onvermijdelijk dat directe sturing door de gemeente minder wordt. Dit omdat de verbonden partij gezamenlijk met andere deelnemers wordt aangestuurd. De invloed van het gemeentebestuur op een verbonden partij is het grootst als de inzet zich richt op de voorkant van de processen van de verbonden partij. Om de invloed van de gemeente op verbonden partijen te optimaliseren neemt de gemeente Wijdmeren deel in overleggen op ambtelijk niveau waarin beleid gevormd wordt en de uitvoering wordt besproken. Ook wordt zowel op ambtelijk niveau als op bestuurlijk niveau de p&c-producten beoordeeld en besproken. De wethouder Financiën neemt deel aan het portefeuillehoudersoverleg Financiën waarin gezamenlijk met de regiogemeenten de stand van zaken en ontwikkelingen van meerdere verbonden partijen wordt besproken.

Het college van B&W van de gemeente Wijdmeren geeft vóór de totstandkoming van de programmabegroting van een gemeenschappelijke regeling al financiële kaders mee door een zienswijze in te dienen op kadernota's.

De gemeenteraad van Wijdmeren toont een sterke betrokkenheid bij de gemeenschappelijke regelingen door zich actief met de inhoud van zienswijzen bezig te houden bij programmabegrotingen en bestemming van rekeningresultaten.

Regio Gooi en Vechtstreek	
Naam	Regio Gooi en Vechtstreek
Vestigingsplaats	Bussum
Vorm	Openbaar lichaam o.g.v. artikel 8 Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr)
Visie/ Openbaar belang	Uitvoering regionale taken en behartiging deelnemende gemeenten op de gebieden waaronder WMO, jeugdzorg, GGD, afvalinzameling en energietransitie
Taken	<p>De Regio kan voor de gemeenten de navolgende taken uitvoeren:</p> <ul style="list-style-type: none"> • belangenbehartiging/lobby; • delen kennis, capaciteit en deskundigheid; • bevorderen onderlinge afstemming; • visieontwikkeling; • verwerving van budgetten; • beleidsvoorbereiding; • inkoop en contractbeheer; • gezamenlijk beheer. <p>Regionale samenwerkingsagenda: Op basis van de door de gemeenteraden vastgestelde speerpunten voor de Regionale Samenwerkingsagenda (2019 - 2022) wordt een uitvoeringsprogramma opgesteld. Dit programma omvat - als het besluitvormingsproces naar verwachting verloopt - het bevorderen van mobiliteit, duurzaamheid, een goed woon - werk klimaat, het versterken van het sociaal domein en de ontwikkeling van een Regionale Omgevingsvisie. Gooise Meren hecht in het bijzonder aan de</p>

Naam		Regio Gooi en Vechtstreek	
		realisatie van een Regionale Omgevingsvisie als kader voor een passende effectieve samenwerking op het fysiek domein.	
Bevoegdheden	De gemeente Wijdmeren heeft bevoegdheden aan de Regio overgedragen voor: <ol style="list-style-type: none"> het verlenen van ambulancezorg op grond van de Tijdelijke wet ambulancezorg en de uitvoering van het ambulancedeel in de meldkamer die gemeenschappelijk met politie en brandweer wordt beheerd; de uitvoering van hoofdstuk 10 van de Wet milieubeheer inzake afvalstoffen, voor zover deze aan gemeenten is opgedragen, met uitzondering van het bepaalde over afvalwater; de uitvoering van de artikelen 2 (algemeen), 5 (jeugdgezondheidszorg), 5a (ouderengezondheidszorg) 6 lid 1 (algemene infectieziekte bestrijding), 15 (beschikbaarstelling deskundigheid) en 15a (vaststelling meldcode signalen huiselijk geweld en kindermishandeling) van de Wet publieke gezondheid. De Regio is voor de gemeenten belast met de uitvoering van het Advies en Meldpunt Huiselijk geweld en Kindermishandeling Gooi en Vechtstreek als bedoeld in het bepaalde bij of krachtens hoofdstuk 4 van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo 2015). 		
Link met programma	Programma 5 Sociaal domein, programma 3 Openbare ruimte, programma 4 Economische zaken, recreatie en toerisme, programma 6 Natuur en milieu en programma 7 Ruimtelijke ontwikkeling.		
Beleidsrealisatie	Uitvoering Regionale Samenwerkingsagenda		
Deelnemende partijen en stemverhouding	Blaricum, Gooise Meren, Hilversum, Huizen, Laren, Weesp en Wijdmeren en Eemnes (partieel). Elk lid heeft 1 stem in het AB.		
Bestuurder(s)	AB: een wethouder per gemeente DB: drie wethouders Wethouder J.H. Boermans neemt deel in het AB Wethouder J.J. de Kloet is voorzitter AB-portefeuille voor Cultuur en recreatie Wethouder J.H. Boermans is regionaal trekker portefeuille Circulaire Economie en Grondstoffen		
Ontwikkelingen/ veranderingen in het belang	Er is een jaar ervaring opgedaan met een nieuwe bestuurlijk model in de Regio, waarbij het Algemeen Bestuur niet langer bestaat uit burgemeesters, maar uit de voorzitters van de portefeuillehouders overleggen. Verder is de nieuwe stemhouding ingevoerd volgens het 'one – man – one vote' principe, waardoor alle deelnemers een gelijke invloed hebben op besluiten. Dit model moet leiden een verbindende vorm van besturen. Een tweede belangrijke ontwikkeling die ook impact kan hebben op de Regio is het stoppen van de zogenaamde Arhi-procedure, waardoor de fusies tussen Huizen, Blaricum en Laren en die tussen Hilversum en Wijdmeren voorlopig geen doorgang zullen vinden. De Regio zal – na het vertrek van Weesp uit de Regio voorzien in 2024 – bestaan uit 6 gemeenten. Deze zes gemeenten hebben de opdracht regionale bestuurskracht te realiseren, waarbij de Regio een centrale rol kan vervullen. Daarbij heeft de positie van de gemeenteraden de aandacht.		
Financiële gegevens	(bedragen x € 1.000)		
		31-12-2019	31-12-2020
	Eigen vermogen	€ 9.101	€ 10.966
	Vreemd vermogen	€ 39.253	€ 62.177
	Bijdrage gemeente 2020		€ 3.826
	Financieel resultaat 2020	Bestemming rekeningresultaat	€ -2
		Restitutie aan gemeenten	€ 0
		Resultaat	€ -2
	Financieel resultaat 2019	Bestemming rekeningresultaat	€1.312
		Restitutie aan gemeenten	€ 508
		Resultaat	€ 1.820
	Financieel resultaat 2018	Bestemming rekeningresultaat	€ 1.169
		Restitutie aan gemeenten	€ 640
		Resultaat	€ 1.809
Risico's	Governance: hoe houdt de gemeente Wijdmeren grip op de omvang van de financiële bijdrage? In de inventarisatie van de risico's van de gemeente Wijdmeren (zie paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing) is geen rekening gehouden met risico's van deze verbonden partij.		
Naam	Veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek		
Vestigingsplaats	Hilversum		

Naam	Veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek
Vorm	Openbaar lichaam o.g.v. artikel 8 Wgr
Visie/Openbaar belang	Op basis van de Wet Veiligheidsregio's (Wvr) is de Veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek opgericht. De veiligheidsregio behartigt de gemeenschappelijke belangen van de aan deze regeling deelnemende gemeenten op de volgende terreinen: <ul style="list-style-type: none"> a. de brandweezorg; b. de geneeskundige hulpverlening in het kader van rampenbestrijding en crisisbeheersing; c. de gemeentelijke bevolkingszorg in het kader van rampenbestrijding en crisisbeheersing; d. de rampenbestrijding en crisisbeheersing.
Taken	<p>Algemeen</p> <ul style="list-style-type: none"> a. het inventariseren van risico's van branden, rampen en crises; b. het adviseren van het bevoegd gezag over risico's van branden, rampen en crises in de bij of krachtens de wet aangewezen gevallen alsmede in de gevallen die in het beleidsplan als bedoeld in artikel 7(GR) zijn bepaald; c. het adviseren van het college van burgemeester en wethouders van de aan deze regeling deelnemende gemeenten over de brandweezorg, waartoe behoort: het voorkomen, beperken en bestrijden van brand, het beperken van brandgevaar, het voorkomen en beperken van ongevallen bij brand en al hetgeen daarmee verband houdt; alsmede het beperken en bestrijden van gevaar voor mensen en dieren bij ongevallen anders dan bij brand. d. het voorbereiden op de bestrijding van branden en het organiseren van de rampenbestrijding en de crisisbeheersing; e. het aanschaffen en beheren van gemeenschappelijk materieel; f. het inrichten en in stand houden van de informatievoorziening binnen de diensten van de veiligheidsregio en tussen deze diensten en de andere diensten en organisaties die betrokken zijn bij de in artikel 2 van de GR onder 1d, 2, 3, 4 en 5 genoemde taken. <p>Brandweer</p> <p>Het instellen en in stand houden van de Brandweer Gooi en Vechtstreek die in ieder geval de volgende taken uitvoert;</p> <ul style="list-style-type: none"> a. het voorkomen, beperken en bestrijden van brand; b. het beperken en bestrijden van gevaar voor mensen en dieren bij ongevallen anders dan bij brand; c. het waarschuwen van de bevolking; d. het verkennen van gevaarlijke stoffen en het verrichten van ontsmetting; e. het adviseren van andere overheden en organisaties op het gebied van de brandpreventie, brandbestrijding en het voorkomen, beperken en bestrijden van ongevallen met gevaarlijke stoffen; f. taken in het kader van de rampenbestrijding en de crisisbeheersing. <p>Geneeskundige hulpverleningsorganisatie in de regio (GHOR)</p> <ul style="list-style-type: none"> a. het instellen en in stand houden van de GHOR Gooi en Vechtstreek die in ieder geval de volgende taken uitvoert; <ul style="list-style-type: none"> i. de coördinatie, aansturing en regie van de geneeskundige hulpverlening in het kader van de rampenbestrijding en de crisisbeheersing door daartoe aangesteld personeel, als onderdeel van een gecoördineerde inzet van diensten en organisaties van verschillende disciplines, door tussenkomst van een meldkamer; ii. de advisering van andere overheden en organisaties op dat gebied; b. de dienstverleningstaak van de GHOR is ondergebracht bij de Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD) en als zodanig opgenomen in de gemeenschappelijke regeling Regio Gooi en Vechtstreek. <p>Meldkamer</p> <ul style="list-style-type: none"> a. het, al dan niet gezamenlijk met het algemeen bestuur van naastliggende veiligheidsregio's, instellen en in stand houden van een gemeenschappelijke meldkamer ten behoeve van de brandweertaak, de geneeskundige hulpverlening, het ambulancevervoer en de politietaak, met dien verstande dat de politiechef van de eenheid Midden-Nederland zorg draagt voor het in stand houden van de meldkamer politie, als onderdeel van die meldkamer, die in ieder geval de volgende taken uitvoert: <ul style="list-style-type: none"> i. het ontvangen, registreren en beoordelen van alle acute hulpvragen ten behoeve van de brandweer, de geneeskundige hulpverlening, het ambulancevervoer, de politie en de bevolkingszorg; ii. het bieden van een adequaat hulpaanbod; iii. het begeleiden en coördineren van de hulpdiensten; b. de meldkamer staat onder leiding van een directeur die door het dagelijks bestuur van de veiligheidsregio (en indien het een gezamenlijk met naastliggende veiligheidsregio's in stand gehouden meldkamer betreft: door de dagelijkse besturen van de betrokken veiligheidsregio's), na overleg met de politiechef van de eenheid Midden-Nederland, wordt benoemd;

Naam		Veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek	
		<p>Bevolkingszorg</p> <p>a. het instellen en in stand houden van een operationele organisatie voor de uitvoering van de gemeenschappelijke taken ten aanzien van de bevolkingszorg waaronder in ieder geval wordt verstaan de gecoördineerde inzet van daartoe aangesteld en opgeleid (inter)regionaal personeel belast met de maatregelen en voorzieningen die de gemeenten treffen met het oog op een ramp of crisis;</p> <p>b. de coördinerend functionaris bevolkingszorg als bedoeld in artikel 27 lid 5 van deze regeling sluit detachingsovereenkomsten met de gemeenten ten behoeve van het personeel dat werkzaam is voor bevolkingszorg.</p>	
Bevoegdheden		Zie taken	
Link met programma		Programma 2 Veiligheid	
Beleidsrealisatie		<p>Naast de bestrijding en beheersing van de crisis zijn er ook veel bijzondere resultaten behaald. De samenwerking met Veiligheidsregio Flevoland (VRF) is versterkt en intensieve samenwerking zorgt voor de samenvoeging van de gemeenschappelijke meldkamers (inclusief inrichten CaCo-functie).</p> <p>Ook in deze periode is de incident- en crisisbestrijding gewoon doorgegaan.</p>	
Deelnemende partijen en stemverhouding		Blaricum, Gooise Meren, Hilversum, Huizen, Laren, Weesp en Wijdmeren. Elk lid heeft 1 stem in het AB.	
Bestuurder(s)		<p>AB: een burgemeester per gemeente</p> <p>DB: drie burgemeesters</p> <p>Burgemeester C. Larson neemt deel in het AB</p>	
Ontwikkelingen/veranderingen in het belang		De Veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek is onlangs een samenwerkingsovereenkomst aangegaan met Flevoland. Afhankelijk van de uitkomst van de evaluatie van de Wet Veiligheidsregio's wordt verkend of een fusie mogelijk is. De presentatie van de resultaten van deze evaluatie staat gepland voor eind 2020 gepland. Wel wordt er een slag om de arm gehouden in verband met de huidige de coronacrisis.	
Financiële gegevens		(bedragen x € 1.000)	
		31-12-2019	31-12-2020
	Eigen vermogen	€ 1.368	€ 2.569
	Vreemd vermogen	€ 12.078	€ 11.705
	Financieel resultaat 2020	Positief resultaat	€ 927
	Financieel resultaat 2019	Positief resultaat	€ 24
	Financieel resultaat 2018	Positief resultaat	€ 697
	Bijdrage 2020		€ 1.921
Risico's		Met de frictiekosten van een fusie met de Veiligheidsregio Flevoland is geen rekening gehouden. In de inventarisatie van de risico's van de gemeente Wijdmeren (zie paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing) is geen rekening gehouden met risico's van deze verbonden partij.	

Naam		Werkvoorzieningschap Tomingroep	
Vestigingsplaats		Hilversum	
Vorm		Openbaar lichaam o.g.v. artikel 8 Wgr	
Visie/Openbaar belang		Het Werkvoorzieningschap Tomingroep ('het Schap') voert namens de deelnemende gemeenten taken uit in het kader van de Wet Sociale Werkvoorziening (WSW) die gericht zijn op het aanbieden van aangepast werk aan mensen met een arbeidsbeperking.	
Taken		Tomingroep heeft als doel om zoveel mogelijk mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, door het bieden van werk, scholing, begeleiding en bemiddeling, te helpen bij het verkrijgen van een betaalde baan binnen of buiten Tomingroep. De sw-werknemers werken volgens een volwaardige arbeidsovereenkomst en zijn collectief gedetacheerd bij Tomingroep BV. In een samenwerkingsovereenkomst zijn de verhoudingen tussen het Werkvoorzieningschap Tomingroep en de Tomingroep BV vastgelegd.	
Bevoegdheden		De gemeenten hebben hun bevoegdheden en verplichtingen uit hoofde van de Wsw overgedragen aan het Schap.	
Link met programma		Programma 5 Sociaal domein	
Beleidsrealisatie		In 2020 zijn vanuit Wijdmeren 22,41 standardeenheden (SE) gerealiseerd bij Tomin. Een standardeenheid is een fte voor geïndiceerde inwoners, gecorrigeerd naar de zwaarte van arbeidsbeperking.	
Deelnemende partijen en stemverhouding		Almere, Blaricum, Eemnes, Gooise Meren, Hilversum, Huizen, Laren, Weesp en Wijdmeren.	

Naam		Werkvoorzieningschap Tomingroep																													
		In het algemeen bestuur hebben de leden stemrecht naar rato van het gemiddeld gemeentelijk aandeel in het aantal SE sw-werknemers over de afgelopen tien jaar (tienjaars voortschrijdend gemiddelde), gemeten op 31 december van het voorgaande jaar.																													
	Bestuurder(s)	AB: een lid van het college van B&W per gemeente DB: één te benoemen lid uit het AB en de voorzitter en de vicevoorzitter van het Schap																													
	Ontwikkelingen/ veranderingen in het belang	<p>Wethouder R.M. van Rijn neemt deel in het AB</p> <p>De SW subsidie vanuit het Rijk neemt af door beëindiging van de Wsw. In de strategienota hebben Tomin en bestuur afspraken gemaakt over de toekomst van de Tomin, met name door instroom van medewerkers uit de participatiewet. Daarop zou de Tomingroep BV zich verder ontwikkelen tot een zo regulier mogelijk bedrijf.</p> <p>Het Schap heeft een 100% deelneming in Tomingroep BV. Het Schap en de BV hebben een meerjarige samenwerkingsovereenkomst afgesloten. In deze overeenkomst garandeert de BV aan het Schap een nulresultaat, en verklaart het Schap dat de SW-medewerkers bij de BV worden gedetacheerd. Het nulresultaat houdt in dat een negatief resultaat bij het Schap wordt gecompenseerd door een garantietoekenning door de BV. Het uiteindelijke resultaat van het Schap is daarmee in elk rekeningjaar minimaal € 0. In de loop van 2019 werd duidelijk dat de nieuwe strategie niet zonder meer uitvoerbaar was. Het werken net mensen uit de participatiewet bracht meer kosten met zich mee dan het werken met SW-medewerkers, terwijl de arbeidsproductiviteit niet hoger bleek. Daarnaast werd de Tomingroep BV in 2019 getroffen door een combinatie van incidentele en meer structurele ontwikkelingen zoals vervanging van langdurige zieken, tegenvallers in omzet en veel extra inhuur van uitzendkrachten die tot een verlies leidde. Het eigen vermogen van de Tomingroep is echter ruim genoeg om het ontstane tekort te dekken en om in 2019 een garantietoekenning aan het Werkvoorzieningschap te betalen.</p>																													
	Financiële gegevens	<p>(bedragen x € 1.000)</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>31-12-2019</th> <th>31-12-2020</th> <th></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Eigen vermogen</td> <td>€ 1.906</td> <td>€ 3.471</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Vreemd vermogen</td> <td>€ 9.743</td> <td>€ 8.526</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Financieel resultaat 2020</td> <td>Resultaat</td> <td></td> <td>€ 1.565</td> </tr> <tr> <td>Financieel resultaat 2019</td> <td>Resultaat</td> <td></td> <td>€ 0</td> </tr> <tr> <td>Financieel resultaat 2018</td> <td>Resultaat</td> <td></td> <td>€ 0</td> </tr> <tr> <td>Bijdrage 2020</td> <td></td> <td></td> <td>€ 600</td> </tr> </tbody> </table> <p>De gemeenten betalen het voor de WSW bestemde deel van hun Participatiebudget (de WSW-subsidie) volledig door aan het Werkvoorzieningschap Tomingroep. Voor Wijdmeren is dit in 2020 € 618.064.</p>			31-12-2019	31-12-2020		Eigen vermogen	€ 1.906	€ 3.471		Vreemd vermogen	€ 9.743	€ 8.526		Financieel resultaat 2020	Resultaat		€ 1.565	Financieel resultaat 2019	Resultaat		€ 0	Financieel resultaat 2018	Resultaat		€ 0	Bijdrage 2020			€ 600
	31-12-2019	31-12-2020																													
Eigen vermogen	€ 1.906	€ 3.471																													
Vreemd vermogen	€ 9.743	€ 8.526																													
Financieel resultaat 2020	Resultaat		€ 1.565																												
Financieel resultaat 2019	Resultaat		€ 0																												
Financieel resultaat 2018	Resultaat		€ 0																												
Bijdrage 2020			€ 600																												
	Risico's	<ul style="list-style-type: none"> • Onvoldoende resultaat in Tomingroep BV. De Tomingroep BV is winstgevend en compenseert negatieve resultaten van het Schap. • Sociaal-economische ontwikkelingen die leiden tot verdere bezuinigingen op de rijkssubsidie dan nu voorzien in de begroting. <p>In de inventarisatie van de risico's van de gemeente Wijdmeren (zie paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing) is geen rekening gehouden met risico's van deze verbonden partij.</p>																													

Naam		Omgevingsdienst Flevoland en Gooi en Vechtstreek (OFGV)	
	Vestigingsplaats	Lelystad	
	Vorm	Openbaar lichaam o.g.v. artikel 8 Wgr	
	Visie/Openbaar belang	Adequate uitvoering van milieutaken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving voor de provincie Flevoland en de regio Gooi en Vechtstreek	
	Taken	De OFGV heeft een producten-en dienstencatalogus (PDC). De door de OFGV overgenomen taken van de gemeenten betreffen grotendeels basistaken conform de wet VTH. Daarnaast zijn er deelnemers die plustaken hebben overgedragen. Dit zijn 'extra' taken die per deelnemende partij kunnen verschillen. Ook zijn er deelnemers die meerwerk hebben belegd bij de OFGV. Het uitvoeren van meerwerk gaat via uitgebrachte offertes.	
	Bevoegdheden	Bevoegdheden die voortvloeien uit de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo)	
	Link met programma	Programma 2 Veiligheid	
	Beleidsrealisatie	Het positieve resultaat op de reguliere lasten is in belangrijke mate gerelateerd aan de coronapandemie. Door het thuis werken is er bezuinigd op huisvestingskosten en reiskosten.	
	Deelnemende partijen en stemverhouding	Provincie Flevoland en de provincie Noord-Holland en de gemeenten Almere, Dronten, Lelystad, Noordoostpolder, Urk, Zeewolde, Blaricum, Gooise Meren, Hilversum, Huizen, Laren, Weesp en Wijdmeren.	

Naam	Omgevingsdienst Flevoland en Gooi en Vechtstreek (OFGV)		
	De verdeling van de stemmen geschiedt naar rato van de omvang van de ingebrachte taken en derhalve naar rato van de financiële bijdrage per deelnemer aan de gemeenschappelijke regeling, met dien verstande dat een deelnemer niet meer dan 49 % van het totaal aantal stemmen kan hebben.		
Bestuurder(s)	AB: een lid van het college van B&W per gemeente of van GS per provincie DB: dagelijks bestuur bestaat uit één lid namens de provincies, twee leden namens de Noord-Hollandse gemeenten en twee leden namens de Flevolandse gemeenten. Deze leden worden door en uit het AB aangewezen.		
Financiële gegevens	Wethouder J.H. Boermans neemt deel in het AB en DB.		
	(bedragen x € 1.000)		
	31-12-2019	31-12-2020	
	Eigen vermogen	€ 1.520	€ 1.331
	Vreemd vermogen	€ 5.264	€ 5.121
	Financieel resultaat 2020	Positief resultaat	€ 556
	Financieel resultaat 2019	Positief resultaat	€ 640
	Financieel resultaat 2018	Positief resultaat	€ 335
	Bijdrage 2020		€ 474
Risico's	<ul style="list-style-type: none"> • uittreding gemeente Weesp en uitname brandveiligheidstaken gemeente Lelystad kan eventueel tot extra kosten leiden • verhoging bijdrage is hoger dan inflatie (accres kan worden gehanteerd) en past daardoor niet in meerjarenbegroting. <p>In de inventarisatie van de risico's van de gemeente Wijdemereren (zie paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing) is geen rekening gehouden met risico's van deze verbonden partij.</p>		
Naam	Plassenschap Loosdrecht en omstreken		
Vestigingsplaats	Utrecht		
Vorm	Wet gemeenschappelijke regelingen, art. 51		
Visie/Openbaar belang	Het Plassenschap Loosdrecht e.o. is verantwoordelijk voor de ontwikkeling, exploitatie, toezicht en beheer van recreatievoorzieningen en –terreinen en treedt op als belangenbehartiger op het gebied van recreatie.		
Taken	Zie visie/openbaar belang		
Bevoegdheden	Zie visie/openbaar belang		
Beleidsrealisatie	Vanwege de corona-crisis en maatregelen om de verspreiding van het coronavirus te beperken, werden de recreatiegebieden vaker en door meer mensen bezocht. De werkzaamheden en de werkdruk voor onze toezichhouders en beheer- en onderhoudsmedewerkers nam hierdoor toe, bij onder andere het dagelijks beheer en in het bijzonder schoonmaak en vuilafvoer. Ondanks de grote maatschappelijke impact zijn de financiële gevolgen voor het Plassenschap in 2020 beperkt. Er is een toename aan opbrengsten van bijvoorbeeld dagonthefingen snelvaren.		
	Daarnaast heeft het schap eind 2020 uitgesproken geen toekomst te zien in de wijze waarop de samenwerking momenteel georganiseerd is. Naar verwachting zal uitvoeringsorganisatie RMN geliquideerd worden en wordt het Plassenschap omgevormd tot een ander samenwerkingsverband met een 'lichtere' structuur. Gemeente Wijdemereren heeft aangegeven 'centrumgemeente' voor "Plassenschap 2.0" te willen worden.		
Link met programma Deelnemende partijen en stemverhouding	Programma 4 Economische zaken, recreatie en toerisme en programma 6 Natuur en Milieu De Provincie Utrecht en de provincie Noord-Holland en de gemeenten Stichtse Vecht, Utrecht, en Wijdemereren. Ieder lid van de plassenraad heeft 1 stem. Voor Wijdemereren komt het stemrecht op 3/9 = 33,3%.		
Bestuurder(s)	De Plassenraad bestaat uit negen leden, te weten: drie vertegenwoordigers van de gemeente Stichtse Vecht, drie vertegenwoordigers van de gemeente Wijdemereren, één vertegenwoordiger van de gemeente Utrecht, één vertegenwoordiger van de provincie Noord-Holland, één vertegenwoordiger van de provincie Utrecht. Iedere deelnemende gemeente en provincie dient met één lid in het dagelijks bestuur te zijn vertegenwoordigd. De burgemeester van Wijdemereren is voorzitter van het dagelijks bestuur en voorzitter van de plassenraad. In de plassenraad nemen daarnaast één raadslid en één wethouder (J.J. de Kloet) deel namens onze gemeente.		

Financiële gegevens

(bedragen x € 1.000)

	31-12-2019	31-12-2020
Eigen vermogen	€ 1.448	€ 1.807
Vreemd vermogen	€ 3.237	€ 2.671
Financieel resultaat 2020	Positief resultaat	€ 300
Financieel resultaat 2019	Positief resultaat	€ 409
Financieel resultaat 2018	Positief resultaat	€ 76
Bijdrage	€ 378	€ 506

Risico's

In 2019 is gebleken dat bij de uitvoeringsorganisatie Recreatie Midden-Nederland financiële problemen aan de orde zijn en dat dit heeft effect op de begroting 2020 van het plassenschap Loosdrecht e.o.

- Continuïteit inningen vanwege overheveling taken

In de inventarisatie van de risico's van de gemeente Wijdemereren (zie paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing) is geen rekening gehouden met risico's van deze verbonden partij.

Bestrijding overmatige waterplanten
Kilmaatverandering

Vennootschappen en coöperaties

Naam		Bank Nederlandse Gemeenten	
Vestigingsplaats	Den Haag		
Vorm	Naamloze Vennootschap		
Visie/Openbaar belang	De BNG bank is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. Met gespecialiseerde financiële dienstverlening draagt de BNG bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger en is het voor de gemeente mogelijk om op eenvoudige wijze toegang te krijgen tot de geldmarkt.		
Deelnemende partijen en stemverhouding	De BNG, opgericht in 1914, is een structuurvennootschap. De aandelen zijn voor de helft in handen van de Staat; de andere helft is geplaatst bij decentrale overheden (gemeenten, provincies en hoogheemraadschap).		
Bestuurder(s)	Algemene vergadering van aandeelhouders		
Financiële gegevens	(bedragen x € 1.000)		
	31-12-2019	31-12-2020	
Eigen vermogen	€ 4.887.000	€ 5.097.000	
Vreemd vermogen	€ 144.802.000	€ 155.262.000	
Financieel resultaat 2020 (positief)			€ 221.000
Financieel resultaat 2019 (positief)			€ 163.000
Ontvangen dividend 2020:			€ 1,81 per
		aandeel	
Ontvangen dividend 2019:			€ 25
Risico's	Geen bijzonderheden.		

Naam		Vitens	
Vestigingsplaats	Zwolle		
Vorm	Naamloze Vennootschap		
Visie/Openbaar belang	Vitens is het grootste drinkwaterbedrijf in Nederland en verzorgt de drinkwatervoorziening in de gemeente Wijdemeren. Vitens is in 2006 ontstaan uit fusies van lokale en regionale drinkwaterbedrijven.		
Deelnemende partijen en stemverhouding	De gemeenten en provincies in het verzorgingsgebied van Vitens zijn de publieke aandeelhouders.		
Bestuurder(s)	Algemene vergadering van aandeelhouders		
Financiële gegevens	(bedragen x € 1.000)		
	31-12-2019	31-12-2020	
Eigen vermogen	€ 533.200	€ 533.300	
Vreemd vermogen	€ 1.275.000	€ 1.275.000	
Financieel resultaat 2020			€ 11.100
Financieel resultaat 2019			€ 11.100
Ontvangen dividend 2020:			€ 0
Ontvangen dividend 2019:			€ 0
Risico's	Geen bijzonderheden.		

§7. Grondbeleid

Beschrijving paragraaf

De paragraaf Grondbeleid geeft inzicht in het grondbeleid en de daaruit voortvloeiende doelstellingen. Tevens wordt in deze paragraaf de financiële positie van de grondexploitaties uiteengezet. Kern van deze paragraaf is het – als ware de gemeente een bedrijf – door de gemeente exploiteren van de in gemeentelijk eigendom zijnde (bouw)gronden. De gemeente zet het grondbeleid in ten behoeve van de ontwikkeling van woningbouw in de gemeente en om daar waar mogelijk bij te dragen aan een goede ruimtelijke ontwikkeling van de gemeente.

Beleidskader

De paragraaf grondbeleid geeft inzicht in het grondbeleid en de doelstellingen die worden nagestreefd. Tevens wordt in deze paragraaf zoveel mogelijk de financiële positie van de (grond)exploitaties uiteengezet.

Doelstellingen grondbeleid

De Nota Grondbeleid is begin 2020 vastgesteld. In deze nota is vastgelegd dat de gemeente kiest voor een situationeel grondbeleid. Een situationeel grondbeleid betekent dat de gemeente per ontwikkeling overweegt welk type grondbeleid het meest geschikt is voor die ontwikkeling en de motivering daarvoor vastlegt in een startdocument per project. De faciliterende rol past de gemeente nog steeds goed en is de voorkeursrol, maar daar waar marktpartijen niet (tijdig) in staat en bereid zijn om de gemeentelijke ambities op die plek te realiseren, kan de gemeente een actievere rol overwegen.

Het belangrijkste nieuwe instrument in de Nota Grondbeleid 2020 – 2024 is het hanteren van een aparte reserve (Stimuleringsreserve Ruimtelijke ontwikkelingen) om plussen en minnen die samenhangen met (nieuwe) gebiedsontwikkelingen te verevenen. Deze reserve moet nog geëffectueerd worden.

De voorkeursrol binnen het grondbeleid is de faciliterende rol. Deze past de gemeente nog steeds goed, maar daar waar marktpartijen niet (tijdig) in staat en bereid zijn om de gemeentelijke ambities op die plek te realiseren, kan de gemeente een actievere rol overwegen. Daarbij is een belangrijke afweging of de gemeente bereid en in staat is de bijbehorende financiële consequenties (risico's) te dragen.

Per ontwikkeling maken we de afweging welke rol we als gemeente moeten in nemen. Onderstaand afwegingskader is daarbij van belang.

- Welke ambities wil de gemeente met een ontwikkeling realiseren?
- Welke grondeigenaren zijn er in het gebied? Zijn deze in staat om de ambities van de gemeente realiseren en willen zij dat ook?
- In welke mate is sturing en regie vereist/wenselijk?
- Kan de gemeente haar kosten verhalen?
- Kan de gemeente de ontwikkeling en ambities zelf realiseren en wat zijn de financiële consequenties en risico's?

In de Nota is vastgelegd dat de gemeente in een vroeg stadium een zogenaamde voorovereenkomst met initiatiefnemers sluit om haar begeleidingskosten periodiek in rekening te kunnen brengen. Definitieve afspraken over kostenverhaal en andere onderwerpen krijgen een plek in de uiteindelijke anterieure overeenkomst.

Wanneer de gemeente er niet in slaagt op basis van vrijwilligheid een overeenkomst af te sluiten, kan kostenverhaal afdwongen worden via het exploitatieplan dat gelijktijdig met het bestemmingsplan vastgesteld dient te worden.

Faciliterend (passief) / actief grondbeleid

Voor faciliterend (passief) grondbeleid geldt:

- Toerekenen van de door de gemeente gemaakte plan- en uitvoeringskosten inclusief kosten voor bovenwijkse voorzieningen als dit kostenverhaal juridisch is toegestaan; Gemeente sluit in een zo vroeg

mogelijk stadium voorovereenkomsten die gevolgd worden door een intentieovereenkomst (eventueel) en daarna een anterieure overeenkomst.

- Zo optimaal mogelijke borging van de gewenste ruimtelijke kwaliteit en fasering in de tijd.

Voor actief grondbeleid geldt:

- Opstellen van een globale grondexploitatieberekening waarbij eveneens een inschatting wordt gemaakt van de beschikbare interne capaciteit en risico's;
- Grond wordt in exploitatie genomen indien uit een exploitatieberekening blijkt dat het verwachte resultaat positief zal zijn of, indien een negatief resultaat wordt geprognosticeerd, het verwachte tekort wordt afgedekt door een verliesvoorziening;
- Het mogelijk maken van een gewenste ontwikkeling door het tijdig doen van strategische aankopen binnen de randvoorwaarden voor het strategisch verwervingsbeleid;
- In een vroeg stadium bepalen waarop de aankoopstrategie gericht is en hoe het eigen bezit wordt geëxploiteerd;
- Zorgen dat de verworven gronden en opstallen tijdelijk beschikbaar komen voor gemeentelijke grondexploitatie, of bij tijdelijk beheer marktconform worden verhuurd.

Notitie BBV Grondbeleid in begroting en jaarstukken

Medio 2019 is een nieuwe notitie uitgebracht door de commissie BBV waarin eerder verschenen notities over de grondexploitaties en grondbeleid zijn verwerkt en op onderdelen gewijzigd. De wijzigingen hebben onder andere betrekking op de waardering van aan te kopen gronden en richtlijnen voor het verwerken van verhaalbare kosten bij faciliterend grondbeleid in de administratie.

Vennootschapsbelasting (VpB)

De wet modernisering vennootschapsbelasting heeft als gevolg dat ondernemingsactiviteiten van overheden vanaf 2016 belastingplichtig zijn geworden, tenzij er een vrijstelling van toepassing is. Uit een eerste inventarisatie en impactanalyse blijkt dat vooralsnog de grondexploitaties de belangrijkste Vpb-belaste prestaties van de gemeente zijn.

De invoering van de VpB-plicht heeft geen of beperkte invloed op de jaarrekening 2020. Dit komt doordat de openingsbalansen van de betreffende grondexploitaties, waarin de waarde in het economisch verkeer (opbrengstwaarde) is opgenomen, min of meer gelijk zal zijn aan de verkoopwaarde in 2016. In het licht van de tussentijds gepresenteerde resultaatsverslechtering van de grondexploitaties is het niet waarschijnlijk dat de gemeente Vpb hoeft te betalen op korte termijn. Overigens is veel afhankelijk van feiten en omstandigheden en het standpunt van de Belastingdienst in deze.

Structuurvisie en omgevingsvisie

In de structuurvisie wordt primair bepaald waar grondbeleid zal worden ingezet om gewenste ontwikkelingen te initiëren. De structuurvisie voor de gemeente Wijdmeren is in 2012 vastgesteld. De Structuurvisie is van belang in verband met (eventueel) publiekrechtelijk kostenverhaal. Het primaire streven bij het kostenverhaal is de privaatrechtelijke (anterieure) overeenkomst tussen gemeente en private partij(en). Echter, in het geval dit niet mogelijk blijkt te zijn, zal de gemeente terugvallen op het publiekrechtelijke kostenverhaal door middel van het exploitatieplan. Inmiddels heeft de raad begin 2019 een krediet vastgesteld voor de voorbereidingen op de Omgevingswet. Een deel daarvan zal worden aangewend voor de voorbereidingen voor de Omgevingsvisie. Deze visie zal de structuurvisie vervangen.

Woonvisie

De doelstellingen c.q. uitgangspunten van de woonvisie zijn eveneens leidend voor het te voeren grondbeleid en ook bij het actualiseren van de bestemmingsplannen worden keuzes mede bepaald door het te voeren grondbeleid. Actualisatie van de woonvisie is in voorbereiding.

Ontwikkelingen grondexploitatie

Voor grote gemeentelijke bouwprojecten formuleren wij kaderstellende planologische uitgangspunten. De verdere uitwerking van plannen leggen wij zoveel mogelijk bij een projectontwikkelaar. Projectontwikkelaars worden indien mogelijk in concurrentie met elkaar gebracht. Wij bouwen voort op de meest recente voor alle complexen vastgestelde grondexploitaties. Slechts bij uitzondering starten we nieuwe grondexploitaties op. Waar mogelijk en verstandig dragen we grondposities over aan derden. Risicodragend deelnemen willen we, als uitgangspunt, beperken tot de fase van planvorming. De grondexploitaties worden jaarlijks geactualiseerd.

Winstneming grondexploitatie

Sinds 2018 zijn gemeenten op grond van het BBV verplicht voor de grondexploitaties tussentijds winst te nemen op basis van de POC-methode (Percentage of completion). Dat wil zeggen dat voor positieve grondexploitaties jaarlijks op basis van een voorgeschreven formule de tussentijds te nemen winst genomen moet worden (naar rato van de voortgang), eventueel onder aftrek van een inschatting van de resterende risico's. Bij negatieve grondexploitaties is tussentijds winstnemen uiteraard niet aan de orde.

Verliezen

Wanneer sprake is van geprognosticeerde verliezen geldt dat hiervoor een voorziening wordt gevormd op het moment dat deze voorzienbaar en onafwendbaar zijn. Een dergelijke voorziening is niet statisch en wordt jaarlijks, dan wel bij aanpassing van de planuitkomsten, bijgesteld. De voorziening is gelijk aan het negatieve (verwachte) resultaat van de grondexploitatie van het betreffende complex. De storting in de voorziening wordt verwerkt in de lopende begroting/jaarrekening.

Risico's

Het voeren van een grondexploitatie brengt financiële risico's met zich mee. Risico's doen zich in alle stadia van het proces voor. De risico's verschillen van aard en omvang. Tijdig vooronderzoek in de beginfase brengt de risico's in beeld. In dat stadium gaat het in hoofdzaak om onderzoek op het gebied van archeologie en milieu. Zodra er sprake is van een vastgesteld bestemmingsplan en het project in exploitatie is genomen veranderen de risico's van aard. In deze fase krijgt de gemeente (meer) te maken met risico's waarop zij geen invloed heeft, renteschommelingen, economische conjunctuur e.d.

Het uitsluiten van risico's is onmogelijk. Het zo goed mogelijk beheersen van risico's kan natuurlijk wel. In de grondexploitaties wordt gewerkt met het geïndexeerd laten stijgen van de kosten en de opbrengsten. Verder bevatten de grondexploitaties posten onvoorzien, om eerste tegenvallers op te kunnen vangen. Om de risico's financieel af te dekken is een voldoende hoog weerstandsvermogen nodig. Twee keer per jaar, bij de jaarrekening en de begroting, wordt de risicoparagraaf van de grondexploitaties geactualiseerd.

Budgetbewaking grondexploitaties

Het bewaken van grondexploitaties geschiedt ambtelijk op basis van de door de raad vastgestelde grondexploitaties. Uit de grondexploitaties worden kredieten beschikbaar gesteld. Op basis van deze jaarschijven worden budgetten afgegeven ten behoeve van te verrichten werkzaamheden in het kader van het project.

De jaarschijven worden door toetsing van de budgetaanvragen aan de onderbouwing van de grondexploitatie en aframing van restbudgetten bewaakt.

Negatieve mutaties van meer dan € 50.000 op het eindresultaat van de grondexploitaties worden op grond van de actieve informatieplicht van het college, buiten de p&c-cyclus om, gemeld aan de raad.

Grote bouwplannen

Algemeen geldt dat de uitgaven voor complexen waarvoor (nog) geen overeenkomst is gesloten met een ontwikkelende/afnemende partij en/of waarvoor geen of slechts beperkt inzicht is in de potentiële opbrengsten, worden beperkt tot plankosten en kosten die voortvloeien uit reeds aangegane contractuele verplichtingen. Deze maatregel wordt gehanteerd om de toename van de boekwaarden van de complexen en de liquiditeitsbehoefte te beperken.

Bouwgrond In Exploitatie (BIE)

Er is sprake van BIE wanneer door de gemeenteraad een grondexploitatie wordt vastgesteld voor een bepaald ruimtelijk plan waar de gemeente grond in eigendom heeft en deze wenst te transformeren naar woningbouw of een andere (bouw-)bestemming. De gemeente kent op dit moment drie grondexploitaties, Nedervecht, Porseleinhaven en Ter Sype. Ter Sype wordt afgesloten bij de jaarrekening 2020 en de betreffende grondpositie gestald onder de MVA. De grondexploitaties Posteleinhaven en Nedervecht zijn begin 2021 geactualiseerd. Voor de risico's wordt verwezen naar de paragraaf Weerstandsvermogen. Onderstaande tabel vat de verwachte resultaten op eindwaarde samen.

Grondexploitatie	Resultaat op Eindwaarde		Einddatum
Nedervecht	2.007.000	negatief	31-12-2021
Porseleinhaven	8.048.000	negatief	31-12-2024

Voor de negatieve resultaten zijn verliesvoorzieningen gevormd.

De grondexploitaties worden bij de jaarrekening 2021 opnieuw geactualiseerd.

§ 8. Corona

Met deze paragraaf wordt verslag gedaan van de gevolgen van de Covid-19 pandemie op het verslagjaar 2020 heeft gehad en welke maatregelen er zijn genomen.

Interne crisisorganisatie

Op 12 maart 2020 is het continuïteitsplan pandemie van de gemeente Wijdemeren ambtelijk vastgesteld en verspreid. Vanaf 17 maart 2020 is het thuiswerken noodgedwongen ingevoerd. Rond die tijd is een interne crisisorganisatie opgetuigd en vindt regionale afstemming plaats.

Gemeentelijk beleidsteam (GBT)

In het algemeen heeft de burgemeester in de crisisbeheersing een bijzondere positie, voornamelijk vanuit haar portefeuille Openbare Orde en Veiligheid. Om de burgemeester hierin goed te adviseren is een GBT ingericht voor wekelijks overleg en advisering. Het GBT bestaat naast de burgemeester uit de gemeentesecretaris, adviseur publieke veiligheid, teammanager vergunningverlening, toezicht en handhaving, teammanager Sociaal Domein beleid en Communicatieadviseur. Wanneer nodig wordt dit kernteam adhoc aangevuld met specialisten economische zaken, sociaal domein, financiën, etc..

Directieteam-Crisisteam (DT-CT)

Het DT-crisisteam neemt besluiten op strategisch en tactisch niveau die voor de voortgang van de ambtelijke organisatie in dit crisiskader van belang zijn én bespreekt voorstellen die aan het GBT en/of college moeten worden voorgelegd voor bestuurlijke besluitvorming. Het DT-crisisteam komt wekelijks bijeen en bestond uit de gemeentesecretaris, beide directieleden en de ambtelijk voorzitters / trekkers van de drie sporen “bedrijfsvoering / interne organisatie”, “sociaal maatschappelijke en economische impact” en “financiën, nazorg en herstel”.

Regieteam-Covid-19

Vanaf het uitbreken van de crisis is een “regieteam covid-19” samengesteld. Dit team is tot en met eind 2020 veelvuldig bijeengekomen, in de eerste maanden meerdere keren per week. Dit bleek noodzakelijk vanuit de opgave om de ambtelijke organisatie, vanuit een plotselinge thuiswerksituatie, zo goed mogelijk door te kunnen laten werken met een zo optimaal mogelijk blijvende dienstverlening aan de inwoners, bedrijven en instellingen.

Strategie en planning, drie sporen

De bovengenoemde drie sporen zijn gebaseerd op de vanuit de VGS opgestelde “Handreiking geleidelijke door- en opstart gemeenten tijdens en na coronacrisis”. Reeds vanaf aanvang van de Coronacrisis zijn ook binnen Wijdemeren de drie “sporen” opgezet om de crisis te managen. Spoor 1 betreft de wijze waarop de interne organisatie haar werkzaamheden veilig en efficiënt thuis en/of op kantoor kan voorzetten, waarbij ook een werkplekconcept wordt uitgedacht voor het “post-corona” tijdperk met hybride werkvormen. Spoor 2 (SLIM-team) betreft de sociaal maatschappelijke en economische impact in onze Wijdemeerse samenleving. Hierbij wordt continu gestuurd op de steeds wijzigende maatregelen. Spoor 3 betreft de financiële impact en nazorg, wat eveneens continu wordt gemanaged.

Naast de dagelijks actuele crisisbeheersing plegen zij de voorbereiding op geleidelijke terugkeer naar een “nieuw normaal”. Strategie en maatregelen zitten daarbij.

Verbinding met de regio

Op bestuurlijk niveau overleggen de burgemeesters uit de Regio periodiek met elkaar in het Regionaal Beleidsteam (RBT).

Op ambtelijk niveau komen de gemeentesecretarissen periodiek bijeen om Covid-19 gerelateerde onderwerpen te bespreken, onderling af te stemmen om zo veel als mogelijk eenzelfde lijn te hanteren, adviezen aan- en besluiten uit het RBT te bespreken en door te zetten in de ambtelijke organisaties.

Tot slot is er het regionaal Informatie- en Advies Centrum (IAC). Deze adviseert over volksgezondheidsaspecten, juridische onderbouwing en andere relevante gezichtspunten die moeten worden afgewogen bij te nemen besluiten. Het IAC heeft de “taak” om de regionale éénduidigheid en zo mogelijk ook gelijkkluidendheid van de overwegingen en de conclusies te “bewaken”.

Verbinding met Wijdemeerse samenleving

De werkgroep op spoor 2, het SLIM-team, houdt zich op tactisch en uitvoerend niveau bezig met de sociaal maatschappelijke en economische impact van de coronacrisis op onze Wijdemeerse samenleving. Vanuit dit gremium is een directe vertegenwoordiging in het GBT voor strategische advisering. Daarnaast adviseert dit gremium gevraagd en ongevraagd het DT-crisisteam. Het SLIM-team is wekelijks bijeengekomen om op de verschillende taakvelden de ontwikkelingen te bespreken, daarop te anticiperen en de voortgang te bewaken.

Het SLIM-team bestaat uit projectleider Corona-crisisorganisatie, ondernemersmanager, dorpencoördinator, teammanager Sociaal domein beleid, teammanager Sociaal domein Wijkteam, adviseur publieke veiligheid, teammanager Vergunningen, toezicht en handhaving en de communicatieadviseur. De leden van de werkgroep communiceren rechtstreeks met inwoners, bedrijven en instellingen op specifieke vragen en voor advisering.

Verbinding met de ambtelijke organisatie via de teammanagers

Om goed op de hoogte te blijven van- en waar nodig te anticiperen op de voortgang van de reguliere uitvoering én de uitvoering vanuit de crisisorganisatie, hebben de teammanagers wekelijks een korte “status-update” van hun teams geleverd aan het DT-crisisteam. Dit bestaat uit de bijzonderheden op personeels-technisch en/of organisatorisch vlak. Denk aan de team-bezetting, zorgen en/of successen in de uitvoering, hoe gaat het met de teamleden met betrekking tot bijvoorbeeld thuiswerken. Dit overzicht is wekelijks besproken in het DT-crisisteam en heeft gediend als meedenken en advisering tussen teammanagers onderling en was eventueel de basis voor overleg met de betreffende domein-directeur om knelpunten op te lossen.

Een teammanager heeft gefungeerd als intercedent om vraag en aanbod van inzet van medewerkers van de gemeente Wijdemeeren op elkaar af te stemmen: sommige teams hadden het extra druk door de coronacrisis en konden hulp gebruiken van teams die activiteiten nu niet konden uitvoeren.

Aanpassing interne crisisorganisatie

Per 1 december 2020 zijn we in een nieuwe fase beland van de Corona crisisbeheersing. De Tijdelijke wet maatregelen Covid-19 (Twm) is in werking getreden en corona heeft een meer structureel karakter gekregen in de bedrijfsvoering en onze (dagelijkse) werkzaamheden. Bij de invoering van de Twm zijn een aantal nieuwe bevoegdheden gekregen om meer lokaal maatwerk te kunnen leveren. Het gaat dan bijvoorbeeld over het verlenen van ontheffingen van het maximaal aantal personen voor een bijeenkomst, openstelling van in principe gesloten publieke plaats. Hieraan is evenwel een strikt afwegingkader verbonden en vindt regionale afstemming plaats.

De corona crisisbeheersing blijft onverkort onze aandacht vragen, waarvoor het DT-crisisteam heeft besloten de crisisorganisatie aan te passen. Het Regieteam-Covid-19 is opgeheven en de trekkers van drie sporen zijn vervangen door één intern projectleider die de drie sporen aanstuurt.

Extra Werkzaamheden

Extra uren ambtelijke organisatie

De uren van de projectleider bedragen € 44.000. Daarnaast hebben veel medewerkers zich bezig gehouden met werkzaamheden die gerelateerd zijn aan de coronacrisis; dit komt op naar schatting bijna 23.000 uur, ofwel 17 fte's op jaarbasis.

Team Juridische Zaken en Veiligheid heeft op jaarbasis 2 fte's besteed aan de coronacrisis. Daarnaast heeft dit een zwaar appèl gedaan op team Vergunningen, team Vergunningen, Toezicht en Handhaving, team Buitendienst, team Burgerzaken, team Informatie, Techniek en Procesmanagement, de dorpen coördinator, de ondernemersmanager en de gemeentesecretaris.

De extra inzet bestaat uit bemensing van de crisisorganisatie, tijdelijke extra taken en een toename van bepaalde bestaande taken.

Er waren ook activiteiten die in mindere mate konden plaatsvinden, zoals: het Meerjaren Veiligheidsplan, minder hoorzittingen minder huisbezoeken en minder bewustwordingscampagnes bijvoorbeeld in het kader van woninginbraken en buurtpreventie. Op de uitvoering van projecten in de openbare ruimte had de coronacrisis een vertragend effect.

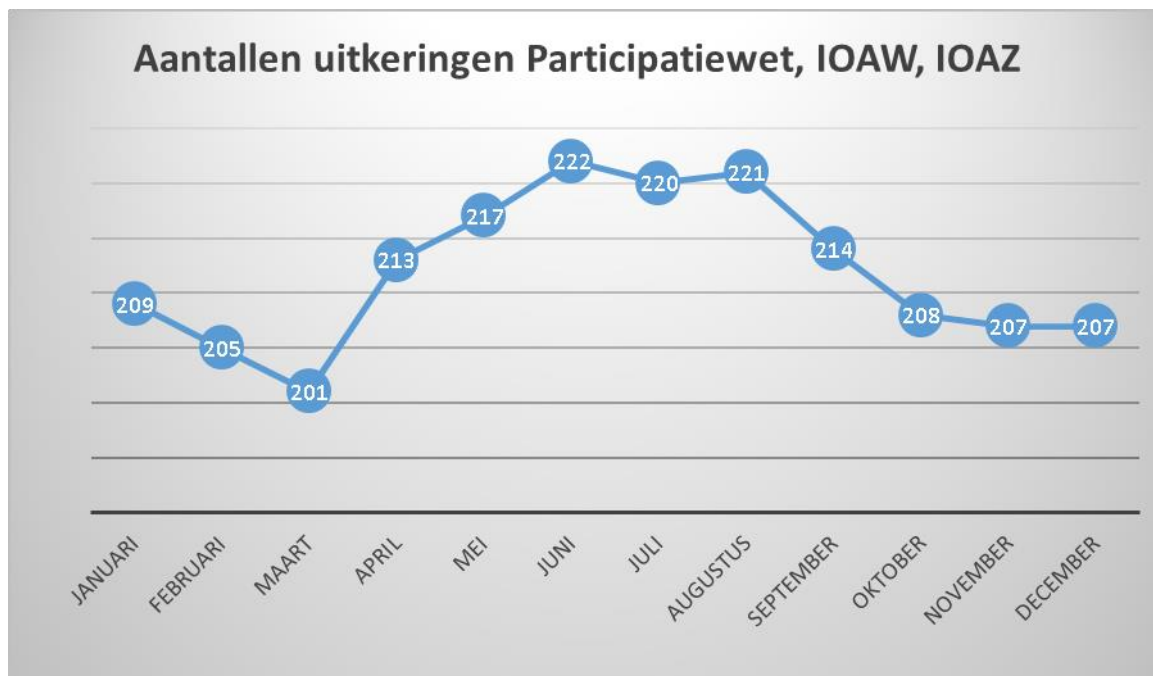
In het algemeen werden we bij de uitvoering van onze taken ook zelf als werkgever geraakt. Meer ziekteverzuim, toename werkdruk, veel openstaande vacatures, medewerkers die hun werk niet konden doen en medewerkers die geen tijd meer hadden voor hun gewone werk en het ongemak van niet gezamenlijk kunnen overleggen waardoor inefficiënties ontstonden.

Communicatie

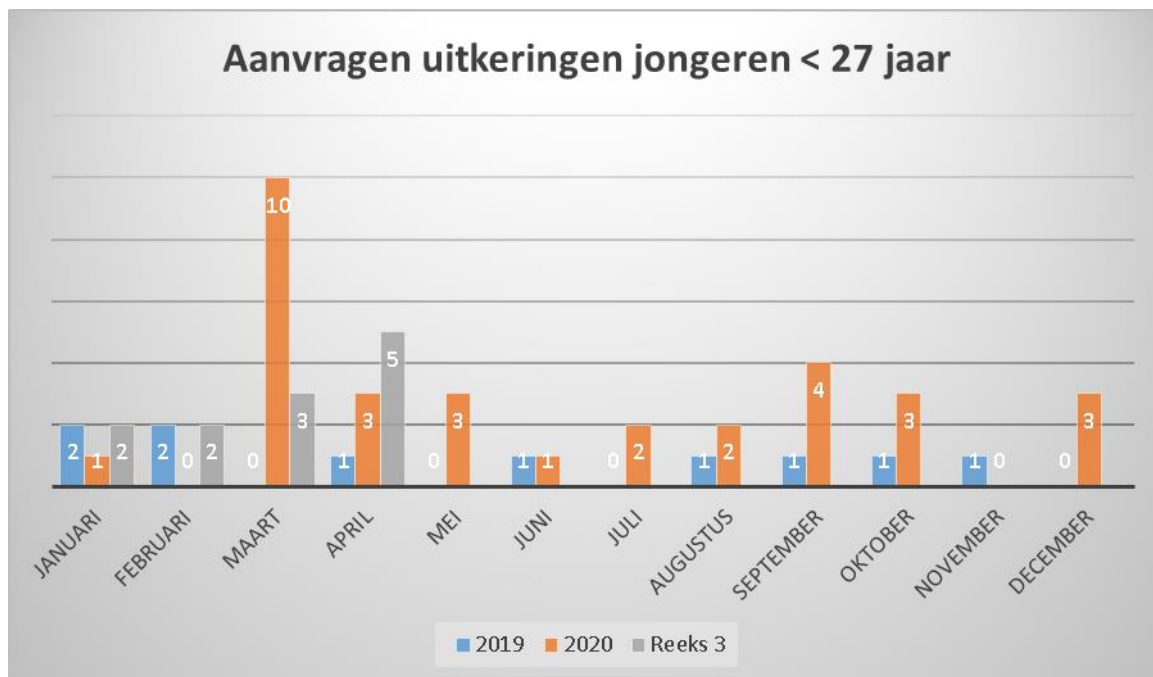
Het invullen van de crisiscommunicatie als gevolg van de coronacrisis heeft veel extra inspanning gevergd in 2020. Zo is er in het Gemeentelijk BeleidsTeam (GBT) afwisselend door de communicatieadviseurs geadviseerd op het vlak van betekenisgeving, schadebeperking en handelingsperspectief. Alle communicatieacties zijn vervolgens uitgezet, gecoördineerd en uitgevoerd. Denk hierbij aan een uitgebreide coronapagina op de website, extra berichten op social media, een uitgebreide Wijdmeren Informeren, diverse brieven aan diverse doelgroepen, de teken- en gedichtenactie met als thema vrijheid en de productie van diverse video's van onder andere berichten van de burgemeester. Ook was er extra aandacht voor de interne communicatie nodig; bijvoorbeeld is de digitale maandstart geïntroduceerd waarin de burgemeester en de gemeentesecretaris de medewerkers bijpraten over actuele ontwikkelingen die de organisatie raken.

Werk en inkomen

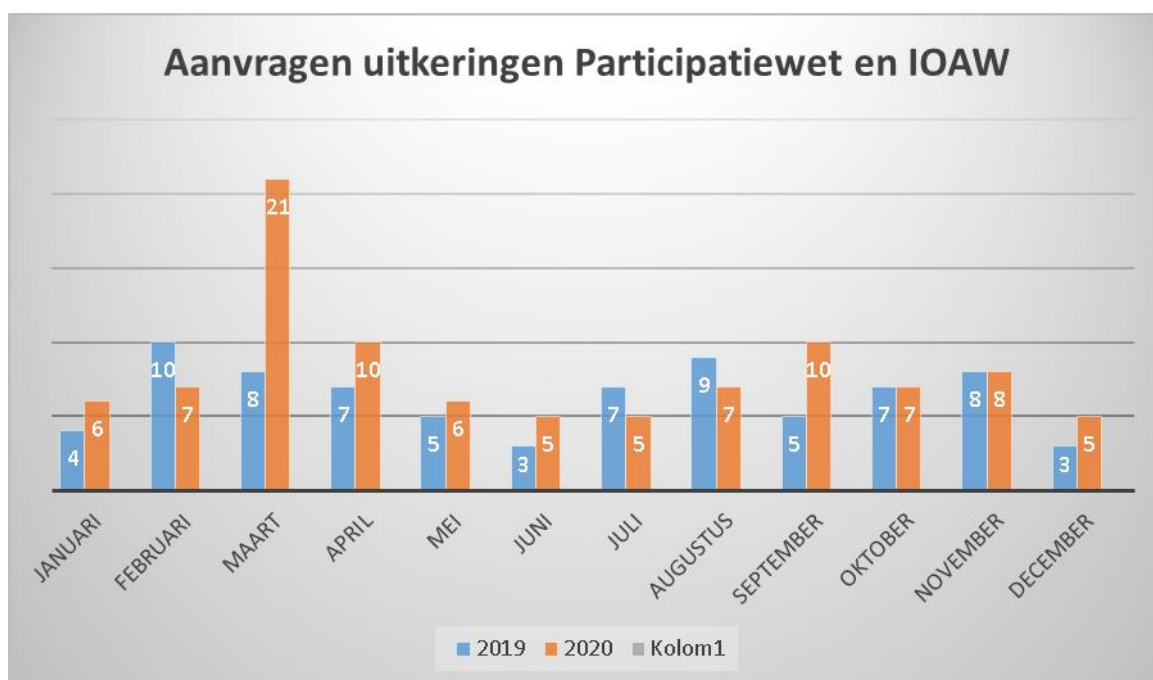
Het aantal aanvragen voor uitkeringen in Wijdmeren was in 2020 hoger dan in 2019, met een piek van het aantal aanvragen in maart en april 2020.

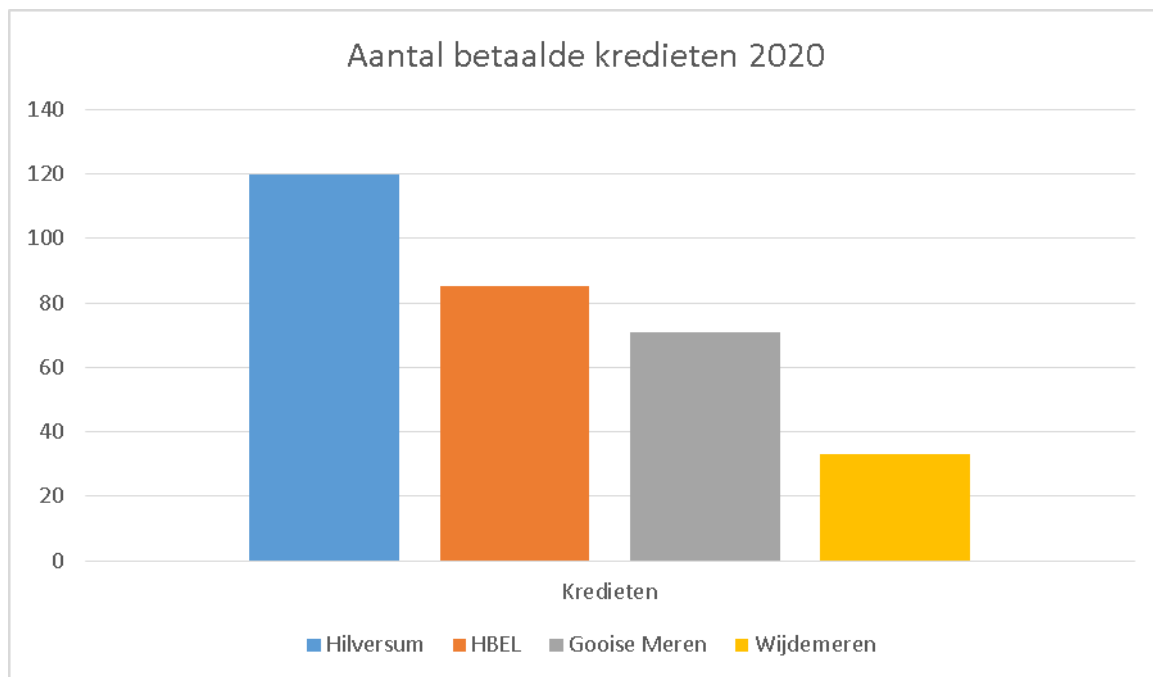
Met name jongeren vroegen een uitkering aan.

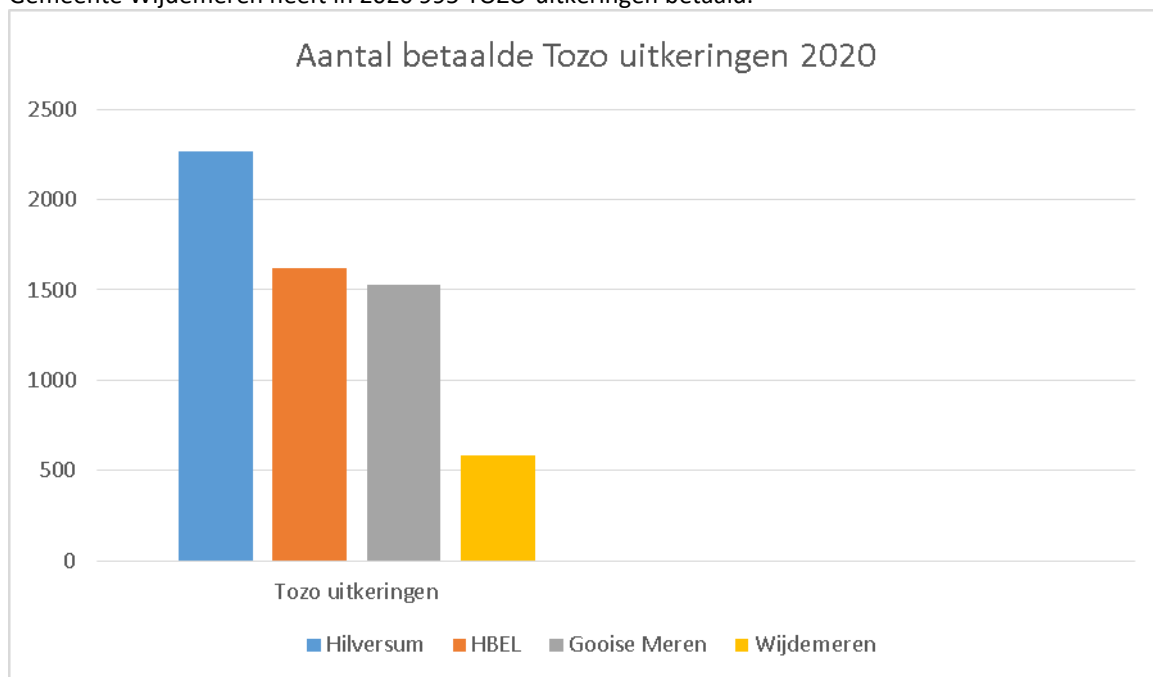
Als gevolg van Covid19 was het niet gemakkelijk om kandidaten aan het werk te helpen, recent opgeleide taxichauffeurs bijvoorbeeld raakten hun baan weer kwijt, en ook vanuit de horeca stroomden personen weer terug in de uitkering. Met extra inhuur is het gelukt om de piek van aanvragen voor uitkeringen op te vangen. Het aantal uitkeringen was dankzij de vele inspanningen in december 2020 lager dan in januari 2020.

Bij Bureau Zelfstandigen in Hilversum zijn duizenden aanvragen voor de inkomensondersteuning van zelfstandigen ingediend. Wijdemeren heeft medewerkers aangemeld voor het Belteam van Bureau Zelfstandigen. Er zijn 67 kredieten verstrekt in 2020.

Gemeente Wijdmeren heeft in 2020 995 TOZO-uitkeringen betaald.

Werkzoekenden worden ondanks de coronacrisis nog steeds aangemeld bij het Werkgeversservicepunt als zij werkfit zijn. Werkzoekenden die meer hulp nodig hebben, krijgen begeleiding bij hun traject op zoek naar een baan. De begeleiding vond in 2020 plaats op digitale wijze. Inwoners worden op afstand gecoacht en gestimuleerd om te solliciteren. Gesprekken met statushouders vonden vaker op locatie plaats.

In de regio zijn er veel overleggen geweest met betrekking tot werkgelegenheidsprojecten. De projecten zijn van extra belang in deze coronatijd, die ook economische impact heeft. Zo is in regionaal verband met het UWV een Mobiliteitscentrum opgericht. Dit betreft een werkgeversdienstverlening gericht op de doelgroep Werk naarWerk: voorkomen dat werknemers in de uitkering terecht komen als gevolg van dreigend faillissement of (tijdelijke) boventaligheid door de crisis.

De gemeenten in Gooi en Vechtstreek hebben een brandbrief gestuurd aan het Rijk om aandacht te vragen voor financiële ondersteuning van onder meer startende ondernemers. Er zijn verschillende steunmaatregelen, maar niet alle ondernemers zijn hiermee geholpen.

In 2020 hebben vanwege de coronacrisis tijdelijk geen huisbezoeken plaatsgevonden. Er zijn toen wel waarnemingen gedaan en vond nog steeds dossieronderzoek plaats. Een deel van de inzet is verschoven van handhaving op het gebied van werk en inkomen naar handhaving in de openbare ruimte.

Wmo

In de beginperiode werd dagbesteding tijdelijk omgezet in individuele begeleiding. Later is de dagbesteding weer opgestart. Huisbezoeken en gesprekken in de spreekkamers vonden alleen plaats in situaties waarbij een telefonisch of digitaal gesprek onvoldoende informatie opleverde. De veiligheidsregels tijdens huisbezoeken zijn in acht genomen.

Leerlingenvervoer

Tijdens de sluiting van scholen vanwege de lockdown, zijn er voor sommige kinderen uitzonderingen gemaakt. Deze kinderen konden gebruik blijven maken van het leerlingenvervoer. De gemeente had hier nauw contact over met de regio, de scholen en noodopvanglocaties.

Sociaal beleid

De noodopvang voor kinderen van ouders met cruciale beroepen werd gecoördineerd vanuit de gemeente, waarbij de basisscholen en kinderopvangorganisaties zich goed hebben weten te organiseren. Er is een beroep gedaan op de gemeente in het meedenken met verenigingen en culturele instellingen, in het aanbieden van alternatief aanbod of aanvragen van financiële ondersteuning bij derden. Waar mogelijk zijn de reguliere activiteiten en zorg aan onze inwoners voortgezet, waar nodig zijn deze aangepast.

Ook heeft contact met partners plaatsgevonden waar de gemeente normaliter geen regie heeft, ten behoeve van goede samenwerking en het welzijn van onze inwoners.

Het dorpenbeleid is in 2020 anders vormgegeven. In plaats van bewonersavonden hebben de dorpscoördinatoren zich bezig gehouden met het uitstellen of aanpassen van initiatieven van inwoners. Zij hebben een belangrijke rol gespeeld in de communicatie van inwoners naar de gemeente en vice versa. Vanuit de gedachte “snelheid, korte lijnen en maatwerk” heeft een dorpscoördinator zich aangesloten bij het crisisteam om snel en flexibel vragen te beantwoorden en oplossingen te bieden in de coronacrisis. Hierdoor is het netwerk van de dorpscoördinatoren snel gegroeid. Vanuit deze rol heeft het dorpenbeleid samen met de Appelboom een speciale “coronahulp” pagina en flyer uitgerold om hulpvraag en aanbod van actieve buurtgenoten te matchen.

ICT

De coronacrisis heeft voor het team dat verantwoordelijk is voor ICT tot een aanzienlijke extra belasting geleid. Extra bandbreedte moest worden ingekocht om het op grote schaal thuiswerken mogelijk te maken. Omwille van een toekomst vaste investering in tijd en middelen is gekozen om Microsoft Teams vervroegd uit te rollen. Deze oplossing voor onder meer beeldbellen maakt deel uit van Office365 en dit leunt sterk op SharePoint. Om geen security issues en datalekken te veroorzaken waren heel veel ad-hoc werkzaamheden nodig om deze omgeving enigszins verantwoord te kunnen aanbieden. Daarnaast leidde onervarenheid met thuiswerken bij veel medewerkers tot hulpvragen op het gebied van ICT.

Klant Contact Centrum en burgerzaken

Alle telefonische vragen komen bij het Klant Contact Centrum binnen, en in 2020 ook specifiek over corona. Beantwoording en doorverwijzing vraagt specifieke aandacht; zoals vragen van ondernemers. Vragen zijn veelal in samenspraak met Hilversum en het ondernemersloket beantwoord.

Er heeft veel overleg met Communicatie plaatsgevonden over de berichten naar aanleiding van actuele ontwikkelingen die we als gemeente uitgeven of benadrukken.

In 2020 moest actief contact worden gezocht met aanstaande bruidsparen over het uitstellen van huwelijken of alternatieve invulling. Ook heeft besluitvorming plaatsgevonden over bijvoorbeeld het terugbetalen van leges voor huwelijken.

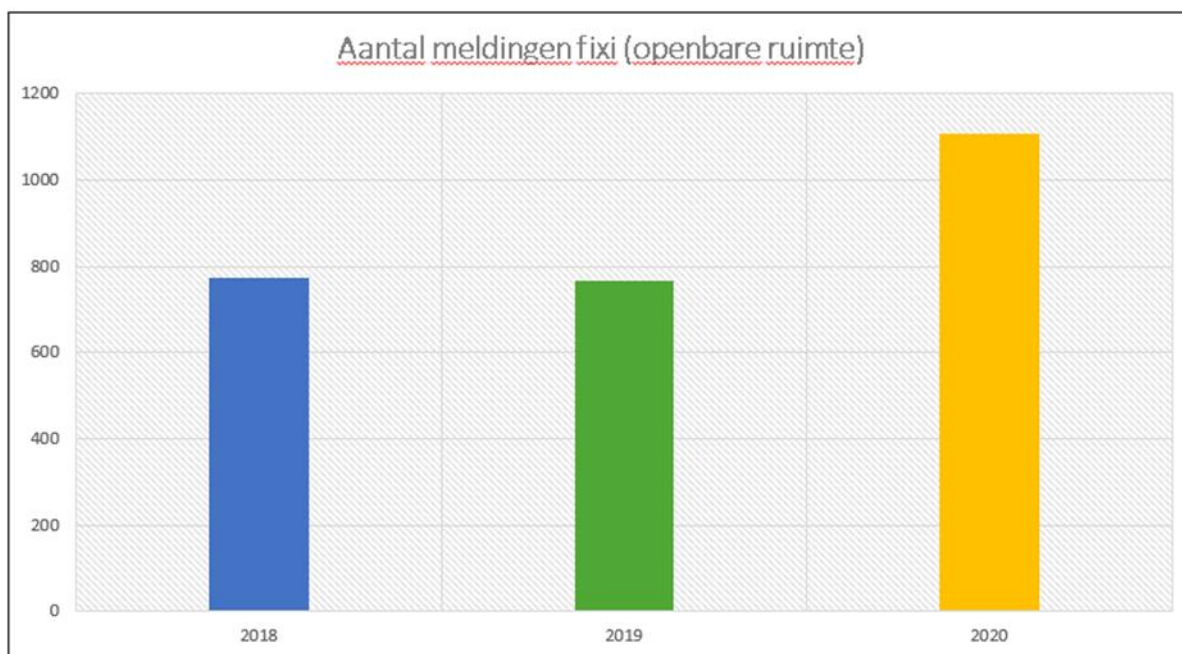
Openbare ruimte

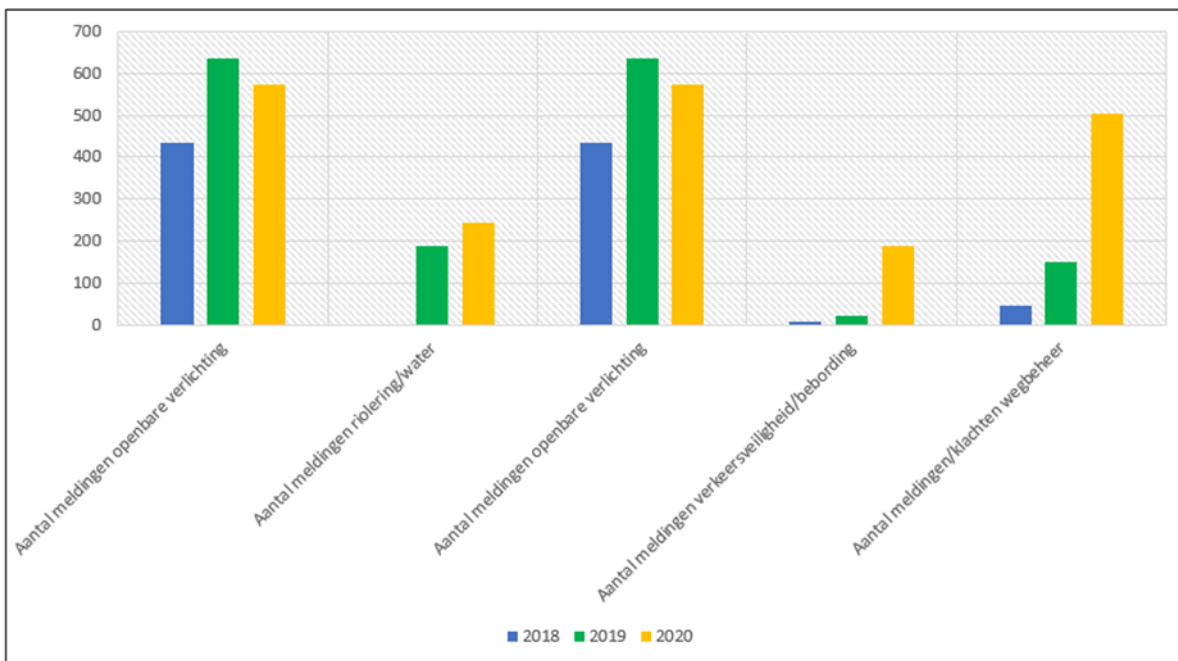
Het regulier onderhoud in de bestrating, groen en legen afvalbakken heeft in 2020 met enige vertraging doorgang gevonden. De vertraging werd met name veroorzaakt door de maatregel om maximaal één persoon per voertuig te laten rijden. Hierdoor was het passen en meten en is door medewerkers die rondom de werf werkzaam zijn, de fiets gebruikt.

Er was extra druk op de zwerfafvalbakken die langs de fietsroutes en in winkelcentra staan.

De GAD vroeg om hulp bij het opruimen van (grof) huishoudelijk afval dat met name achter wordt gelaten bij verzamelcontainers. Dit heeft in 2020 ook tot extra inzet geleid.

De lockdown maatregelen hadden als neveneffect dat er korte lontjes ontstonden, en meer klachten over de directe leefomgeving dan gebruikelijk. We hebben veel aandacht besteed aan het afhandelen van meldingen met betrekking tot verkeersoverlast. Ook hiervoor gold dat het aantal meldingen een explosieve toename kende.

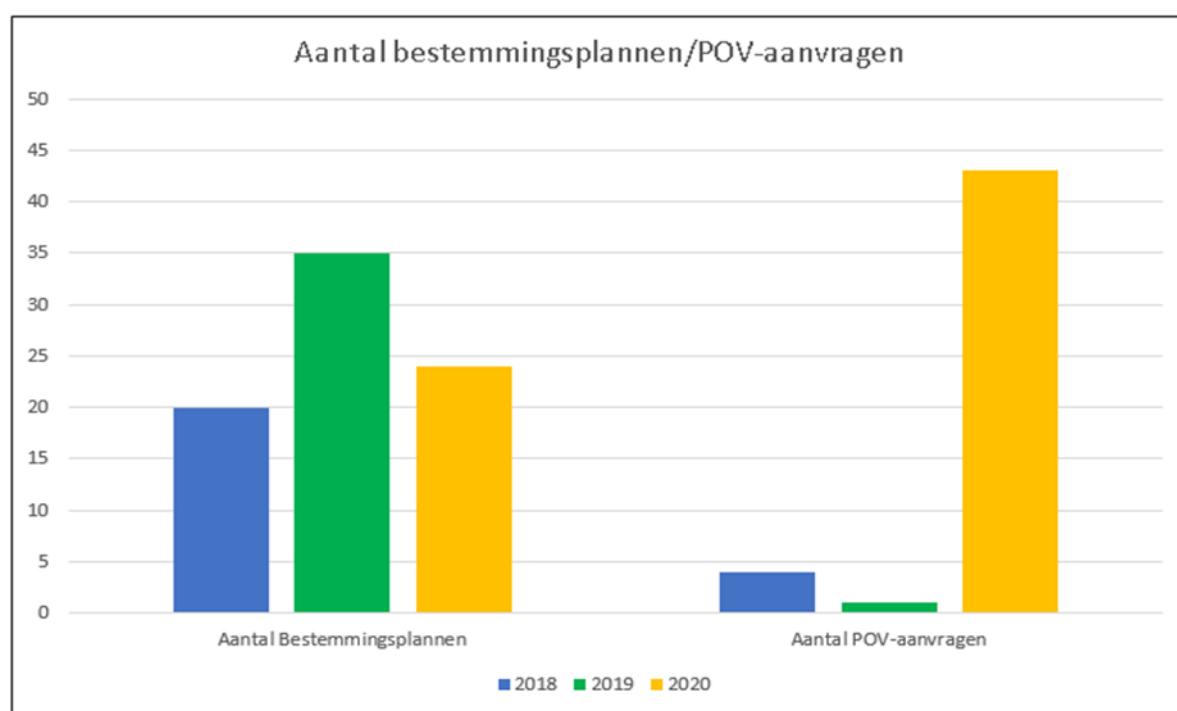
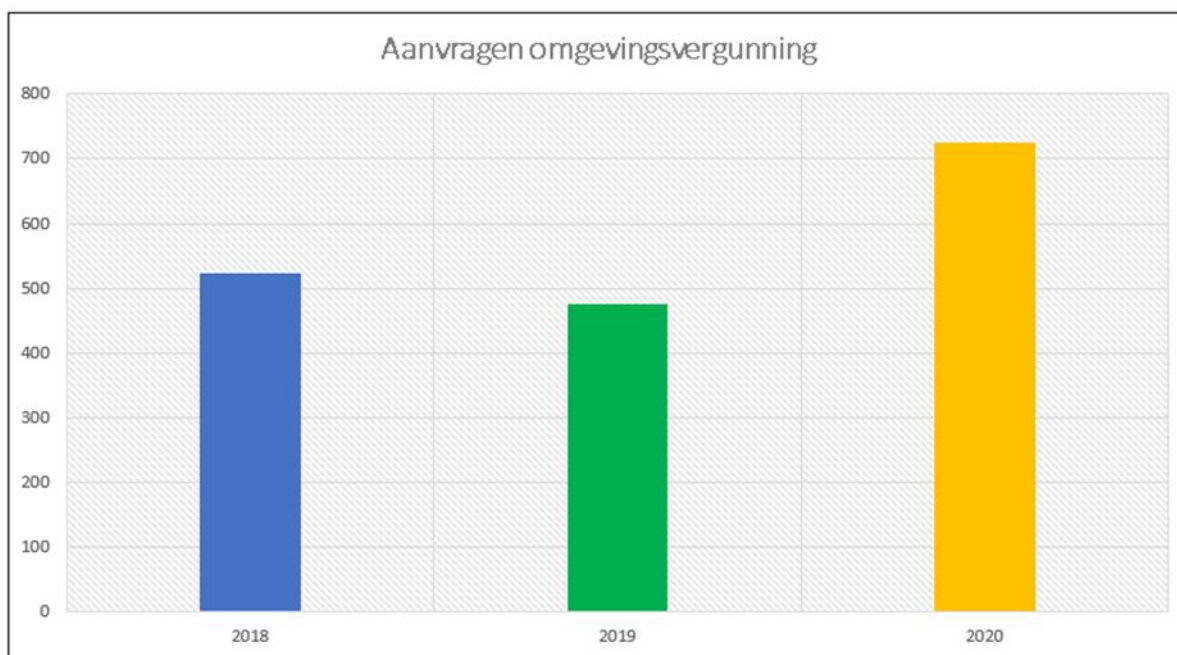
Door de corona was er meer dan anders behoefte om buiten te kunnen recreëren. Om hier meer gelegenheid voor te bieden hebben we op diverse plekken boombanken geplaatst.

De BOA's hebben een grote rol gespeeld in het toezicht op de naleving van de beperkende maatregelen in het kader van de coronacrisis. Gedurende een zeer warme periode in de zomer zijn zij daarbij op de strandjes ondersteund door andere toezichthouders van de gemeente. Er was sprake van een toename van jongerenoverlast en er werden illegale evenementen gehouden.

Er was een lichte toename zichtbaar van een verstoring van een veilige en leefbare woonomgeving. Er is hierop geacteerd door onder ander zichtbaar in de wijken aanwezig te zijn, dan wel actief de samenwerking opgezocht met netwerkpartners.

Gelet op de toen geldende noodverordening heeft de burgemeester de beleidsregel Evenementen aangepast zodat dit aansloot bij gemaakte afspraken in de Veiligheidsregio. Er is veelvuldig overleg en afstemming geweest met de evenementenorganisaties. Daarnaast is een toegang gecreëerd voor organisaties, zodat we in overleg met hen hebben gekeken wat wel mogelijk was tijdens de coronacrisis.

De coronacrisis leek ook te leiden tot een toename van het aantal aanvragen voor omgevingsvergunningen. In de lockdown wordt de tijd gebruikt om latente plannen voor (ver)bouwen alsnog door te zetten.

Economische zaken

In de regio is een programma opgezet genaamd 'Gooi en Vechtstreek werkt door', om te bemiddelen tussen bedrijven/organisaties die een personeelstekort dan wel een overschot hebben als gevolg van de coronacrisis.

Vanaf maart 2020 stonden vrijwel alle werkzaamheden van het ondernemersmanagement in het teken van de coronacrisis. Er is veel geïnvesteerd in het informeren en adviseren van ondernemers met betrekking tot corona maatregelen en steunregelingen, het ontwikkelen van tijdelijk beleid en lokale initiatieven (zoals Wijdemeren Thuis) om ondernemers door de crisis te helpen.

Personeelszaken

Er werden in 2020 meer adviesvragen gesteld over de specifieke situaties die ontstonden door het thuiswerken als gevolg van de coronamaatregelen. Denk hierbij aan specifieke arbo-aangelegenheden, wijzigingen die ontstaan in de arbeidsvoorwaarden (o.a. reiskostenvergoeding, tegemoetkoming in de onkosten thuis) en extra advisering aan teammanagers om hun werknemers goed te ondersteunen.

Vanwege de coronamaatregelen kwam er regelmatig een interne regiegroep bij elkaar om te zien wat er aan interne maatregelen nodig is. In deze regiegroep was ook personeelszaken vertegenwoordigd.

In de eerste weken tijdens de crisis was dit overleg dagelijks, later werd dit afgeschaald naar drie maal per week.

Bestuurssecretariaat

Ook bij het secretariaat was er een toename van werkzaamheden te zien. Als gevolg van de coronacrisis is waren er diverse extra overleggen. De interne regiegroep, het crisis DT en het Gemeentelijk BeleidsTeam (GBT) kwamen regelmatig bijeen. De verslaglegging van deze overleggen heeft een behoorlijke verhogend effect gehad op de werkzaamheden van het bestuurssecretariaat.

Verbonden partijen

De Veiligheidsregio heeft als gevolg van de coronacrisis € 251.000 extra kosten moeten maken. De kosten bestaan onder andere uit kosten voor een COVID-19-organisatie, diverse inhuur ter ondersteuning van de continuïteit en materiële kosten voor bijvoorbeeld zoals mondklappers, desinfectiegel en extra communicatieboodschappen. Deze kosten kunnen niet door de Veiligheidsregio gedeclareerd worden bij het ministerie van VWS.

Zorgverleners: Continuïteitsbijdrage

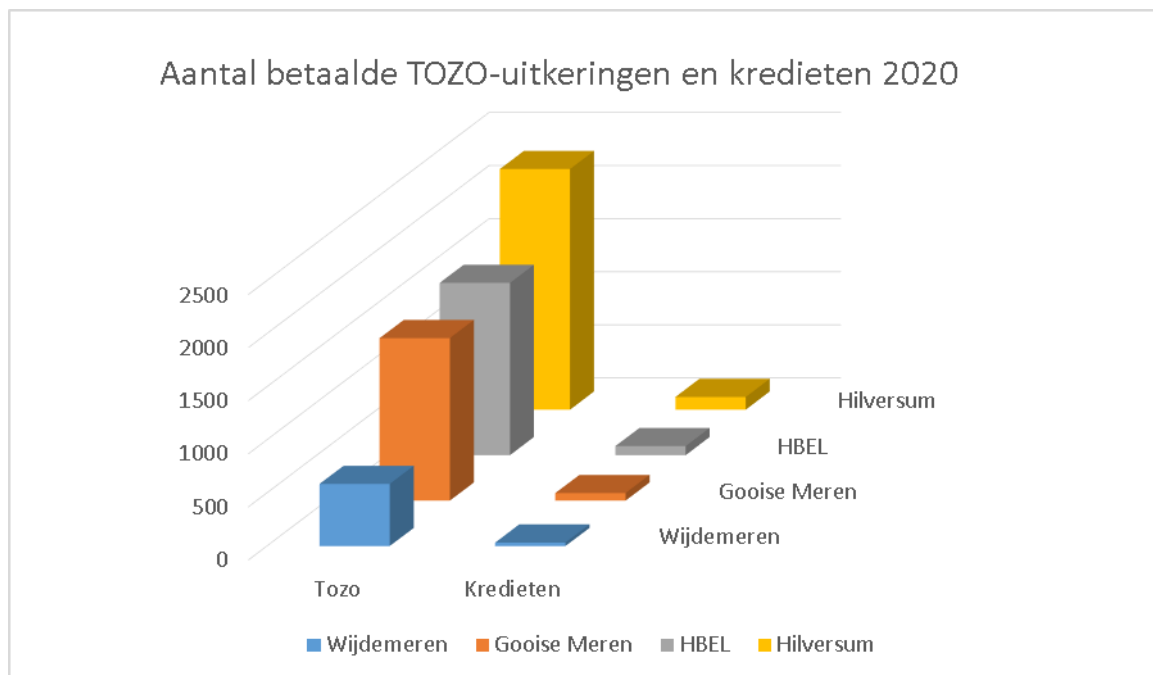
De Regio Gooi- en Vechtstreek heeft in 2020 een continuïteitsbijdrage uitgekeerd aan zorgverleners.

Het Rijk en de VNG hebben landelijk een continuïteitsbijdrage ingesteld om de continuïteit van voorzieningen in het sociaal domein tijdens de coronacrisis te borgen. Door vraaguitval of verminderde inzetbaarheid van personeel (door verhoogd ziekteverzuim) kon de omvang van zorg en ondersteuning tijdelijk feitelijk afwijken van de normale situatie. Het was van belang dat de financiering van de omzet onverminderd plaatsvond. Aanbieders hadden dat nodig om in de eerste fase van deze crisis continuïteit van zorg en ondersteuning te kunnen garanderen en professionals in te zetten daar waar dat het meest nodig was. Ook bleef zo voldoende capaciteit beschikbaar voor toekomstige zorg en ondersteuning. Gemeenten zijn daarbij verzocht de omzet onverminderd (100%) door te betalen ook in geval er sprake is van vraaguitval. Het doel daarvan was acute liquiditeitsproblemen bij aanbieders te voorkomen en behoud van werkgelegenheid in de zorg en ondersteuning. Hiervoor is geen extra geld van het Rijk naar gemeenten gegaan. De continuïteitsbijdrage bedraagt voor Wijdmeren in 2020 totaal € 260.000. De regio Gooi- en Vechtstreek ziet tevens toe op de juistheid van de uitgekeerde bijdragen.

Extra uitgaven

De coronacrisis hebben geleid tot extra uitgaven op het gebied van veiligheid, communicatie, ict, inhaalkosten en meerkosten in de zorg, kwijschelding huur. Een deel van deze kosten zijn verantwoord in programma Veiligheid onder taakveld crisisbeheersing en brandweer. Daarnaast zijn de meerkosten in de zorg in programma Sociaal domein verantwoord; het effect hiervan op programma 5 bedraagt naar schatting € 81.000. Dit is een schatting omdat niet altijd een zuivere knip tussen reguliere uitgaven en uitgaven als gevolg van de coronacrisis gemaakt kan worden. In de Algemene baten en lasten drukt het financieel effect van de minderopbrengsten uit toeristenbelasting. Ook hiervoor geldt dat het precieze effect door corona niet gekwantificeerd kan worden, maar is geschat op € 77.000.

Het Rijk heeft steunmaatregelen aan gemeenten getroffen. Hierdoor ontving de gemeente Wijdmeren, naast de middelen voor de uitvoering van de Tozo-regeling, € 716.000. Dit was onvoldoende om de extra uitgaven, en lagere gerealiseerde inkomsten, van per saldo € 1.124.000 te compenseren. Het aandeel van de coronacrisis op het rekeningresultaat in 2020 komt daarmee op € 408.000 negatief.

Voor de uitvoering van de Tozo-regeling heeft de gemeente Wijdmeren in 2020 € 7.105.000 ontvangen. Deze middelen zijn via het Rijk aan de gemeente Wijdmeren uitgekeerd. Deze middelen zijn doorbetaald aan de gemeente Hilversum, die de regeling voor de gemeente Wijdmeren uitvoert. Op basis van de van Hilversum verkregen informatie wordt in de Sisa-bijlage, die onderdeel uitmaakt van deze jaarstukken, hierover verantwoording afgelegd. Een overschot moet de gemeente Wijdmeren terugbetalen; verrekening vindt achteraf plaats op declaratiebasis. Als tegemoetkoming in de kosten van levensonderhoud is afgerond € 2.807.200 betaald en aan kredieten € 314.900, totaal € 3.122.100. Aan uitvoeringskosten is op basis van de wettelijke uitgangspunten € 501.300 verantwoord.

4. Jaarrekening

1. Balans per 31 december 2020

Balans per 31 december (bedragen x € 1.000,-)	Ultimo 2020		Ultimo 2019	
ACTIVA				
Vaste activa				
Immateriële vaste activa		16		16
- Bijdragen aan activa in eigendom van derden	16		16	
Materiële vaste activa		54.306		49.421
- Investerings met een economisch nut				
- gronden uitgegeven in erfpacht				
- overige investeringen met een economisch nut	22.354		19.762	
- Investerings met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	12.581		12.869	
- Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend een maatschappelijk nut	19.371		16.790	
Financiële vaste activa		1.693		1.446
- Kapitaalverstrekkingen aan:				
- deelnemingen	85		85	
- gemeenschappelijke regelingen				
- overige verbonden partijen				
- Leningen aan:				
- woningbouwcorporaties	915		958	
- deelnemingen				
- overige verbonden partijen				
- Overige langlopende leningen u/g	693		403	
- Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer				
- Bijdragen aan activa in eigendom van derden				
Totaal vaste activa		56.014		50.883
Vlottende activa				
Vorraden		1.663		2.055
- Grond- en hulpstoffen:				
- niet in exploitatie genomen bouwgronden				
- overige grond- en hulpstoffen				
- Onderhanden werk, waaronder gronden in exploitatie	1.663		2.055	
- Gereed product en handelsgoederen				
- Vooruitbetalingen				
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		5.726		1.568
- Vorderingen op openbare lichamen	3.705		38	
- Verstrekte kasgeldleningen				
- Rekening-courant verhouding met het Rijk				
- Overige vorderingen	2.021		1.530	
- Overige uitzettingen				
Liquide middelen		1.345		25
- Kassaldi	4		4	
- Bank- en giroaldi	1.341		21	
Overlopende activa		6.500		4.285
- Overige nog te ontvangen en vooruitbetaalde bedragen	6.500		4.285	
Totaal vlottende activa		15.234		7.933
Totaal generaal		71.248		58.816

Balans per 31 december (bedragen x € 1.000,-)				
PASSIVA	Ultimo 2020		Ultimo 2019	
Vaste passiva				
Eigen vermogen		16.524		19.184
- Algemene reserve	3.001		5.004	
- Bestemmingsreserves	14.896		16.409	
- Resultaat	-1.373		-2.229	
Voorzieningen		8.320		8.014
- Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	1.910		1.662	
- Egalisatievoorzieningen	0		226	
- Door derden bekleemde middelen met een specifieke aanwendingsrichting	6.410		6.126	
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer		26.750		21.281
- Obligatieleningen				
- Onderhandse leningen van:				
- binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen				
- binnenlandse banken en overige financiële instellingen	20.215		14.512	
- openbare lichamen	6.533		6.767	
- binnenlandse bedrijven				
- overige binnenlandse sectoren				
- buitenlandse instellingen, fondsen, banken, bedrijven en overige sectoren				
- Waarborgsommen	2		2	
- Verplichtingen uit hoofde van financial leaseovereenkomsten				
Totaal vaste passiva		51.594		48.479
Vlottende passiva				
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		12.200		4.812
- Kasgeldleningen	5.000		0	
- Bank- en giroaldi	2.641		864	
- Overige schulden	4.559		3.947	
Overlopende passiva		7.454		5.525
- Nog te betalen bedragen	3.796		5.525	
- Van Europese of Nederlandse overheidslichamen ontvangen, nog te besteden specifieke uitkeringen	176		0	
- Overige vooruit ontvangen bedragen	3.482		0	
Totaal vlottende passiva		19.654		10.337
Totaal generaal		71.248		58.816
Gewaarborgde geldleningen		53.906		56.369
Garantstellingen		766		892

2. Overzicht lasten en baten

	Raming begrotingsjaar vóór wijziging			Raming begrotingsjaar ná wijziging			Realisatie begrotingsjaar		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Programma's									
Bestuur en Burger	-253.000	3.002.136	2.749.136	-238.000	2.998.069	2.760.069	-291.631	3.072.929	2.781.298
Veiligheid	-48.000	2.916.203	2.868.203	-48.000	3.180.303	3.132.303	-47.937	3.392.536	3.344.599
Openbare ruimte	-6.675.400	10.127.384	3.451.984	-6.812.400	10.000.342	3.187.942	-6.429.937	9.889.274	3.459.337
Economische zaken, Recreatie & Toerisme	-91.700	999.057	907.357	-351.700	1.424.825	1.073.125	-329.196	1.313.755	984.559
Sociaal Domein	-4.221.750	18.803.005	14.581.255	-11.573.884	28.067.323	16.493.439	-8.162.637	24.678.158	16.515.521
Natuur en milieu	0	826.312	826.312	2.900	765.912	768.812	-25.100	704.943	679.843
Ruimtelijke Ontwikkeling	-2.856.627	4.050.367	1.193.740	-2.079.549	3.148.538	1.068.989	-3.493.931	4.386.232	892.301
Subtotaal programma's	-14.146.477	40.724.464	26.577.987	-21.100.633	49.585.312	28.484.679	-18.780.369	47.437.828	28.657.459
Overhead									
	-10.516	7.284.162	7.273.646	-34.516	7.802.723	7.768.207	-88.566	7.771.262	7.682.696
Lokale heffingen	-7.472.200	577.356	-6.894.844	-7.574.200	802.356	-6.771.844	-7.148.573	914.925	-6.233.648
Algemene uitkeringen	-26.273.000	0	-26.273.000	-27.247.000	0	-27.247.000	-27.481.589	0	-27.481.589
Dividend	-39.000	0	-39.000	-39.000	0	-39.000	-51.436	0	-51.436
Overige algemene dekkingsmiddelen	-662.836	881.451	218.615	0	-59.206	-59.206	-48.685	135.517	86.832
Subtotaal algemene dekkingsmiddelen	-34.447.036	1.458.807	-32.988.229	-34.860.200	743.150	-34.117.050	-34.730.283	1.050.442	-33.679.841
Onvoorzien	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	-48.604.029	49.467.433	863.404	-55.995.349	58.131.185	2.135.836	-53.599.218	56.259.532	2.660.314
Bestuur en Burger									
	-28.400	0	-28.400	-39.400	0	-39.400	-10.848	0	-10.848
Veiligheid									
	0	0	0	-43.700	0	-43.700	-4.109		-4.109
Openbare ruimte									
	-811.698	697.535	-114.163	-725.017	622.535	-102.482	-718.939	452.515	-266.424
Economische zaken, Recreatie & Toerisme									
	-14.979	58.300	43.321	-49.447	0	-49.447	-45.657		-45.657
Sociaal Domein									
	-735.114	51.000	-684.114	-970.857	0	-970.857	-729.302		-729.302
Natuur en Milieu									
	-85.000	0	-85.000	-67.500	0	-67.500	-24.050		-24.050
Ruimtelijke Ontwikkeling									
	-358.100	0	-358.100	-358.100	0	-358.100	-177.279	150.000	-27.279
Algemene baten & lasten									
	0	403.815	403.815	0	0	0	0	0	0
Overhead									
	-110.849	0	-110.849	-160.849	0	-160.849	-179.467	0	-179.467
Subtotaal mutaties reserves									
	-2.144.140	1.210.650	-933.490	-2.414.870	622.535	-1.792.335	-1.889.652	602.515	-1.287.137
Gerealiseerde resultaat									
	-50.748.169	50.678.083	-70.086	-58.410.219	58.753.720	343.501	-55.488.870	56.862.047	1.373.177

3. Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft en is in euro's.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als bate genomen op het moment waarop het dividend door de algemene aandeelhoudersvergadering wordt vastgesteld.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopende verlofaanspraken en dergelijke.

Immateriële vaste activa

Dit onderdeel is niet van toepassing.

In erfpacht uitgegeven gronden

Sinds 2019 zijn een viertal percelen grond bij de Schutse (naast Kasteel Sypenstein) voor onbepaalde tijd in erfpacht uitgegeven. Conform de regelgeving uit de BBV zijn deze percelen tegen registratiewaarde van € 1,00 onder de materiele vaste activa verantwoord. De jaarlijks te ontvangen erfpachtcanon voor deze vier percelen bedraagt € 15.000.

Materiele vaste activa

Afschrijvingsmethode materiele vaste activa

Op nieuwe materiele vaste activa wordt gestart met afschrijven vanaf het jaar volgend op het jaar van aanschaf of ingebruikname van het betreffende actief.

Overige investeringen met economisch nut

Deze materiele vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Deze investeringen worden geactiveerd op basis van de bruto-methode, dat wil zeggen dat er geen bijdragen uit reserves in mindering zijn gebracht. Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven

Investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut tot 1-1-2016

Deze materiele vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Deze investeringen worden geactiveerd op basis van de netto-methode, dat wil zeggen dat er wel bijdragen uit reserves in mindering kunnen zijn gebracht. Indien er voldoende reserve aanwezig was, werden deze investeringen in één jaar afgeschreven conform de besluitvorming in de raad.

Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut na 1-1-2016

Op basis van een wijziging van de BBV moeten ook investeringen met een uitsluitend maatschappelijk nut worden geactiveerd via de bruto-methode. Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs en worden geactiveerd op basis van de bruto-methode, dat wil zeggen dat er geen bijdragen uit reserves in mindering zijn gebracht en ook afschrijving ineens is niet langer toegestaan.

De afschrijvingsmethodiek is lineair. De gehanteerde afschrijvingstermijnen bedragen in jaren:

Gronden	Op gronden wordt niet afgeschreven.
Terreinen	10 tot 40
Bedrijfsgebouwen,	10 tot 40 (incl. vervangingsinvesteringen)
Grond-weg-en waterbouwkundige werken	10 tot 40
Vervoermiddelen	5 en 10
Machines, apparaten en installaties	5 tot 30
Overige materiële vaste activa	5 tot 40

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en leningen u/g zijn opgenomen tegen nominale waarde of lagere marktwaarde.

Participaties in het aandelenkapitaal van N.V. 's en B.V. 's (kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen.

Van een deelneming is krachtens artikel 1 lid d BBV sprake als de gemeente participeert in het aandelenkapitaal van een N.V. of B.V.

Voorraden

De voorraad "onderhanden werken"(grondexploitaties) werd tot en met 2012 gewaardeerd op basis van de werkelijk gemaakte kosten vermeerderd met de bijgeboekte rente en verminderd met de gerealiseerde opbrengst verkopen en eventueel ontvangen subsidies. Sinds 2013 wordt geen rente meer toegevoegd aan de grondexploitaties, omdat het risico groot is dat deze kosten niet als opbrengst gerealiseerd kan worden.

Winstneming vindt plaats op het moment dat de exploitatie van een complex wordt beëindigd of wanneer tussentijds met redelijke zekerheid vast te stellen is, dat er winst gerealiseerd wordt. Voor het bepalen van de hoogte van tussentijdse winstneming wordt de Percentage of completion (POC) methode gehanteerd. Deze methode wordt voorgeschreven door de BBV. Door gebruik te maken van de POC methode wordt naar rato van de voortgang van het project tussentijds winst genomen. Verliezen worden genomen zodra deze zich voordoen. Bij eventuele geprognosticeerde verliezen is/wordt een voorziening gevormd.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. Deze voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen en overlopende posten.

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Voorzieningen

Voorzieningen worden zoveel mogelijk gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies.

De voorziening pensioen wethouders is bepaald op basis van de contante waarde van de jaarlijkse actuariële berekening.

In de BBV is bepaald dat voor middelen van derden, die bestemd zijn voor een specifiek doel of een specifieke activiteit, een voorziening gevormd moet worden. Deze voorziening wordt opgenomen in “door derden beklemde middelen met een specifieke aanwendingsrichting”.

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Borg- en Garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten telling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Overigens is in de toelichting op de balans nadere informatie opgenomen.

Eigen bijdrage CAK

Bij de WMO vraagt de gemeente een eigen bijdrage aan de burger. De oplegging en inning is landelijk belegd bij het Centraal Administratie Kantoor (CAK). Tot 2018 kreeg de gemeente middels een Third Party Mededeling van de huisaccountant van het CAK waarmee de gemeente voldoende zekerheid kreeg over de juistheid van de eigen bijdrages. Sinds 2018 is het CAK hiermee gestopt. Diverse gemeenten en de VNG hebben gevraagd of dit gevolgen heeft voor de externe accountantscontrole op het Wmo-proces. De Sectorcommissie Decentrale Overheden (SDO) van de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA) heeft dit beoordeeld. De SDO heeft vastgesteld dat de TPM niet nodig is voor de externe accountantscontrole van een gemeente. Het afschaffen van de TPM van 2018 heeft dus geen gevolgen voor de controle op het Wmo-proces van gemeenten

4. Toelichting op de balans

Vaste Activa

Immateriële vaste activa	Boekwaarde per 31-12-2020	Boekwaarde per 31-12-2019
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	15.540	16.380
Totaal	15.540	16.380

Dit overzicht geeft het verloop van de immateriële vaste activa weer:

	Boekwaarde 31-12-2019	Van fin. vaste activa	Desinves- teringen	Afschrij- vingen/af- lossingen	Afwaar- deringen	Boek- waarde 31-12-2020
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	16.380	0		840		15.540
	16.380	0		840		15.540

Materiële vaste activa	Boekwaarde	Boekwaarde
	31-12-2020	31-12-2019
De materiële activa bestaan uit de volgende onderdelen:		
In erfpacht uitgegeven gronden	1	1
Overige investeringen met een economisch nut	22.353.533	19.791.892
Investeringen met een economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een	12.580.786	12.868.813
Investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut	19.371.449	16.789.957

De overige investeringen met economisch nut worden als volgt onderverdeeld

	Boekwaarde	Boekwaarde
	31-12-2020	31-12-2019
Gronden en terreinen	811.905	673.187
Bedrijfsgebouwen	19.156.153	16.665.374
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	1.156.900	1.243.190
Vervoermiddelen	205.601	237.830
Machines, apparaten en installaties	712.226	830.994
Overige materiële vaste activa	310.748	111.317
Totaal	22.353.533	19.761.892

Dit overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de overige investeringen met economisch nut weer:

	Boekwaarde 31-12-2019	Naar MVA	Investeringen	Desinves- teringen *	Afschrijvingen	Desinvestering afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2020
Gronden en terreinen	673.187	317.639	56.179	-459.126	19.641	-243.668	811.905
Bedrijfsgebouwen	16.665.374	0	3.272.575	0	781.796	0	19.156.153
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	1.243.190	0	-10.121	0	76.170	0	1.156.900
Vervoermiddelen	237.830	0	0	0	32.229	0	205.601
Machines, apparaten en installaties	830.994	0	115.395	0	234.162	0	712.226
Overige materiële vaste activa	111.317	0	1.904	459.126	17.932	243.668	310.748
Totaal	19.761.892	317.639	3.435.932	0	1.161.930	0	22.353.533

* Door een reclassificatie zijn investeringen van "Gronden en terreinen" overgeheveld naar "Overige materiële vaste activa".

Het onderstaande overzicht heeft betrekking op de investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding een heffing kan worden geheven, welke in deze jaarrekening apart zijn genoemd.

	Boekwaarde	Boekwaarde
	31-12-2020	31-12-2019
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	12.580.786	12.868.813
Totaal	12.580.786	12.868.813

Het onderstaand overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven weer:

	Boekwaarde 31-12-2019	Van economisch nut	Investerings	Desinves- teringen	Afschrij- vingen	Bijdragen van derden	Afwaar- deringen	Boekwaarde 31-12-2020
Grond-, weg- en waterbouw kun- dige werken	12.868.813		254.326		542.353			12.580.786
Totaal	12.868.813		254.326		542.353			12580.786

De overige investeringen met maatschappelijk nut kunnen als volgt worden onderverdeeld:

	Boekwaarde	Boekwaarde
	31-12-2020	31-12-2019
Gronden en terreinen		0
Bedrijfsgebouwen		0
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	19.371.449	16.789.957
Overige materiële vaste activa/Machines, apparaten, installaties		0
Totaal	19.371.449	16.789.957

Dit overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de overige investeringen met maatschappelijk nut weer:

	Boekwaarde 31-12-2019	Naar economisch nut	Investe- ringen	Desinves- teringen	Afschrijving en	Bijdragen van derden	Afwaar- deringen	Boekwaarde 31-12-2020
Gronden en terreinen*								
Bedrijfsgebouwen*								
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	16.789.957		3.162.434	0	610.941			19.341.449
Overige materiële vaste activa / Machines, apparaten, installaties			30.000					30.000
Totaal	16.789.957	0	3.192.434	0	610.941	0	0	19.371.449

Financiële vaste activa

	Boekwaarde 31-12-2019	Verstreckte leningen	naar immateriele vaste activa	Afschrij- vingen/af- lossingen	Afwaar- deringen	Boekwaarde 31-12-2020
Kapitaalverstrekkingen aan:						
- deelnemingen	84.891					84.891
- gemeenschappelijke regelingen						
- overige verbonden partijen						
Leningen aan:						
- openbare lichamen als bedoeld in artikel 1, onderdeel a, van de Wet financiering						
- woningbouwcorporaties	958.567			44.060		914.508
- deelnemingen						
- overige verbonden partijen						
Overige langlopende leningen	402.759	335.411		44.798		693.372
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd van één jaar of						
Uitzettingen in de vorm van Nederlands schuldpapier met een rentetypische						
Overige uitzettingen met een looptijd > 1 jaar						
Totaal	1.446.217	335.411	0	88.857	0	1.692.771

Vlottende activa

Voorraden			
De in de balans opgenomen voorraden worden uitgesplitst naar de volgende categorieën:		Balanswaarde	Balanswaarde
		31-12-2020	31-12-2019
Grond- en hulpstoffen, gespecificeerd naar:		0	0
- niet in exploitatie genomen bouwgronden		0	0
- overige grond- en hulpstoffen		0	0
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie		1.662.855	2.055.349
Gereed product en handelsgoederen			
Vooruitbetalingen		0	0
Totaal		1.662.855	2.055.349

Van de bouwgronden in exploitatie kan van het verloop in 2020 het volgende overzicht worden weergegeven:

	Boekwaarde 31-12-2019	Van Niegg	Investerings	Verminderings	Winstuitname	Boekwaarde 31-12-2020	Voorziening verlieslatend complex	Balans- waarde 31-12-2020
Porseleinhaven	7.740.561		873.039	409.793		8.203.807		8.203.807
Nedervecht	3.955.662		180.511	622.054		3.514.119		3.514.119
Ter Syte	293.448		24.191	317.639		0		0
Af: Voorziening GREXEN	-/- 9.934.322					-/- 9.934.322	-/- 120.749	-/- 10.055.071
Totaal	2.055.349	0	1.077.741	1.349.486	0	1.783.604	-/- 120.749	1.662.855

Uitgangspunten die gehanteerd zijn bij het opstellen van exploitatieprognoses

De (grond)exploitaties van de gebieden waar zich ontwikkelingen voordoen, worden jaarlijks herzien/ geactualiseerd.

Waardering

Op grond van het BBV wordt grond gewaardeerd tegen (historische) verkrijgingsprijs en bijkomende kosten. Op grond wordt niet afgeschreven. Als er sprake is van een (duurzaam) lagere marktwaarde wordt de grond afgewaardeerd. De bouwgronden van de gemeente worden in de balans gepresenteerd onder de vlottende activa. Daarbij wordt een onderscheid gemaakt tussen in exploitatie genomen gronden (onderhanden werk) en niet in exploitatie genomen gronden (grond- en hulpstoffen). Uitgangspunt voor dit onderscheid is of er sprake is van een vervaardigingsproces.

Voorziene verliezen

Conform het voorzichtigheidsbeginsel dienen voorziene verliezen genomen te worden zodra deze bekend zijn. Voor een grondexploitatie traject met een verwachte negatieve exploitatie wordt dus direct een voorziening getroffen. Deze voorziening wordt als een waardecorrectie in mindering gebracht op de boekwaarde van het betreffende grondcomplex. Evenals in voorgaande jaren, heeft ook begin 2021 er een externe doorlichting van de grondexploitaties plaatsgevonden, dit heeft geleid tot aanpassingen van de voorzieningen Nedervecht en Porseleinhaven.

Berekeningswijze

In een grondexploitatie wordt rekening gehouden met een stijging van de kosten en opbrengsten en met de rentelasten- en baten. In de berekening van de grondexploitaties van de gemeente Wijdemeren is de rentecomponent in de verantwoording in de jaarrekening sinds 2013 buiten beschouwing gelaten.

Om een goede inschatting te krijgen van de totale kosten en opbrengsten, is bij de doorrekening van de grondexploitatie gebruik gemaakt van de eindwaardeberekening.

Geraamde lasten en baten tot voltooiing grondexploitaties.

Naar verwachting wordt de grondexploitatie Porseleinhaven i.p.v. eind 2022, eind 2024 afgerond. De grondexploitaties Nedervecht wordt in 2021 voltooid. De grondexploitatie Ter Syte wordt per ultimo 2020 beëindigd. De gronden gaan over naar de MVA tegen de boekwaarde per 31-12-2020. De boekwaarde ligt ruim onder de getaxeerde marktwaarde.

De nog te maken kosten voor de twee resterende grondexploitaties zullen afgerond € 1.539.000 bedragen, deze bestaan hoofdzakelijk uit het woonrijp maken, plan- en overige kosten. De totaal nog te realiseren opbrengsten worden afgerond op € 3.202.000 geraamd, deze bestaan voor het grootste deel uit grondverkoop ten behoeve van woningbouw.

De eindwaarde van de 2 grondexploitaties is negatief. De voorziening is met per saldo € 120.749 verhoogd om zo gelijk te zijn aan de berekende eindwaarde. De hoogte van de op dit moment getroffen voorziening grondexploitaties bedraagt per ultimo 2020 € 10.055.071 (2019 € 9.934.322).

Uitzettingen korter dan één jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder kunnen als volgt gespecificeerd worden:

	Boekwaarde 31-12-2020	Voorziening oninbaarheid	Balanswaarde 31-12-2020	Balanswaarde 31-12-2019
Vorderingen op openbare lichamen	3.704.858	0	3.704.858	37.591
Verstreckte kasgeldleningen	0			0
Rekening-courant verhoudingen met niet-financiële instellingen	0	0		0
Overige vorderingen	2.424.406	403.644	2.020.762	1.530.020
Overige uitzettingen				
Totaal	6.129.264	403.644	5.725.620	1.567.611

Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:

	Boekwaarde 31-12-2020	Boekwaarde 31-12-2019
Kassaldi	3.593	3.942
Banksaldi	1.341.240	20.938
Totaal	1.344.833	24.879

Schatkistbankieren

Sinds 1 januari 2014 zijn gemeenten verplicht om overtollige middelen in de Rijksschatkist aan te houden. Ingevolge artikel 52c van de BBV wordt in de toelichting op de balans het drempelbedrag vermeld voor het begrotingsjaar waarover verantwoording wordt afgelegd en het totaal aan middelen dat, uitsluitend in het kader van het drempelbedrag, per kwartaal van dat jaar de gemeente buiten 's Rijks schatkist wordt gehouden.

Het drempelbedrag bedraagt 0,75% van het begrotingstotaal. Het drempelbedrag over 2020 was uitgaande van de primaire begroting € 371.000. Behoudens het drempelbedrag zijn er in 2020 geen middelen buiten de schatkist aangehouden.

Overlopende activa

De post overlopende activa kan als volgt onderscheiden worden:

	Boekwaarde 31-12-2020	Boekwaarde 31-12-2019
Vooruitbetaalde bedragen	1.196.679	603.053
Nog te ontvangen bedragen	5.303.454	3.681.562
Totaal	6.500.133	4.284.615

Eigen Vermogen

Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de volgende posten:

	Boekwaarde	Boekwaarde
	31-12-2020	31-12-2019
Algemene reserve	3.001.332	5.004.357
Bestemmingsreserves	14.895.506	16.408.842
Resultaat na bestemming	-1.373.177	-2.229.224
Totaal	16.523.661	19.183.975

Reserves	Boekwaarde	Toevoe-	Verminde-	Bestemming	Verminde-	Boekwaarde	I/S
Omschrijving	1-1-2020	gingen	ringen	resultaat	ringen ter	31-12-2020	
				van vorig	dekking van		
				boekjaar	afschrijvingen		
Algemene reserves							
Resultaat voor bestemming	0	0	0	1.741.224	0	-1.741.224	I
Algemene reserve	5.004.357	0	261.801	0	0	4.742.556	I
Subtotaal	5.004.357	0	261.801	1.741.224	0	3.001.332	
Bestemmingsreserves			0				
Reserve Alg. Open Bejaardenwerk	147.387	0	631	0	0	146.756	S
Reserve Bouwgrondexploitatie	10.000	0	0	0	0	10.000	I
Reserve Volkshuisvesting	663.063	48.000	26.522	177.000	0	507.541	I
Reserve Duurzaamheid	141.701	0	24.050	0	0	117.651	I
Reserve Omgevingswet	555.995	0	177.279	0	0	378.716	I
Reserve Reconstructie LSD	32.500	0	0	0	0	32.500	I
Reserve Begraafplaatsen	8.760	5.880	0	0	0	14.640	S
Reserve Sociaal Domein	906.039	0	0	311.000	0	595.039	I
Reserve Arbeidsmarktwerking	447.499	0	111.732	0	0	335.767	I
Reserve Rationeel Wegbeheer	5.904.235	622.535	10.000	0	577.418	5.939.352	S
Reserve Recreatie en Toerisme	207.349	0	27.310	0	0	180.039	S
Reserve Verkeer	379.895	-175.900	0	0	0	203.995	I
Reserve Inburgering	133.631	0	103.650	0	0	29.981	I
Reserve Onderhoud gebouwen	1.246.054	0	305.779	0	0	940.275	S
Reserve Bruggen	14.392	0	0	0	0	14.392	I
Reserve Speeltoestellen	175.750	0	0	0	0	175.750	S
Reserve MOP Onderwijshuisvesting	154.770	0	0	0	0	154.770	I
Reserve Groeninrichting	237.986	0	6.752	0	0	231.234	S
Reserve Afschrijving activa	4.585.323	133.770	0	0	256.729	4.462.364	S
Res. Revitalisering Meenthof	456.513	0	0	0	31.770	424.743	I
Subtotaal	16.408.842	634.285	793.705	488.000	865.916	14.895.506	
Totaal reserves	21.413.199	634.285	1.055.506	2.229.224	865.916	17.896.838	

In de staat van reserves is I (incidenteel) en S (structureel)

Op de volgende pagina's geven wij per reserve de bestemming aan en een toelichting op de stortingen en onttrekkingen:

Algemene reserve (alle bedragen in euro's)

Onderstaand het verloop van de algemene reserve in 2020. Op het saldo per 31-12-2020 moet nog het resultaat 2020 na bestemming in mindering worden gebracht.

Saldo 1-1-2020	5.004.357
Af: Resultaatbestemming rekening 2019 (saldo)	1.741.224
Af: Resultaatbestemming 2019	54.000
Af: Overschot budget rekenkamerce. 2019	10.848
Af: IJclub Nederhorst den Berg, 1/3 regeling	60.000
Af: SV Graveland, 1/3 regeling	132.843
Af: Meerjarig veiligheidsplan	4.109
Saldo 31-12-2020	3.001.332

Bestemmingsreserves

De nota en reserves en voorzieningen is eind 2017 door de raad vastgesteld. De nota wordt in de loop van 2021 geactualiseerd.

Reserve Algemeen Open Bejaardenwerk

De bestemmingsreserve Algemeen Open Bejaardenwerk dient als ondersteuning van het algemeen open bejaardenwerk. In 2020 worden verstrekte maaltijden aan ouderen in mindering gebracht op deze reserve.

Saldo 1-1-2020	147.387
Af: Per saldo restitutie maaltijdvergoeding	631
Saldo 31-12-2020	146.756

Bouwgrondexploitatie

Het bedrag in deze reserve ad. € 10.000 dient ter dekking van een nog op te stellen structuurvisie.

Saldo 1-1-2020	10.000
Geen mutaties 2020	0
Saldo 31-12-2020	10.000

Volkshuisvesting

De bestemmingsreserve Volkshuisvesting is ingesteld per december 2017 met als doel betaalbare woningbouw in de gemeente Wijdemeren te stimuleren. Het maximum van deze reserve is vastgesteld op € 2.000.000. Bij de vaststelling van de notagrondbeleid 2020 is besloten de reserve Volkshuisvesting om te zetten in de reserve Stimulering ruimtelijke ontwikkelingen. De feitelijke instelling van deze reserve, onder gelijktijdige opheffing van de reserve Volkshuisvesting, vindt plaats bij de herziening van de nota Reserves en voorzieningen in 2021.

Saldo 1-1-2020	663.063
Af: Resultaatbestemming 2019	177.000
Bij: Opbrengst grondverkoop Dennenlaan	48.000
Af: Onderzoek duurzame huisvesting gemeentehuis	26.522
Saldo 31-12-2020	507.541

Duurzaamheid

De bestemmingsreserve Duurzaamheid is in het leven geroepen om extra duurzaamheidsmaatregelen te kunnen uitvoeren.

Saldo 1-1-2020	141.701
Af: Watertappunt (50%) en bijdrage RES 2020	24.050
Saldo 31-12-2020	117.651

Omgevingswet

Deze reserve ingesteld om de kosten van implementatie van de omgevingswet voor een deel te kunnen dekken. In 2020 worden de gemaakte externe kosten en de salarislasten van de secretaris omgevingswet t.l.v. deze reserve gebracht.

Saldo 1-1-2020	555.995
Kosten in het kader van invoering omgevingswet	177.279
Saldo 31-12-2020	378.716

Reconstructie Oud-Loosdrechtsdijk (OLD)

De bestemmingsreserve Reconstructie Oud-Loosdrechtsdijk dient voor het realiseren van de reconstructie van de Oud-Loosdrechtsdijk bij het dorpscentrum. Er zijn in 2020 geen mutaties geweest. Bij de vaststelling van de begroting 2021 is besloten deze reserve in 2021 te laten vrijvallen.

Saldo 1-1-2020	32.500
Geen mutaties	0
Saldo 31-12-2020	32.500

Begraafplaatsen

De bestemmingsreserve Begraafplaatsen dient ter financiering van toekomstige aanpassingen aan de graven. De middelen zijn voldaan door particulieren t.b.v. toekomstige werkzaamheden aan de graven.

Saldo 1-1-2020	8.760
Bij: Onderhoud graven 2019 en 2020	5.880
Saldo 31-12-2020	14.640

Sociaal Domein

De bestemmingsreserve Sociaal Domein dient ter neutralisatie van de extra uitgaven in het kader van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning. Bij de resultaatbestemming van de jaarrekening 2019 besloten van het tekort 2019 een bedrag van € 311.000 ten laste van deze reserve te brengen.

Saldo 1-1-2020	906.039
Af: Resultaatbestemming rekening 2019	311.000
Saldo 31-12-2020	595.039

Arbeidsmarktwerking

Deze in 2018 ingestelde reserve is een budget op basis van het door de regio op te stellen "Marktwerkingsplan 2019" en een plan van de gemeente. In 2019 is het plan "Werken naar werk" ter uitvoering door de raad vastgesteld. Besloten is daarbij om van deze reserve € 197.400 te voldoen aan de regio ter gedeeltelijke financiering van het plan. De totale bijdrage aan de regio wordt geraamd op afgerond € 260.000. In 2020 is door de regio voor bijna € 111.732 uitgegeven.

De niet door de regio bekleemde middelen ad € 250.100 zijn ter financiering van de uitvoering van het gemeentelijke plan m.b.t. dit onderwerp. In 2020 zijn door de gemeente geen uitgaven gedaan.

Saldo 1-1-2020	447.499
Af: Arbeidsmarktwerking via Regio	111.732
Saldo 31-12-2020	335.767

Rationeel Wegbeheer

De bestemmingsreserve Rationeel wegbeheer dient voor de bekostiging van toekomstig (groot) onderhoud en ter dekking van de kapitaallasten van investeringen aan gemeentelijke verhardingen. In 2017 heeft de raad de lange termijn kapitaalbehoefte wegbeheer 2018-2021 vastgesteld. De bijdrage aan deze reserve bedraagt voor 2020 € 622.535.

Saldo 1-1-2020	5.904.235
Bij: Jaarlijkse structurele storting	622.535
Af: Kapitaallasten investeringen wegen	577.418
Af: Bijdrage aan straatreiniging	10.000
Saldo 31-12-2020	5.939.352

Recreatie en toerisme

De bestemmingsreserve Recreatie en toerisme dient ter financiering van uitgaven op het gebied van recreatie en toerisme. Deze reserve werd in voorgaande jaren gevoed met 10% van de opbrengsten uit toeristen- en forensenbelasting. Bij de voorjaarsrapportage 2020 is besloten de storting over 2020 achterwege te laten.

Saldo 1-1-2020	207.349
Bij: 10% van forensen- en toeristenbelastingen	0
Af: Diverse bijdragen recreatie en toerisme	27.310
Saldo 31-12-2020	180.039

Reserve Verkeer

De bestemmingsreserve Verkeer dient voor (toekomstige) investeringen inzake verkeers(veiligheids) -maatregelen.

Bij de voorjaarsrapportage is besloten, dat er geen storting aan de reserve over 2020 wordt toegevoegd. In deze reserve is een geormerkte subsidie opgenomen voor uitvoering plannen m.b.t. verkeerslawaaai te 's Graveland van in totaal € 175.900, dit bedrag moet conform de BBV-bepalingen worden overgeboekt naar vooruitontvangen bedragen.

Saldo 1-1-2020	379.895
Af: Onttrekking subsidie Verkeerslawaaai	175.900
Saldo 31-12-2020	203.995

Reserve Inburgering

Deze bestemmingsreserve dient voor de bekostiging van de kosten van inburgering.

Saldo 1-1-2020	133.631
Af: Dekking van uitgaven vluchtelingen en inburgering.	103.650
Saldo 31-12-2020	29.981

Reserve Onderhoud Gebouwen

Deze reserve is bestemd voor egalisatie van de kosten van (groot) onderhoud van de gemeentegebouwen. Eind 2019 is een meerjarenonderhoudsplan vastgesteld voor de periode 2019-2028. Bij de voorjaarsrapportage is besloten in 2020 geen storting in deze reserve te doen. In 2020 is in totaal voor afgerond € 306.000 aan onderhoud gebouwen uitgevoerd. Deze uitgaven worden ten laste van deze reserve gebracht.

Saldo 1-1-2020	1.246.054
Bij: Geen storting	0
Af: Onderhoud div. gebouwen	305.779
Saldo 31-12-2020	940.275

Bruggen

De bestemmingsreserve Bruggen dient voor (toekomstige) investeringen inzake bruggen. Er zijn in 2020 geen mutaties geweest.

Saldo 1-1-2020	14.392
Geen mutaties	0
Saldo 31-12-2020	14.392

Speeltoestellen

De reserve Speeltoestellen is bedoeld voor de dekking van toekomstige uitgaven inzake speeltoestellen. Volgend uit het plan herinrichting speelplekken wordt een deel van de inrichtingskosten gedekt uit deze reserve.

Bij de voorjaarsnota is besloten de geplande storting 2020 achterwege te laten. Er zijn in 2020 geen uitgaven gedaan.

Saldo 1-1-2020	175.750
Bij: Geen storting van bijdrage	0
Saldo 31-12-2020	175.750

MOP Onderwijshuisvesting

De bestemmingsreserve MOP dient ter bekostiging van de uitgaven van het meerjarenonderhoudsplan in het kader van de onderwijshuisvesting. Bij de vaststelling van het plan inzake de integrale kindcentra is besloten deze bestemmingsreserve aan te wenden ter dekking van de ineens af te schrijven boekwaarde van de betrokken schoolpanden. Evenals in voorgaande jaren, zijn er in 2020 geen mutaties geweest.

Saldo 1-1-2020	154.770
Geen mutaties	0
Saldo 31-12-2020	154.770

Groeninrichting

Bij de voorjaarsrapportage is besloten in 2020 de structurele storting in de reserve niet toe te passen .

De evaluatie van het boombeleidsplan voor een maximaal bedrag van € 30.000 wordt aan deze reserve te onttrokken. In 2020 bedroegen de gemaakte kosten 6.752 (2019 € 12.014).

Saldo 1-1-2020	237.986
Bij: Geen storting in reserve	0
Af: Onttrekking t.b.v. evaluatie bomenbeleids-	6.752
Saldo 31-12-2020	231.234

Revitalisering Meenthof

De reserve revitalisering Meenthof dient ter dekking van een deel van de kosten die worden gemaakt in het kader van de revitalisering van de Meenthof. De uitgaven 2020 worden gedekt uit de reserve. Deze onttrekking wordt toegevoegd aan de reserve afschrijving activa.

Saldo 1-1-2020	456.513
Bij: Geen storting in reserve	0
Af: Onttrekking kosten herontwikkeling Meenthof,	31.770
Saldo 31-12-2020	424.743

Afschrijving activa

De bestemmingsreserve Afschrijving activa (RAA) wordt gevormd door onttrekking uit andere bestemmingsreserves waarbij sprake is van investeringen met een economisch nut, waarvan de afschrijvingen gedekt worden door die reserves.

Saldo 1-1-2020	4.585.323
Bij: Overboeking uit reserve Revit. Meenthof Herontwikkeling Meenthof	31.770
Bij: Grondverkoop Dennenlaan t.b.v. dekking krediet Tiny Houses	102.000
Af: Dekking van diverse afschrijvingen	256.729
Saldo 31-12-2020	4.462.364

Voorzieningen

Omschrijving	Boekwaarde 1-1-2020	Toevoegingen	Vrijval	Aanwending	Boekwaarde 31-12-2020
Voorz. Pensioen ex- en huidige	1.651.778	204.715			1.856.493
Voorziening liquidatie B.S.W.W.	9.900			9.900	0
Voorziening bestemmingsplannen	226.005	0	226.005		0
Voorziening afkoopson Knorr-terrein	0	53.587			53.587
Voorziening Afvalstoffenheffing	123.478			123.478	0
Voorziening VGRP	6.002.353	417.269		10.000	6.409.622
Balanspost voorzieningen	8.013.514	675.571	226.005	143.378	8.319.702
Voorziening dubieuze debiteuren	245.844	192.500		34.700	403.644
Voorziening grondexploitaties	9.934.322	120.749			10.055.071
Totaal voorzieningen	18.193.680	988.820	226.005	178.078	18.778.417

Op de balans zijn de voorzieningen van Porseleinhaven (voorheen Loosdrechts Terras) en Nedervecht conform de BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) in mindering gebracht op de voorraden, terwijl de voorziening Dubieuze Debiteuren in mindering is gebracht op de vorderingen (Debiteuren).

Hieronder geven wij per voorziening de bestemming aan:

Afvalstoffenheffing

De voorziening Afvalstoffenheffing is onderdeel van de kostendekkendheid van de lasten en baten van de inzameling en verwerking van huishoudelijk afval. De voorziening bedroeg aan het begin van 2020 ruim € 123.000. Deze middelen zijn als onderdeel van tariefberekening 2020 vrijgevallen.

Voorziening bestemmingsplannen

De voorziening bestemmingsplannen is bestemd voor het dekken van de kosten nodig voor het, in het kader van de implementatie van de omgevingswet, op te stellen omgevingsplan. Deze voorziening voldoet echter niet aan de definitie van de BBV en moet vrijvallen ten gunste van de exploitatie 2020. Voornoemde kosten zullen echter wel worden gemaakt.

Om die reden wordt bij de resultaatbestemming van de jaarrekening voorgesteld om de vrijgevallen middelen toe te voegen aan de reserve Omgevingswet.

Voorzieningen pensioenen huidige en ex-wethouders

In 2013 is in overeenstemming met de nieuwe regels van de BBV een bedrag gestort voor de nog niet ingegane pensioenen van ex-wethouders. Jaarlijks worden aan de hand van actuariële berekening de benodigde omvang van deze voorziening

berekend en op het vereiste niveau gebracht. Ook voor de thans in functie zijnde wethouders wordt een actuariële berekening voor de pensioenen uitgevoerd. In de berekening per ultimo 2020 is de rekenrente van 0,30% naar 0,08% verlaagd.

Voorziening VGRP

In verband met gewijzigde BBV-voorschriften is de Reserve VGRP omgevormd tot een voorziening. De storting, dan wel onttrekking betreft het saldo tussen lasten en baten inzake de uitgevoerde rioolwerkzaamheden en de gerealiseerde opbrengsten. De niet uitgevoerde rioolwerkzaamheden worden in een latere fase uitgevoerd en aan de voorziening onttrokken. Het in 2018 vastgestelde GRP 2018-2021 is ambitieus. Tot op heden zijn de doelen uit het plan, om uiteenlopende redenen, ten dele gerealiseerd. De opgebouwde voorziening dient als gedeeltelijke buffer voor deze toekomstige investeringen. Verder wordt jaarlijks een bedrag van € 10.000 onttrokken als bijdrage voor de straatreiniging.

Voorziening Dubieuze debiteuren

De voorziening dubieuze debiteuren is bedoeld voor het afboeken van vorderingen in verband met oninbaarheid. De onttrekking is het bedrag van de oninbare vorderingen in 2020. Het saldo per 31 december is het bedrag van de debiteuren die als dubieus aangemerkt worden en bedraagt € 403.644. Het saldo per ultimo 2019 bedroeg € 245.844.

Voorziening GREXEN (Porseleinhaven en Nedervecht)

De voorziening GREXEN dient ter dekking van een eventueel negatief exploitatieresultaat van de grondexploitaties. De grondexploitaties zijn evenals in 2020, begin 2021 doorgelicht en de cijfers herzien door een in grondzaken gespecialiseerd extern bureau. De uitkomst van deze herziening heeft ertoe geleid dat een aanpassing van de hoogte van de voorzieningen van de Grexen nodig is. De herziening is berekend op de verwachte eindwaarde. De voorziening Porseleinhaven is met € 237.028 verhoogd en de voorziening Nedervecht is verlaagd met € 116.279, totaal verhoging € 120.749. De totale omvang van de voorzieningen komt hiermee per ultimo 2020 op € 10.055.071 (2019 € 9.934.322).

Vaste Schulden met een looptijd langer dan 1 jaar

De onderverdeling van de in de balans opgenomen langlopende schulden is als volgt:

	Boekwaarde	Boekwaarde
	per 31-12-2020	per 31-12-2019
Obligatieleningen		
Onderhandse leningen		
- binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen		
- binnenlandse banken en overige financiële instellingen	20.214.509	14.511.901
- Openbare lichamen	6.533.333	6.766.667
- binnenlandse bedrijven		
- overige binnenlandse sectoren		
- buitenlandse instellingen		
Totaal leningen	26.747.842	21.278.568
Door derden belegde gelden		
Waarborgsommen	2.450	2.450
Verplichtingen uit hoofde van financial lease-overeenkomsten		
Totaal	26.750.292	21.281.018

In onderstaand overzicht wordt het verloop weergegeven van de vaste schulden over het jaar 2020:

	Saldo	Vermeer- deringen	Aflossingen	Saldo
	31-12-2019			31-12-2020
Obligatieleningen				
Onderhandse leningen	21.278.568	8.000.000	2.530.726	26.747.842
Door derden belegde gelden				
Waarborgsommen	2.450	0	0	2.450
Verplichtingen uit hoofde van financial lease-overeenkomsten				
Totaal	21.281.018	8.000.000	2.530.726	26.750.292

Rentelasten 2020 vaste schulden > 1 jaar: € 457.143 (2019 € 494.384).

Aflossingen op korte termijn 2021 (< 1 jaar): € 2.648.045.

Vlottende Passiva

Onder de vlottende passiva zijn opgenomen:

	Boekwaarde	Boekwaarde
	per 31-12-2020	per 31-12-2019
Schulden < 1 jaar	12.199.910	4.811.533
Overlopende passiva	3.972.370	5.525.674
Totaal	16.172.280	10.337.207

Netto-vlottende schulden

De in de balans opgenomen kortlopende schulden kunnen als volgt gespecificeerd worden:

Aard/omschrijving	Boekwaarde per 31-12-2020	Boekwaarde per 31-12-2019
Kasgeldleningen aangegaan bij openbare lichamen als bedoeld in artikel 1a, van de Wet Fido	5.000.000	0
Overige kasgeldleningen	0	0
Bank- en girosaldi	2.640.774	864.009
Overige schulden	4.559.136	3.947.524
Totaal	12.199.910	4.811.533

Overlopende passiva

De specificatie van de post overlopende passiva is als volgt:

Aard/omschrijving	Boekwaarde per 31-12-2020	Boekwaarde per 31-12-2019
Vooruit ontvangen bedragen	3.481.585	0
Van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen, nog te besteden voorschotten op specifieke uitkeringen	175.900	0
Nog te betalen bedragen	3.796.470	5.525.674
Totaal	7.453.955	5.525.674

Toelichting gegarandeerde geldleningen

Het in de balans opgenomen bedrag voor verstrekte waarborgen aan natuurlijke- en rechtspersonen kan als volgt naar de aard van de geldlening gespecificeerd worden:

Aard/omschrijving	Oorspronkelijk bedrag	Percentage borgstelling	Boekwaarde 31-12-2020	Boekwaarde 31-12-2019
Gegarandeerde geldleningen (100%)	1.411.000	100%	766.000	892.000
Gegarandeerde geldleningen (50%)	75.092.000	50%	53.906.000	56.369.000
Totaal	76.503.000		54.672.000	57.261.000

Gebeurtenissen na balansdatum

In 2019 was daar ineens "Het COVID-19 (corona) met grootschalige gevolgen voor de samenleving en uiteraard ook voor de gemeente. Zie voor een nadere toelichting de paragraaf Corona. Na 31-12-2020 domineert Covid-19 nog altijd ons leven. Mede daardoor is er geen sprake van andere gebeurtenissen na balansdatum.

5. Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening

In de tellingen kunnen afrondingsverschillen van € 2 voorkomen.

Programma	Lasten	Baten	Saldo vóór bestemming	Mutaties reserves	Saldo na bestemming
Bestuur en burger	3.072.929	-291.631	2.781.298	-10.848	2.770.450
Veiligheid	3.392.536	-47.937	3.344.599	-4.109	3.340.490
Openbare ruimte	9.889.274	-6.429.937	3.459.337	-266.424	3.192.913
Economische zaken, Recreatie en Toerisme	1.313.755	-329.196	984.559	-45.657	938.902
Sociaal Domein	24.678.158	-8.162.637	16.515.521	-729.302	15.786.219
Natuur en Milieu	704.943	-25.100	679.843	-24.050	655.793
Ruimtelijke Ontwikkeling	4.386.232	-3.493.931	892.301	-27.279	865.022
Saldo Programmaplan	47.437.828	-18.780.369	28.657.459	-1.107.670	27.549.789
Overhead	7.771.262	-88.566	7.682.696	-179.467	7.503.229
Algemene baten & lasten	1.050.442	-34.730.283	-33.679.841	0	-33.679.841
Subtotaal	8.821.704	-34.818.849	-25.997.145	-179.467	-26.176.612
Totalen Programmarekening	56.259.532	-53.599.218	2.660.314	-1.287.137	1.373.177

6. Exploitatie resultaat voor en na bestemming

In de BBV (Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten) is als eis gesteld dat er een onderscheid wordt gemaakt tussen het gerealiseerde resultaat vóór en na bestemming. Hiermee wordt bedoeld inzicht te geven de samenstelling van het resultaat. De bestemming van het resultaat wordt expliciet in het besluit tot vaststelling van de jaarrekening opgenomen. De bestemming heeft alleen betrekking op mutaties van reserves gedurende het jaar 2020 en heeft geen betrekking op het resultaat over 2020.

Exploitatieresultaat exclusief mutaties reserves m.b.t. exploitatie	2.660.314
Bij: Toevoeging reserves m.b.t. exploitatie	634.285
Af: Onttrekking reserves m.b.t. exploitatie	1.921.422
Exploitatieresultaat na mutaties reserves m.b.t. exploitatie	1.373.177

Overzicht van het verschil tussen het saldo van de gewijzigde Begroting 2020 en Rekening 2020

	Begroting	Rekening	Afwijking	
Lasten	58.131.185	56.259.532	1.871.653	
Baten	-55.995.349	-53.599.218	-2.396.131	
Saldo vóór bestemming	2.135.836	2.660.314	-524.478	(*)
Mutaties reserves	-1.792.335	-1.287.137	-505.198	
Saldo na bestemming	343.501	1.373.177	-1.029.676	

(*) De afwijkingen zijn bij de programmaverantwoording toegelicht en deze maakt onderdeel uit van de jaarstukken

Afwijkingen per programma

	Saldi vóór bestemming *				Verklaring afwijking op pagina
	Begroting	Rekening	Afwijking	Afwijking in %	
1. Bestuur en Burger	2.760.069	2.781.298	21.229	0,77%	pag. 141
2. Veiligheid	3.132.303	3.344.599	212.296	6,78%	pag. 143
3. Openbare Ruimte	3.187.942	3.459.337	271.395	8,51%	pag. 145/146
4. Economische zaken, Recreatie & Toerisme	1.073.125	984.559	-88.566	-8,25%	pag. 148
5. Sociaal Domein	16.493.439	16.515.521	22.082	0,13%	pag. 150/151
6. Natuur en Milieu	768.812	679.843	-88.969	-11,57%	pag. 153
7. Ruimtelijke Ontwikkeling	1.068.989	892.301	-176.688	-16,53%	pag. 155/157
Overhead	7.768.207	7.682.696	-85.511	-1,10%	pag. 159/160
Algemene baten en lasten	-34.117.050	-33.679.841	437.209	-1,28%	pag. 161
Onvoorzien	0	0	0	0,00%	
Totaal vóór bestemming	2.135.836	2.660.314	524.478	24,56%	

* Afwijking bedrag/gedeeld door begroot bedrag.

Prog.no.	Programma omschrijving	Taakveld BBV	Omschrijving taakveld BBV	Rekening 2019	Begroot na wijziging 2020	Rekening 2020	Afwijking tussen begroting en rekening 2020	V=voordeel; N=Nadeel
P001	Bestuur en burger	0.2	Burgerzaken	€ 396.590	€ 586.903	€ 406.596	€ 180.307	V
		5.6	Media	€ 21.093	€ 21.101	€ 21.691	€ -590	N
		6.1	Samenkracht en burgerparticipatie		€ 100.000	€ 95.979	€ 4.021	V
		0.1	Bestuur	€ 1.080.429	€ 1.656.665	€ 1.901.849	€ -245.184	N
		0.4	Overhead	€ 1.735.565	€ 395.400	€ 355.183	€ 40.217	V
		0.10	Mutaties reserves	€ -77.052	€ -39.400	€ -10.848	€ -28.552	N
Totaal P001				€ 3.156.625	€ 2.720.669	€ 2.770.450	€ -49.781	N
P002	Veiligheid	1.1	Crisisbeheersing en brandweer	€ 2.196.439	€ 2.533.793	€ 2.810.117	€ -276.324	N
		1.2	Openbare orde en veiligheid	€ 519.912	€ 622.810	€ 559.547	€ 63.263	V
		3.1	Economische ontwikkeling	€ 321	€ 6.700	€ 4.240	€ 2.460	V
		3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	€ -32.820	€ -31.000	€ -29.304	€ -1.696	N
		0.10	Mutaties reserves	€ -31.310	€ -43.700	€ -4.109	€ -39.591	N
Totaal P002				€ 2.652.542	€ 3.088.603	€ 3.340.490	€ -251.887	N
P003	Openbare ruimte	2.1	Verkeer en vervoer	€ 2.886.760	€ 3.187.572	€ 3.228.451	€ -40.879	N
		2.4	Economische havens en waterwegen	€ 155.665	€ 174.036	€ 161.344	€ 12.692	V
		5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	€ 1.449.567	€ 1.377.649	€ 1.326.981	€ 50.668	V
		7.2	Riolering	€ -770.244	€ -921.032	€ -859.743	€ -61.289	N
		7.3	Afval	€ -575.472	€ -616.600	€ -544.836	€ -71.764	N
		7.4	Milieu-beheer		€ 10.000		€ 10.000	V
		7.5	Begraafplaatsen en crematoria	€ -40.035	€ -23.683	€ 147.141	€ -170.824	N
		0.10	Mutaties reserves	€ -68.467	€ -102.482	€ -266.424	€ 163.942	V
		Totaal P003				€ 3.037.774	€ 3.085.460	€ 3.192.913
P004	Economische zaken, R&T	2.1	Verkeer en vervoer	€ -32.645	€ -10.200	€ -12.320	€ 2.120	V
		3.1	Economische ontwikkeling	€ 154.939	€ 140.247	€ 150.205	€ -9.958	N
		5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	€ 2.138.716	€ 928.078	€ 837.322	€ 90.756	V
		8.1	Ruimtelijke ordening	€ 7.034	€ 15.000	€ 9.353	€ 5.647	V
		0.10	Mutaties reserves	€ -1.530.863	€ -49.447	€ -45.657	€ -3.790	N
Totaal P004				€ 737.181	€ 1.023.678	€ 938.902	€ 84.776	V
P005	Sociaal domein	4.2	Onderwijshuisvesting	€ 567.260	€ 670.295	€ 635.922	€ 34.373	V
		4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	€ 647.014	€ 804.345	€ 660.278	€ 144.067	V
		5.1	Sportbeleid en activering	€ 212.400	€ 413.161	€ 408.997	€ 4.164	V
		5.2	Sportaccommodaties	€ 402.880	€ 541.952	€ 490.896	€ 51.056	V
		5.3	Cultuurpres., -productie en -participatie	€ 105.801	€ 91.373	€ 66.604	€ 24.769	V
		5.6	Media	€ 336.257	€ 333.458	€ 345.523	€ -12.065	N
		5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	€ 147.441	€ 151.612	€ 173.109	€ -21.497	N
		6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	€ 207.681	€ 1.353.347	€ 1.274.308	€ 79.039	V
		6.3	Inkomensregelingen	€ 1.122.917	€ 1.351.850	€ 1.122.365	€ 229.485	V
		6.4	Begeleide participatie	€ 3.809.533	€ 1.872.107	€ 2.155.526	€ -283.419	N
		6.5	Arbeidsparticipatie		€ 436.500	€ 333.491	€ 103.009	V
		6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	€ 1.941.645	€ 2.163.000	€ 1.908.551	€ 254.449	V
		6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	€ 22.231	€ 1.567.300	€ 1.962.892	€ -395.592	N
		6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	€ 4.105.395	€ 3.772.350	€ 3.857.671	€ -85.321	N
		6.81	Geëscaleerde zorg 18+		€ -321.000	€ -224.129	€ -96.871	N
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	€ 79.967	€ 210.336	€ 185.182	€ 25.154	V		
7.1	Volksgezondheid	€ 1.186.010	€ 1.081.453	€ 1.158.335	€ -76.882	N		
5.4	Musea	€ 10.700	€ -	€ -	€ -			
0.10	Mutaties reserves	€ 42.567	€ -970.857	€ -729.302	€ -241.555	N		
Totaal P005				€ 14.947.700	€ 15.522.582	€ 15.786.218	€ -263.636	N
P006	Natuur en milieu	7.4	Milieu-beheer	€ 635.126	€ 768.812	€ 679.843	€ 88.969	V
		0.10	Mutaties reserves		€ -67.500	€ -24.050	€ -43.450	N
Totaal P006				€ 635.126	€ 701.312	€ 655.793	€ 45.519	V
P007	Ruimtelijke ontwikkeling	0.5	Treasury	€ -14.724	€ -14.373	€ -14.087	€ -286	N
		0.8	Overige baten en lasten	€ -42.088	€ -180.000	€ -440.312	€ 260.312	V
		5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	€ 8.158			€ -	
		8.1	Ruimtelijke ordening	€ 385.659	€ 628.468	€ 547.197	€ 81.271	V
		5.4	Musea	€ 33.454	€ 90.529	€ 14.325	€ 76.204	V
		8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	€ 988.634	€ -	€ 120.749	€ -120.749	N
		8.3	Wonen en bouwen	€ 467.919	€ 544.365	€ 664.430	€ -120.065	N
		0.10	Mutaties reserves	€ -46.205	€ -358.100	€ -27.279	€ -330.821	N
Totaal P007				€ 1.780.807	€ 710.889	€ 865.023	€ -154.134	N
P998	Algemene baten en lasten	0.5	Treasury	€ -90.435	€ -104.006	€ -106.693	€ 2.687	V
		0.61	OZB woningen	€ -4.908.234	€ -5.013.644	€ -5.115.750	€ 102.106	V
		0.62	OZB niet-woningen	€ -1.267.689	€ -1.486.200	€ -1.365.121	€ -121.079	N
		0.64	Belastingen overig	€ 531.849	€ 368.300	€ 711.907	€ -343.607	N
		0.7	Algemene en overige uitk. Gem.fonds	€ -25.201.418	€ -27.247.000	€ -27.481.589	€ 234.589	V
		0.8	Overige baten en lasten	€ 74.015	€ 5.800	€ 142.089	€ -136.289	N
		3.4	Economische promotie	€ -693.427	€ -640.300	€ -464.684	€ -175.616	N
		0.4	Overhead	€ 67.427	€ -	€ -	€ -	
		8.3	Wonen en bouwen	€ 239.406	€ -	€ -	€ -	
		0.10	Mutaties reserves	€ -658.585	€ -	€ -	€ -	
Totaal P998				€ -31.907.092	€ -34.117.050	€ -33.679.841	€ -437.209	N
P999	Overhead	0.5	Treasury	€ -2.190	€ -1.896	€ -1.870	€ -26	N
		0.8	Overige baten en lasten	€ 4.781	€ -	€ -	€ -	
		0.4	Overhead	€ 7.571.994	€ 7.770.103	€ 7.684.567	€ 85.536	V
		0.10	Mutaties reserves	€ -386.024	€ -160.849	€ -179.467	€ 18.618	V
Totaal P999				€ 7.188.562	€ 7.607.358	€ 7.503.230	€ 104.128	V
Eindtotaal				€ 2.229.224	€ 343.501	€ 1.373.177	€ -1.029.676	N

Wat heeft het gekost?

Programma 1	Rekening 2019	Begroting 2020	Rekening 2020	Afwijking
Lasten	3.624.509	2.998.069	3.072.929	-74.860
Baten	-390.832	-238.000	-291.631	53.631
Saldo vóór bestemming	3.233.677	2.760.069	2.781.298	-21.229
Mutaties reserves	-77.052	-39.400	-10.848	-28.552
Saldo na bestemming	3.156.625	2.720.669	2.770.450	-49.781

Per taakveld

Taakveld BBV	Omschrijving taakveld BBV	Lasten apparaat	Materiele lasten	Kapitaal-lasten	Totaal lasten	Baten	Saldo voor bestemming	Mutaties reserves	Saldo na bestemming
0.1	Bestuur		1.913		1.913	11	1.902		1.902
0.2	Burgerzaken	453	223	11	687	281	407		407
0.4	Overhead	355			355		355		355
5.6	Media		22		22		22		22
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie		96		96		96		96
0.10	Mutaties reserves							-11	-11
Eindtotaal		808	2.254	11	3.073	292	2.781	-11	2.770

Verschillen tussen begroting 2020 en realisatie 2020

Rijlabels	Programma omschrijving	Taakveld BBV	Omschrijving taakveld BBV	Rekening 2019	Begroot na wijziging 2020	Rekening 2020	Afwijking tussen begroting en rekening 2020	V=voordeel; N=Nadeel
P001	Bestuur en burger	0.2	Burgerzaken	767	824	687	137	V
		5.6	Media	21	21	22	-1	N
		6.1	Samenkracht en burgerparticipatie		100	96	4	V
		0.1	Bestuur	1.101	1.658	1.913	-255	N
		0.4	Overhead	1.736	395	355	40	V
		0.10	Mutaties reserves	11			0	
Totaal P001				3.635	2.998	3.073	-75	N

Rijlabels	Programma omschrijving	Taakveld BBV	Omschrijving taakveld BBV	Rekening 2019	Begroot na wijziging 2020	Rekening 2020	Afwijking tussen begroting en rekening 2020	V=voordeel; N=Nadeel
P001	Bestuur en burger	0.2	Burgerzaken	-371	-237	-281	44	V
		0.1	Bestuur	-20	-1	-11	10	V
		0.4	Overhead	0		0	0	
		0.10	Mutaties reserves	-88	-39	-11	-29	N
Totaal P001				-479	-277	-302	25	V
				3.157	2.721	2.770	-50	N

Toelichting verschillen

<i>Toelichting per taakveld programma 1 (exclusief mutaties reserves)</i>	<i>Bedragen x € 1.000</i>	
<i>Het programma Bestuur en Burger kent op product niveau een aantal onder- en overschrijdingen. Op totaalniveau is het saldo van lasten en baten in dit programma hoger dan de raming 2020. Hierna worden de grootste afwijkingen per taakveld toegelicht.</i>		
Taakveld 0.1 Bestuur: Hogere lasten met name door de dotatie aan de voorziening pensioen huidige wethouders op basis actuariële berekening, per saldo toename € 177.000. De rentestand van bijna 0% is van grote invloed op de omvang van deze dotatie (zie ook RIB).	177	N
Taakveld 0.1 Bestuur: De salariskosten en overige kosten van het college zijn hoger dan de raming. De overschrijding wordt vnl. veroorzaakt doordat het aantal inwoners van de gemeente boven de 24.000 is uitgekomen. Als gevolg hiervan zijn de salarissen van de collegeleden rechtspositioneel verhoogd. Verder wordt de overschrijding veroorzaakt door de op basis van de rechtspositie aan de burgemeester uitgekeerde verhuiskostenvergoeding.	55	N
Taakveld 0.1 Bestuur: Betreft hogere dan geraamde kosten van de accountant voor de uitgevoerde werkzaamheden	20	N
Taakveld 0.1 Bestuur: Betreft hogere dan geraamde kosten van de huisadvocaat voor uitgevoerde werkzaamheden in diverse dossiers.	27	N
Taakveld 0.1 Bestuur: De overige lasten zijn per saldo onderschreden.	24	V
Taakveld 0.2 Burgerzaken: De lasten inzake het verstrekken van documenten zijn per saldo € 18.000 lager dan geraamd. Een uitschieter zijn de reisdocumenten, de uitgifte van deze documenten is door corona ver achtergebleven bij de overige documenten. Onderschrijding reisdocumenten uitgaven € 48.000, overschrijding lasten overige documenten per saldo € 30.000. Zie ook bij baten.	18	V
Taakveld 0.2 Burgerzaken: Voor 2020 was een ontwikkelbudget beschikbaar van € 25.000. Door corona zijn er nauwelijks uitgaven gedaan.	22	V
Taakveld 0.2 Burgerzaken: De aan het taakveld toegerekende salarislasten zijn per saldo lager dan geraamd.	96	V
Taakveld 0.4 Communicatie: De toegerekende salarislasten zijn per saldo lager dan geraamd.	40	V
Taakveld 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie: Overig per saldo	4	V
	Totaal lasten	75 N
Baten:		
Taakveld 0.2 Burgerzaken: De baten zijn hoger, doordat de ontvangen leges voor met name huwelijken, naturalisaties en rijbewijzen aanzienlijk hoger zijn dan begroot. Zie ook lasten.	44	V
Taakveld 0.10 Mutatie reserves. De lagere onttrekking aan de algemene reserve wordt veroorzaakt doordat de uitgaven voor de bestuursadviseur niet zijn doorgegaan.	28	N
Overige per saldo	9	V
	Totaal baten	25 V
	Verklaring afwijking saldo vóór bestemming	50 N

Mutaties Reserves:

De mutaties betreffen vrijval van (-) of stortingen in (+) onderstaande reserves.

Reserve	Bedrag in €	Toelichting
Af: Algemene reserve	-10.848	Overheveling budget Rekenkamer van 2019 naar 2020
Totaal mutaties reserves	-10.848	Saldo diverse mutaties

Wat heeft het gekost?

Programma 2	Rekening 2019	Begroting 2020	Rekening 2020	Afwijking
Lasten	2.736.959	3.180.303	3.392.536	-212.233
Baten	-53.108	-48.000	-47.937	-63
Saldo vóór bestemming	2.683.851	3.132.303	3.344.599	-212.296
Mutaties reserves	-31.310	-43.700	-4.109	-39.591
Saldo na bestemming	2.652.542	3.088.603	3.340.490	-251.887

Per taakveld

bedragen x € 1.000										
Taakveld	BBV	Omschrijving taakveld BBV	Lasten apparaat	Materiele lasten	Kapitaal-lasten	Totaal lasten	Baten	Saldo voor bestemming	Mutaties reserves	Saldo na bestemming
1.1		Crisisbeheersing en brandweer	134	2.673	3	2.810		2.810		2.810
1.2		Openbare orde en veiligheid	455	123	0	578	19	560		560
3.1		Economische ontwikkeling		4		4		4		4
3.3		Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen					29	-29		-29
0.10		Mutaties reserves							-4	-4
Eindtotaal			589	2.800	3	3.393	48	3.345	-4	3.340

Verschillen tussen begroting 2020 en realisatie 2020

Uitgaven U									
Prog.no.	Programma omschrijving	Taakveld BBV	Omschrijving taakveld BBV	Rekening 2019	Begroot na wijziging 2020	Rekening 2020	Afwijking tussen begroting en rekening 2020	V=voordeel; N=Nadeel	
P002	Veiligheid	1.1	Crisisbeheersing en brandweer	2.195	2.535	2.810	-275	N	
		1.2	Openbare orde en veiligheid	541	639	578	61	V	
		3.1	Economische ontwikkeling	0	7	4	2	V	
Totaal P002				2.737	3.180	3.393	-212	N	

Inkomsten									
Prog.no.	Programma omschrijving	Taakveld BBV	Omschrijving taakveld BBV	Rekening 2019	Begroot na wijziging 2020	Rekening 2020	Afwijking tussen begroting en rekening 2020	V=voordeel; N=Nadeel	
P002	Veiligheid	1.1	Crisisbeheersing en brandweer	1	-1		-1	N	
		3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-33	-31	-29	-2	N	
		0.10	Mutaties reserves	-31	-44	-4	-40	N	
Totaal P002				-84	-92	-52	-40	N	
Saldo programma Bestuur				2.653	3.089	3.340	-252	N	

<i>Toelichting per taakveld programma 2 (exclusief mutaties reserves)</i>	<i>Bedragen x € 1.000</i>	
<i>Het programma Veiligheid kent op taakveldniveau een aantal onder- en overschrijdingen. Op totaalniveau is het saldo van lasten en baten in dit programma hoger dan de raming 2020. Per saldo is de overschrijding volledig toe te rekenen aan de kosten voor Covid-19. Hierna worden de grootste afwijkingen per taakveld toegelicht.</i>		
Taakveld 1.1. Crisisbeheersing en brandweer: De overschrijding op deze post is volledig terug te voeren op de extra Covid-19 kosten. Zie daartoe ook de paragraaf Corona. De na de najaarsnota geraamde uitgaven bedragen € 213.000. De hier verantwoorde werkelijke uitgaven bedragen in totaal € 468.000.	255	N
Taakveld 1.1. Crisisbeheersing en brandweer: De overige onder dit taakveld verantwoordende uitgaven zijn per saldo met € 20.000 overschreden. Belangrijkste oorzaak is de toerekening van de salarislasten aan de taakvelden.	20	N
Taakveld 1.2. Openbare orde en veiligheid: Voor het maken van het meerjarenveiligheidsplan is uit de algemene reserve een totaalbudget gereserveerd van € 75.000. Tot en met 2019 was van dit budget € 31.000 aangewend. In de voorjaarsrapportage is besloten het nog beschikbare budget voor de uitvoering van het veiligheidsplan waarvoor vanuit ad. € 44.000 te onttrekken aan de algemene reserve en toe te voegen aan het budget 2020. Door de coronapandemie is maar een klein deel van deze kosten uitgegeven. De feitelijke onttrekking aan de algemene reserve in het kader van uitvoering veiligheidsplan bedraagt in 2020 € 4.100. Zie ook de mutatie van de algemene reserve, deze is eveneens met afgerond € 40.000 onderschreden.	40	V
Taakveld 1.2. Openbare orde en veiligheid: Voor het houden van toezicht op jachthavens zijn in 2020 extra middelen beschikbaar gesteld. Hoofdzakelijk door corona zijn de geraamde extra kosten, slechts ten dele uitgegeven.	19	V
Taakveld 1.2. Openbare orde en veiligheid: De overige mutaties op dit taakveld bedragen per saldo, daaronder bevinden zich lagere lasten buro Halt, dierenopvang, oud- en nieuw e.d.	21	V
Taakveld 1.2. Openbare orde en veiligheid: De overige onder dit taakveld verantwoordende uitgaven zijn per saldo met € 20.000 overschreden. Belangrijkste oorzaak is de toerekening van de salarislasten aan de taakvelden.	20	N
Overige taakvelden. Diverse kleine afwijkingen t.o.v. de raming	3	V
Verklaring afwijking saldo vóór bestemming (lasten)	212	N

Mutaties Reserves:

De mutaties betreffen vrijval van (-) of stortingen in (+) onderstaande reserves.

Reserve	Bedrag in €	Toelichting
Af: Algemene reserve	-4.109	Onttrekking in het kader van ontwikkeling van het meerjarig Veiligheidsplan
Totaal mutaties reserves	-4.109	Saldo diverse mutaties

Wat heeft het gekost?

Programma 3	Rekening 2019	Begroting 2020	Rekening 2020	Afwijking
Lasten	10.045.662	10.000.342	9.889.274	111.068
Baten	-6.939.422	-6.812.400	-6.429.937	-372.463
Saldo vóór bestemming	3.106.241	3.187.942	3.459.338	-271.396
Mutaties reserves	-68.467	-102.482	-266.424	163.942
Saldo na bestemming	3.037.774	3.085.460	3.192.913	- 107.453

Per taakveld

Taakveld BBV	Omschrijving taakveld BBV	Lasten apparaat	Materiele lasten	Kapitaal-lasten	Totaal lasten	Baten	Saldo voor bestemming	Mutaties reserves	Saldo na bestemming
2.1	Verkeer en vervoer	1.001	1.461	806	3.268	40	3.228	0	3.228
2.4	Economische havens en waterwegen	68	59	34	161		161		161
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	0	1.294	54	1.348	21	1.327		1.327
7.2	Riolering	377	1.319	655	2.351	3.211	-860		-860
7.3	Afval		2.284		2.284	2.828	-545		-545
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	189	255	33	476	329	147		147
0.10	Mutaties reserves							-266	-266
Eindtotaal		1.635	6.672	1.583	9.889	6.430	3.459	-266	3.193

Verschillen tussen begroting 2020 en realisatie 2020

Rijlabels	Programma omschrijving	Taakveld BBV	Omschrijving taakveld BBV	Rekening 2019	Begroot na wijziging 2020	Rekening 2020	Afwijking tussen begroting en rekening 2020	V=voordeel; N=Nadeel
P003	Openbare ruimte	2.1	Verkeer en vervoer	3.048	3.405	3.268	137	V
		2.4	Economische havens en waterwegen	156	174	161	13	V
		5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	1.450	1.378	1.348	29	V
		7.2	Riolering	2.704	2.437	2.351	86	V
		7.3	Afval	2.368	2.273	2.284	-11	N
		7.4	Milieubeheer		10		10	V
		7.5	Begraafplaatsen en crematoria	320	323	476	-153	N
		0.10	Mutaties reserves	802	45	628	-583	N
Totaal P003				10.848	10.045	10.518	-472	N

Rijlabels	Programma omschrijving	Taakveld BBV	Omschrijving taakveld BBV	Rekening 2019	Begroot na wijziging 2020	Rekening 2020	Afwijking tussen begroting en rekening 2020	V=voordeel; N=Nadeel
P003	Openbare ruimte	2.1	Verkeer en vervoer	-161	-218	-40	-178	N
		5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	0		-21	21	V
		7.2	Riolering	-3.475	-3.359	-3.211	-147	N
		7.3	Afval	-2.944	-2.890	-2.828	-61	N
		7.5	Begraafplaatsen en crematoria	-360	-347	-329	-18	N
		0.10	Mutaties reserves	-870	-148	-895	747	V
Totaal P003				-7.810	-6.960	-7.325	365	V
Saldo programma Openbare Ruimte				3.038	3.085	3.193	-107	N

Toelichting per taakveld van programma 3 (exclusief mutatie reserves)	Bedragen x € 1.000	
<p>Het programma Openbare ruimte kent op product niveau een aantal onder- en overschrijdingen. Op totaalniveau is het saldo van lasten en baten in dit programma hoger dan de raming 2020. Hierna worden de grootste afwijkingen per taakveld toegelicht.</p>		
<p>Taakveld 2.1 Verkeer en vervoer: Onderhoud wegen De uitgaven in het kader van regulier en projectmatig onderhoud zijn per saldo met € 19.000 onderschreden. Raming € 591.000, uitgaven € 572.000.</p>	19	V
<p>Taakveld 2.1 Verkeer en vervoer: Openbare verlichting Openbare verlichting. De uitgaven voor regulier onderhoud aan de openbare verlichting zijn in 2020 hoger dan de raming en de uitgaven in voorgaande jaren.</p>	28	N
<p>Taakveld 2.1 Verkeer en vervoer: Belastingen en verzekeringen Betreft een naverrekening van de CAR verzekering, dit betreft de kosten voor periode 2018 tot en met 2020, totaal € 20.000. Verder zijn de waterschapslasten m.b.t. gemeentelijke eigendommen over een van periode 2018-2020 opgelegd. Onderschrijding in voorgaande jaren, overschrijding 2020 afgerond € 21.000.</p>	41	N
<p>Taakveld 2.1 Verkeer en vervoer: Bruggen De uitgaven voor regulier en groot onderhoud aan de bruggen zijn lager dan de raming € 114.000 geraamd, uitgaven € 96.000</p>	18	V
<p>Taakveld 2.1 Verkeer en vervoer: Onderzoek en advies De lasten van dit product zijn aanzienlijk hoger dan geraamd.</p>	16	N
<p>Taakveld 2.1 Verkeer en vervoer: Verkeersbeleidsplan. In 2019 is gestart met het opstellen van een verkeersbeleidsplan voor de gemeente. De uitvoering daarvan vindt in 2019, 2020 en 2021 plaats. Tegenover de voor 2020 geraamde uitgaven ad. € 45.000 staan de werkelijke uitgaven ad. € 21.000. Voltooiing beleidsplan in 2021.</p>	24	V
<p>Taakveld 2.1 Verkeer en vervoer: Betreft het saldo van overschrijdingen en onderschrijdingen t.o.v. de geraamde bedragen in kader Verkeer en vervoer. In dit bedrag is een onderschrijding van de toegerekende kosten met € 82.000 verdisconteerd. Zie ook overschrijding toegerekende salarislaster bij riool.</p>	157	V
<p>Taakveld 2.4 Economische havens en waterwegen. Betreft onderschrijding van de kosten van slootwerk in waterwegen.</p>	14	V
<p>Taakveld 5.7 Openbaar groen en openluchtrecreatie Er is een bedrag geraamd van € 50.000 t.b.v. het opstellen van een beleidsplan groenbeheer. Deze werkzaamheden zijn in 2020 niet uitgevoerd. Besloten is deze uitgaven rechtstreeks ten laste van de algemene reserve te brengen. Er heeft geen onttrekking aan de algemene reserve plaatsgevonden.</p>	50	V
<p>Taakveld 5.7 Openbaar groen en openlucht recreatie De kosten van ziekten en plagen zijn € 19.000 hoger dan geraamd, met name de kosten voor bestrijding van de eikenprocessierups en de ratten heeft aanzienlijk hogere lasten met zich gebracht. Daar staat tegenover bij de burger verhaalde kosten voor de bestrijding van de eikenprocessierups.</p>	19	N
<p>Taakveld 7.2 Riolering Onder dit taakveld worden de directe kosten m.b.t. de riool verantwoord. Ingezet is op meer voorbereiding en uitvoering in eigen beheer. De onderzoekskosten zijn derhalve wederom fors onderschreden, de toegerekende salarislaster daarentegen zijn € 95.000 hoger dan de raming. Aan de voorziening riool is een bedrag van € 417.000 toegevoegd, dat is € 239.000 meer dan geraamd. Per saldo bedraagt de onderschrijding van de lasten t.o.v. de raming € 86.000</p>	86	V
<p>Taakveld 7.5 Lijkbezorging De overschrijding van de uitgaven wordt veroorzaakt door het regulier en groot onderhoud aan de aula Loosdrecht en de schade aan de aula Kortenhoef. De geplande kosten onderhoud aula Loosdrecht komen voor een belangrijk deel t.l.v. de reserve onderhoud gebouwen. De schade aan de aula Kortenhoef is vergoed door de verzekering. Zie ook bij de baten.</p>	106	N

Taakveld 7.5 Lijkbezorging De overige hogere lasten lijkbezorging , wordt voor € 42.000 veroorzaakt door hogere toegerekende salarislasten.	47	N
TOTAAL LASTEN	111	V
BATEN:		
Taakveld 2.1. Verkeer en vervoer In 2018 is in de rekening een ontvangen subsidie voor verkeerslawaaai toegevoegd aan de bestemmingsreserve Verkeer. Uit de regels van de BBV blijkt dat dit bedrag onder de vlottende passiva moet worden verantwoord. Dit betreft de correctie van deze post uit 2018. Dit is een technische wijziging en is niet van invloed op het resultaat.	176	N
Taakveld 5.7 Openbaar groen en openluchtrecreatie De kosten van ziekten en plagen zijn € 19.000 hoger dan geraamd. Zie ook bij lasten. Een deel van de kosten is doorbelast aan de aanvragers van verwijdering.	14	V
Taakveld 7.2 Rioolheffing. Zie ook de toelichting onder de uitgaven. De geraamde opbrengsten bedroegen totaal € 3.347.500. per saldo is een bedrag van € 3.205.000 als opbrengsten verantwoord. Dit wordt vnl. veroorzaakt door een vrijstelling op panden met een oppervlakte tot 20m2. Deze opbrengsten zijn niet van invloed op de exploitatie, maar zijn onderdeel van een kostendekkend complex. De vrijstelling is m.i.v. 2021 weer ingetrokken.	142	N
Taakveld 7.3 Afvalstoffenheffing. De opbrengsten afvalstoffenheffing zijn per saldo € 61.000 lager dan geraamd. De opbrengsten uit de aanslagen zijn € 42.000 lager en de volledig vrij te vallen voorziening, die is gevormd uit van de van de GAD retour ontvangen middelen, is € 19.000 lager dan geraamd.	61	N
Taakveld 7.5 Lijkbezorging De opbrengsten van lijkbezorging in 2020 zijn geraamd op € 340.000. De werkelijke opbrengsten zijn € 50.000 lager en uitgekomen op € 290.000. Oorzaak minder begrafenissen en daaraan gekoppelde grafrechten, alsmede minder verlengingen van bestaande grafrechten.	50	N
Taakveld 7.5 Lijkbezorging Door een ongeval met noodlottige afloop is een schade ontstaan aan de aula Kortenhoeve. De verzekering heeft de schade vergoed. Zie ook 7.5 bij de lasten.	30	V
Overig (per saldo)	3	V
TOTAAL BATEN	382	N
VERKLARING AFWIJKING SALDO VÓÓR BESTEMMING	271	N

Mutaties Reserves: De mutaties betreffen vrijval van (-) of stortingen in (+) onderstaande reserves.

Reserve	Bedrag in €	Toelichting
Bij: Rationeel wegbeheer	622.535	Storting in reserve Rationeel wegbeheer
Bij: Begraafplaatsen	5.880	Storting ontvangen bedragen onderhoud graven
Af: Rationeel wegbeheer	-587.418	Onttrekking van kapitaallasten in kader investeringen wegen (vnl.)
Af: Verkeer	-175.900	Correctie ontvangen subsidie Verkeerslawaaai, moet worden verantwoord als vooruitontvangen bedragen (zie ook onder baten)

Af: Onderhoud gebouwen	-91.831	Uitvoering MJOP komt t.l.v. reserve Onderhoud gebouwen
Af: Afschrijving activa	-22.938	Vrijval t.b.v. dekking afschrijvingen
Af: Algemene reserve	-10.000	Resultaatbestemming 2019 t.b.v. Oorlogsmonument
Af: Groen	-6.752	Evaluatie bomenbeleidsplan t.l.v. reserve Groen
Totaal mutaties reserves	-266.424	Saldo diverse mutaties

Wat heeft het gekost?

Programma 4	Rekening 2019	Begroting 2020	Rekening 2020	Afwijking
Lasten	2.578.249	1.424.825	1.313.755	111.070
Baten	-310.205	-351.700	-329.196	-22.504
Saldo vóór bestemming	2.268.044	1.073.125	984.559	88.566
Mutaties reserves	-1.530.863	-49.447	-45.657	-3.790
Saldo na bestemming	737.181	1.023.678	938.902	84.776

Per taakveld

Taakveld BBV	Omschrijving taakveld BBV	Lasten apparaat	Materiele lasten	Kapitaal- lasten	Totaal lasten	Baten	Saldo voor bestemming	Mutaties reserves	Saldo na bestemming
☐ 2.1	Verkeer en vervoer	0	39		39	52	-12		-12
☐ 3.1	Economische ontwikkeling		140	10	150		150		150
☐ 5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	163	926	27	1.115	277	837		837
☐ 8.1	Ruimtelijke ordening		9		9		9		9
☐ 0.10	Mutaties reserves							-46	-46
Eindtotaal		163	1.114	37	1.314	329	985	-46	939

Verschillen tussen begroting 2020 en realisatie 2020

Uitgaven		U						x 1.000	
Prog.no.	Programma omschrijving	Taakveld BBV	Omschrijving taakveld BBV	Rekening 2019	Begroot na wijziging 2020	Rekening 2020	Afwijking tussen begroting en rekening 2020		V=voordeel; N=Nadeel
☐ P004	Economische zaken, recreatie en toerisme	☐ 2.1	Verkeer en vervoer	9	42	39	2		V
		☐ 3.1	Economische ontwikkeling	155	140	150	-10		N
		☐ 5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	2.408	1.228	1.115	113		V
		☐ 8.1	Ruimtelijke ordening	7	15	9	6		V
		☐ 0.10	Mutaties reserves	93	-3		-3		N
Totaal P004				2.671	1.422	1.314	108		V

Inkomsten				x 1.000				
Prog.no.	Programma omschrijving	Taakveld BBV	Omschrijving taakveld BBV	Rekening 2019	Begroot na wijziging 2020	Rekening 2020	Afwijking tussen begroting en rekening 2020	V=voordeel; N=Nadeel
P004	Economische zaken, recreatie en toerisme	2.1	Verkeer en vervoer	-41	-52	-52	0	V
		5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-269	-300	-277	-23	N
		0.10	Mutaties reserves	-1.624	-47	-46	-1	N
Totaal P004				-1.934	-398	-375	-24	N
Saldo programma Openbare Ruimte				737	1.024	939	85	V

Toelichting per taakveld van programma 4 (exclusief mutatie reserves)

Bedragen x € 1.000

Het programma Economische zaken, recreatie en toerisme kent op taakveldniveau een aantal onder- en overschrijdingen. Op totaalniveau is het saldo van lasten en baten in dit programma lager dan de raming 2020. Hierna worden de afwijking op taakveld 5.7 Openbaar groen en (hier van toepassing) **openluchtrecreatie** toegelicht.

Taakveld 5.7 Openbaar groen en openluchtrecreatie (baten en lasten)

De uitgaven in het kader van de projecten uit het gebiedsakkoord worden volledig extern gefinancierd. De uitgaven zijn in 2020 € 30.000 hoger dan de raming. Dit wordt gecompenseerd door hogere bijdrage derden.

0 B

Taakveld 5.7 Openbaar groen en openluchtrecreatie (lasten):

De aan dit taakveld toegerekende salarislasten zijn per saldo € 60.000 lager dan de raming, dit komt mede doordat een bedrag van € 32.000 is verantwoord onder de kosten van het gebiedsakkoord.

60 V

Taakveld 5.7 Openbaar groen en openluchtrecreatie (lasten) :

In de jaarrekening 2019 is een nog te betalen bijdrage aan derden voor recreatie en toerisme van € 20.000 verantwoord. Deze kosten worden niet in rekening gebracht en vallen vrij in 2020.

20 V

Taakveld 5.7 Openbaar groen en openluchtrecreatie (lasten):

De uitgaven voor de exoten w.o. cabomba zijn veel lager dan geraamd. Raming € 20.000, uitgaven € 3.000.

17 V

Overige taakvelden onder dit programma (lasten en baten):

Overschrijding overige lasten onder dit taakveld per saldo

8 N

TOTAAL LASTEN EN BATEN

89 V

Mutaties Reserves:

De mutaties betreffen vrijval van (-) of stortingen in (+) onderstaande reserves.

(Bedragen x € 1)

Reserve	Bedrag in €	Toelichting
Af: Recreatie en toerisme	-27.310	Onttrekking t.b.v. financiering div. recreatieve activiteiten
Af: Afschrijving activa	-18.347	Vrijval afschrijving activa
Totaal mutaties reserves	-45.657	Saldo diverse mutaties

Wat heeft het gekost?

Programma 5	Rekening 2019	Begroting 2020	Rekening 2020	Afwijking
Lasten	20.244.533	28.067.323	24.678.158	3.389.165
Baten	-5.339.400	-11.573.884	-8.162.638	3.411.247
Saldo vóór bestemming	14.905.133	16.493.439	16.515.520	- 22.081
Mutaties reserves	42.567	-970.857	-729.302	-241.555
Saldo na bestemming	14.947.700	15.522.582	15.786.218	-263.636

Per taakveld

Taakveld BBV	Omschrijving taakveld BBV	Lasten apparaat	Materiele lasten	Kapitaal- lasten	Totaal lasten	Baten	Saldo voor bestemming	Mutaties reserves	Saldo na bestemming
4.2	Onderwijshuisvesting	17	348	449	814	178	636		636
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	118	595		712	52	660		660
5.1	Sportbeleid en activering		436	18	454	45	409		409
5.2	Sportaccommodaties	29	556	100	684	193	491		491
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie		83		83	17	67		67
5.6	Media	7	333	5	346		346		346
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	0	134	39	173		173		173
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	472	843	75	1.390	116	1.274		1.274
6.3	Inkomensregelingen	771	7.363		8.134	7.012	1.122		1.122
6.4	Begeleide participatie	571	1.585		2.156	0	2.156		2.156
6.5	Arbeidsparticipatie		337		337	4	333		333
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)		1.912		1.912	3	1.909		1.909
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+		2.016		2.016	53	1.963		1.963
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-		3.858		3.858		3.858		3.858
6.81	Geëscaleerde zorg 18+		123		123	347	-224		-224
6.82	Geëscaleerde zorg 18-		185		185		185		185
7.1	Volksgezondheid	517	639	3	1.159	1	1.158		1.158
0.10	Mutaties reserves							-729	-729
Eindtotaal		2.501	21.346	689	24.536	8.021	16.516	-729	15.786

Verschillen tussen begroting 2020 en realisatie 2020

uitgaven		U					x 1.000	
Progr. No.	Programma omschrijving	Taakveld BBV	Omschrijving taakveld BBV	Rekening 2019	Begroot na wijziging 2020	Rekening 2020	Afwijking tussen begroting en rekening 2020	V=voordeel; N=Nadeel
P005	Sociaal domein	4.2	Onderwijshuisvesting	769	823	814	9	V
		4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	715	870	712	158	V
		5.1	Sportbeleid en activering	212	413	454	-41	N
		5.2	Sportaccommodaties	556	730	684	46	V
		5.3	Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	106	91	83	8	V
		5.6	Media	336	335	346	-11	N
		5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	147	152	173	-21	N
		6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	1.738	1.438	1.390	47	V
		6.3	Inkomensregelingen	4.292	11.778	8.134	3.644	V
		6.4	Begeleide participatie	3.842	1.882	2.156	-274	N
		6.5	Arbeidsparticipatie		437	337	99	V
		6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	1.949	2.171	1.912	259	V
		6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	199	1.867	2.016	-148	N
		6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	4.105	3.772	3.858	-85	N
		6.81	Geëscaleerde zorg 18+		18	123	-105	N
		6.82	Geëscaleerde zorg 18-	80	210	185	25	V
		7.1	Volksgezondheid	1.186	1.081	1.159	-78	N
		5.4	Musea	11	0		0	
		0.10	Mutaties reserves	1.897	0		0	
Totaal P005				22.142	28.067	24.536	3.531	V

Inkomsten							x 1.000	
Progr. no.	Programma omschrijving	Taakveld BBV	Omschrijving taakveld BBV	Rekening 2019	Begroot na wijziging 2020	Rekening 2020	Afwijking tussen begroting en rekening 2020	V=voordeel; N=Nadeel
P005	Sociaal domein	4.2	Onderwijshuisvesting	-201	-153	-178	25	V
		4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	-68	-66	-52	-14	N
		5.1	Sportbeleid en activering			-45	45	V
		5.2	Sportaccommodaties	-153	-188	-193	5	V
		5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie			-17	17	V
		5.6	Media		-1		-1	N
		6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	-1.530	-84	-116	32	V
		6.3	Inkomensregelingen	-3.169	-10.426	-7.012	-3.414	N
		6.4	Begeleide participatie	-33	-10	0	-10	N
		6.5	Arbeidsparticipatie			-4	4	V
		6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-8	-8	-3	-5	N
		6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	-177	-300	-53	-247	N
		6.81	Geëscaleerde zorg 18+		-339	-347	8	V
		7.1	Volksgezondheid	0		-1	1	V
		0.10	Mutaties reserves	-1.855	-971	-729	-242	N
Totaal				-7.194	-12.545	-8.750	-3.795	N
				14.948	15.523	15.786	-264	N

Toelichting per taakveld van programma 5 (exclusief mutaties reserves)	Bedragen x € 1.000	
<p>Het programma Sociaal domein kent op taakveldniveau een aantal onder- en overschrijdingen. Op totaalniveau is het saldo van lasten en baten in dit programma lager dan de raming 2020.</p>		
<p>Continuïteitsbijdrage: Het Rijk en de VNG hebben landelijk een continuïteitsbijdrage ingesteld om de continuïteit van voorzieningen in het sociaal domein tijdens de coronacrisis te borgen. Deze continuïteitsbijdrage strekt zich uit over een aantal van de onderstaande taakvelden. De totale continuïteitsbijdrage bedraagt voor Wijdmeren in 2020 totaal € 260.000. Dat is nagenoeg gelijk aan de totale overschrijding van dit programma. Zie ook de toelichting in paragraaf 8. Corona en onderstaande toelichting per taakveld.</p>		
<p>Taakveld 4.2 Onderwijshuisvesting (baten): De hogere baten komen voor het merendeel uit hogere verhuuropbrengsten/vergoedingen voor kinderopvang en sporthallen.</p>	25	V
<p>Taakveld 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken (baten en lasten) De lagere lasten worden grotendeels verklaard door lagere kosten bij het leerlingenvervoer BO, voorschoolse voorzieningen peuters en onderwijsachterstanden. De lagere lasten zijn veelal Corona gerelateerd. <i>De continuïteitsbijdrage bedraagt € 15.538.</i></p>	144	V
<p>Taakveld 5.1 Sportbeleid en activering (baten en lasten): Deze hogere lasten komen voor het merendeel voort uit het lokaal sportakkoord. Deze worden grotendeels gedekt door de subsidie ad € 35.000 van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.</p>	4	V
<p>Taakveld 5.2 Sportaccommodaties (baten en lasten) : Deze lagere lasten worden grotendeels verklaard door lagere kosten in het gebruik van binnensport accommodaties (corona gerelateerd).</p>	51	V
<p>Taakveld 5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie (baten en lasten): De uitgaven voor cultuur zijn lager dan geraamd (corona gerelateerd). Daarnaast hebben wij van de Provincie Noord Holland een subsidie ontvangen van € 16.713 voor het verlenen van incidentele subsidie noodsteun regionale en culturele infrastructuur.</p>	25	V
<p>Taakveld 5.6 Media (baten en lasten) De hogere lasten worden grotendeels verklaard door hogere kosten bij de kapitaallasten en subsidie Probiblio.</p>	12	N
<p>Taakveld 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie (baten en lasten): De lagere lasten hebben te maken met minder huisvestingskosten van accommodaties sociaal domein en lagere subsidie (?) en/of salariskosten (?) bij inloophuizen.</p>	71	V
<p>Taakveld 6.3 Inkomensregelingen (baten en lasten) De lagere lasten hebben te maken met lagere sociale uitkeringen bij o.a. BBZ en Jeugdsport en Cultuurfonds. In deze kosten zijn tevens de uitkeringen in het kader van de Tozo regeling verantwoord. Zie ook paragraaf 8. Corona.</p>	229	V
<p>Taakveld 6.4 Begeleide participatie (baten en lasten): De hogere lasten hebben vooral te maken met extra inhuur bij de uitvoering voorzieningen WMO, de Programma Sturing SD(Regio) Uitvoeringskosten WMO en de WSP RE-integratie.</p>	283	N

Taakveld 6.5 Arbeidsparticipatie (baten en lasten) Op het taakveld Arbeidsparticipatie blijven middelen onbesteed op kosten inburgering en re-integratie WWB.	103	V
Taakveld 6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO) (baten en lasten): Het taakveld Maatwerkvoorzieningen (WMO) laat een onderuitputting zien op de inkomensoverdrachten op de taak WMO begeleiding ZIN. <i>De continuïteitsbijdrage bedraagt € 42.365</i>	254	V
Taakveld 6.71 Maatwerkdienstverlening 18+ (baten en lasten) De hogere lasten op het taakveld maatwerkdienstverlening 18+ hebben vooral te maken met bijdragen aan huishouding ihkv de WMO huishoudelijke zorg ZIN en WMO begeleiding PGB. <i>De continuïteitsbijdrage bedraagt € 131.372.</i>	395	N
Taakveld 6.72 Maatwerkdienstverlening 18- (baten en lasten): De hogere lasten op het taakveld maatwerkdienstverlening 18- hebben vooral te maken met bijdragen aan huishouding ihkv de Jeugd (18-) Regio G&V. <i>De continuïteitsbijdrage bedraagt € 63.423.</i>	85	N
Taakveld 6.81 Geëscaleerde zorg 18+ De hogere lasten op het taakveld geëscaleerde zorg 18+ hebben vooral te maken met inkomensoverdrachten ihkv Beschermd wonen. <i>De continuïteitsbijdrage bedraagt € 7.349</i>	97	N
Taakveld 6.82 Geëscaleerde zorg 18- (lasten): De lagere lasten op het taakveld geëscaleerde zorg 18- hebben te maken met lagere inkomensoverdrachten aan de GR B&V ihkv Veilig thuis.	25	V
Taakveld 7.1 Volksgezondheid. De hogere lasten zijn veelal Corona gerelateerd.	77	N
Overige taakvelden onder dit programma (lasten en baten): Onderschrijving overige lasten onder dit taakveld per saldo	44	V
TOTAAL LASTEN EN BATEN	22	N

Mutaties Reserves:

De mutaties betreffen vrijval van (-) of stortingen in (+) onderstaande reserves.

Reserve	Bedrag in €	Toelichting
Af: Algemene reserve	-44.000	Budgetverhoging bij resultaatbestemming rekening 2019
Af: Bejaardenwerk	-631	Bijdrage maaltijdenvergoeding
Af: Arbeidsmarktwerking	-111.732	Uitaven regio in het kader plan arbeidsmarktwerking
Af: Algemene reserve	-192.843	Subsidie in kader 1/3 regeling (2x)
Af: Inburgering	-103.650	Uitgaven inburgeringsprogramma
Af: Onderhoud gebouwen	-136.270	Uitgevoerd onderhoud aan gebouwen sociaal domein
Af: Afschrijving activa	-140.176	Vrijval gelijk aan afschrijving van reguliere activa
Totaal mutaties reserves	729.302	

Wat heeft het gekost?

Programma 6	Rekening 2019	Begroting 2020	Rekening 2020	Afwijking
Lasten	642.649	765.912	704.943	60.969
Baten	-7.524	2.900	-25.100	28.000
Saldo vóór bestemming	635.126	768.812	679.843	88.969
Mutaties reserves	0	-67.500	-24.050	-43.450
Saldo na bestemming	635.126	701.312	655.793	45.519

Per taakveld

bedragen x € 1.000									
Taakveld BBV	Omschrijving taakveld BBV	Lasten apparaat	Materiele lasten	Kapitaal- lasten	Totaal lasten	Baten	Saldo voor bestemming	Mutaties reserves	Saldo na bestemming
7.4	Milieubeheer	103	595	7	705	25	680		680
0.10	Mutaties reserves							-24	-24
Eindtotaal		103	595	7	705	25	680	-24	656

Verschillen tussen begroting 2020 en realisatie 2020

Uitgaven U									
Prog. no.	Programma omschrijving	Taakveld BBV	Omschrijving taakveld BBV	Rekening 2019	Begroot na wijziging 2020	Rekening 2020	Afwijking tussen begroting en rekening 2020	V=voordeel; N=Nadeel	
P006	Natuur en milieu	7.4	Milieubeheer	643	766	705	61	V	
Totaal P006				643	766	705	61	V	
Inkomsten I									
Prog. no.	Programma omschrijving	Taakveld BBV	Omschrijving taakveld BBV	Rekening 2019	Begroot na wijziging 2020	Rekening 2020	Afwijking tussen begroting en rekening 2020	V=voordeel; N=Nadeel	
P006	Natuur en milieu	7.4	Milieubeheer	-8	3	-25	28	V	
		0.10	Mutaties reserves		-68	-24	-43	N	
Totaal P006				-8	-65	-49	-15	N	
Saldo programma Openbare Ruimte				635	701	656	46	V	

Toelichting per taakveld van programma 6 (exclusief mutaties reserves)

Bedragen x € 1.000

Het programma Natuur- en milieu kent op taakveldniveau een aantal onder- en overschrijdingen. Op totaalniveau is het saldo van lasten en baten in dit programma lager dan de raming 2020. Hierna worden de afwijking op taakveld 7.4 Natuur en milieu toegelicht.

Taakveld 7.4 Natuur-en Milieu (lasten)

De reguliere uitgaven in het kader van duurzaamheid zijn lager dan begroot. De uitgaven zijn in 2020 met name gegaan naar gesubsidieerde projecten. Deze uitgaven zijn budgettair neutraal. Verder is in voorbereiding de energietransitie, feitelijke uitgaven zijn beperkt toegepast.

67 V

Taakveld 7.4 Natuur- en Milieu (lasten):

Betreft de ontvangen bijdrage van de OFGV inzake het resultaat 2019

20 V

Taakveld 7.4 Natuur- en milieu (lasten) :

Het convenant inzake gebiedsgericht grondwaterbeheer 't Gooi is m.i.v. 2020 beëindigd. Vanaf 2020 geen uitgaven.

39 V

Taakveld 7.4 Natuur-en milieu (lasten): De toegerekende salarislasteren zijn hoger dan de raming.	37	N
TOTAAL LASTEN EN BATEN	89	V

Mutaties Reserves:

De mutaties betreffen vrijval/onttrekkingen van (-) of stortingen in (+) onderstaande reserves.

(Bedragen x € 1)

Reserve	Bedrag in €	Toelichting
Af:	-16.740	Onttrekking kosten gemaakt voor de RES
Af: Watertappunt Meenthof	-7.310	Onttrekking kosten 50% watertappunt
Totaal mutaties reserves	-24.050	Saldo diverse mutaties

Wat heeft het gekost?

Programma 7	Rekening 2019	Begroting 2020	Rekening 2020	Afwijking
Lasten	9.097.677	3.148.538	4.386.232	-1.237.694
Baten	-7.270.665	-2.079.549	-3.493.931	1.414.382
Saldo vóór bestemming	1.827.012	1.068.989	892.301	176.688
Mutaties reserves	-46.205	-358.100	-27.279	-330.821
Saldo na bestemming	1.780.807	710.889	865.022	-154.133

Grondexploitatie

Programma 7	Rekening 2019	Begroting 2020	Rekening 2020	Afwijking (*)
Lasten	1.890.434	1.645.802	2.284.525	-638.723
Baten	-5.417.157	-832.776	-2.117.882	1.285.106
Naar onderhanden werk	4.515.357	-813.026	-45.894	-767.132
Saldo	988.634	0	120.749	-120.749

Overige producten

Programma 7	Rekening 2019	Begroting 2020	Rekening 2020	Afwijking (*)
Lasten	2.691.886	2.315.762	2.147.601	168.161
Baten	-1.853.508	-1.246.773	-1.376.049	129.276
Saldo vóór bestemming	838.378	1.068.989	771.552	297.437
Mutaties reserves	-46.205	-358.100	-27.279	-330.821
Saldo na bestemming	792.173	710.889	744.273	-33.384

Per taakveld

		bedragen x € 1.000							
Taakveld BBV	Omschrijving taakveld BBV	Lasten apparaat	Materiele lasten	Kapitaal-lasten	Totaal lasten	Baten	Saldo voor bestemming	Mutaties reserves	Saldo na bestemming
0.5	Treasury					14	-14		-14
0.8	Overige baten en lasten					440	-440		-440
5.4	Musea	22	3	0	25	11	14		14
8.1	Ruimtelijke ordening	528	136	1	665	118	547		547
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)		2.239	0	2.239	2.118	121		121
8.3	Wonen en bouwen	1.176	255	26	1.457	793	664		664
0.10	Mutaties reserves							-27	-27
Eindtotaal		1.726	2.632	28	4.386	3.494	892	-27	865

Verschillen tussen begroting 2020 en realisatie 2020

Uitgaven		U							x 1.000
Prog.no.	Programma omschrijving	Taakveld BBV	Omschrijving taakveld BBV	Rekening 2019	Begroot na wijziging 2020	Rekening 2020	Afwijking tussen begroting en rekening 2020	V=voordeel; N=Nadeel	
P007	Ruimtelijke ontwikkeling	0.8	Overige baten en lasten	90	90		90	V	
		5.4	Musea	34	91	25	65	V	
		5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	8			0		
		8.1	Ruimtelijke ordening	462	804	665	139	V	
		8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	7.261	833	2.239	-1.406	N	
		8.3	Wonen en bouwen	1.242	1.331	1.457	-126	N	
		0.10	Mutaties reserves	0		150	-150	N	
Totaal P007				9.098	3.149	4.536	-1.388	N	

Inkomsten		Inkomsten							x 1.000
Prog.no.	Programma omschrijving	Taakveld BBV	Omschrijving taakveld BBV	Rekening 2019	Begroot na wijziging 2020	Rekening 2020	Afwijking tussen begroting en rekening 2020	V=voordeel; N=Nadeel	
P007	Ruimtelijke ontwikkeling	0.5	Treasury	-15	-14	-14	0	N	
		0.8	Overige baten en lasten	-132	-270	-440	170	V	
		5.4	Musea	-1		-11	11	V	
		8.1	Ruimtelijke ordening	-77	-176	-118	-58	N	
		8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	-6.272	-833	-2.118	1.285	V	
		8.3	Wonen en bouwen	-774	-786	-793	6	V	
		0.10	Mutaties reserves	-46	-358	-177	-181	N	
Totaal P007				-7.317	-2.438	-3.671	1.234	V	
				1.781	711	865	-154	N	

Programma 7 Toelichting per taakveld (exclusief mutaties reserves)

Bedragen x € 1.000

Het programma Ruimtelijke ontwikkeling kent op product niveau een aantal onder- en overschrijdingen. Op totaalniveau is het saldo van lasten en baten in dit programma hoger dan de raming 2020. Hierna worden de grootste afwijkingen per taakveld toegelicht.

Taakveld 8.1 Ruimtelijke ordening

De in voorgaande jaren opgebouwde voorziening bestemmingsplannen, die was bestemd t.b.v. het maken van het omgevingsplan in het kader van de implementatie van de omgevingswet valt volgens de BBV niet onder de definitie van een voorziening en moet vrijvallen ten gunste van de exploitatie. De middelen kunnen via de resultaatbestemming wel worden toegevoegd aan de reserve Omgevingswet.

226 V

<p>Taakveld 8.1 Ruimtelijke ordening Er zijn een op een aantal locaties voorbereidingen gestart voor woningbouw op particulier initiatief. Daartoe zijn voorbereidingskosten gemaakt door de organisatie, deze worden verhaald op de initiatiefnemers op basis van voorovereenkomsten en anterieure overeenkomsten. Kosten van plannen die geen doorgang vinden, zijn voor rekening van de gemeente, echter deze kosten dienen zo beperkt mogelijk te blijven. De hogere salarislasten op dit taakveld leidt tot lagere salarislasten bij andere producten. Zie verder ook baten .</p>	86	N
<p>Taakveld 5.4 Musea Dit betreft groot onderhoud aan kerktorens. In 2020 zijn de uitgaven beperkt. De uitgaven komen t.l.v. de reserve onderhoud gebouwen. Een overschrijding van de geraamde uitgaven leidt tot een lagere onttrekking aan de reserve.</p>	65	V
<p>Taakveld 0.8 Overige baten en lasten en 8.3 Wonen en bouwen. De op taakveld 0.8 begrote budgetten zijn onderdeel van 8.3. De extra uitgaven op deze twee taakvelden bedragen per saldo € 36.000. Dit betreft met name de aan Sypesteijn betaalde erfpacht van € 15.000, overschrijding van de toegerekende salarislasten met per saldo € 26.000, alsmede de hogere uitgaven van de welstandscie. in combinatie met de uitgaven in het kader van constructieberekeningen, totaal overschrijding € 10.000 . Een aantal andere posten, die onder dit taakveld vallen zijn per saldo met € 15.000 onderschreden.</p>	36	N
<p>Taakveld 8.2 Grondexploitatie (geen bedrijventerreinen) Porseleinhaven. Het saldo van lasten en baten is regulier overgeboekt naar onderhanden werk. De verliesvoorziening is verhoogd op basis van de herziene eindwaarde. Per saldo € 237.000. Zie paragraaf 7. Grondbeleid en de baten.</p>	1.432	N
<p>Taakveld 8.2 Grondexploitatie (geen bedrijventerreinen) Nedervecht. Het saldo van lasten en baten is regulier overgeboekt naar onderhanden werk. Op basis van de herziening van de grondexploitaties kan de verliesvoorziening worden verlaagd met ruim € 116.000. Zie paragraaf 7. Grondbeleid en de baten.</p>	51	V
<p>Taakveld 8.2 Grondexploitatie (geen bedrijventerreinen) Ter Sype. Het saldo van lasten en baten is regulier overgeboekt aan de boekwaarde. Bij de herziening is ter Sype ondergebracht bij de materiele vaste activa (warme gronden) .Zie paragraaf 7. Grondbeleid en de baten.</p>	24	N
<p>Overige (niet nader genoemde afwijkingen)</p>	1	N
Totaal lasten	1.237	N

BATEN:

<p>Taakveld 0.8 Overige lasten en baten Aan- en verkoop gronden. In de raming is er van uitgegaan dat in 2020 voor € 270.000 aan grondverkoop zouden plaatsvinden. De opbrengst bedroeg echter € 440.000, dat is per saldo ruim € 170.000 meer. Van de extra opbrengsten gaat € 150.000 conform raadsbesluit naar de bestemmingsreserves.</p>	170	V
---	-----	---

Taakveld 8.1 Ruimtelijke ordening. Betreft de ontvangen leges, kostenverhaal en anterieure overeenkomsten. De geraamde baten bedragen per saldo € 176.000. Verantwoord is een bedrag van € 118.000.	58	N
Taakveld 8.2 Grondexploitaties (niet bedrijventerrein) Grex Porseleinhaven. Het saldo van lasten en baten is regulier overgeboekt naar onderhanden werk. De verliesvoorziening is verhoogd met € 237.00 op basis van de herziene eindwaarde. Zie paragraaf 7. Grondbeleid en de lasten.	1.195	V
Taakveld 8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerrein) Grex Nedervecht. Het saldo van lasten en baten is regulier overgeboekt naar onderhanden werk. Op basis van de herziening van de grondexploitaties kan de verliesvoorziening worden verlaagd met ruim € 116.000. Zie paragraaf 7. Grondbeleid en de lasten.	65	V
Taakveld 8.2 Grondexploitatie (geen bedrijventerreinen) Ter Sype. Het saldo van lasten en baten is regulier overgeboekt aan de boekwaarde. Bij de herziening is ter Sype ondergebracht bij de materiele vaste activa (warme gronden). Zie paragraaf 7. Grondbeleid en de baten.	24	V
Taakveld 8.3 Bouwen en wonen Betreft de opbrengsten van leges uit verleende omgevingsvergunningen. De opbrengsten van de bouwvergunningen zijn geraamd op € 716.000. Uiteindelijk is de opbrengst op € 696.000 uitgekomen.	20	N
Overige baten (per saldo)	38	V
Totaal baten	1.414	V
VERKLARING AFWIJKING SALDO VÓÓR BESTEMMING	177	V

Mutaties Reserves:

De mutaties betreffen vrijval/onttrekkingen van (-) of stortingen in (+) onderstaande reserves.

(Bedragen x € 1)

Reserve	Bedrag in €	Toelichting
Af: Omgevingswet	-177.279	Onttrekking kosten inzake omgevingswet
Bij: reserve afschrijving activa	102.000	Opbrengst verkoop grond Dennenlaan (dekking investering)
Bij: Reserve volkshuisvesting	48.000	Opbrengst verkoop grond Dennenlaan
Totaal mutaties reserves	-27.279	Saldo diverse mutaties

Wat heeft het gekost?

Algemene baten en lasten	Rekening 2019	Begroting 2020	Rekening 2020	Afwijking
Lasten	346.196	743.150	1.050.442	-307.292
Baten	-32.605.528	-34.860.200	-34.730.283	-129.917
Saldo vóór bestemming	-32.259.332	-34.117.050	-33.679.841	-437.209
Mutaties reserves	-301.185	0	0	0
Saldo na bestemming	-32.560.517	-34.117.050	-33.679.841	-437.209

Per taakveld

Taakveld BBV		Lasten apparaat	Materiele lasten	Kapitaal-lasten	Totaal lasten	Baten	Saldo voor bestemming	Mutaties reserves	Saldo na bestemming
bedragen x € 1.000									
Omschrijving taakveld BBV									
0.5	Treasury		459	-502	-43	64	-107		-107
0.61	OZB woningen		27		27	5.143	-5.116		-5.116
0.62	OZB niet-woningen					1.365	-1.365		-1.365
0.64	Belastingen overig		888		888	176	712		712
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds					27.482	-27.482		-27.482
0.8	Overige baten en lasten		178		178	36	142		142
3.4	Economische promotie					465	-465		-465
Eindtotaal			1.553	-502	1.050	34.730	-33.680		-33.680

Verschillen tussen begroting 2020 en realisatie 2020

Uitgaven								x 1.000	
Prog.no.	Programma omschrijving	Taakveld BBV	Omschrijving taakveld BBV	Rekening 2019	Begroot na wijziging 2020	Rekening 2020	Afwijking tussen begroting en rekening 2020	V=voordeel; N=Nadeel	
P998	Algemene baten en lasten	0.5	Treasury	30	-65	-43	-22	N	
		0.61	OZB woningen	237	253	27	226	V	
		0.64	Belastingen overig	709	550	888	-338	N	
		0.8	Overige baten en lasten	74	6	178	-173	N	
		0.4	Overhead	67	0	0	0		
		8.3	Wonen en bouwen	239	0	0	0		
		0.10	Mutaties reserves	352	0	0	0		
		Totaal P998			1.708	743	1.050	-307	N

Inkomsten								x 1.000	
Prog.no.	Programma omschrijving	Taakveld BBV	Omschrijving taakveld BBV	Rekening 2019	Begroot na wijziging 2020	Rekening 2020	Afwijking tussen begroting en rekening 2020	V=voordeel; N=Nadeel	
P998	Algemene baten	0.5	Treasury	-120	-39	-64	25	V	
		0.61	OZB woningen	-5.145	-5.267	-5.143	-124	N	
		0.62	OZB niet-woningen	-1.268	-1.486	-1.365	-121	N	
		0.64	Belastingen overig	-177	-181	-176	-5	N	
		0.7	overige uitkeringen gemeentefonds	-25.201	-27.247	-27.482	235	V	
		0.8	Overige baten en lasten	0		-36	36	V	
		3.4	Economische promotie	-693	-640	-465	-176	N	
		0.10	Mutaties reserves	-1.010		0	0		
Totaal P998			-33.615	-34.860	-34.730	-130	N		
			-31.907	-34.117	-33.680	-437	N		

<i>Toelichting per taakveld bij Algemene baten en lasten</i>	<i>Bedragen x € 1.000</i>
<i>Het programma Algemene baten en lasten kent op taakveldniveau een aantal onder- en overschrijdingen. Op totaalniveau is het saldo van baten en lasten in dit programma lager dan de raming 2020. Hierna worden de grootste afwijkingen per taakveld toegelicht.</i>	
Taakveld 0.5.Treasury Betreft het saldo van de werkelijk betaalde rente en doorbelaste rente aan de programma's op basis van de omslagrente. Voor 2020 is dit per saldo negatief.	22 N
Taakveld 0.8 Overige baten en lasten Betreft het saldo van de lasten en baten, die onder meer volgen uit de dotatie aan de voorziening dubieuze debiteuren van totaal € 142.000, alsmede te betalen rente aan de belastingdienst in het van kader naheffing Nedvang.	173 N
Taakveld 0.61 en 0.64 Dit betreft de kosten in rekening gebracht door het gastheerschap belasting Hilversum in het kader van uitvoering van de belastingtaken.	112 N
TOTAAL LASTEN	307 N

BATEN:	
Taakveld 0.5 Treasury Betreft hogere dividend van de BNG, dan waarmee was gerekend en opbrengsten uit aangaan van kort geld.	25 V
Taakveld 0.61 en 0.62 Onroerendzaakbelasting De opbrengsten onroerendzaakbelasting zijn € 255.000 lager dan geraamd. In de najaarsrapportage is, na achteraf blijkt, ten onrechte een hogere opbrengst geraamd van € 175.000. De berekening was gebaseerd op onjuiste uitgangspunten. De resterende onderschrijding van € 80.000 wordt vnl. veroorzaakt door achterblijvende areaaluitbreiding, iets lagere waardeontwikkeling en leegstand bedrijven.	255 N
Taakveld 3.4 Economische promotie Forensen- en toeristenbelasting. Dit betreft de realisatie over het belastingjaar 2019 en de raming 2020. De realisatie 2019 is € 135.000 lager dan verantwoord in de rekening 2019. Nader onderzoek zal duidelijk moeten maken waardoor deze onderschrijding is veroorzaakt. De raming 2020 is in de voorjaarsrapportage reeds met € 73.000 naar beneden bijgesteld en nu nog eens met € 40.000. Verwachte opbrengst over 2020 € 600.000.	176 N
Taakveld 0.7 Algemene uitkering Op basis van de diverse van het Rijk ontvangen circulaire wordt berekend wat de algemene uitkering voor een bepaald jaar zal zijn. Op basis van de gegevens, die tot en met de najaarsrapportage beschikbaar waren is een Algemene uitkering van afgerond € 27.247.000 berekend. Op basis van de thans bekende gegevens komt de algemene uitkering op € 27.482.000 uit. Dat is ca. € 235.000 meer dan geraamd. Dit wordt veroorzaakt door extra middelen voor zowel 2020 alsook voor eerdere jaren.	235 V

Taakveld 0.8 Overige baten en lasten. Dit betreft afboeking van oninbare debiteuren, deze komen ten laste van de voorziening dubieuze debiteuren.	36	V
Overig (per saldo).	5	V
TOTAAL BATEN	130	N
VERKLARING AFWIJKING SALDO VÓÓR BESTEMMING	437	N

Wat heeft het gekost?

Overhead	Rekening 2019	Begroting 2020	Rekening 2020	Afwijking
Lasten	8.648.407	7.802.723	7.771.263	31.461
Baten	-62.996	-34.516	-88.566	54.050
Saldo vóór bestemming	8.585.411	7.768.207	7.682.697	85.510
Mutaties reserves	-743.424	-160.849	-179.467	18.618
Saldo na bestemming	7.841.987	7.607.358	7.503.230	104.128

Per taakveld

Taakveld BBV	Omschrijving taakveld BBV	Lasten apparaat	Materiele lasten	Kapitaal-lasten	Totaal lasten	Baten	Saldo voor bestemming	Mutaties reserves	Saldo na bestemming
0.4	Overhead	4.520	2.790	461	7.771	87	7.685		7.685
0.5	Treasury					2	-2		-2
0.10	Mutaties reserves							-179	-179
Eindtotaal		4.520	2.790	461	7.771	89	7.683	-179	7.503

Verschillen tussen begroting 2020 en realisatie 2020

Prog.no.	Programma omschrijving	Taakveld BBV	Omschrijving taakveld BBV	Rekening 2019	Begroot na wijziging 2020	Rekening 2020	Afwijking tussen begroting en rekening 2020	V=voordeel; N=Nadeel
P999	Overhead	0.4	Overhead	7.633	7.803	7.771	31	V
		0.8	Overige baten en lasten	5	0	0	0	
Totaal P999				7.638	7.803	7.771	31	V

Inkomsten								x 1.000
Prog.no.	Programma omschrijving	Taakveld BBV	Omschrijving taakveld BBV	Rekening 2019	Begroot na wijziging 2020	Rekening 2020	Afwijking tussen begroting en rekening 2020	V=voordeel; N=Nadeel
P999	Overhead	0.4	Overhead	-61	-33	-87	54	V
		0.5	Treasury	-2	-2	-2	0	N
		0.10	Mutaties reserves	-386	-161	-179	19	V
Totaal P999				-449	-195	-268	73	V
				7.189	7.607	7.503	104	V

Programma Overhead toelichting per taakveld (exclusief mutaties reserves)

Bedragen x € 1.000

Het programma Overhead kent de onderdelen personeelskosten, beheers- en huisvestingskosten gemeentehuis en salarislasten medewerkers, die vallen onder de overhead. Op totaalniveau is het saldo van lasten en baten in dit programma lager dan de raming 2020. Hierna worden afwijkingen per onderdeel kort toegelicht.

Producten Personeelskosten en Opleidingskosten.

Voor personele, rechtspositionele en opleidingskosten was een totaal budget beschikbaar van € 647.000, het saldo van de lasten en baten komt uit op € 670.000

23 N

Taakveld 0.4 Overhead

Gemeentehuis, onderhoud, huisvesting, beheer e.d. Betreft alle kosten die te maken hebben met huisvesting, beheer, schoonmaak, onderhoud, beveiliging, koffie- thee, kapitaallasten, verzekeringen etc. Het totaal geraamde budget bedroeg € 812.000, totale lasten € 777.000, totaal baten 46.000, per saldo € 731.000

81 V

Taakveld 0.4 Overhead

Betreft de salarislasten van alle medewerkers die volgens de definitie vallen onder het product Overhead. Het betreft de directeuren, de managers, medewerkers ICT, financiën, klantcontactcentrum, administratieve medewerkers, bestuurssecretariaat, postregistratie en DIV, personeelszaken en communicatie. De afwijking t.o.v. de raming is marginaal.

28 V

VERKLARING AFWIJKING SALDO VÓÓR BESTEMMING

86 V

Mutaties Reserves:

De mutaties betreffen vrijval/onttrekkingen van (-) of stortingen in (+) onderstaande reserves.

(Bedragen x € 1)

Reserve	Bedrag in €	Toelichting
Af: Reserve Volkshuisvesting	-26.522	Budget t.b.v. onderzoek duurzame huisvesting gemeentehuis
Af: Onderhoud gebouwen	-80.596	Onttrekking t.l.v. reserve onderhoud gebouwen
Af: Afschrijving activa	-72.349	Vrijval afschrijving activa, gelijk aan werkelijke afschrijving op activa
Totaal mutaties reserves	-179.467	Saldo diverse mutaties

Begrotingsrechtmatigheid

Bij de begroting is het college door de raad gemandateerd voor de inkomsten en uitgaven die daarin zijn opgenomen. Bij het mandaat hoort dat het college binnen een programma over- en onderschrijdingen mag realiseren zolang het totaal van het saldo van een programma dat door de raad is vastgesteld, niet wordt overschreden.

In de Kadernota rechtmatigheid is bepaald, dat het overschrijden van de begroting altijd onrechtmatig is, maar niet in alle gevallen hoeft te worden meegewogen in het accountantsoordeel. Dit laatste is het geval als:

- kostenoverschrijdingen direct worden gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten;
- kostenoverschrijdingen passen binnen het beleid;
- kostenoverschrijdingen het gevolg zijn van open-einde regelingen.

Kostenoverschrijdingen bij open einde-regelingen zijn vaak wettelijk of bij verordening verplicht. Kostenoverschrijdingen die direct gerelateerd zijn aan extra opbrengsten komen rechtstreeks ten goede aan de gemeenschap zonder feitelijke financiële consequenties.

	Raming begrotingsjaar ná wijziging			Realisatie begrotingsjaar			Afwijking realisatie t.o.v. begroting			
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	
Programma's										
Bestuur en Burger	-238.000	2.998.069	2.760.069	-291.631	3.072.929	2.781.298	-53.631	74.860	21.229	
Veiligheid	-48.000	3.180.303	3.132.303	-47.937	3.392.536	3.344.599	63	212.233	212.296	
Openbare ruimte	-6.812.400	10.000.342	3.187.942	-6.429.937	9.889.274	3.459.337	382.463	-111.068	271.395	
Economische zaken, recreatie & toerisme	-351.700	1.424.825	1.073.125	-329.196	1.313.755	984.559	22.504	-111.070	-88.566	
Sociaal Domein	-11.573.884	28.067.323	16.493.439	-8.162.637	24.678.158	16.515.521	3.411.247	-3.389.165	22.082	*
Natuur en milieu	2.900	765.912	768.812	-25.100	704.943	679.843	-28.000	-60.969	-88.969	
Ruimtelijke ontwikkeling	-2.079.549	3.148.538	1.068.989	-3.493.931	4.386.232	892.301	-1.414.382	1.237.694	-176.688	*
Subtotaal programma's	-21.100.633	49.585.312	28.484.679	-18.780.369	47.437.828	28.657.459	2.320.264	-2.147.484	172.780	
Overhead	-34.516	7.802.723	7.768.207	-88.566	7.771.262	7.682.696	-54.050	-31.461	-85.511	*
Algemene dekkingsmiddelen										
Algemene baten & lasten	-34.860.200	743.150	-34.117.050	-34.730.283	1.050.442	-33.679.841	129.917	307.292	437.209	
Onvoorzien	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Subtotaal algemene dekkingsmiddelen	-34.860.200	743.150	-34.117.050	-34.730.283	1.050.442	-33.679.841	129.917	307.292	437.209	
Resultaat voor bestemming										
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	-55.995.349	58.131.185	2.135.836	-53.599.218	56.259.532	2.660.314	2.396.131	-1.871.653	524.478	

De verschillen de realisatie van de diverse programma's t.o.v. de raming zijn in de hoofdstukken 1 t/m 8 en in hoofdstuk Saldi programmaplan en Algemene Baten en Lasten toegelicht.

7. Overzicht aanwending bedrag onvoorzien

Budget onvoorzien per 1-1-2020		67.000
Bij de voorjaarsnota 2020 is bepaald dat deze post niet wordt aangewend	Af:	67.000
Niet uitgegeven budget onvoorzien 2020		0

8. Overzicht incidentele baten en lasten

Incidentele baten en lasten 2020	bedragen x € 1.000			
	Realisatie incidentele lasten	Realisatie incidentele baten	Mutaties reserves	Effect incidentele posten
<i>Programma 1. Bestuur en burger</i>				
Mutatie algemene reserve (rekenkamer)			-11	-11
Hogere lasten pensioenen wethouders	177			177
Totaal programma 1 Bestuur en burger	177	0	-11	166
<i>Programma 2. Veiligheid</i>				
Veiligheidsplan	4			4
Mutatie algemene reserve			-4	-4
Corona crisisbeheersing	468			468
Corona steunmaatregelen		-213		-213
Totaal programma 2 Veiligheid	472	-213	-4	255
<i>Programma 3. Openbare Ruimte</i>				
Verplaatsen oorlogsmonument	10			10
Onttrekking alg. reserve			-10	-10
Evaluatie boombeleidsplan	7			7
Onttrekking aan reserve Groen			-7	-7
Boombeheer - schade door droogte	18			18
Openbaar groen / straatreiniging (pilotproject)	20			20
Totaal programma 3 Openbare ruimte	55	0	-17	38
<i>Programma 4. Economische zaken, recreatie en toerisme</i>				
Sanering verkeerslawaaï , correctie subsidie		176	-176	0
Plassenschap Loosdrecht e.o. (fin. problematiek)	106			106
Bedrijventerreinen - Onderzoek toekomst bedr. terr.	10			10
Bedrijventerreinen - subsidie prov. voor onderzoek		-10		-10
Watertappunt	7			7
Diverse recreatiesubsidies	10			10
Onttrekking reserve recreatie en toerisme			-17	-17
Totaal progr. 4 Economische zaken, recreatie en toerisme	133	166	-193	106
<i>Programma 5. Sociaal domein</i>				
Arbeidsmarktwerking: bijdrage aan regio gooi en vechstree	112			112
Arbeidsmarktwerking: onttrekking res. arbeidsmarktwerking			-112	-112
1/3 regeling: Kunstgrasveld 's Graveland	133			133
1/3 regeling: IJclub NdB	60			60
Onttrekking Alg. reserve: 1/3 regeling			-193	-193
Resultaatbestemming 2019: Voorschoolse voorziening peuters			-44	-44
TOZO Uitkering	3.623			3.623
TOZO Uitkering		-3.623		-3.623
Corona: Extra uitgaven sociaal domein	209			209
Corona: Continuïteitsbijdrage sociaal domein	260			260
Corona steunmaatregelen		-81		-81
Totaal programma 5 Sociaal domein	4.397	-3.704	-349	344

8. Overzicht incidentele baten en lasten (vervolg)

Incidentele baten en lasten 2020	bedragen x € 1.000			
	Realisatie incidentele lasten	Realisatie incidentele baten	Mutaties reserves	Effect incidentele posten
<i>Programma 6. Natuur en Milieu</i>				
Watertappunt	7			7
Bijdrage regionale aanpak duurzaamheid	17			17
Onttr. reserve duurzaamheid t.b.v. regionale aanpak			-24	-24
Duurzaamheid - regeling reductie energieverbruik	20			20
Duurzaamheid - subs. uitvoering reg. reductie energ.		-20		-20
Totaal programma 6 Natuur en Milieu	44	-20	-24	0
<i>Programma 7. Ruimtelijke Ontwikkeling</i>				
Vrijval voorziening bestemmingsplannen	-226		0	-226
Invoering Omgevingswet	177			177
Onttrekking reserve invoering Omgevingswet			-177	-177
Grondexploitaties	3.758	-3.637		121
Grondverkopen	156	-290	150	16
Totaal progr. 7 Ruimtelijke Ontwikkeling	3.865	-3.927	-27	-89
<i>Programma 8. Algemene baten en lasten</i>				
Belastingen, Gastheerschap Hilversum (RIB no. 2020-ri-39)	220			220
Corona: lagere opbrengsten toeristenbelasting		73		73
Corona: lagere opbrengsten leges standplaatsen		4		4
Corona steunmaatregelen		-379		-379
Totaal progr. 8 Algemene baten en lasten	220	-302	0	-82
<i>Programma 9. Overhead</i>				
Verkenning toekomstbestendige huisvesting	27			27
Onttrekking reserve volkshuisvesting			-27	-27
E-HRM implementatie	88			88
Overige - contractverlenging expertise forensenbelasting	5			5
Overige - kosten medew. tevredenheidsonderzoek	10			10
Corona: projectleider crisisorganisatie	44			44
Corona: overig	23			23
Totaal progr. 9 Overhead	197	0	-27	170
Totaal incidentele baten en lasten 2020	9.560	-8.000	-652	908

Volgens het BBV moet vanaf het jaar 2019 inzicht worden gegeven in het structurele saldo van de (meerjaren)begroting en jaarrekening. Het structurele saldo geeft beeld over de financiële gezondheid van de gemeente. Het structurele saldo wordt berekend door de incidentele baten, incidentele lasten en incidentele mutaties in reserves uit het eindsaldo van de jaarrekening te verwijderen.

Samenvatting van incidentele posten 2020	Bedragen x € 1.000
Enmalige baten	-8.000
Enmalige lasten	9.560
Enmalige stortingen in reserves	-26
Enmalige onttrekkingen aan reserves	-626
Totaal van incidentele posten	908

Uit de bovenstaande samenvatting van alle incidentele posten blijkt dat er in 2020 sprake is van per saldo € 908.000 incidentele lasten (de eenmalige lasten / toevoegingen aan reserves zijn hoger dan de eenmalige baten onttrekkingen aan de reserves).

Voor incidentele lasten geldt dat ze het rekeningssaldo negatief beïnvloeden, zonder het effect van de incidentele lasten wordt het rekeningssaldo 2020 minder negatief. Door de incidentele posten buiten beschouwing te laten, ontstaat het beeld van het structurele saldo.

Effect van incidentele posten op het rekeningresultaat 2020	Bedragen x € 1.000
Gerealiseerd rekeningssaldo	-1.373
Effect saldo incidenteel op rekeningssaldo	908
Structureel saldo = saldo zonder eenmalige posten	-465

Voor het bepalen of uitgaven structureel of incidenteel zijn is de BBV-notitie structurele en incidentele baten en lasten 2018 leidend. Analyse van het structureel rekeningresultaat 2020 laat zien dat deze onder meer wordt veroorzaakt door:

- lagere opbrengsten uit belastingen € 473.000
- lagere opbrengsten uit leges € 65.000

9. Niet uit de balans blijvende verplichtingen en rechten

Onderstaand een overzicht van de belangrijkste verplichtingen volgend uit lopende kredieten per ultimo 2020

Korte beschrijving, aard werkzaamheden	Uitvoering werkzaamheden (schatting)/termijn	Totaalbedrag (afgerond op 1.000-tallen)
Overmeer –Zuid, wegen en riolering	Uitvoering 2021/2022	€ 633.000
Oud Loosdrechtsedijk tussen de rotondes, wegen en riool	Gereed eerste helft 2021	€ 514.000
Realisatie IKC Loosdrecht (Rehobothschool)	Gereed 2020	€ 293.000
Diverse kleinere verplichtingen		€ 241.500
Totaal verplichtingen kredieten 2020		€ 1.681.500

Onderstaand is een overzicht gegeven van een aantal belangrijke meerjarige verplichtingen:

Korte beschrijving, aard werkzaamheden	Contractduur (schatting)/termijn	Totaalbedrag
Onderhoud gemalen	Contract tot 1-11-2021	€ 137.000 per jaar
Schuldhelpverlening minvermogenden; kredietbank	bijdrage Onbepaalde tijd	Raming € 100.000 jaarlijks
Schoonmaakdienstverlening en glasbewassing	Contract tot 31-12-2023. Regionaal samenwerking.	€ 50.000 per jaar
Huur multifunctionals en printers	Contract tot 1-9-2024	Raming € 50.000 per jaar
WGA verzekering (werkherhating gedeeltelijk arbeidsongeschikten)	Onbepaalde tijd	€ 43.000 per jaar
Arbo, bedrijfsarts, verzuimbegeleiding	Stilzwijgende verlenging van telkens 1 jaar	Jaarlijks bedrag varieert. Raming € 7.600

10. Sisa bijlage

Definitief SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2020 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 5 februari 2021								
FIN	B1	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	Aantal gedupeerden (met overlegbare bevestigingsbrief van Belastingdienst/Toeslagen)	Besteding (jaar T) van onderdelen a, b en d. (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van onderdelen a, b en d (artikel 3)	Besteding (jaar T) van onderdeel c (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van onderdeel c (artikel 3)	Eindverantwoording (Ja/Nee)
		Gemeenten	Aard controle R Indicator: B1/01	Aard controle R Indicator: B1/02	Aard controle n.v.t. Indicator: B1/03	Aard controle R Indicator: B1/04	Aard controle n.v.t. Indicator: B1/05	Aard controle n.v.t. Indicator: B1/06
			0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
BZK	C1	Regeling specifieke uitkering Reductie Energiegebruik	Totaal ontvangen bedrag beschikking	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
		Gemeenten	Aard controle R Indicator: C1/01	Aard controle n.v.t. Indicator: C1/02				
			€ 90.000	Nee				
			Projectnaam/nummer per project	Besteding (jaar T) per project	Bestedingen (jaar T) komen overeen met ingediende projectplan (Ja/Nee)	Besteding (jaar T) aan afwijkingen.		
			Aard controle n.v.t. Indicator: C1/03	Aard controle R Indicator: C1/04	Aard controle n.v.t. Indicator: C1/05	Aard controle R Indicator: C1/06		
			1 Uitvoering RRE	€ 20.000	Ja			
			Kopie projectnaam/nummer	Cumulatieve totale bestedingen (t/m jaar T)	Toelichting	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)		
			Aard controle n.v.t. Indicator: C1/07	Aard controle n.v.t. Indicator: C1/08	Aard controle n.v.t. Indicator: C1/09	Aard controle n.v.t. Indicator: C1/10		
			1	€ 20.000	n.v.t.	Nee		
BZK	C7C	Investering stedelijke vernieuwing (ISV) II	Hieronder per regel één beschikkningsnummer en in de kolommen eernaast de verantwoordingsinformatie	Besteding (jaar T) ten laste van provinciale middelen	Overige bestedingen (jaar T)	Cumulatieve bestedingen ten laste van provinciale middelen (t/m jaar T)	Cumulatieve overige bestedingen (t/m jaar T)	Toelichting afwijking
		Provinciale beschikking en/of verordening	Aard controle n.v.t. Indicator: C7C/01	Aard controle R Indicator: C7C/02	Aard controle R Indicator: C7C/03	Aard controle n.v.t. Indicator: C7C/04	Aard controle n.v.t. Indicator: C7C/05	Aard controle n.v.t. Indicator: C7C/06
		Project-gemeenten (SiSa tussen medeoverheden)						
			1 2010-9014	€ 0	€ 0	€ 473.815	€ 9.600.993	Voorgaande Sisa-bijlagen waren onjuist ingewild.
			Kopie beschikkningsnummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)	Activiteiten stedelijke vernieuwing (in aantallen) Afspraak Alleen in te willen na afloop project	Activiteiten stedelijke vernieuwing (in aantallen) Realisatie Alleen in te willen na afloop project	Activiteiten stedelijke vernieuwing Toelichting afwijking Alleen in te willen na afloop project	
			Aard controle n.v.t. Indicator: C7C/07	Aard controle n.v.t. Indicator: C7C/08	Aard controle D1 Indicator: C7C/09	Aard controle D1 Indicator: C7C/10	Aard controle n.v.t. Indicator: C7C/11	
			1 2010-9014	Ja	1	1	1	
OCW	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)		
		Gemeenten	Aard controle R Indicator: D8/01	Aard controle R Indicator: D8/02	Aard controle R Indicator: D8/03	Aard controle R Indicator: D8/04		
			€ 88.597	€ 0	€ 0	€ 0		
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen eernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Bedrag	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen eernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Bedrag		
			Aard controle n.v.t. Indicator: D8/05	Aard controle R Indicator: D8/06	Aard controle n.v.t. Indicator: D8/07	Aard controle R Indicator: D8/08		
			1					

IenW	E3	Subsidie-regeling sanering verkeerslawaaï Subsidie-regeling sanering verkeerslawaaï Provincies, gemeenten en gemeenschappelijke regelingen (Wgr)	Hieronder per regel één beschikingsnummer en in de kolommen emaaft de verantwoordingsinformatie	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Overige bestedingen (jaar T)	Besteding (jaar T) door meerwerk dat o.b.v. art. 126 Wet geluidshinder ten laste van het Rijk komt	Correctie over besteding (t/m jaar T)	Kosten ProRail (jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 4 van deze regeling ten laste van Rijksmiddelen
			Aard controle n.v.t. Indicator: E3/01	Aard controle R Indicator: E3/02	Aard controle R Indicator: E3/03	Aard controle R Indicator: E3/04	Aard controle R Indicator: E3/05	Aard controle R Indicator: E3/06
1	0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		Kopie beschikingsnummer	Cumulative bestedingen ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T)	Cumulative overige bestedingen (t/m jaar T)	Cumulative Kosten ProRail (t/m jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 4 van deze regeling ten laste van Rijksmiddelen	Correctie over besteding kosten ProRail (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
		Aard controle n.v.t. Indicator: E3/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E3/08	Aard controle n.v.t. Indicator: E3/09	Aard controle n.v.t. Indicator: E3/10	Aard controle R Indicator: E3/11	Aard controle n.v.t. Indicator: E3/12	
IenW	E20	Regeling stimulering verkeersmaatregelen 2020-2021 Provincies en Gemeenten	Besteding (jaar T)	Cumulative besteding (t/m jaar T)	Cumulative cofinanciering (t/m jaar T)	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee)		
		Aard controle R Indicator: E20/01	Aard controle n.v.t. Indicator: E20/02	Aard controle R Indicator: E20/03	Aard controle n.v.t. Indicator: E20/04			
1	0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee	
		Naam/nummer per maatregel	Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)	De hoeveelheid van de op te leveren en de opgeleverde verkeersveiligheidsmaatregelen per type maatregel (m1, m2, aantallen)	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk			
		Aard controle n.v.t. Indicator: E20/05	Aard controle n.v.t. Indicator: E20/06	Aard controle n.v.t. Indicator: E20/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E20/08			
EZK	F9	Regeling specifieke uitkering Extern Advies Warmtetransitie	Projectnaam/nummer	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Cumulative besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T)	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)	Toelichting	
		Aard controle R Indicator: F9/01	Aard controle R Indicator: F9/02	Aard controle n.v.t. Indicator: F9/03	Aard controle n.v.t. Indicator: F9/04		Aard controle n.v.t. Indicator: F9/05	
1	0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee	n.v.t.	
		Extern Advies Warmtetransitie/EAW-20-00193187	Eindverantwoording (Ja/Nee)					
		Aard controle n.v.t. Indicator: F9/05						
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2020	Besteding (jaar T) algemene bijstand	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAW	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAZ	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)
		Gemeente I.1 Participatiewet (PW)	Gemeente I.1 Participatiewet (PW)	Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	
		Aard controle R Indicator: G2/01	Aard controle R Indicator: G2/02	Aard controle R Indicator: G2/03	Aard controle R Indicator: G2/04	Aard controle R Indicator: G2/05	Aard controle R Indicator: G2/06	Aard controle R Indicator: G2/06
		€ 2.811.647	€ 197.564	€ 322.738	€ 9.313	€ 47.711	€ 0	
		Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente I.7 Participatiewet (PW)	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk) Gemeente I.7 Participatiewet (PW)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	
		Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)			Aard controle n.v.t. Indicator: G2/12	
		Aard controle R Indicator: G2/07	Aard controle R Indicator: G2/08	Aard controle R Indicator: G2/09	Aard controle R Indicator: G2/10	Aard controle R Indicator: G2/11		
		€ 90.453	€ 17.985	€ 0	€ 128.548	€ 0	Ja	
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeentedeel 2020 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Alle gemeenten verantwoord hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) kapitaalverstreking	Baten (jaar T) kapitaalverstreking (exclusief Rijk)	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Bob	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) uitvoerings- onderzoekskosten artikel 56, eerste en tweede lid, Bbz 2004 (exclusief Bob)
		Aard controle R Indicator: G3/01	Aard controle R Indicator: G3/02	Aard controle R Indicator: G3/03	Aard controle R Indicator: G3/04	Aard controle R Indicator: G3/05	Aard controle R Indicator: G3/06	
		€ 0	€ 0	€ 47.919	€ 0	€ 0	€ 8.663	
		Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)						
		Aard controle n.v.t. Indicator: G3/07						
		Ja						

SZW	G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) ..gemeentedeel 2020	Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T) levensonderhoud	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) levensonderhoud	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig)	
		Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr		Aard controle n.v.t. Indicator: G4/01	Aard controle R Indicator: G4/02	Aard controle R Indicator: G4/03	Aard controle R Indicator: G4/04	Aard controle R Indicator: G4/05	Aard controle R Indicator: G4/06
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 1.847.810	€ 314.897	€ 11.220	€ 0	€ 0	
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 551.662	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			3 Tozo 3 (1 oktober t/m 31 december 2020)	€ 418.950	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
		Kopie regeling	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T)	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T)	Totaal bedrag vorderingen levensonderhoud (jaar T) Tozo 1 (i.v.m. verstrekte voorschotten op Tozo-aanvragen levensonderhoud welke zijn ingediend vóór 22 april 2020)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)			
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/07	Aard controle R Indicator: G4/08	Aard controle R Indicator: G4/09	Aard controle R Indicator: G4/10	Aard controle n.v.t. Indicator: G4/11		
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	604	67	€ 179.844	Ja		
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	207	0		Ja		
			3 Tozo 3 (1 oktober t/m 31 december 2020)	184	0		Ja		
		Kopie regeling	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht)			
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/12	Aard controle R Indicator: G4/13	Aard controle R Indicator: G4/14	Aard controle R Indicator: G4/15	Aard controle R Indicator: G4/16		
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0		
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0		
			3 Tozo 3 (1 oktober t/m 31 december 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0		
VWS	H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Overig (jaar T) ten opzichte van ontvangen Rijksbijdrage - automatisch ingevuld					
			Aard controle R Indicator: H4/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/02					
			€ 74.699	€ 8.302					
		Projectnaam/nummer	Totale aanvraag per project (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Verrekening (jaar T) Onroerende zaken (sportaccommodaties) per project ten laste van Rijksmiddelen	Verrekening (jaar T) Roerende zaken sportbeoefening en sportstimulering per project ten laste van Rijksmiddelen	Verrekening (jaar T) overige kosten per project ten laste van Rijksmiddelen	Toelichting		
			Aard controle n.v.t. Indicator: H4/03	Aard controle R Indicator: H4/04	Aard controle R Indicator: H4/05	Aard controle R Indicator: H4/06	Aard controle R Indicator: H4/07	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/08	
			1 803130	€ 17.322	€ 2.708		€ 8.743	Sporthal de Blijk	
			2 803130	€ 19.586	€ 2.909		€ 10.208	Sporthal de Fuik	
			3 803130	€ 19.249	€ 7.664		€ 4.271	Sporthal Eikenrode	
			4 803130	€ 15.890		€ 13.883		Sportcomplex Loosdrecht	
			5 803130	€ 10.798		€ 4.516		Sportcomplex Ankeveen	
			6 803130	€ 6.650		€ 5.466		Sportcomplex 's Graveland	
			7 803130	€ 3.920		€ 6.029		Sportcomplex Nederhorst den Berg	
		Kopie projectnaam/nummer	Totale besteding (jaar T) per project ten laste van Rijksmiddelen (automatische berekening)	Percentage besteed (jaar T) per project ten opzichte van aanvraag ten laste van Rijksmiddelen (automatische berekening)					
			Aard controle n.v.t. Indicator: H4/09	Aard controle R Indicator: H4/10	Aard controle R Indicator: H4/11				
			1 803130	€ 11.451	23%				
			2 803130	€ 13.117	26%				
			3 803130	€ 11.936	26%				
			4 803130	€ 13.883	21%				
			5 803130	€ 4.516	14%				
			6 803130	€ 5.466	9%				
			7 803130	€ 6.029	5%				
VWS	H8	Regeling Sportakkoord	Besteding aanstellen sportformateur (jaar T)	Besteding uitvoering sportakkoord (jaar T)	Cumulatieve besteding aanstellen sportformateur (t/m jaar T)	Cumulatieve besteding uitvoering sportakkoord (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)		
			Gerealiseerd	Gerealiseerd	Gerealiseerd	Gerealiseerd			
			Aard controle R Indicator: H8/01	Aard controle R Indicator: H8/02	Aard controle n.v.t. Indicator: H8/03	Aard controle n.v.t. Indicator: H8/04	Aard controle n.v.t. Indicator: H8/05		
			€ 16.496	€ 20.000	€ 16.496	€ 20.000	Ja		

11. Wet Normering Topinkomens

De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) is in werking getreden met ingang van 1 januari 2013 en is in de plaats gekomen van de Wet openbaarmaking uit publieke middelen gefinancierde topinkomens (Wopt). De WNT regelt niet alleen de openbaarmaking van topinkomens in de publieke en semipublieke sector maar stelt ook maxima aan de hoogte van de bezoldiging van topfunctionarissen en tevens aan ontslagvergoedingen.

De WNT is van toepassing op gemeenten uit hoofde van artikel 1.2 WNT. De WNT kent het begrip topfunctionaris, dit wordt omschreven in artikel 1.1, onderdeel b. Voor bepaalde publieke lichamen is opgesomd welke functies kwalificeren als topfunctionaris. Zo is voor gemeenten de functie van gemeentesecretaris en van griffier aangewezen als topfunctionaris in de zin van de WNT.

De WNT kent een maximale bezoldigingsnorm voor een topfunctionaris. Indien de maximale bezoldigingsnorm wordt overschreden, is sprake van een onverschuldigde betaling, die teruggevorderd moet worden. Het betreft hier een wettelijk verbod dat voortvloeit uit tussen partijen gemaakte civielrechtelijke afspraken en een van toepassing zijnde cao. De maximale bezoldiging mag voor een topfunctionaris in 2020 niet meer bedragen dan € 201.000 inclusief belaste kostenvergoedingen en de pensioenbijdrage van de werkgever.

Ook kent de WNT voor topfunctionarissen een maximale ontslagvergoeding die partijen kunnen overeenkomen. Deze is gelijk aan de som van de beloning en de voorzieningen ten behoeve van beloningen betaalbaar op termijn (pensioen) over de twaalf maanden voorafgaand aan de beëindiging van het dienstverband, maar niet meer dan € 75.000. Alleen indien sprake is geweest van een ontslagprocedure via de rechter kan sprake zijn van een ontslagvergoeding die uitgaat boven deze norm.

Publicatieverplichting

De wijze van verantwoording van de WNT in de jaarrekening is vergelijkbaar met de Wopt. Een belangrijk verschil is wel dat uit hoofde van de WNT de bezoldiging van alle topfunctionarissen ook moet worden verantwoord als de norm niet is overschreden. Van overige medewerkers moet alleen een vermelding plaatsvinden bij overschrijding van de norm. De hieronder genoemde salarissen hebben betrekking op heel 2020.

Van elke topfunctionaris moet de gemeente op grond van de WNT en het gewijzigde artikel 28 BBV in de toelichting op de programmarekening onderstaande gegevens opnemen:

WNT-verantwoording 2020 Gemeente Wijdemereren

De WNT is van toepassing op Gemeente Wijdemereren. Het voor Gemeente Wijdemereren toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2020 € 201.000,- (Gemeenten).

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt

Gegevens 2020		
bedragen x € 1	C.M. de Heus	W. Heeg
Functiegegevens	Griffier	Gemeentesecretaris
Aanvang en einde functievervulling in 2020	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	77.224	96.684
Beloningen betaalbaar op termijn	12.545	17.304
<i>Subtotaal</i>	89.769	113.988
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	201.000	201.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.
Bezoldiging	89.769	113.988
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2019		
bedragen x € 1	C.M. de Heus	W. Heeg
Functiegegevens	Griffier	Gemeentesecretaris
Aanvang en einde functievervulling in 2019	01/01/2019-31/12/2019	01/01/2019-31/12/2019
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	71.316	94.001
Beloningen betaalbaar op termijn	11.326	16.538
<i>Subtotaal</i>	82.642	110.539
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	194.000	194.000
Bezoldiging	82.642	110.539

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2020 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.”

12. Overzicht investeringskredieten

Overzicht kredieten gemeente Wijdemeren per 2020										Afgerond op 100-tallen
Krediet	Omschrijving	Totaal krediet	Verplichtingen 2020	Uitgaven 2020	Totaal uitgaven	Overschrijding krediet	Restant krediet	Start	Afronding	Toelichting
Programma 1: Bestuur en Burger										
7260000	Modernisering GBA/Cipers 2010	100.000	0	0	97.700	0	2.300	2010	2021	Het programma modernisering GBA werd vanuit het rijk ontwikkeld en is stopgezet en wordt door de 4 grote gemeenten voortgezet. We bereiden ons wel voor op de aansluiting van de BRP door implementatie van nieuwe versie software. Restant krediet aanwenden voor andere investeringen ITP.
Programma 3: Openbare ruimte										
7360001/ 7360006	Vervangen OV-masten	243.100	10.700	37.500	159.500	0	83.600	2018	doorlopend	Betreft een volgende fase in de uitvoering van het beleidsplan openbare Verlichting. Betreft meerjaren investeringen. Van jaar op jaar doorlopend.
7360003/ 7360007	Vervangen OV-armaturen	145.400	0	61.800	101.200	0	44.200	2018	doorlopend	Betreft een volgende fase in de uitvoering van het beleidsplan openbare Verlichting. Doorlopend
	Openbare verlichting totaal	388.500	10.700	99.300	260.700	0	127.800			
7340004	Herinrichting De Vijnen	30.000	0	20.700	20.700	0	9.300	2017	2020	Raadsbesluit is van 21 september 2017 o.a. Zoddeland € 379.00 en de Vijnen € 30.000. Zoddeland reeds eerder voltooid. In 2020 is de aanpak groenvoorziening De Vijnen uitgevoerd. Krediet afsluiten.
7340008	Herinr. Zuidereinde-Zuid - wegen en riolering	0	0	11.500	11.500	11.500	0	2016	2020	Er zijn ter voltooiing van het project nog aanvullende werkzaamheden verricht voor € 11.500. Er is reeds in 2018 van de provincie Noord-Holland een niet geraamde subsidie ontvangen. Per saldo is er een overschrijding van de investering van ruim € 61.000. Krediet afsluiten. Geen overschrijding !!
7240002- 7340009	Herinr. Overmeer-Zuid - wegen en riolering	3.308.000	647.700	98.600	3.192.000	0	116.000	2016	2021	Project is gestart. Uitvoering in 2017/2021. Afronding gepland voor 2021. Extra krediet verstrekt bij de raad in december € 180.000. Heroverweging uitvoering in relatie tot sloop nieuw bouw Alliantie.
7370015	Herinrichting Dekkerplantsoen/Herbestraten Oude Molenmeent	146.000	0	104.900	129.900	0	16.100	2019	2020	Raadsbesluit 17 oktober 2019. Klimaatbestendig inrichten Dekkerplantsoen en herbestraten Oude Molenmeent. Krediet afsluiten.
7240009/ 7340029	Herinrichting Overmeer Noord	1.309.000	70.800	139.900	231.900	0	1.077.100	2019	2021	Raadsbesluit 17 oktober 2019. Herinrichting klimaatbestendig en kindvriendelijk. Werk in uitvoering.
7370011	Projectleiding civiele projecten 2019(K)	1.777.000	68.200	692.500	1.063.300	0	713.700	2019	2027	Raadsbesluit 9 mei 2019. Betreft krediet tbv voorbereiding projecten, ing. bureaus onderzoeken, externe en interne projectleiders etc. voor totaal 1,77 miljoen.
7370014	Gele Brug	250.000	0	237.500	257.500	7.500	0	2019	2020	De uitvoeringskosten zijn binnen het verkregen krediet inclusief de verkregen subsidie gebleven. Volgens afspraak schiet de gemeente t.l.v. dit krediet de subsidie-inkomsten voor van ruim € 98.000. Subsidie is uitgekeerd en in mindering gebracht op krediet. De overschrijding wordt veroorzaakt door de leges, die de gemeente zichzelf, conform de regelgeving, heeft opgelegd ad. € 6.800. Krediet afsluiten
7240005- 7340012	Herinrichting Eikenlaan, Beukenlaan en Nootweg - wegen en riolering.	3.185.400	0	362.200	3.330.400	145.000	0	2017	2021	De overschrijding is veroorzaakt door meer advieswerkzaamheden, de daaruit volgende aanvullende rioolwerkzaamheden, extra voorzieningen boomgroeiplaatsen en aanvullende groenvoorzieningen. De Raad is hierover al eerder geïnformeerd. Voorgesteld wordt de overschrijding voor € 100.000 te dekken uit het rioolfonds en voor € 45.000 uit de reserve Groen.
7240006- 7340013	Herinrichting Oudloosdrechtsedijk tussen de rotondeswegen en riolering	2.334.000	0	1.335.500	2.302.900	0	31.100	2017	2020	Raadsbesluit 19 oktober 2017. Werk is in najaar 2017 gestart, maar opgeschort als gevolg van problemen met de in de grond aanwezige waterleiding. Werk wordt nu uitgevoerd in 2019/2020. Krediet is verhoogd met € 214.400, zie Raadsbesluit 11 juli 19 en nogmaals verhoogd in Raad van maart 2020 met € 417.000. Krediet afsluiten.
7340032	Herinrichting Oudloosdrechtsedijk 2,0	675.000	473.100	2.300	475.400	0	199.600	2020	2021	Raadsbesluit om deze werkzaamheden uit te voeren. KWS gaat uitvoeren. Uitvoering 1e halfjaar 2021

Overzicht investeringskredieten (vervolg)

	Omschrijving	Totaal krediet	Verplichtingen 2020	Uitgaven 2020	Totaal uitgaven	Over-schrijding krediet	Restant krediet	Start	Afronding	Toelichting
7340014	Duurzame herinrichting Lindeplein	75.000	0	0	15.400	0	59.600	2018	n.n.b.	Raadsbesluit 19 juli 2018. Massa studie en parkeeronderzoek is uitgevoerd. Uitvoering plan dusdanig kostbaar, dat uitvoer niet haalbaar is.
7370004	Bebordingsplan	100.000	0	1.900	98.200	0	1.800	2017	2020	Raadsbesluit 6 juli 2017. In 2020 nog voor € 1.900 uitgaven gedaan. Krediet bij jaarrekening afsluiten
7370005	Verbeteren verkeersveiligheid scholen	100.000	0	0	53.500	0	46.500	2016	2021	Project loopt nog. Afw ikkeling naar verw achting in 2021.
7360008	Aanpassen kruising Platanenlaan/ Randweg (K)	250.000	0	125.600	125.600	0	124.400	2019	2021	Werkzaamheden zijn nog niet voltooid. Er vinden nog herstelw erkzaamheden plaats als gevolg van droogte.
7360004-7360005	Vervangen 2 geregelde oversteekplaatsen	160.000	0	-45.100	62.300	0	97.700	2016	2023	De budgetten voor VRI worden aangew end t.b.v. 2021 en 2022. De Beukenhof in het IP opgenomen voor 2023. In 2019 per abuis kosten verantw oord, die bij krediet Platanenlaan horen. Correctie doorgevoerd.
7340019-7340022	Vervanging beschoeiing tm 2019	580.600	20.800	46.700	129.800	0	450.800	2016	2022	Div. beschoeiingsw erkzaamheden. Betreft een meerjarig plan. In 2019 worden het huidige plan door ingenieursbureau herijkt en nader in beeld gebracht. Uitgaven 2019 € 62.300. Uitgaven 2020 nog beperkt. Werkzaamheden lopen daarna door op basis van de herijking.
7240008	Riolering Goog- en Bergepad	150.000	7.600	7.900	19.100	0	130.900	2019	2021	Raadsbesluit 11 juli 2019. Het project heeft vertraging opgelopen door de stikstofcrisis.
7240007-7340027-28	Herinrichting Kortenhofsedijk	4.129.000	56.800	43.600	117.500	0	4.011.500	2019	2021	Raadsbesluit 11 juli 2019. Aanbestedingsprocedure afgew ikkeld. Start w erkzaamheden Q1/Q2 2021.
7340001	Omvormen openbaar groen	205.000	0	12.500	193.600	0	11.400	2017	2021	Werkzaamheden worden gefaseerd uitgevoerd.
7240004	Riool/Kw al.beeld by Voorstr.35	238.800	0	54.900	243.600	4.800	-	2017	2021	Overschrijding krediet door niet geplande aanleg ondergrondse vuilcontainers GAD
7130015	Renovatie/ vervanging aula Rading loosdrecht	80.000	0	75.300	75.300	-	4.700	2020	2020	Betreft de renovatie/ vervangig van de aula op de begraafplaats Rading loosdrecht. Werkzaamheden zijn voltooid. Naast renovatie ook groot onderhoud uitgevoerd uit budget MJOP. Krediet afsluiten
7370016	Verplaatsen Oorlogmonument	30.000	0	30.000	30.000	-	-	2020	2020	Werkzaamheden zijn voltooid. Budget deels uit reguliere budgetten voldaan. Krediet afsluiten.
Programma 4: Economische Zaken, Recreatie en Toerisme										
7340030	Zuw e strand, onderw aterbeschoeiing	57.000	15.000	23.600	38.600	-	18.400	2020	2021	Betreft de realisatie van een onderw aterbeschoeiing bij het Zuw estrand. Dit ter voorkoming van w egspoelen zand ter plaatse. Dit project w ordt in 2021 voltooid.
Programma 5: Sociaal domein										
7130001/7130010	Realisatie integrale kindcentra	8.063.700	293.000	3.135.500	5.671.000	0	2.392.700	2017	2020 Rheob/ rest. N.n.b.	Voorbereidingkredieten verstrekt aan de schoolbesturen en de aankoop van de Pinkenstal is in december 2017 gerealiseerd. De bouw van de Rheobothschool is in 2019 gestart, voltooiing 2020. Talent Primair heeft nieuwe plannen gemaakt, kosten nieuw plan dat is gebaseerd op nieuwe leerlingprognoses valt veel hoger uit. Komt in de raad in 2021.
7370001/7370002	Herinrichting speelplekken 2017/2019	278.800	0	0	174.400	0	104.400	2017	2021	Betreft de gefaseerde vervanging speelplekken conform het in 2016 door de Raad vastgestelde "Uitvoeringsplan spelen 2017-2024". In dat plan worden ook integrale vervanging bij grootschalige projecten benoemd. Vervanging speelplekken Horn- en Kuijer en Botenbuurt zijn gedeeltelijk naar voren gehaald en uitgevoerd. De investeringen komen tlv reserve speeltoestellen.
Programma 7: Natuur en Milieu										
Programma 7: Ruimtelijke Ontwikkeling										
7340023	Tiny houses: bouw rijp maken	140.000	0	31.500	39.400	0	100.600	2018	2021	Raadsbesluit 31 mei 2018. Er is een aanvullend voorstel gemaakt w aar verhoging van voorbereidingskrediet van € 102.000 is verantw oord (ciestuk R&E). De dekking van dit extra krediet komt uit de verkoop van grond aan w oningbouw -corporatie. Raadsbesluit december 2019. Dit loopt nog.
7340024	Woningbouw -ontw ikkeling Achtererf	106.500	0	24.700	54.700	0	51.800	2019	2023	Raadsbesluit dd 4-4-2019. Betreft voorbereidingskrediet. Er is een bedrag ontvangen van € 25.000 van initiatiefnemers. Dit onderdeel loopt.
7140001	Herontw ikkelen Meenthof	70.000	0	31.800	31.800	0	38.200	2020	n.n.b.	Betreft onderzoek naar ontw ikkelmogelijkheden Meenthof. Is Raadsbesluit 2020. Dekking krediet uit reserve revitalisering Meenthof.

Overzicht investeringskredieten (vervolg)

Krediet	Omschrijving	Totaal krediet	Verplichtingen 2020	Uitgaven 2020	Totaal uitgaven	Over-schrijding krediet	Restant krediet	Start	Afronding	Toelichting
Algemene baten en lasten/Overhead										
7160000	Uitvoering IV Visie	705.000	6.600	100.900	169.100	0	535.900	2018	2022	Betreft investeringen in hard- en software. Extra krediet ICT voor plan raad juli 2020 € 455.000
7170000	Aanschaf inventaris	150.000	11.200	58.600	69.800		80.200	2020	2021/2022	Bedrijfsvoering: Aanschaf inventaris. Dit is inclusief overname verbouw de kantoorgedeelte BSWW van € 45.000 met bureaus, pc, beeldschermen etc.
7170004	Inhuur tbv project ICT(K)	70.000	0	0	48.400	0	21.600	2017	2022	Budget w ordt niet meer aangewend voor oorspronkelijke doel. Restant van het budget aanwenden voor aanschaf ICT hardware e.d.
7170006	Implementatie Key2Financien (incl. LIAS)	243.000	0	14.500	217.500	0	25.500	2018	2021	Implementatie financieel pakket w ordt gehost vanuit Hilversum. Inmiddels gestart met implementatie van LIAS. Implementatie w ordt tiv dit budget gebracht. Zie ook 7160000.
7130012	Renoveren/ Moderniseren Publieksruimtes gemeentehuis	56.000	0	3.200	52.300	0	3.700	2015	2020	Bedrijfsvoering: Aanpassen publieksruimtes in 2020 voltooid. Krediet sluiten.
7150003	Vervanging voertuigen 2018	105.000	0	0	0	0	105.000	2018	2021/2022	Bedrijfsvoering: Uitvoering op basis plan duurzame vervanging materieel en voertuigen. Er zijn offertes voor in totaal € 165.000. Levering Q1/Q2 2021.
7150004	Vervanging voertuigen 2019	105.000	0	0	0	0	105.000	2018	2021/2022	Zie hiervoor
	Totaal	29.751.300	1.681.500	6.882.500	19.104.800	168.800	10.815.300			

13. EMU saldo

Als gevolg van Europese regelgeving mogen EU-lidstaten een begrotingstekort (EMU-saldo) hebben van maximaal 3% van het bruto binnenlands product (BBP). Aan dit maximale tekort van 3% hebben, naast de Rijksoverheid, ook de decentrale overheden een aandeel. De EMU-systematiek werkt op een andere manier dan het (gemodificeerde) baten- en lastenstelsel dat de gemeenten hanteren. Zo tellen investeringen bijvoorbeeld niet mee in het stelsel van baten en lasten, daarbij wordt uitgegaan van de kapitaallasten van de investeringen. Investerings in een jaar tellen echter wel volledig mee in het EMU-saldo. Een ander verschil heeft betrekking op mutaties van reserves en voorzieningen. Die tellen wel mee in het stelsel van baten en lasten, maar niet voor het EMU-saldo. Bij een sluitende begroting of jaarrekening kan een gemeente daardoor toch een negatief EMU-saldo hebben.

Omschrijving	plus of min	Rekening 2019	Rekening 2020
1 Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	+	-4.985	-2.660
2 Mutaties (im)materiële vaste activa	-	3.031	4.885
3 Mutaties voorzieningen	+	1.363	306
4 Mutatie in voorraden(incl. bouwgronden in exploitatie)	-	-5.928	-392
5 Boekwinst bij verkoop effecten en boekwinst bij verkoop (im)materiele vaste activa.	-	-	-
Berekend EMU-saldo		-725	-6.847

Het EMU-saldo van de gemeente Wijdemeren komt voor 2020 uit op ruim 6,8 miljoen euro negatief. Het betekent dat in EMU-termen de uitgaven 6,8 miljoen euro groter zijn dan de inkomsten. Dit komt met name door het nadelige exploitatiesaldo (vóór toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves) van 2,6 miljoen euro en door de toename van de materiële vaste activa met 4,9 miljoen euro.

14. Taakveldenoverzicht

Prog. no.	Programma omschrijving	Taakveld BBV	Omschrijving taakveld BBV	Lasten	Baten	Saldo voor bestemming	Mutatie reserves	Totaal saldo
P001	Bestuur en burger	0.2	Burgerzaken	€ 687.321	€ 280.725	€ 406.596		€ 406.596
		0.4	Overhead	€ 355.183		€ 355.183		€ 355.183
		5.6	Media	€ 21.691		€ 21.691		€ 21.691
		6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	€ 95.979		€ 95.979		€ 95.979
		0.1	Bestuur	€ 1.912.755	€ 10.906	€ 1.901.849		€ 1.901.849
		0.10	Mutaties reserves				€ -10.848	€ -10.848
Totaal P001				€ 3.072.929	€ 291.631	€ 2.781.298	€ -10.848	€ 2.770.450
P002	Veiligheid	1.1	Crisisbeheersing en brandweer	€ 2.810.117		€ 2.810.117		€ 2.810.117
		1.2	Openbare orde en veiligheid	€ 578.180	€ 18.632	€ 559.547		€ 559.547
		3.1	Economische ontwikkeling	€ 4.240		€ 4.240		€ 4.240
		3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen		€ 29.304	€ -29.304		€ -29.304
		0.10	Mutaties reserves				€ -4.109	€ -4.109
Totaal P002				€ 3.392.536	€ 47.937	€ 3.344.599	€ -4.109	€ 3.340.490
P003	Openbare ruimte	2.1	Verkeer en vervoer	€ 3.268.377	€ 39.926	€ 3.228.451		€ 3.228.451
		2.4	Economische havens en waterwegen	€ 161.344		€ 161.344		€ 161.344
		5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	€ 1.348.400	€ 21.419	€ 1.326.981		€ 1.326.981
		7.2	Riolering	€ 2.351.319	€ 3.211.062	€ -859.743		€ -859.743
		7.3	Afval	€ 2.283.500	€ 2.828.337	€ -544.836		€ -544.836
		7.5	Begraafplaatsen en crematoria	€ 476.333	€ 329.192	€ 147.141		€ 147.141
		0.10	Mutaties reserves				€ -266.424	€ -266.424
Totaal P003				€ 9.889.274	€ 6.429.937	€ 3.459.338	€ -266.424	€ 3.192.913
P004	Economische zaken, recreatie en toerisme	2.1	Verkeer en vervoer	€ 39.482	€ 51.802	€ -12.320		€ -12.320
		3.1	Economische ontwikkeling	€ 150.205		€ 150.205		€ 150.205
		5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	€ 1.114.716	€ 277.394	€ 837.322		€ 837.322
		8.1	Ruimtelijke ordening	€ 9.353		€ 9.353		€ 9.353
		0.10	Mutaties reserves				€ -45.657	€ -45.657
Totaal P004				€ 1.313.755	€ 329.196	€ 984.559	€ -45.657	€ 938.902
P005	Sociaal domein	4.2	Onderwijshuisvesting	€ 813.903	€ 177.981	€ 635.922		€ 635.922
		4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	€ 712.214	€ 51.937	€ 660.278		€ 660.278
		5.1	Sportbeleid en activering	€ 453.952	€ 44.955	€ 408.997		€ 408.997
		5.2	Sportaccommodaties	€ 683.827	€ 192.931	€ 490.896		€ 490.896
		5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	€ 83.317	€ 16.713	€ 66.604		€ 66.604
		5.6	Media	€ 345.523		€ 345.523		€ 345.523
		5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	€ 173.109		€ 173.109		€ 173.109
		6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	€ 1.390.160	€ 115.852	€ 1.274.308		€ 1.274.308
		6.3	Inkomensregelingen	€ 8.134.201	€ 7.011.835	€ 1.122.365		€ 1.122.365
		6.4	Begeleide participatie	€ 2.155.852	€ 325	€ 2.155.526		€ 2.155.526
		6.5	Arbeidsparticipatie	€ 337.334	€ 3.843	€ 333.491		€ 333.491
		6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	€ 1.911.777	€ 3.226	€ 1.908.551		€ 1.908.551
		6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	€ 2.015.508	€ 52.617	€ 1.962.892		€ 1.962.892
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	€ 3.857.671		€ 3.857.671		€ 3.857.671		
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	€ 123.266	€ 347.395	€ -224.129		€ -224.129		
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	€ 185.182		€ 185.182		€ 185.182		
7.1	Volksgezondheid	€ 1.159.497	€ 1.162	€ 1.158.335		€ 1.158.335		
0.10	Mutaties reserves				€ -729.302	€ -729.302		
Totaal P005				€ 24.536.293	€ 8.020.773	€ 16.515.520	€ -729.302	€ 15.786.218
P006	Natuur en milieu	7.4	Millieubeheer	€ 704.943	€ 25.100	€ 679.843		€ 679.843
		0.10	Mutaties reserves				€ -24.050	€ -24.050
Totaal P006				€ 704.943	€ 25.100	€ 679.843	€ -24.050	€ 655.793
P007	Ruimtelijke ontwikkeling	0.5	Treasury		€ 14.087	€ -14.087		€ -14.087
		0.8	Overige baten en lasten		€ 440.312	€ -440.312		€ -440.312
		5.4	Musea	€ 25.285	€ 10.961	€ 14.325		€ 14.325
		8.1	Ruimtelijke ordening	€ 665.063	€ 117.867	€ 547.197		€ 547.197
		8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	€ 2.238.631	€ 2.117.882	€ 120.749		€ 120.749
		8.3	Wonen en bouwen	€ 1.457.252	€ 792.823	€ 664.430		€ 664.430
0.10	Mutaties reserves				€ -27.279	€ -27.279		
Totaal P007				€ 4.386.232	€ 3.493.931	€ 892.301	€ -27.279	€ 865.023
P998	Algemene baten en lasten	0.5	Treasury	€ -42.914	€ 63.780	€ -106.693		€ -106.693
		0.61	OZB woningen	€ 27.149	€ 5.142.898	€ -5.115.750		€ -5.115.750
		0.62	OZB niet-woningen	€ 1.365.121	€ 1.365.121	€ -1.365.121		€ -1.365.121
		0.64	Belastingen overig	€ 887.776	€ 175.869	€ 711.907		€ 711.907
		0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds		€ 27.481.589	€ -27.481.589		€ -27.481.589
		0.8	Overige baten en lasten	€ 178.431	€ 36.342	€ 142.089		€ 142.089
3.4	Economische promotie		€ 464.684	€ -464.684		€ -464.684		
Totaal P998				€ 1.050.442	€ 34.730.283	€ -33.679.841		€ -33.679.841
P999	Overhead	0.5	Treasury		€ 1.870	€ -1.870		€ -1.870
		0.4	Overhead	€ 7.771.263	€ 86.696	€ 7.684.567		€ 7.684.567
		0.10	Mutaties reserves				€ -179.467	€ -179.467
Totaal P999				€ 7.771.263	€ 88.566	€ 7.682.697	€ -179.467	€ 7.503.230
Eindtotaal				€ 56.117.668	€ 53.457.354	€ 2.660.314	€ -1.287.137	€ 1.373.177

15. Controleverklaring van de onafhankelijke accountant